

Besluit

Raadsbesluit

onze ref. e220016081
casenr. 22e0000887

De raad van de gemeente Ermelo;

gelezen het voorstel van het college van 10 mei 2022, nr.e220016079;

b e s l u i t :

1. De Jaarstukken 2021 van de gemeente Ermelo vast te stellen.
2. Het saldo van de rekening 2021 voor resultaatbestemming vast te stellen op € 7.496.000,00 voordelig.
3. Van het saldo voor resultaatbestemming 2021 een bedrag van € 4.440.000,00 te bestemmen als rekeningssaldobestemmende post en dit bedrag over te hevelen naar het boekjaar 2022 en verder.
4. Het saldo van de rekening 2021 na resultaatbestemming vast te stellen op € 3.056.000,00 voordelig en dit saldo toe te voegen aan de Algemene reserve vrij besteedbaar.
5. De reserve Grondexploitatie af te romen met € 290.000,00 tot een bovengrens van € 2.000.000,00 ten gunste van de Algemene Reserve vrij besteedbaar.
6. De begrotingswijziging 2022 vast te stellen.

Besluit raad:

Het amendement 'Budgettaire voordeel opbrengst OZB woningen (eigenaren)' van de fracties SGP, VVD en BurgerBelangen Ermelo waarbij wordt voorgesteld te besluiten:

- *Onder beslispunt 5 een extra beslispunt in te voegen, luidende: "€515.000,00 terug te geven door middel van een eenmalige verlaging van het tarief 2023 OZB woningen (eigenaren) en de budgettaire gevolgen in 2023 (€515.000,00 nadeel) te dekken uit de Algemene reserve vrij besteedbaar (onderdeel saldo rekening 2021)."*
- *Beslispunt 6, luidende "De begrotingswijziging 2022 vast te stellen", te vernummeren in beslispunt 7, zonder wijziging van tekst.*

wordt met 5 stemmen voor (SGP, VVD en BurgerBelangen Ermelo) en 16 stemmen tegen (CDA, één-Ermelo, ChristenUnie, Progressief Ermelo) verworpen.

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen.

Vastgesteld in de openbare vergadering
van 29 juni 2022,

M.E. Haveman,
griffier,

Th.A.J. Burmanje,
voorzitter,

Aanbiedingsbrief

Aan de leden van de raad
van de gemeente
Ermelo

Datum: 10 mei 2022

Onderwerp: Jaarstukken 2021

Geachte leden,

Hierbij bieden wij u ter bespreking én vaststelling de Jaarstukken 2021 aan. De verantwoording van de Jaarstukken 2021 zijn gebaseerd op de programmastructuur van het begrotingsjaar 2021.

De jaarstukken 2021 sluiten wij af met een batig saldo van € 7.496.000,00 voor resultaatbestemming. De realisatie van taken en budgetten was ook in 2021 door de Coronapandemie niet altijd mogelijk zoals in de jaren voor 2020. Wij konden meer taken oppakken dan in het jaar 2020. Toch is het noodzakelijk om budgetten door te schuiven naar 2022. Wij stellen daarom voor om een bedrag van € 4.440.000,00 te bestemmen als rekeningssaldobestemmende post en dit bedrag over te hevelen naar 2022. Per saldo blijft er een batig saldo 2021 na resultaatbestemming over van € 3.056.000,00. Wij stellen voor dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve vrij besteedbaar.

De reserve Grondexploitatie heeft eind 2021 een bovengrens van € 2.000.000,00 bereikt. Daarom stellen wij voor om € 290.000,00 af te romen van deze reserve en ook toe te voegen aan de algemene reserve vrij besteedbaar. Daarmee eindigt het saldo van de algemene reserve vrij besteedbaar eind 2021 op € 5.001.000,00 en is de doelstelling van de raad bereikt om weer te komen tot een Algemene reserve vrij besteedbaar van minimaal € 5.000.000,00.

Met deze Jaarstukken 2021 sluit het college van B & W ook de collegeperiode 2018-2022 af. Er is afgelopen 4 jaar hard gewerkt om de financiële positie van Ermelo te verbeteren. In de raadsperiode 2018 - 2022 is door uw raad een Kerntakendiscussie gevoerd en heeft een Heroverwegingstraject 2020 plaatsgevonden. Dit heeft onvoldoende financiële ruimte opgeleverd. Het college heeft in deze periode toch een bezuiniging kunnen bereiken van € 3,7 miljoen. Ook is na overleg met de gemeenten Harderwijk en Zeewolde overeengekomen dat de gemeente Ermelo tot 2025 gecompenseerd wordt voor de bedrag aan Meerinzicht voor een totaal bedrag van € 2,9 miljoen. Mede hierdoor in combinatie met noodzakelijke lastenverhoging (inhaalslag), is het gelukt deze jaarrekening positief af te sluiten. Tevens was het mogelijk de begrotingen voor de jaren 2022 en 2023 met een begrotingsoverschot aan u voor te leggen

De auditcommissie en de agendacommissie bepalen of en wanneer de Jaarstukken 2021 op de agenda van de raad worden gezet. De vergadering van de auditcommissie staat gepland op 25 mei 2022 in aanwezigheid van de accountant.

Wij stellen voor de behandeling door de raad te laten plaatsvinden op 15 juni 2022 (beeldvormend), 29 juni 2022 (oordeelsvormend) en besluitvormend in de raad van 6 juli 2022. Aansluitend zullen wij de Jaarstukken 2021 aanbieden aan de provincie Gelderland en het CBS. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke termijn van 15 juli 2022 tot vaststelling van de Jaarstukken 2021 door de raad én de aanbieding aan de provincie Gelderland en het CBS.

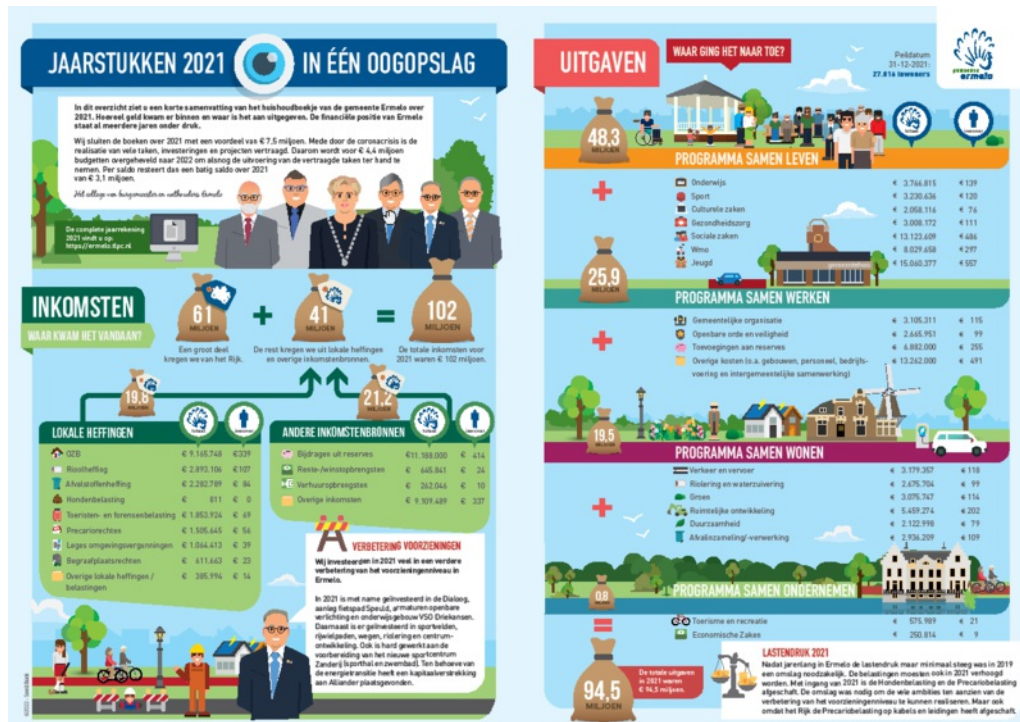
Het college van burgemeester en wethouders van Ermelo,

A.M. Weststrate,
secretaris

dra. Th.A.J. Burmanje,
burgemeester

Jaarstukken 2021 in het kort

Het overzicht: Jaarstukken in het kort 2021 is [HIER](#) terug te vinden.

Jaarverslag: Programmaverantwoording

Portefeuilleverdeling

Binnen het college van burgemeester en wethouders zijn de taken als volgt verdeeld:

Burgemeester dra. Th.A.J. Burmanje

- Beleidscoördinatie, Algemene en bestuurlijke zaken
- Politie, Brandweer, openbare orde en veiligheid
- Handhaving (integraal)
- Representatie en vertegenwoordiging
- Communicatie
- Burger- en overheidsparticipatie
- Bestuurlijke vernieuwing
- Nutsbedrijven
- Asielbeleid
- Bestuur Stichting Collectieve beveiliging Ermelo

Wethouder dhr. A.L. Klappe

Wethouder dhr. W. Vogelsang

Loco-burgemeester 1

- Ruimtelijke ordening
- Grondzaken (beleid)
- Volkshuisvesting
- Programma Centrum
- Landschap en Omgevingsgroen
- Omgevingswet
- Gezondheid in relatie tot Omgevingswet *)
- Sport

Wethouder dhr. L.A. van der Velden

Loco-burgemeester 2

- Financiën, belastingen
- Verkeer en Vervoer (inclusief GVVP)
- Accommodatiebeleid
- Huisvesting Onderwijs
- Dienstverlening
- Bedrijfsvoering (Personeel en organisatie, ICT, bestuur Meerinzicht)
- Inkoopbeleid
- Grondzaken (exploitatie)
- Vergunningverlening WABO

Wethouder dhr. dr. J.A. de Haan

Loco-burgemeester 3

- Economie
- Toerisme en Recreatie
- Werkgelegenheid en arbeidsmarktbeleid
- Participatiewet (werk en inkomen)
- Beheer Openbare ruimte
- Duurzaamheid en Milieu
- Water
- Algemeen bestuur Omgevingsdienst Veluwe
- Diaconaal Platform (samen met wethouder dhr.dr. J.A. de Haan)
- Veluwe Alliantie (De Veluwe op 1!)

Loco-burgemeester 4

- Onderwijs
- Monumentenbeleid (inclusief erfgoedkaart Veluwe)
- Participatiewet (maatschappelijke participatie)
- Vitale Vakantieparken
- Dossier VVV
- Gezondheidszorg *)
- Sociaal Cultureel werk
- Maatschappelijke doelgroepen
- WMO, programma Sociaal
- Eigenaarschap Inclusief Groep
- Wijkgericht werken
- Mantelzorg
- Vrijwilligerswerk
- Jeugdzorg
- Kunst en Cultuur
- Streekarchivariaat
- Organisatieontwikkeling
- Diaconaal Platform (samen met wethouder dhr. L.A. van der Velden)

**) Gezondheidszorg wordt gesplitst in:*

- deel Omgevingswet (fysieke ruimte beter kunnen benutten om sociale doelstellingen te ondersteunen);

- deel gezondheidszorg (taken in het kader van preventie, zorg en ondersteuning inwoners).

- Gemeentesecretaris / Algemeen directeur**
- WOR- bestuurder

Projecten	Portefeuillehouder
Herontwikkeling Landgoed Veldwijk	dhr. A.L. Klappe / Gesprekken GGZ i.c.m. dhr. L.A. van der Velden
Markt 2.0	dhr. A.L. Klappe
Nieuwbouw sportcentrum Ermelo	dhr. L.A. van der Velden
Strand Horst	dhr.dr. J.A. de Haan
De Dialoog	dhr.dr. J.A. de Haan
Dorpendeal	dhr.dr. J.A. de Haan

Verbonden partijen	Bestuurlijke vertegenwoordiging
Gemeenschappelijke regelingen	
GGD Noord- en Oost- Gelderland	dhr.dr. J.A. de Haan
Meerinzicht	dhr. W. Vogelsang
Omgevingsdienst Noord Veluwe	dhr. L.A. van der Velden
Streekarchivariaat	dhr.dr. J.A. de Haan
Veiligheidsregio Noord en Oost Nederland	dra. Th.A.J. Burmanje
Vennootschappen	
Alliander N.V.	dra. Th.A.J. Burmanje
Afvalsturing Friesland	dhr. L.A. van der Velden
Bank Nederlandse Gemeenten	dhr. W. Vogelsang
Leisurelands	dhr.dr. J.A. de Haan
Ontwikkelmaatschappij Vitale Vakantieparken	dhr.dr. J.A. de Haan
Vitens	dra. Th.A.J. Burmanje
AvA Inclusief Groep	dhr.dr. J.A. de Haan
Ava Interactie	dra. Th.A.J. Burmanje
Coöperaties	
Coöperatie gastvrije Randmeren	dhr. L.A. van der Velden

Programma Samen Werken voor Ermelo

Bestuurlijke vernieuwing

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

De samenleving verandert snel: van verticaal naar horizontaal, van een klassieke zuilensamenleving naar een netwerksamenleving. Lokale ontwikkelingen ontstaan niet meer op basis van centraal gezag, maar door verbindingen van mensen (in organisaties). De klassieke uitoefening van macht vanuit één plaats wordt in hoog tempo ingeruild voor het georganiseerd delen van kennis en energie en verbindingen vanuit alle hoeken van de Ermelose samenleving. Wij typeren de beoogde bestuursstijl van het college van burgemeester en wethouders dan ook als besturen in een netwerker- en verbinderstijl. Een team dat inspeelt op, en als partner samenwerkt en meedenkt met inwoners, ondernemers, gemeenschappen, maatschappelijke organisaties en instellingen, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie. In strikt bestuurlijke termen is het college de uitvoerder van de opvattingen van de gemeenteraad en zo willen we dat ook dagelijks doen. Dat vraagt van ons dat we open en gelijkwaardig samenwerken met alle 21 raadsleden en alle 5 collegeleden.

Wat willen we?

- Een sterke raad, in positie als beleidsbepaler.
- Een college dat inspireert en dienend is aan de raad en de inwoners van Ermelo.
- Bewoners aan het woord.
- Respectvolle behandeling van inwoners en organisaties in directe contacten.
- Snellere besluitvormingsprocessen, door meer keuzes / verantwoordelijkheid.

We gaan afhankelijk van het onderwerp vóór het maken van plannen overleggen met inwoners, ondernemers en organisaties. We gaan de communicatie met de inwoners interactief en ronduit aantrekkelijk maken. Het gezamenlijk opstellen van een maatschappelijk raadsprogramma is daar een voorbeeld van. We zoeken naar vernieuwende en vergaande vormen van

inwonersparticipatie. We vernieuwen de besluitvormingsprocessen waarbij de invloed van "de samenleving" versterkt wordt. Dit vereist duidelijke kaders en daadkrachtig bestuur. De Omgevingswet willen we ontwikkelen als een sturingsinstrument dat de Ermelose samenleving uitnodigt tot het (mee)maken en mee bepalen van plannen. Een "ja, mits" in plaats van "nee, tenzij" houding past daar goed in. We willen uitnodigend en open in gesprek gaan met inwoners, ondernemers en organisaties. Onder andere door maandelijks maatschappelijke tafels te organiseren. Een tafel waar gepraat wordt, een kleine hap gegeten, waar een concreet actueel onderwerp centraal staat of soms een open agenda. Natuurlijk niet in het gemeentehuis, maar op locatie.

We voeren het "Starten vóór de Start"-principe in, dat wil zeggen dat we eerst met inwoners, ondernemers en organisaties gaan praten voordat we de eerste kaders of pennenstreken voor een plan of beleid op papier zetten. Om de positie van de raad te versterken willen we in het voorbereidende werk van het college voor de raad, vaker met keuzescenario's komen in plaats van met één oplossingsvariant.

De bestuurlijke vernieuwing en de ontwikkeling van de ambtelijke organisatie versterken elkaar. De ambtelijke organisatie moet daartoe kwantitatief en kwalitatief voldoende zijn toegerust.

Een maatschappelijk raadsprogramma is een raadsbreed akkoord op inhoud, waaraan alle fracties hebben meegewerkt en dat door alle fracties is vastgesteld. Er is in de uitwerking geen sprake van coalitie en oppositie. Daarnaast is het akkoord tot stand gekomen met de actieve inbreng van de samenleving in al haar geledingen. Doel is om een akkoord tussen politiek en samenleving op te stellen, over de ambities voor Ermelo. Hiermee heeft de raad sturing op de eigen agenda. De mate waarin het maatschappelijk raadsprogramma zich richt op inhoudelijke onderwerpen, procesafspraken en een strategische agenda wordt in overleg met de raad bepaald. De inhoudelijke onderwerpen voor het maatschappelijk raadsprogramma worden aangedragen door alle raadsfracties. Rond -door de raad bepaalde- onderwerpen met grote maatschappelijke impact zullen interactieve gespreksronden plaatsvinden tussen raad en samenleving. Alle andere onderwerpen voor het maatschappelijk raadsprogramma worden door de consultatief besproken met inwoners, ondernemers en organisaties. De politieke uitkomst van deze gesprekken wordt bepaald door de gehele raad en vindt zijn beslag in het maatschappelijk raadsprogramma.

Raadsperiode 2018-2022

Wij willen werk gaan maken van de bestuurlijke vernieuwing door onder andere het opstellen van een maatschappelijk raadsprogramma en het vooraf betrekken van de raad en inwoners bij majeure opgaven.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

- In 2020 wordt het maatschappelijk raadsprogramma verder opgepakt. Als tweede en derde onderwerp voor dit programma zijn de onderwerpen wonen en mobiliteit gekozen. De raad gaat met inwoners, organisaties en verenigingen in gesprek om samen te komen tot een invulling van dit thema. Behandeling van beide onderwerpen wordt na afloop geëvalueerd.
- Ook het komende jaar bouwen we inhuur, indien mogelijk, nog verder af en continueren we het opbouwen van een structurele formatie om de opgaven vanuit het coalitieakkoord goed uit te kunnen voeren. We starten de werving op van een nieuwe lichte trainees. Daar hebben wij het afgelopen jaar goede ervaringen mee op gedaan. De trainees zijn zeer waardevolle medewerkers en een stimulans voor nieuwe werkwijzen en ideeën. Onze intentie is om de werving gezamenlijk met Harderwijk, Zeewolde en Meerinzicht op te pakken.
- Op 1 januari 2020 is de nieuwe rechtspositieregeling voor onze medewerkers ingegaan. Dit invoeringstraject is goed verlopen. Wij willen als vier organisaties (EHZ-gemeenten en Meerinzicht) nu met elkaar aan de slag om te komen tot een gezamenlijk strategisch personeelsbeleid. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2020 opgestart. Naar verwachting vindt de implementatie hiervan in 2021 plaats.
- Ook in 2021 geven wij verdere uitvoering aan de vastgestelde visie op dienstverlening en participatie. Wij doen dit in gezamenlijkheid met Harderwijk, Zeewolde en Meerinzicht.
- De bestuurlijke vernieuwing en de ontwikkeling van de ambtelijke organisatie versterken elkaar. De ambtelijke organisatie moet daartoe kwantitatief en kwalitatief voldoende zijn toegerust. In 2020 is de veranderagenda voor de organisatieontwikkeling vastgesteld door het college. In het najaar van 2020 worden de activiteiten voor 2021 verder bepaald door middel van een evaluatie van de veranderagenda.

Wat hebben we gedaan

- Nadat wij in 2020 een positieve pilot waren gestart met verruimde openingstijden binnen de publieksbalie is dit medio 2021 omgezet in een definitief besluit en zijn wij voor afspraken bij de publieksbalies vanaf 08.00 uur tot 17.30 uur open.
- Ermelo is gestart met een verdergaande vorm van samenwerking op het gebied van (digitale)dienstverlening met Harderwijk en Zeewolde. Er is een programmamanager aangesteld die samen met de drie gemeenten en Meerinzicht een start heeft gemaakt met verdere samenwerking rondom dienstverlening, waarbij in deze fase de focus ligt op de samenwerking in de frontoffice en op digitale dienstverlening.
- In 2021 is er gewerkt aan het opstellen van het Participatiebeleid gemeente Ermelo, gericht op inwoners- en overheidsparticipatie. In december 2021 heeft de gemeenteraad het Participatiebeleid vastgesteld. Het nieuwe participatiebeleid leidt tot een structurele participatie aanpak voor inwoners, bestuurders, initiatiefnemers en medewerkers van de

gemeente zelf: wanneer doen we aan participatie, hoe zetten we dit op en hoe voeren we dit uit? Het zorgt ervoor dat we vanuit de gemeente met dezelfde werkwijze participatie toepassen. In de toekomst zal ook een participatieverordening worden opgesteld, passend bij het nieuwe Participatiebeleid.

- We hebben verschillende nieuwe mogelijkheden benut om de contacten met inwoners te vereenvoudigen zodat we als gemeente nog betere dienstverlening kunnen leveren aan onze inwoners. Dit betreft onder meer digitale diensten voor burgerzaken en het gebruik van WhatsApp als communicatiemiddel met inwoners.

Burger- en Overheidsparticipatie

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Samenspel raad en college

De samenleving verandert snel: van verticaal naar horizontaal, van een klassieke zuilensamenleving naar een netwerksamenleving. Lokale ontwikkelingen ontstaan niet meer op basis van centraal gezag, maar door verbindingen van mensen (in organisaties). De klassieke uitoefening van macht vanuit één plaats wordt in hoog tempo ingeruild voor het georganiseerd delen van kennis en energie en verbindingen vanuit alle hoeken van de Ermelose samenleving. Wij typeren de beoogde bestuursstijl van het college van burgemeester en wethouders dan ook als besturen in een netwerker- en verbinderstijl. Een team dat inspeelt op, en als partner samenwerkt en meedenkt met inwoners, ondernemers, gemeenschappen, maatschappelijke organisaties en instellingen, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie. In strikt bestuurlijke termen is het college de uitvoerder van de opvattingen van de gemeenteraad en zo willen we dat ook dagelijks doen. Dat vraagt van ons dat we open en gelijkwaardig samenwerken met alle 21 raadsleden en alle 5 collegeleden.

Wat willen we?

- Een sterke raad, in positie als beleidsbepaler.
- Een college dat inspireert en dienend is aan de raad en de inwoners van Ermelo.
- Bewoners aan het woord.
- Respectvolle behandeling van inwoners en organisaties in directe contacten.
- Snellere besluitvormingsprocessen, door meer keuzes / verantwoordelijkheid.

Bestuurlijke vernieuwing

We gaan afhankelijk van het onderwerp vóór het maken van plannen overleggen met inwoners, ondernemers en organisaties. We gaan de communicatie met de inwoners interactief en ronduit aantrekkelijk maken. Het gezamenlijk opstellen van een maatschappelijk raadsprogramma is daar een voorbeeld van. We zoeken naar vernieuwende en vergaande vormen van inwonersparticipatie. We vernieuwen de besluitvormingsprocessen waarbij de invloed van "de samenleving" versterkt wordt. Dit vereist duidelijke kaders en daadkrachtig bestuur. De Omgevingswet willen we ontwikkelen als een sturingsinstrument dat de Ermelose samenleving uitnodigt tot het (mee)maken en mee bepalen van plannen. Een "ja, mits" in plaats van "nee, tenzij" houding past daar goed in. We willen uitnodigend en open in gesprek gaan met inwoners, ondernemers en organisaties. Onder andere door maandelijks maatschappelijke tafels te organiseren. Een tafel waar gepraat wordt, een kleine hap gegeten, waar een concreet actueel onderwerp centraal staat of soms een open agenda. Natuurlijk niet in het gemeentehuis, maar op locatie.

We voeren het "Starten vóór de Start"-principe in, dat wil zeggen dat we eerst met inwoners, ondernemers en organisaties gaan praten voordat we de eerste kaders of penningen voor een plan of beleid op papier zetten. Om de positie van de raad te versterken willen we in het voorbereidende werk van het college voor de raad, vaker met keuzescenario's komen in plaats van met één oplossingsvariant.

De bestuurlijke vernieuwing en de ontwikkeling van de ambtelijke organisatie versterken elkaar. De ambtelijke organisatie moet daartoe kwantitatief en kwalitatief voldoende zijn toegerust.

Raadsperiode 2018-2022

We willen deze raadsperiode aan de slag met het maatschappelijk raadsprogramma. Als raad willen we ervaring opdoen met het in gesprek gaan met onze inwoners en met de input die hieruit komt geven we als raad kaders mee te geven aan het college. Doel is om een akkoord tussen politiek en samenleving op te stellen over de ambities voor Ermelo. Het eerste onderwerp van het maatschappelijk raadsprogramma is (omgevings)groen en zal in september 2018 van start gaan. Ook wordt dan gevraagd naar input vanuit de samenleving om de volgende onderwerpen te bepalen. Na het eerste onderwerp zullen meerdere onderwerpen volgen.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

1. Wij gaan invulling geven aan het vastgestelde Plan van aanpak (digitale) dienstverlening om daarmee onze inwoners, bedrijven en organisaties beter te kunnen bedienen.
2. We willen stakeholders en netwerk partners voor zover als mogelijk mee nemen bij het opstellen en/of vorm geven van nieuw beleid.
3. Twee keer per jaar wordt overleg gevoerd tussen het college en het diaconaal platform.

Wat hebben we gedaan

In praktijk overlappen de activiteiten die de gemeente Ermelo ontplooit ten aanzien van de

speerpunten Bestuurlijke Vernieuwing en Burger & Overheidsparticipatie, deze onderwerpen liggen in elkaars verlengde. Gevolg hiervan is dat 'Wat hebben we gedaan' bij Burger en Overheidsparticipatie een gedeeltelijke herhaling is van wat onder het speerpunt Bestuurlijke Vernieuwing staat.

In 2021 is er gewerkt aan het opstellen van het Participatiebeleid gemeente Ermelo, gericht op inwoners- en overheidsparticipatie. In december 2021 heeft de gemeenteraad het Participatiebeleid vastgesteld. Het nieuwe participatiebeleid leidt tot een structurele participatie aanpak voor inwoners, bestuurders, initiatiefnemers en medewerkers van de gemeente zelf: wanneer doen we aan participatie, hoe zetten we dit op en hoe voeren we dit uit? Het zorgt ervoor dat we vanuit de gemeente met dezelfde werkwijze participatie toepassen. In de toekomst zal ook een participatieverordening worden opgesteld, passend bij het nieuwe participatiebeleid.

Netwerkgemeente

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

De samenleving verandert snel: van verticaal naar horizontaal, van een klassieke zuilensamenleving naar een netwerksamenleving. Lokale ontwikkelingen ontstaan niet meer op basis van centraal gezag, maar door verbindingen van mensen (in organisaties). De klassieke uitoefening van macht vanuit één plaats wordt in hoog tempo ingeruild voor het georganiseerd delen van kennis en energie en verbindingen vanuit alle hoeken van de Ermelose samenleving. Wij typeren de beoogde bestuursstijl van het college van burgemeester en wethouders dan ook als besturen in een netwerker- en verbinderstijl. Een team dat inspeelt op, en als partner samenwerkt en meedenkt met inwoners, ondernemers, gemeenschappen, maatschappelijke organisaties en instellingen, de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie. In strikt bestuurlijke termen is het college de uitvoerder van de opvattingen van de gemeenteraad en zo willen we dat ook dagelijks doen. Dat vraagt van ons dat we open en gelijkwaardig samenwerken met alle 21 raadsleden en alle 5 collegeleden.

Raadsperiode 2018-2022

Op 9 november 2017 heeft de gemeenteraad de definitieve visie op netwerkgemeente Ermelo vastgesteld:

- Wij doen ons werk in het midden van de samenleving, voor en mét de Ermelose samenleving.
- Wij zijn ons bewust van de veranderende rol van de gemeentelijke overheid als gevolg van de veranderingen in onze samenleving.
- Wij willen een partnerschap met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen.
- Wij creëren ruimte voor meer eigen initiatief en verantwoordelijkheid.
- Wij willen met een frisse blik naar de dingen kijken: oplossingsgericht en innovatief.
- Voorafgaand aan initiatieven wordt afgewogen of dit samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners kan worden ontwikkeld (en zijn hierbij steeds helder over rollen, verwachtingen en verantwoordelijkheden van alle partijen).
- Wij zijn daarbij voorwaardenscheppend, faciliterend en stimulerend richting initiatiefnemers.
- Wij ontwikkelen als raad, college en ambtelijke organisatie het vermogen om onze invloed en verantwoordelijkheid welbewust te doseren en bepalen afhankelijk van de opgaven waarvoor wij ons geplaatst zien welke rol en verantwoordelijkheid we willen nemen en stemmen onze werkwijze daarop af.
- Wij doen ons werk ook steeds vaker met andere gemeenten en organisaties en zoeken hierbij de best passende manier, soms via duurzame samenwerkingsverbanden, soms via flexibele netwerkverbanden.

Ook is ingestemd met het beoogde traject om onder leiding van de driehoek, in samenspraak met de begeleidingsgroep tot een gezamenlijke, dynamische ontwikkelagenda voor de raad, het college en de ambtelijke organisatie te komen op basis van deze definitieve visie. Op 28 juni 2018 heeft de raad de hieruit volgende ontwikkelagenda netwerkgemeente vastgesteld. Hierin staan concrete acties genoemd voor zowel de raad, het college als de ambtelijke organisatie. Doel hiervan is dat de gemeente Ermelo als geheel groeit in het zijn van een netwerkgemeente.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Op 28 juni 2018 heeft de raad de ontwikkelagenda netwerkgemeente vastgesteld. Deze ontwikkelagenda geeft weer waarvoor we als raad, college en organisatie aan de lat staan en wat we willen bereiken met onze gezamenlijke inspanningen. Wij geven in 2019 uitvoering aan de ontwikkelagenda netwerkgemeente. De ontwikkelagenda is nadrukkelijk geen checklist of protocol, maar zet aan tot nadenken en afgewogen handelen en is nooit af: het is een dynamisch document. De nieuwe vergaderstructuur van de gemeenteraad evenals de ontwikkeling van zowel de ambtelijke organisatie als het college. In het najaar van 2020 wordt de veranderagenda van de organisatieontwikkelingen geëvalueerd. Aan de hand van de evaluatie volgt een mogelijke herijking van de veranderagenda. Het college zet ook in 2021 verder in op een verdere versteviging van de EHZ-samenwerking.

Samenwerking op de Noord-Veluwe

De gemeenten op de Noord-Veluwe hebben gekozen voor een nieuwe manier van samenwerken. Belangrijkste reden is dat voortaan de inhoud van de samenwerking centraal staat. De gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattum, Nunspeet, Oldebroek en Putten hebben per 1

januari 2020 de gemeenschappelijke regeling Samenwerking Noord-Veluwe (SNV) beëindigd. De nieuwe manier van samenwerken krijgt vorm door middel van onderlinge afspraken tussen gemeenten op inhoudelijke beleidsterreinen. Daarbij kunnen ook andere gemeenten meedoen. Zo ontstaat er meer flexibiliteit en maatwerk per gemeente. De gemeente Ermelo werkt op de volgende onderwerpen samen. Het college vult deze onderwerpen in aan de hand van staand beleid in Ermelo. Mochten hier wijzigingen in zijn dan komen we bij u als gemeenteraad terug.

Strategische taak

- Lelystad Airport (gastheergemeente Harderwijk)

Beleidsstaken

- Afval en grondstoffen (gastheergemeente Oldebroek)
- Cultuur- en erfgoedpact (gastheergemeente Putten)
- Economie (gastheergemeente Nunspeet)
- Infra en openbare werken (gastheergemeente Oldebroek)
- Regioarcheologie (gastheergemeente Putten)
- Toerisme en Recreatie (gastheergemeente Ermelo)
- Verkeer en vervoer (gastheergemeente Harderwijk)
- Volkshuisvesting en RO (gastheergemeente Putten)
- Water en riolering/ klimaatadaptatie (gastheergemeente Oldebroek)
- Zorg, welzijn en onderwijs (gastheergemeente Elburg)
- Beleid jeugd (gastheergemeente Harderwijk en Oldebroek)
- Duurzaamheid (gastheergemeente Oldebroek)

Uitvoerende taken

- Woonruimteverdeling (gastheergemeente Putten)
- Basismobiliteit (gastheergemeente Elburg)
- Leerlingenvervoer (gastheergemeente Elburg)
- Account jeugdhulp (gastheergemeente Ermelo)
- Leerplicht/ RMC (gastheergemeente Harderwijk)
- Sociale recherche EHZ (gastheergemeente Harderwijk)
- Afvalcontractbeheer (gastheergemeente Oldebroek)
- Justitieel overleg risicojeugd (gastheergemeente Harderwijk)

Wat hebben we gedaan

In september 2019 is gestart met een gewijzigde behandeling van onderwerpen door de raad. Door Covid-19 heeft het overgrote deel van de vergaderingen van de raad in 2020 en 2021 digitaal doorgang moeten vinden. De gewijzigde behandeling van onderwerpen is echter doorgezet.

Ook de organisatieontwikkeling is in 2021 doorgezet, al is dit zonder meer evenals 2020 een lastig jaar door het thuiswerken wegens Covid-19.

- De flexibel georganiseerde organisatie gemeente Ermelo werkt samen met haar omgeving aan de realisatie van (maatschappelijke) opgaven. Voor 2020 was het doel dat de organisatie bekend werd met het begrip opgavegericht werken. Een opgave is een maatschappelijk vraagstuk waarvan iets of iemand vindt dat er iets mee moet gebeuren, waarvoor een verandering nodig is, waarvoor vaak meerdere partijen nodig zijn om het vraagstuk aan te pakken en dat vaak meervoudig en complex is. Een goede definitie en afstemming van de opgaven binnen Ermelo zorgt er voor dat we gericht aan de slag kunnen voor onze inwoners. Medewerkers weten wat er onder de term verstaan wordt, hebben er gevoel bij en begrijpen de verhouding met begrippen als programmatisch werken, projecten en prioriteiten. Op een aantal plekken in de organisatie is ervaring opgedaan met de nieuwe manier van werken. De organisatieontwikkeling van Ermelo naar een flexibele netwerkorganisatie is op het eerste gezicht wellicht een intern proces. Echter dit proces heeft gevolgen voor de werkwijze van de gemeente in relatie tot haar inwoners, bestuurders en raadsleden. Het benoemen van opgaven onder opgavegericht werken is een onderwerp dat we samen met de raad willen gaan oppakken in 2022.
- Ook in 2021 is gewerkt aan samenspel bestuur en organisatie. Een soepel samenspel tussen bestuur en medewerkers zal bijdragen aan een organisatie die naar buiten gericht is en als netwerkpartner opereert. Om het samenspel tussen bestuur en medewerkers soepel te laten verlopen zetten we in op wederzijds begrip, betrokkenheid en een gedragen contract. We bezig met het thema 'opgavegericht werken' zoals hierboven benoemt, met in toenemende mate betrokkenheid van college en raad. Er is en wordt gewerkt aan een ambtelijk overdrachtsdocument voor de nieuwe raad en het college 'wat speelt er in Ermelo'. Ook wordt er op reguliere basis een gesprek tussen college en organisatie georganiseerd over het lopende werk en wordt er nagedacht over het professioneler inrichten van dit continue gesprek tussen college en organisatie over prioriteiten. Bestuurlijke prioriteiten veranderen immers continu, hoe blijven we hier als organisatie goed aangehaakt en blijft de werkvoorraad tegelijkertijd realistisch. Tot slot is de leergang De Stevige Adviseur, georganiseerd door trainingsinstituut De Baak, voor de derde keer van start gegaan. In deze leergang worden medewerkers op weg geholpen in het verbeteren van adviesvaardigheden in een netwerkorganisatie.
- Het werken in een opgave gestuurde organisatie vraagt meer dan expertise op een begrensd vakgebied. Medewerkers gaan steeds meer een rol vervullen in plaats van een functie uitoefenen. Door te werken met rollen kunnen vraag en aanbod flexibeler op elkaar worden afgestemd en kunnen we ons wendbaarder rondom opgaven organiseren. Om succesvol bij te dragen aan het realiseren van maatschappelijke effecten is het nodig dat

medewerkers zich bewust zijn van hun rol. Waarbij het niet alleen om ervaring gaat, maar vooral ook om expertise, competenties en vaardigheden. In 2020 is de opdrachtformulering voor 'Rolontwikkeling en rolvastheid' op papier gezet. In 2021 is het projectteam aan de slag gegaan met het positioneren van rollen binnen de context van een opgave gestuurde organisatie. Voor de zomer is er een enquête uitgezet waardoor de beelden van onze medewerkers over rolontwikkeling zijn opgehaald. Er zijn verschillende vervolgstappen naar voren gekomen vanuit dit onderzoek. We gaan samen met onze medewerkers een gezamenlijke basislijst van rollen naast functies in beeld te brengen. De eerste vervolgstap is het inventariseren van bestaande rollen en het definiëren van nieuwe rollen en de daarbij behorende inhoud, vaardigheden, bevoegdheden en resultaatgebieden.

- In 2021 is ook de organisatiebrede leergang 'projectmatig werken' aangeboden. Deze leergang werd enthousiast ontvangen en krijgt in 2021 een vervolg.
- Al geruime tijd kennen wij binnen de ambtelijke organisatie van Ermelo de kernwaarden: *samen, bevlogen, betrouwbaar en wendbaar*. Al in april 2017 zijn deze kernwaarden in een brede sessie met collega's tot stand gekomen. Om antwoord te geven op de vraag om meer duiding te geven aan de kernwaarden hebben we in september van 2021 enkele 'lunchexpedities' uitgevoerd. Het doel was enerzijds om met een groep collega's weer het contact op te zoeken buiten het thuiswerken om, en anderzijds om een helder beeld van de invulling van de kernwaarden te kunnen krijgen. Aan de hand van een enquête konden collega's hun input geven op hoe zij met de kernwaarden omgaan en hoe ze in hun dagelijks werk invulling hieraan geven. Op basis hiervan hebben we de kernwaarden meer geconcretiseerd zodat medewerkers zich beter kunnen committeren aan de kernwaarden. Ook dit willen we in 2022 verder uitbouwen.
- Er is in 2021 een praktisch plan van aanpak gemaakt gericht op het verbeteren van de arbeidsmarktcommunicatie. Daarbij richten we ons vooral op het versterken van het werkgeversmerk. Hiervan zijn de verwachte effecten zichtbaar op middellange termijn, in ca. 2 jaar. Ook worden er verbeteracties gedaan omtrent het onderdeel 'personeelswerving'. Hiervan zijn de effecten direct zichtbaar.
- Aansluitend op het bovenstaande zijn we zowel intern als extern bezig het organisatieverhaal van Ermelo te vertellen. Dit doen we bijvoorbeeld door middel van 'reisverhalen' van medewerkers waarin ze aan de hand van een interview de rol van de organisatieontwikkeling in hun dagelijks werk weergeven. Deze reisverhalen geven weer hoe de ontwikkeling tot een netwerkorganisatie het werk dat we doen beïnvloed.
- Sinds 1 mei 2018 worden binnen onze gemeentelijke netwerkorganisatie de werkzaamheden van de HR-adviseurs op een andere wijze ingevuld dan in de voormalige lijnorganisatie. Na ruim 3 jaar werken met deze (deels nieuwe) werkzaamheden van de HR-adviseur is het tijd om de balans op te maken. Wij hebben afgelopen jaar gekeken wat er goed gaat en wat beter kan. Dat leidt tot een aantal aanscherpingen van de HRM-werkzaamheden in onze netwerkorganisatie, mede in relatie tot de rol van de regisseur en de directie. Tevens leiden deze aanscherpingen tot meer duidelijkheid over de functie van de HR-adviseur in onze organisatie. Ook is de rol van regisseur is aangescherpt.

Bij het zijn van een netwerkgemeente hoort ook het onderzoeken hoe we ons als gemeente Ermelo verhouden in onze netwerk. Sinds 2020 hebben zich een aantal kansen voorgedaan voor de EHZ-samenwerking. Dit betreft bijvoorbeeld de verdergaande vorm van samenwerking op het gebied van (digitale) dienstverlening met Harderwijk en Zeewolde, het gezamenlijk oppakken van het bestuurlijk speerpunt dienstverlening. Er is een programmamanager aangesteld die samen met de drie gemeenten en Meerinzicht een start heeft gemaakt met verdere samenwerking rondom dienstverlening, waarbij in deze fase de focus ligt op de samenwerking in de frontoffice en op digitale dienstverlening. De Omgevingswet is een tweede onderwerp waarop de samenwerking is opgestart. Dit gaat niet alleen over processen en techniek, maar ook over afstemming op visieniveau. Deze ontwikkelingen hebben tot gevolg dat medewerkers van vier organisaties (EHZMiz) elkaar steeds vaker opzoeken en dat het samen oppakken van vraagstukken vanzelfsprekender wordt. Eind 2019 deed zich de mogelijkheid voor om gezamenlijk een gebiedsagenda EHZ voor de toekomst op te stellen samen met de provincies Gelderland en Flevoland. Deze gebiedsagenda zal de basis vormen voor de gezamenlijke positionering van EHZ in het economisch krachtenveld tussen Amersfoort, Almere/Lelystad, Zwolle en Apeldoorn. Op hoofdlijnen gaat de gebiedsagenda antwoord geven op de vraag wat in de toekomst (over 10 tot 20 jaar) nodig is op het terrein van ruimte, wonen, werklocaties (economie) en de lobbyonderwerpen recreatie & toerisme en bereikbaarheid. De Gebiedsagenda ligt momenteel voor bij de drie gemeenteraden.

Openbare Orde en Veiligheid

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij
N.v.t.

Raadsperiode 2018-2022

In 2019 wordt verder uitvoering gegeven aan het Uitvoeringsprogramma IVP. Tevens wordt in 2019 het IVP 2016-2019 geëvalueerd en zal een begin gemaakt worden met een nieuw Integraal Veiligheidsplan 2020-2023.

Het ligt in de planning dat de raad het IVP eind 2019 zal vaststellen.

Crisisbeheersing

De kadernota 2019-2022 Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG) is vastgesteld. De komende jaren wordt er uitvoering gegeven aan de uitkomsten van de Foto Bevolkingszorg. In de 'foto' wordt de stand van zaken mbt Bevolkingszorg in de VNOG in kaart gebracht.

Brandweer

We zetten in op verdere versterking van de risicobeheersing. Cruciaal zijn risicobewustzijn ("awareness"), preventiemaatregelen en naleefgedrag van maatschappelijke partners.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Veiligheid en Handhaving

In 2020 wordt het nieuw Integraal Veiligheidsplan (IVP) geschreven en vastgesteld. Het IVP vormt het strategisch beleidskader voor de aanpak van integrale veiligheid in de komende jaren door de gemeente, het fungeert als referentiekader voor nieuw beleid en het voortzetten van bestaand beleid. Het beleid bestaat uit een beleidsplan en een uitvoeringsplan. In het uitvoeringsplan staat beschreven wat de gemeente zelf doet en wat zij van andere organisaties en instellingen verwacht. Het IVP kent bovenlokale prioriteiten (gezamenlijk met Harderwijk en Putten) en lokale prioriteiten.

Tot de vaststelling van het nieuwe Integraal Veiligheidsplan wordt er uitvoering gegeven aan vier bovenlokale prioriteiten uit het IVP 2016-2019:

1. Ernstige overlast door personen in de woonomgeving
2. High Impact Crimes, met name woninginbraak
3. Maatschappelijke ondermijning / hennepaanpak
4. Leefbare en Veilige vakantieparken

De lokale prioriteiten zijn:

1. Geweld (mishandeling en bedreiging)
2. Vernieling / vandalisme
3. Verkeersveiligheid

Ook zal er verder uitvoering worden gegeven aan het uitvoeringsprogramma. Dit houdt in dat aanvullend op de bovenstaande prioriteiten ook blijvende aandacht is voor het thema ondermijnende criminaliteit. Ook is er aandacht voor preventie, zo wordt er samen met onder andere de veiligheidsregio, politie en Veilig Verkeer Nederland een week van de veiligheid georganiseerd en worden er door het jaar heen preventie activiteiten opgezet.

Crisisbeheersing

Als gemeenten zijn wij verantwoordelijk voor de invulling van de "oranje kolom" binnen de multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie – ook wel team Bevolkingszorg genoemd. We houden in dat kader operationele plannen actueel, nemen deel aan opleidingen, trainingen en oefeningen (OTO), bewaken en bevorderen adequate bemensing van processen. Landelijke ontwikkelingen op het terrein van crisisbeheersing vragen voortdurend om herziening en bijstelling van onze inrichting van de Bevolkingszorg. In 2020 en 2021 wordt er gewerkt aan een verdere professionalisering van team Bevolkingszorg.

Brandweer

We zetten in op verdere versterking van de risicobeheersing. Cruciaal zijn risicobewustzijn ("awareness"), preventiemaatregelen en naleefgedrag van maatschappelijke partners ("Brandveilig Leven"). Samen met de Veiligheidsregio geven we zo goed mogelijk invulling aan deze hoofdlijn. Onze "eigen" accenten zijn daarbij als gemeente:

- we geven input voor het regionale risicoprofiel en regionale brandrisicoprofiel;
- we voeren integraal toezicht- en handhavingsbeleid, inclusief het onderdeel brandveiligheid; we bewaken de randvoorwaarden voor effectieve uitvoering van dit beleid (o.m. wat betreft capaciteit);
- we geven ondersteuning aan preventievoorlichting door de brandweer; eventueel leggen we daarbij combinaties met voorlichting op het terrein van sociale veiligheid;
- we leggen de benodigde verbindingen met relevant flankerend gemeentelijk beleid zoals zorg- en welzijnsbeleid, evenementenbeleid, horecabeleid en drugsbeleid, recreatiebeleid, verkeersbeleid en met trajecten zoals de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU), het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) en Vitale Vakantieparken; ook benutten we de mogelijkheden in dit verband vanuit wijk- en gebiedsgericht werken.

Wat hebben we gedaan

Openbare orde en veiligheid

Eind 2020 is het Integraal Veiligheidsplan 2020-2024 vastgesteld door de raad. In 2021 is het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid opgesteld met daarin de uitwerking van de bovenlokale en lokale prioriteiten. Ook is de jaarverantwoording naar college en raad gedaan. Daarmee is er ook een start gemaakt met de uitvoering van de prioriteiten. Zo is er in toenemende mate aandacht voor het thema ondermijning. Zo is er onder andere gewerkt aan planvorming, samenwerking met netwerkpartners en zijn er integrale controles uitgevoerd. Ook is de samenwerking tussen de beleidsterreinen openbare orde en veiligheid en sociaal domein geïntensiveerd. Doel is om vroegtijdig, integraal en effectief samen te werken.

Bevolkingszorg

Door de maatregelen die van kracht waren in verband met het coronavirus hebben een aantal opleidingen en trainingen geen doorgang kunnen vinden. Een groot gedeelte heeft digitaal plaatsgevonden.

Om de bevolkingszorgorganisatie verder te professionaliseren is er regionaal invulling gegeven aan het project expertteams. Door met compactere piketten te gaan werken worden

piketfunctionarissen beter opgeleid en geoefend. Naar verwachting worden de eerste expertteams begin 2022 operationeel.

Corona

Net als 2020 heeft 2021 in het teken gestaan van de coronacrisis. Gedurende het hele jaar zijn het gemeentelijk beleidsteam en het lokaal operationeel team frequent bij elkaar gekomen voor de lokale aanpak van de coronacrisis.

VNOG

Vanuit de VNOG is het programmaplan Risicobewust en Zelfredzaamheid opgesteld. Met dit programma geeft men uitvoering aan de Toekomstvisie. Met het programma worden inwoners met behulp van risicogerichte en informatiegestuurde campagnes gestimuleerd tot zelf- en samenredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast is de VNOG bezig met haar veranderende rol door de invoering van de omgevingswet. Ook is er uitvoering gegeven aan het integraal toezicht- en handhavingsbeleid.

Financiën

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

We hebben ambities en zoeken daarvoor financiële ruimte in de begroting en tegelijkertijd streven we in diezelfde begroting af op een structureel tekort van € 2,8 miljoen aan het eind van de raadsperiode. Omdat we willen werken vanuit een solide begroting vraagt dat van ons een ander, meer gedegen financieel beleid. Bij een hoog ambitieniveau hoort een langjarige financiële visie op investeringen. Door in financiële investeringsperioden van 5 tot 10 jaar te denken hopen we enerzijds de lastendruk te beheersen en anderzijds de ontwikkelingen van de financiën beter onder controle te krijgen. Verder gaan we uit van het principe van kostendekkendheid. Politiek gaat primair over het verdelingsvraagstuk, en dat gaat in meerderheid over aanvullende keuzes op niet kostendekkende voorzieningen. Het verhogen of verlagen van gemeentelijke inkomsten, zoals bijvoorbeeld de OZB voor niet-eigenaren, toeristenbelasting, mogelijk een doelbelasting, of het al dan niet vasthouden aan de hondenbelasting wordt gewogen vanuit het principe van kostendekkendheid. We kiezen voor de variant met de minste kosten/meeste opbrengst voor de inwoner. We willen zo snel mogelijk een eerste financiële vertaling van onze ambities opstellen.

Raadsperiode 2018-2022

We streven naar een structureel en reëel sluitende begroting 2019-2022 en een evenwichtig realistisch financieel beleid.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

De doelstelling met betrekking tot de financiële positie van Ermelo is:
"Ermelo heeft in deze raadsperiode (2018-2022) weer een sluitende meerjarenbegroting, waarbij ook alle bestaande taakstellingen zijn gerealiseerd. Daarnaast is de optimale doelstelling om te streven naar een redelijke lastendruk voor de inwoners en bedrijven met ingang van 2023 in overeenstemming met het voorzieningenniveau in Ermelo".
Deze doelstelling is door de raad bij de vaststelling van de Programmabegroting 2020-2023 in november 2019 bekrachtigd.

Realisatie van deze doelstelling is een forse uitdaging.

In het jaar 2020 is hiertoe een aantal trajecten doorlopen, waarvan de uitkomsten in de Kadernota 2021 Ermelo zijn opgenomen.

Het betreft de trajecten:

- Begrotingsdoorlichting (Herijking Investeringsplan 2020-2029, Belastingen, Bedrijfsvoering, Rentebelasting, Incidentele lasten en baten, Algemene stelposten, Herijking Sociaal Domein en Heroverweging bestaand beleid)
- Kerntakendiscussie (uitwerking raadsbesluit dd 30 oktober 2019)
- Doorlichting budgetten
- Prioriteiten bepalen

In de Kadernota 2021 is het nieuwe financieel perspectief van Ermelo bepaald. In deze Programmabegroting zijn de ramingen geactualiseerd. Dit leidt vanaf 2022 nog niet tot een sluitende Programmabegroting en zal naar verwachting een Heroverwegingstraject gestart worden, waarvan de uitkomsten zullen worden opgenomen in de Programmabegroting 2021-2024.

Uitgangspunt blijft dat Ermelo blijft vallen onder het repressief toezicht van de provincie (= toezicht achteraf).

In 2019 is gestart met een actualisatie van het financieel beleid van Ermelo. Zo heeft de raad eind 2019 de nieuwe Financiële Verordening Ermelo vastgesteld. Voor 2020 staan in ieder geval gepland de actualisatie van de Doelmatigheidsverordening Ermelo en de Regeling Budget- en Kredietbeheer Ermelo. In overleg met Meerinzicht is een planning gemaakt van de actualisatie van alle financiële beleidsnota's. Deze actualisatie is afgestemd met de gemeenten Harderwijk en Zeewolde.

Met ingang van het jaar 2020 zal er elk jaar 1 doelmatigheidsonderzoek uitgevoerd worden. Dit onderzoek wordt afgestemd met Harderwijk en Zeewolde.

De taak Financiën Ermelo wordt uitgevoerd door Meerinzicht. Meerinzicht geeft momenteel uitvoering aan harmonisatie van de planning en control. Op 1 januari 2021 zal het nieuwe financieel pakket in werking gaan, tezamen met een uniform rekeningschema.

Wat hebben we gedaan

Ook in 2021 viel Ermelo onder het repressief provinciaal toezicht.

Gedurende het jaar 2021 is er door middel van 6 bestuursrapportages gerapporteerd over de uitvoering van de Begroting 2021.

In juli 2021 heeft de raad de Kadernota 2022 Ermelo vastgesteld. Gekozen is voor een zgn. platte kadernota met beperkt nieuw beleid.

Deze kaderstelling is vervolgens verwerkt in de Meerjarenbegroting 2022-2025, welke in november 2021 door de raad is vastgesteld.

Inmiddels heeft de provincie Gelderland laten weten dat Ermelo ook in 2022 onder repressief toezicht valt.

In deze mjb zijn de begrotingsjaren 2022 en 2023 budgettair sluitend. Met ingang van het begrotingsjaar 2024 is er nog een structureel budgettair tekort.

In 2021 is gewerkt aan de actualisatie van het financieel beleid, met name aan de Doelmatigheidsverordening, het Controleprotocol en het Normenkader.

In 2021 is 1 doelmatigheidsonderzoek uitgevoerd, te weten een onderzoek naar de systematiek van de RSBP. Het rapport en het verbeterplan zijn aangeboden aan de auditcommissie.

Met ingang van 2021 wordt gewerkt met het nieuwe financieel pakket, te weten Unit4.

Indicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Ermelo	Nederland	Bron
Formatie	fte per 1.000 inwoners	2021	5,18		- Gemeentelijke administratie
Bezetting	fte per 1.000 inwoners	2021	4,60		- Gemeentelijke administratie
Apparaatskosten	Kosten per inwoners	2021	881		- Gemeentelijke administratie
Externe Inhuur	Kosten als % ten totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2021	7,8%		- Gemeentelijke administratie
Overhead	% van totale lasten	2021	15,6%		- Gemeentelijke administratie
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2021	859	733	COELO, Groningen
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2021	940	810	COELO, Groningen
Gemiddelde WOZ waarde	x €1.000	2021	341	290	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2020	2,8	2	CBS - Diefstallen
Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2020	1,7	1,8	CBS - Diefstallen
Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2020	5	4,5	CBS - Criminaliteit
Vernielingen en beschadigingen	per 1.000 inwoners	2020	5,4	6,2	CBS - Criminaliteit
Verwijzingen Halt van 12-17 jaar	per 1.000 jongeren	2020	11	11	Stichting Halt
Jongeren met een delict voor de rechter	%	2020	1	1	CBS Jeugd

bron: waarstaatjegemeente.nl (7 februari 2022)

Verbonden partijen

Bij de uitvoering van het programma Samen Werken voor Ermelo zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- [Meerinzicht](#)
- [OmgevingsDienst Noord-Veluwe \(ODNV\)](#)
- [Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe](#)
- [Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland \(VNOG\)](#)
- [Alliander N.V.](#)
- [N.V. Bank Nederlandse Gemeenten \(N.V. BNG\)](#)
- [Vitens N.V.](#)

Wat heeft het gekost

Budgetten		Programma begroting 2021	Begrotings wijzigingen 2021	Begroting 2021 (na wijzigingen)	Jaarstukken 2021	Saldo Jaarstukken t.o.v. Begroting
Programma Samen Werken in Ermelo	lasten	5.284	281	5.565	5.771	-206
	baten	-589	-22	-611	-1.105	494
Subtotaal programma		4.695	259	4.954	4.666	288
Mutaties reserve	lasten	3.062	2.726	5.788	5.522	266
	baten	-2.127	-5.515	-7.642	-7.484	-158
Subtotaal reserves		935	-2.789	-1.854	1.962	108

Algemene Dekkingsmiddelen:

- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	lasten	335	0	335	338	-3
	baten	-12.148	0	-12.148	-12.473	325
	saldo	11.813	0	-11.813	-12.135	322
- Algemene uitkering	lasten	0	0	0	0	0
	baten	-47.718	-5.037	-52.755	-52.845	90
	saldo	-47.718	-5.037	-52.755	-52.845	90
- Dividend	lasten	1	0	1	5	-4
	baten	-514	129	-385	-384	-1
	saldo	-513	129	-384	-379	-5
- Saldo van de financieringsfunctie	lasten	274	-1	273	150	123
	baten	-523	69	-454	-450	-4
	saldo	-249	68	-181	300	119
- Overige algemene dekkingsmiddelen	lasten	1.135	753	1.188	37	1.851
	baten	-1.002	-17	-1.019	-998	-21
	saldo	133	736	869	-961	1.830
- Overhead	lasten	11.807	1.866	13.673	12.728	945
	baten	-189	0	-189	-249	60
	saldo	11.618	1.866	13.484	12.479	1.005
-Vennootschapsbelasting	lasten	0	0	0	6	-6
	baten	0	0	0	0	0
	saldo	0	0	0	6	-6
- Onvoorzien	lasten	27	-2	25	0	25
	baten	0	0	0	0	0
	saldo	27	-2	25	0	25
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen		-24.889	-2.240	-50.755	-53.535	3.380
Totaal overzicht		-19.259	-4.770	-47.655	-46.907	3.776

Investeringen		Programma begroting 2021	Begrotings wijzigingen 2021	Begroting 2021 (na wijzigingen)	Jaarstukken 2021	Restant krediet
Programma Samen Werken in Ermelo	lasten	894.000	545.000	1.439.000	459.464	979.536
	baten	0	0	0	0	0
Saldo		894.000	545.000	1.439.000	459.464	979.536

Het gedetailleerde investeringsoverzicht (van de door te schuiven kredieten) is opgenomen in onderstaand overzicht:

[Investeringsplan Programma Samen Werken in Ermelo](#)

Programma Samen Leven in Ermelo

Inclusieve samenleving

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Jeugd en kansen

We gaan de deelname van de Ermelose jeugd aan het maatschappelijke leven vergroten en daarmee ook het startkapitaal van deze groep. We doen dat door:

- Inzet op het onderwijs in doorgaande leerlijn, vanaf voorschoolse opvang met vroeg- en voorschoolse educatie tot einde middelbare school;
- Samenwerking CJG en scholen structureel inrichten. Ook bestuurlijk afgedekt;
- De rol intern begeleiders/rol schoolbesturen/vroeg- en voorschoolse educatie;
- Het opwaarderen van het bewegingsonderwijs, de specifieke vorm wordt in overleg door de scholen bepaald. Meer schoolzwemmen is onderdeel van het keuzepakket;
- Het aanbieden van op kinderen gerichte sport, spel, educatie en cultuur. Plus steunmaatregelen gericht op het wegnemen van die belemmeringen tot meedoen (bijvoorbeeld armoede) in de weg staan verminderen;
- Het samen met jongeren organiseren van een variatie aan voorzieningen voor jongere en oudere jeugd.

Uitgangspunt is een evenwicht tussen passende zorg/ondersteuning en financiën. Er zal zoveel mogelijk via het onderliggende veld geholpen moeten worden. Daar ligt de eerste lijn. Om dit te realiseren is zwaar ingezet op de versterking van CJG/praktijkassistenten jeugd bij huisartsen en is Welzijn Ermelo in een betere positie gebracht om vroeg te kunnen ondersteunen waar nodig. Preventie is zo van idee omgezet in activiteit. Daarmee willen we betere zorg tegen lagere kosten gaan leveren.

Sociaal

Ermelo wil een inclusieve samenleving zijn. Iedereen heeft iets bij te dragen en iedereen telt mee. Iedere vraag of bijdrage van inwoners wordt op maat van de inwoner opgepakt als voorliggende algemene voorzieningen tekort schieten. Dat betekent dat hulp bij preventie-, groei- en zorgvragen van inwoners uit gaat van keuzes van de inwoners zelf. Maatschappelijke organisaties vormen zich -per situatie- gericht op de vraag van de inwoner, zodat er sprake is van eigen regie, met één plan en één passend (ontschot) budget. Er dient een sterke ketenintegratie van formele en informele zorg- en welzijnspartijen te zijn. Samen met Ermelose verenigingen en preventiemedewerkers ontwikkelen we een doorlopende gezondheidslijn (0-18 jaar). Hoe moeilijk het ook zal zijn, we doen ons uiterste best om wachtlijsten op het gebied van zorg en welzijn te voorkomen. Uitgangspunt is een evenwicht tussen passende zorg en financiën.

Raadperiode 2018-2022

De gemeente heeft in het sociaal domein grote organisatorische en financiële opgaven te verrichten. Van oudsher is de zorg gericht (geweest) op het bieden van ondersteuning aan

kwetsbare groepen. We keken naar wat mensen niet kunnen. De transformatie van het stelsel is er juist op gericht om de krachten in de samenleving en bij individuen te herkennen, te erkennen en te versterken. Dit vraagt een andere houding en vaardigheden van professionals en van inwoners. Met elkaar, met organisaties en met inwoners gaan we de uitdaging aan om aan de toekomst van Ermelo te werken.

Met de uitvoering van de Participatiewet streven we ernaar dat inwoners op een passende plek sociaal en maatschappelijk participeren. We gaan uitvoering geven aan het plan 'duurzaam inclusieve arbeidsmarkt'. Het hoofdthema Inclusieve Samenleving omvat een aantal subonderdelen die voorheen als op zichzelf staande thema's waren opgenomen.

Participatiewet - Werk & Inkomen

- Het bieden van inkomensvoorzieningen aan inwoners die niet op een andere manier in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Doel hiervan is een tijdelijke uitkering bieden aan degene die dat echt nodig heeft. Daarbij bieden we ook ondersteuning om zo snel mogelijk weer zelfstandig te kunnen deelnemen aan de maatschappij (zie maatschappelijke participatie);
- Het begeleiden van inwoners die zonder ondersteuning niet in staat zijn een passende werkplek te vinden. Doel hiervan is de arbeidsparticipatie van inwoners in Ermelo te verhogen door samenwerking met (lokale) werkgevers, regiogemeenten en maatschappelijke partners.

Participatiewet - Maatschappelijke Participatie

- Het stimuleren van de participatie van inwoners in Ermelo, wanneer niet verwacht kan worden dat zij participeren via een betaalde baan. Doel is het verhogen van de sociale en maatschappelijke participatie. Daarnaast treffen we steunmaatregelen gericht op het wegnemen van belemmeringen die het meedoen van mensen met een laag inkomen in de weg staan, zowel op maatschappelijk als cultureel vlak;
- Statushouders worden vanaf de eerste dag van hun aanwezigheid in Ermelo ondersteund in de stap naar werk in combinatie met taal, op weg naar integratie. Extra aandacht daarin hebben de kinderen van statushouders (middelen zijn voor deze specifieke groep kinderen toegevoegd aan het onderwijsachterstandenbudget).

AVA Inclusiefgroep

In 2017 heeft de fusie tussen de sociale werkbedrijven Proson en Inclusief Groep plaatsgevonden. In 2018 is de governance structuur in lijn gebracht met de nieuwe situatie. Vanaf dat jaar werken we aan de doorontwikkeling van Inclusief Groep om het bedrijf ook in de toekomst te laten renderen voor de doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Medio 2021 is Meerinzicht gestart met gesprekken om de bestaande samenwerking met Inclusief Groep te intensiveren en een nieuwe overeenkomst te sluiten. Deze vernieuwde aanpak voor 2022 kenmerkt zich door een resultaatgerichte aanpak waarbij uitstroom van cliënten naar werk wordt gecombineerd met maximale duurzaamheid. In 2022 ligt de focus op de doelgroep die binnen 12 maanden bemiddelbaar is naar betaald werk. De focus op uitstroom betekent dat de activiteiten voor de doelgroep van de sociale participatie op een andere wijze worden ingevuld en de Participatiehuizen worden afgebouwd.

Gezondheidszorg

Het doel van de wettelijke gemeentelijke taken in de Wet publieke gezondheid (Wpg) is om de gezondheid van inwoners te beschermen, te bewaken en te bevorderen. Vooral voor die mensen voor wie een gezonde leefstijl geen vanzelfsprekendheid is. Dit vindt plaats door medisch en maatschappelijk geïntendeerde taken. Sport en bewegen zijn hierin een belangrijk middel. Binnen de hoofdthema's *Gezonde Leefstijl, Iedereen doet mee, Ouderen in beweging en Buiten bewegen* van het lokale sportbeleid worden verbindingen gelegd om samen te werken aan het behalen van de maatschappelijke doelstellingen. De maatschappelijk geïntendeerde taken zijn het bewaken van de gezondheidsaspecten en gezondheidsbevordering en richten zich op gedrag, houding, kennis en de leefomgeving van mensen. De taken komen aan bod in de gezondheidsnota 'Naar een gezond Noord Veluwe 2017-2021' en worden uitgewerkt in een dynamische uitvoeringsagenda 'Naar een gezond Ermelo'.

Sociaal-Cultureel Werk

Sociaal cultureel is een breed begrip. Het gaat daarbij in Ermelo over ouderenwerk, opbouwwerk maar ook over buurtsport, peuterspeelzaalwerk of het faciliteren van wijkgericht werken. Het doel daarbij is dat de zelfstandigheid van inwoners vergroot wordt in hun woon, werk- en leefomgeving zodat iedereen in Ermelo naar vermogen mee kan doen door maatschappelijke participatie en/of arbeidsparticipatie. Kwetsbare inwoners worden hierbij ondersteund. Iedereen doet mee en de zorg is veiliggesteld voor wie het nodig heeft.

Maatschappelijke doelgroepen

Er is een beweging gaande van 'Beschermd Wonen' naar 'Beschermd Thuis' (wonen in de wijken waardoor inwoners zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving ondersteuning krijgen en kunnen participeren in de samenleving). In dit verband wordt in 2020 gewerkt aan:

- Met de Wmo 2015 is Beschermd Wonen GGZ (wonen met begeleiding voor GGZ-cliënten) een gemeentelijke taak geworden, waar lokale gemeenten verantwoordelijkheid hebben, maar er door het Rijk via de centrumgemeenteconstructie taken en budget bij de centrumgemeente (Harderwijk) neergelegd zijn. De taak Maatschappelijke Opvang was al volgens dezelfde constructie een gemeentelijke taak;
- Naar aanleiding van de Toekomstvisie Beschermd wonen van de commissie Dannenberg (Van beschermd wonen naar een beschermd huis - VNG 2015) is landelijk een ontwikkeling in gang gezet om deze taak verder te decentraliseren naar alle gemeenten, inclusief budgetoverheveling. In de regio Noord-Veluwe wordt dit vertaald naar een regioplan.

WMO

Het mogelijk maken dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen, met behulp van het eigen netwerk en eventueel met ondersteuning van de gemeente. Uitgangspunten daar bij zijn:

- Iedereen heeft iets bij te dragen en iedereen telt mee;
- Er dient een sterke ketenintegratie van formele en informele zorg- en welzijnspartijen te zijn;
- De vraag van de inwoner wordt in kaart gebracht en er wordt passende ondersteuning geboden;
- De indicatiestelling en zorgtoewijzing wordt doelmatig uitgevoerd.

Mantelzorg

Mantelzorgers voelen zich erkend, gewaardeerd en ondersteund. De druk op de omvang en complexiteit aan zorg door mantelzorgers is hoger geworden, doordat inwoners als gevolg van verschuivingen in de langdurige zorg, langer thuis wonen en ondersteuning ontvangen. Een integraal functionerend netwerk waar de thuiswonende inwoner en de mantelzorger op terug kan vallen is des te belangrijker.

Vrijwilligersbeleid

Doelstelling is burgers en vrijwilligers te stimuleren en te faciliteren tijdens hun vrijwillige inzet, om daarmee maatschappelijke participatie en sociale samenhang in Ermelo te bevorderen.

Uitgangspunten daarbij zijn:

- Iedereen heeft iets bij te dragen en iedereen telt mee;
- Er dient een sterke ketenintegratie van formele en informele zorg- en welzijnspartijen te zijn;
- We gaan de deelname van de Ermelose jeugd aan het maatschappelijke leven vergroten en daarmee ook het startkapitaal van deze groep.

Jeugdzorg

In 2019 is versterking van het lokale CJG een belangrijk speerpunt. De samenwerking met de huisartsen wordt verstevigd door in een aantal praktijken spreekuur te houden. Op deze manier wordt er ingezet op minder verwijzingen naar specialistische jeugdhulp en ondersteuning dichterbij huis. Ook de samenwerking met het onderwijs in de gemeente wordt verstevigd. Naast de gesprekken op scholen worden gezamenlijk onderwerpen als dyslexiezorg, huisartsondersteuning etc. opgepakt. Binnen de gemeente Ermelo zal de wijkgerichte aanpak verder worden doorontwikkeld. De bedoeling is dat de jeugdhulp van het CJG hier een integraal onderdeel van is. Daarbij wordt gestreefd naar een indicatiestelling en zorgtoewijzing (door derden) die doelmatig wordt uitgevoerd.

Wijkgericht werken

In de gemeente Ermelo doet iedere inwoner mee aan de samenleving. Waar nodig gebeurt dit met behulp van actieve mede inwoners. Het doel hiervan is dat inwoners in staat zijn zo lang mogelijk en zo zelfstandig mogelijk kunnen blijven functioneren en dat zij prettig samenleven in wijken en buurten. De maatschappelijke inzet van inwoners moet daarbij op alle mogelijke manieren worden ondersteund. Sinds 2015 krijgt wijkgericht werken in Ermelo vorm door de inzet van:

- het **sociaal team** met als kerntaak het bevorderen van laagdrempelige integrale toegang tot zorg en ondersteuning voor huishoudens jongeren met complexe en meervoudige vragen (die niet binnen het eigen netwerk of de basisvoorzieningen opgelost kunnen worden). In het sociaal team wordt samengewerkt door de gemeente Ermelo, Welzijn Ermelo, MEE, Zorggroep Noord West Veluwe, Icare, Uwoon, GGZ Centraal en de politie. Waar nodig wordt samengewerkt met relevante partners zoals huisartsen, verslavingszorg, onderwijs, CJG en andere organisaties;
- het **leefbaarheidsteam**, met als kerntaak het samen met inwoners nagaan en vormgeven wat nodig is om de leefbaarheid, de ontmoeting en de sociale cohesie te bevorderen. In het leefbaarheidsteam wordt primair samengewerkt door de gemeente Ermelo, Welzijn Ermelo, Uwoon en wijkbewoners. Waar nodig wordt samengewerkt met andere relevante partners.

Binnen het sociaal domein gaan we uit van het gegeven dat zo'n 85% van de inwoners zelfredzaam is. Deze inwoners kunnen bij eenvoudige sociaal domein vragen zelfstandig de weg vinden naar basisvoorzieningen of ze kunnen ondersteuning vinden. Het sociaal team richt zich vooral op de 15% van de inwoners die (tijdelijk) verminderd zelfredzaam zijn. Daarbij gaat het om de inwoners met meervoudige problematiek/vragen op meerdere levensdomeinen. Het sociaal team kan de samenhang in ondersteuning leggen en via casemanagement (één gezin, één plan, één hulpverlener) toezien op de goede verbinding tussen voorzieningen binnen verschillende levensdomeinen en tussen de combinatie van basisvoorzieningen en maatwerk/specialistische voorzieningen.

Personen met een (te) laag inkomen en/of problematische schulden tijdig opsporen en op maat hulp aanbieden.

Personen met een inkomen uit werk blijken niet altijd voldoende middelen te hebben voor een bestaan volgens de bijstandsnorm. Hulp vragen bij financiële problemen wordt vaak te laat gedaan, waardoor er vaak problematische schulden ontstaan. Via vroegsignalering kan de doelgroep gevonden worden waarbij gerichte hulp aangeboden kan worden.

Opstellen lokale inclusieagenda

Via burgerparticipatie en overleg met diverse ketenpartners en adviesorganen wordt een lokale inclusieagenda opgesteld, waarin de volgende thema's aan bod komen:

- Onderwijs & Ontwikkeling
- Thuis
- Werk & Inkomen
- Vrije Tijd

- Vervoer
- Welzijn, Gezondheid & Ondersteuning

Voortzetting deelname VNG-koplopersprogramma "Iedereen doet mee"

Sinds juni 2018 neemt de gemeente Ermelo deel aan het VNG-koplopersprogramma "Iedereen doet mee". De deelname wordt voortgezet. Het koplopersprogramma wordt uitgebreid van 25 naar 100 gemeenten.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Participatiewet - Werk & Inkomen

- Verstrekken van bijstandsuitkeringen;
- Toetsen van rechtmatigheid;
- Uitvoering geven aan beleid voor aanvullende inkomensondersteuning, zoals de individuele inkomens toeslag;
- Bemiddelen naar werk en de koppeling met economische zaken (maatschappelijk verantwoord ondernemen en Social Return on Investment);
- Uitvoering (in pilotvorm) van een integrale aanpak 'Passend Werk', waarmee wordt beoogd beter passende ondersteuning te bieden aan de doelgroepen dagbesteding (Wmo) en beschut werk (Participatiewet);
- Organiseren van beschutte werkplekken tot de taakstelling van 10 plekken ultimo 2019 voor inwoners die alleen in een beschutte werkomgeving mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. De doelgroep voor deze werkplekken bestaat uit mensen met arbeidsvermogen die (nog) niet in een reguliere baan kunnen werken, ook niet met extra begeleiding en ondersteuning;
- Samen met regiogemeenten uitvoering geven aan het plan 'duurzaam inclusieve arbeidsmarkt' van de (sub)arbeidsmarktregio Factor Werk Noord-Veluwe, waaronder verdere professionalisering van de werkgeversdienstverlening.

Participatiewet - Maatschappelijke Participatie

- Het activeren van mensen om te participeren;
- Lokale samenwerking met welzijn, werkgevers en maatschappelijke partners ten behoeve van de participatie van inwoners via vrijwilligerswerk, leer-/werkplekken en stages;
- Uitvoeren van een integrale aanpak voor statushouders, waardoor zij sneller participeren in de Ermelose samenleving. Medio 2018 is het 'Uitvoeringsplan integratie vergunninghouders Ermelo' door het college vastgesteld. De hierin benoemde actiepunten worden vanaf 2019 uitgevoerd;
- De uitvoeringsprogramma's Armoedebelief die eind 2017 zijn vastgesteld, zullen geëvalueerd worden en zo nodig bijgesteld;
- De Beleidsnota Schuldendienstverlening 2014 - 2018 wordt geactualiseerd;
- Uitkomsten van het onderzoek naar bewindvoering krijgt regionaal een vervolg. De aanbevelingen zullen omgezet worden in een plan van aanpak.

Inclusief Groep N.V., Intervens B.V. en Gresbo B.V.

- Het benutten van de kennis en expertise van Inclusief Groep voor de re-integratie van inwoners bij Intervens en het plaatsen van inwoners met een doelgroepindicatie bij Gresbo indien blijkt dat deze geen plek kunnen vinden bij een reguliere werkgever.
- In 2021 was de taakstelling om 14 werkplekken te realiseren voor beschut werk. Ultimo 2021 zijn er in totaal 8 werkplekken ingevuld.
- In samenwerking met Inclusief Groep en de regiogemeenten de producten en dienstverlening van Inclusief Groep doorontwikkelen zoals bijvoorbeeld het opzetten van nieuwe leerlijnen, aangepast aan de huidige vraag van werkgevers.

Gezondheidszorg

De Wet publieke Gezondheid is een van de vijf zogenoemde stelselwetten naast de jeugdwet, de WMO de Zorgverzekeringswet (ZvW) en de Wet Langdurige Zorg (WLZ). De preventie-activiteiten in de Wet publieke gezondheid richten zich ook in 2021 op:

- Algemene taken publieke gezondheidszorg
 - Bijdragen aan opzet, uitvoering en afstemming van preventieprogramma's met inbegrip van gezondheidsbevordering, zoals het voorkomen van alcoholmisbruik bij jongeren.
- Het geven van prenatale voorlichting aan ouders.
- Jeugdgezondheidszorg
 - Actief zorgen voor vaccinaties en het op systematische wijze volgen en signaleren van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren.
 - Vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen.
- Ouderengezondheidszorg
 - Het op systematische wijze volgen en signaleren van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren.
 - Vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen, bijvoorbeeld door beweegactiviteiten en sociale activiteiten.
- Infectieziektebestrijding
 - Algemene preventieve maatregelen op het gebied van infectieziektebestrijding.

De aandacht gaat uit naar die mensen voor wie een gezonde leefstijl geen vanzelfsprekendheid is. Blijven bewegen en eiwitrijke voeding is vanaf een bepaalde leeftijd hierin een belangrijk middel om een gezonde leefstijl te bereiken en zo lang mogelijk te behouden. (bron: wetenschappelijk onderzoek Universiteit Wageningen).

De ouderengezondheidszorg verdient prioriteit gezien de dubbele vergrijzing in de gemeente Ermelo. Tegelijkertijd geldt het devies 'jong geleerd is oud gedaan'. Hier wordt een balans in gezocht. In 2021 wordt gewerkt aan opvolging van het plan "Samen naar een gezond Veluwe 2017-2021", waarbij Positieve Gezondheid benoemd is als uitgangspunt. Dit plan besteedt met name aandacht aan de maatschappelijk georiënteerde taken met beleidsvrije ruimte. Het ziet er naar uit dat voortgang plaatsvindt op een aantal punten. Dit is echter onder voorbehoud van definitieve planvorming die inspeelt op de ontwikkelingen die nog komend jaar kunnen plaatsvinden.

De samenwerkingsagenda die de gemeenten van de Noord Veluwe + Zeewolde met zorgkantoor Zilveren Kruis in september 2019 zijn aangegaan voor de periode 2019-2021 en de koers van de bestuursagenda GGDNOG 2019-2023 zijn hierin richtinggevend.

Thema Gezond Opgroeien (onderdeel kansrijke start)

- Bevorderen van gezond gewicht bij de jeugd d.m.v. Jongeren op gezond gewicht (JOGG).
- Verder bouwen aan de ketenaanpak overgewicht en Obesitas kinderen i.r.t. de rol van de buurtsportcoaches binnen de Gecombineerde leefstijlinterventies voor volwassenen.
- Verder bouwen aan een ketenaanpak verslavingspreventie- en zorg door verkenning op het IJslands Model.
- Een Lokale bijdrage aan landelijke campagnes: NIX, Ik Pas etc.
- Depressiepreventie bij de jeugd via de Gezonde School-aanpak.
- Voortzetting Programma Mentaal Gezond.
- Versterking veerkracht/empowerment bij de jeugd via CJG, jongerenwerk Welzijn Ermelo en bibliotheek in combinatie met sociaal media, seksuele weerbaarheid en tolerantie bij de jeugd door voorlichting en activiteiten.

Thema Gezond ouder worden

Binnen het thema gezond ouder worden is de bijdrage vanuit de Wet publieke gezondheid gericht op een bijdrage aan het programma Langer Thuis waar dit kan. De gegevens van de monitor Volwassenen en Ouderen 2020 wordt geanalyseerd als een van de bronnen om inzet op dit thema voor 2021 op nuances bij te sturen. De samenwerking tussen medisch en sociaal domein wordt verder bevordert door uitwerking van de samenwerkingsagenda met Zilveren Kruis waarin o.a. het benutten van het middel OZO-verbinding (digitaal platform) verder wordt verbreed. Ontwikkelingen zoals werken vanuit de uitgangspunten positieve gezondheid met bewegen op recept en welzijn op recept worden als kansrijk gezien en worden verder verkend. Dit sluit aan bij het gedachtengoed community building. E.e.a. wordt zo veel mogelijk georganiseerd in de directe omgeving waarbinnen onze inwoner zich begeven. Het sociaal werk binnen Welzijn Ermelo is hierbij van groot belang (voorveld sociaal domein) en zit gezien de huidige organisatie en de ontwikkelingen op het gebied van ouderen op een minimale capaciteit. Dit vraagt voor 2021 aandacht.

Thema Gezonde Leefomgeving

In 2021 is er meer duidelijkheid rond de vraagstukken 5G en gezondheidsgevolgen en schone lucht (houtstook) in relatie tot de rol en invloed van de gemeente hierin. In het proces van de Omgevingswet wordt dit meegenomen. Vanuit volksgezondheid wordt input geleverd om kansen voor de volksgezondheid te benutten en bedreigingen voor de volksgezondheid waar mogelijk te voorkomen of te verkleinen binnen de invloed die de gemeente Ermelo hierop heeft. Voor 2021 moet deze inzet komend jaar in proces en planvorming geconcretiseerd.

Community Building (voorheen Sociaal Cultureel Werk)

Community building is zelfredzame gemeenschapsvorming/ samenredzaamheid die je samen met inwoners en andere stakeholders vanuit eenzelfde gedachtengoed (probleem of passie) tot stand brengt. Het gaat hierbij om het programma van de inwoners en het ondersteunen van deze inwoners in het maken van hun programma. Het gaat om mensen bij elkaar brengen. Er wordt gekeken naar kansen en haakjes. Bij sturing op items als eenzaamheid of minder obesitas blijf je in de problemen hangen en blijft het de prestatie van sociaal cultureel werk. Hiermee wordt het niet van de inwoners. De kracht ligt in het verbinden op grond van interesses en dagelijkse bezigheden, het zien en aansluiten bij wat er al is. De inzet is erop gericht te komen tot plannen en ideeën van, door en voor de wijken.

Maatschappelijke Doelgroepen

In 2019 is er gestart met een 2e locatieonderzoek maatwerkoningen. Na een inventarisatieronde zijn kansrijke locatie(s) verder onderzocht. Na deze fase wordt er per locatie een voorstel geformuleerd. In dit voorstel worden ook de wensen van omwonenden meegenomen. Uiteindelijk nemen het college en de raad een besluit. Ook in 2021 wordt vervolg gegeven aan deze werkwijze.

WMO

Het college zet zich de komende jaren in om de volgende drieslag uit te voeren:

- sterke inzet op preventie, daar is de meeste winst te behalen;
- inzet op behoud van kwaliteit en kwaliteitsborging;
- kostenbeheersing.

Meerinzicht|Sociaal domein speelt hierbij een cruciale rol voor wat betreft contractmanagement, kosteninzicht en daarmee kostenbeheersing, kwaliteitscontrole en -borging.

Mantelzorg

Door een intensievere en effectievere bundeling van krachten tussen de verschillende ketenpartners (Medicamus/ Huisartsen, Zorgverzekeraar, partners uit de Zorg en het gemeentelijk sociaal domein) is de aanname dat de daadwerkelijke ondersteuning van inwoners die met een ondersteuningsvraag zitten, maar nog wel zelfstandig thuis wonen, versterkt wordt. Dit levert niet direct financieel voordeel voor de gemeente op omdat: de omvang van de

doelgroep stijgt, de ondersteuningsvragen complexer zijn, de effecten van preventie niet op de gemeentelijke kosten drukken, maar op de vangnet en curatieve zorg die bij Zorgverzekeraar en Zorgkantoor belegd is. Winst is wel uit te drukken in welzijnseffecten (zoals versterkte zingeving, vermindering gevoelens van eenzaamheid, etc.)

Vrijwilligersbeleid

Vrijwilligerswerk draagt bij aan zingeving en sociale activering en 'meedoen' in de samenleving. We willen de aanwezige Ermelose infrastructuur, o.a. contacten met verenigingen, organisaties en wijken, optimaal benutten. Van zowel de kant van de vrijwilliger als van vragen vanuit verenigingen, organisaties en individuen is er meer vraag naar kortdurend, maatwerkgericht vrijwilligerswerk. In 2019 is een maatjes campagne gelanceerd, om meer individuele vragen van inwoners, vanuit een toenemende druk om zelfstandig thuis te wonen, op te kunnen vangen. Deze tendens zal gecontinueerd worden.

Jeugdzorg/ Jeugdhulp

De gemeentelijke inzet op jeugd bestaat uit een keten van samenwerkende partijen zoals CJG, jeugdgezondheidszorg, kinderopvang, primair en voortgezet onderwijs, jongerenwerk en sport- en cultuurorganisaties. We willen er samen voor zorgen dat alle kinderen mee kunnen doen, kansen krijgen en we helpen ze wanneer het niet goed gaat. De gemeente heeft een grote verantwoordelijkheid als het gaat om de uitvoering van jeugdhulp. Dit doen we als er problemen zijn, maar liever zijn we deze problemen voor. Dit vraagt een aanpak voor de lange termijn met actielijnen voor de korte termijn met als sleutelwoorden "signalering, preventie en verbinding". Voor de periode 2021-2025 zal er Lokaal Preventief Jeugdbeleid vastgesteld worden.

- meer oog voor signalering en preventie door ruimte en aandacht voor preventieve activiteiten om het "gewone leven" te versterken.
- doorontwikkeling van de toegang door de positie van het CJG te versterken als laagdrempelige organisatie voor inwoners met betrekking tot vragen over opvoeden en opgroeien en als vanzelfsprekende samenwerkingspartner voor huisartsen, scholen, kinderopvang, welzijnswerk, verenigingen en Sociaal Team.

Daarnaast wordt er regionaal samengewerkt op een aantal jeugdhulp thema's:

- doorontwikkeling sluitende aanpak 16-27 jaar; ketensamenwerking om te voorkomen dat kwetsbare jongvolwassenen tussen wal en schip geraken.
- grip op kwantiteit en kwaliteit; betere data ontwikkelen zowel als het gaat om de activiteiten van het CJG als ook om de activiteiten van Meerinzicht (bedrijfsvoering jeugd) om vervolgens gericht te kunnen sturen.
- verdere transformatie van de regionaal ingekochte jeugdhulp; besloten is om de nieuwe inkoop in te laten gaan per 2022. Voorafgaand zal er een brede marktanalyse gedaan worden en zal er een gezamenlijke inkoopvisie vastgesteld worden.
- uitvoering geven aan het regionaal uitvoeringsplan 2018-2021, waarbij de nadruk zal liggen op actieve regie op zwaardere jeugdhulp, gestapelde jeugdhulp en het terugdringen van het aantal jeugd ggz verwijzingen.

Wijkgericht werken

Begin 2020 is de notitie Doorontwikkeling Wijkgericht Werken vastgesteld. De komende jaren worden gewerkt aan implementatie van de voorgestelde maatregelen.

Sociaal Team

Voor het Sociaal Team wordt ingezet op het (in samenwerking met lokale partners en Meerinzicht) doorontwikkelen van de integrale ondersteuning en begeleiding van inwoners van 18 jaar en ouder. De focus is daarbij gericht op het versterken van de zelfredzaamheid en zelfregie van inwoners en (daar waar nodig) inwoners te begeleiden naar passende ondersteuning. De doorontwikkeling is gericht op een nog betere toegang tot ondersteuning, hulp en informatie voor inwoners met meervoudige problematiek. Dit houdt in: Versterken van bekendheid van het Sociaal Team, versterken van de expertise binnen het Sociaal Team, versterken van de samenwerking met preventief en vrijwillig kader, verbeteren van de organisatie rond de toegang (werkprocessen, registratie, monitoring).

Leefbaarheidsteam

Het Leefbaarheidsteam ondersteunt bewoners die vragen of ideeën hebben om samen hun leefomgeving beter, mooier te maken. Wijkagenda's kunnen daarbij een hulpmiddel zijn. Doel van de wijkagenda's is aan te sluiten bij wat in wijken nodig wordt gevonden door zowel bewoners als professionals. Wijkvereniging Ermelo-West en Buurtvereniging Horst en Telgt hebben hun eigen Wijk- en Buurtplan opgesteld. Zo nodig ondersteunen we hen bij de realisatie. Op verzoek van bewoners wordt ook meegewerkt aan wijkagenda's in de andere wijken.

Bestaanszekerheid

- Het in een vroeg stadium opsporen van mensen met financiële problemen is één van de belangrijkste taken. Dit zal onder andere gebeuren via het aanbieden van een gratis Financiële APK, opzetten van het meldpunt Vroegsignalering Schulden, inzetten van de techniek achter Geldfit en Moneyfit en samenwerking met bewindvoerders en Rechtbank Gelderland over de doelgroep die onder bewind staat.

De financiële positie van de werkende minima zal (zo mogelijk) verbeterd worden door middel van een plan om de minimaregelingen beter aan te sluiten op hun behoefte. Dit is eveneens een uitwerking van de kerntakendiscussie Programma 2, "Samen leven in Ermelo", Participatie: Wat zijn de mogelijkheden binnen het minimabeleid, met specifieke aandacht voor het voorkomen van een armoedeval.

Lokale inclusieagenda

De prioriteiten die genoemd staan op de Inclusieagenda Ermelo 2020 realiseren in samenwerking

met de ketenpartners.

Voortzetten deelname VNG-koplopersprogramma

Door het realiseren van de prioriteiten van de Inclusieagenda Ermelo 2020 maken we de Ermelose samenleving toegankelijker voor mensen met een beperking. De kennis die we hiermee opdoen, delen we via het besloten VNG-forum van de koploper

Maatschappelijke Participatie - Veranderopgave Inburgering

Vanaf 1 januari 2021 zal de nieuwe Wet Inburgering ingaan. Gemeenten voeren regie op het inburgeringsproces vanaf aanmelding tot uitstroom uit een integratietraject. Voor Ermelo wordt de aanpak Statushouders (ontwikkeld in 2018, in samenhang van Meerinzicht met gemeenten EHZ) vervolgd en verbeterd en worden aanvullende processen ingeregeld. 2021 zal in het teken staan van een invoerings- en overgangsjaar. Er moet in beeld komen waar de uitvoering van de nieuwe Wetgeving al werkt of nog op hapert, zodat daar aanvullende inzet of maatregelen op genomen kunnen worden.

Subsidiebeleid

In de Uitwerking Kerntakendiscussie Programma 2 "Samen Leven in Ermelo", Ontplooiing en ontwikkeling staat vermeld dat we onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor geldstromen van elders.

Dagelijks komt bij de subsidiecoördinator een lijst binnen met opengestelde subsidieregelingen. Deze lijst wordt gecheckt op mogelijkheden binnen gemeente Ermelo. Kansen worden doorgegeven aan de beleidsmedewerkers en hulp wordt geboden bij het aanvragen van subsidies bij andere (overheids)organen.

Tijdens gesprekken met subsidieaanvragers van de gemeente worden andere financieringsstromen besproken zoals crowdfunding.

Wat hebben we gedaan

Transformatie sociaal domein

Met het vaststellen van de Kadernotitie 'Sociaal Domein Ermelo Op weg naar 2025', is eind 2020 een beweging in gang gezet met als doel de balans tussen kosten, kwaliteit en organisatie in evenwicht te houden. Daarnaast is de opdracht om de taakstelling van €1,9 miljoen te realiseren in 2024. In 2021 hebben een onderzoek gedaan naar de grootste knelpunten in het sociaal domein. Daaruit blijkt dat de ondersteuning aan kwetsbare inwoners beter kan. Het College van B&W heeft ambities benoemd om dit direct op te pakken. Om de plannen ook in samenhang te kunnen uitvoeren is het belangrijk om grip te hebben op inhoud, kwaliteit en kosten. De nog op te stellen Nota Sociaal Domein biedt hiervoor de kaders voor de uitvoering. De startnotitie met uitgangspunten vormt de basis voor de Nota Sociaal Domein. Binnen het Sociaal Domein heeft de gemeente vier maatschappelijke opgaven, die in relatie staan met de levensfasen van een mens: Kansrijk opgroeien, Op weg naar samenredzaamheid, Perspectief op (on)betaald werk en Zelfstandig thuis.

In 2021 sluiten wij de boeken met het volgende financiële overzicht ten aanzien van de taakstellende bezuiniging van € 1,9 miljoen in 2024. In 2021 moest een eerste besparing van € 0,5 miljoen worden gerealiseerd. Er is per saldo een voordeel van € 324.000 behaald.

Taakveld	Domein Sociaal		Bedragen x € 1.000,-			
	Begroting (na wijziging)	Realisatie 2021	Resultaat voor RSBP	RSBP	Verwacht resultaat na RSBP	
643/650 WMO	8.088	7.812	-275		-275	V
651 Jeugd	14.004	14.105	101	-60	161	N
647 Participatie/Re-integratie	3.652	3.780	128		128	N
646 Inkomensondersteuning	3.630	3.291	-339		-339	V
Subtotaal	29.374	28.989	-384	-60	-324	V
651 Taakstelling Jeugd	-500	-500	-		-	
Totaal	28.874	28.489	-384	-60	-324	V

Gezondheidsbeleid

In 2021 is de inzet op gezondheidszorg binnen de mogelijkheden van de coronapandemie zo veel mogelijk voortgezet en zo mogelijk ingehaald (bijvoorbeeld jeugdgezondheidszorg 4-19). Dit is niet op alle fronten gelukt. (bijvoorbeeld de inzet door preventiepartners op de scholen tijdens lesuren) Toch hebben partners zoveel mogelijk gekeken wat wel mogelijk was.

In 2021 is een regionaal traject doorlopen om per 2022 de regionale nota "Samen verder voor een gezond Noord Veluwe 2022-2025 af te ronden. Deze nota borduurt concreter voort op de koers van de vorige nota. Er hebben voorbereidingen plaatsgevonden voor een oriënterend traject op het IJslands Model als integrale aanpak binnen de regio. Ook zijn de voorbereidingen gestart voor een netwerkaanpak 'kind naar gezond gewicht'. De pilot verhoging vaccinatiegraad RVP is stopgezet wegens de coronapandemie. Lokaal is voor 2021 budget voor het preventieakkoord aangevraagd en ingezet ter versterking van de ambities uit het gezondheidsbeleid. De preventiemiddelen wordt ingezet voor leefstijlinterventies ten behoeve van (oudere) inwoners van de 'Gezonde Wijk Ermelo- West', een impuls voor het leefstijlloket van Interactie Sport BV vanwege de toenemende vraag van inwoners en aansluiting op wijkactiviteiten van het Leefbaarheidsteam gericht op stimuleren en inspireren gezonde leefstijl. Ook is een leefstijlinterventiebudget van het rijk ontvangen. Dit budget is ingezet t.b.v. de leefstijlinterventie 'Gewichtige Gezinnen' die belegd is bij Interactie Sportbedrijf B.V. Het sociaal team Ermelo, Interactie en het CJG werken samen om positieve gezondheid als uitgangspunt in hun werkwijze te vertalen om kansen te benutten in de samenwerking met medisch domein, in

lijn met de toekomstvisie sociaal domein. Genoemde partners (excl. CJG) hebben in 2021 gezamenlijk een training positieve gezondheid in de praktijk gevolgd hun certificaat behaald.

Gezondheidsbeleid is integraler opgenomen binnen het sociaal domein (wijkgericht werken, jeugdbeleid etc.) en in de omgevingsvisie in 2021 door frequente afstemming. Er zijn in 2021 vervolgafspraken gemaakt op de samenwerkingsagenda met Zilveren Kruis 2019-2021 per 2022 vanuit de visie: samenwerken aan kwalitatief goede, samenhangende bereikbare en betaalbare zorg op de Noord-Veluwe. De agenda is ingericht vanuit gezamenlijke uitgangspunten. Er wordt verder ingezet op logeervoorzieningen voor ouderen en versterken van de samenwerking gericht op gezondheidsbevordering. De coronapandemie heeft gezorgd voor andere prioritering bij veel partners binnen zorgpartijen die aangesloten zijn bij de netwerksamenwerking Gezond Veluwe. Binnen de gemeenschappelijke regeling GGDNOG is een het traject takendiscussie afgerond in 2021 ter realisatie van een robuuste GGD in deze regio.

Ontwikkelingen Welzijn Ermelo

In 2021 heeft Welzijn Ermelo vooral gekeken wat wel kon en heeft de organisatie met extra corona gelden van het rijk inzet gepleegd gericht op het welbevinden van specifieke doelgroepen onder de inwoners van Ermelo. In 2021 zijn voorbereidingen afgerond voor een herijkte werkopdracht voor de Stichting Welzijn Ermelo per 2022 in aansluiting op de toekomstvisie Sociaal domein 2025. De Stichting Welzijn Ermelo heeft in aansluiting hierop een werkmethode geformuleerd op basis van inwoners portretten die een richtlijn en praktische handvatten biedt om de bijdrage en de meerwaarde hierbinnen van Welzijn Ermelo in beeld te brengen. 2021 was het jaar van voorbereiding op een soepele verhuizing naar de nieuwe Dialoog.

Voorbereiding Wet Inburgering

Het jaar 2021 was het voorbereidingsjaar in opmaat naar de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Inburgering per 1 januari 2022. Met de invoering van de Wet Inburgering is het integrale proces van inburgering, taal en participatie de verantwoordelijkheid van de gemeente. Doel is om inburgering, het leren van de taal en het vinden van een passende plek in de samenleving (werk, opleiding, maatschappelijke participatie) zoveel mogelijk in samenhang op te pakken. De uitvoering van de Wet Inburgering is belegd bij Meerinzicht. Er zijn deelprocessen ingericht voor maatschappelijke begeleiding, afspraken met Stichting Vluchtelingenwerk en het versterken van lokale samenwerking, inrichting van het participatieverklaringstraject, financiële zelfredzaamheid en de module arbeidsmarkt en participatie en begeleiding bij inburgering.

De aanbesteding van de leerroutes inburgering is vanwege een kort geding vertraagd. Nadat de gemeenten in het gelijk gesteld zijn, kon de aanbesteding vervolgd worden en kan de contractering van taalaanbieders in het eerste kwartaal 2022 worden afgerond. De uitvoering van de wet Inburgering kan per 1 januari 2022 van start gaan voor nieuwe statushouders die in Ermelo gehuisvest worden. Aan de lopende trajecten is in 2021 conform de uitvoering van de Veranderopgave Inburgering vervolg gegeven. Sinds de start van het project in november 2018 zijn er voor de gezamenlijke gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde 206 statushouders ingestroomd. In de eerste helft 2022 wordt een evaluatie van het project Veranderopgave Statushouders opgesteld over de periode 2018-2021.

Wijkgericht werken

Afgelopen jaar zijn stappen gezet in de doorontwikkeling van het wijkgericht werken, onder andere via uitbreiding van de teams.

Zo is de inzet van Meerinzicht in het sociaal team beter geborgd en uitgebreid met consultants Wmo en Participatiewet. In het leefbaarheidsteam is een wijkondersteuner gestart, een buurtbeheerder van UWoon aangesloten en extra capaciteit vanuit de gemeente voor wijkmanagement ingezet. Daarnaast wordt met de stuurgroep Wijkgericht werken gewerkt aan visieontwikkeling in het kader van de transitieopgaven.

Ook komend jaar wordt extra geïnvesteerd in de doorontwikkeling. Welzijn Ermelo is trekker van het proces. Het bijbehorende budget wordt daarom met een subsidie doorgezet naar Welzijn Ermelo.

Herijken afspraken / ontwikkelingen CJG

Naast de reguliere activiteiten binnen het CJG zijn er herijkingsafspraken gemaakt rondom inzet van GGZ-expertise en ambulante jeugdhulp binnen het CJG. De inzet van GGZ-expertise is in 2021 ook gerealiseerd. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over voortzetten van ondersteuning jeugd bij huisartsen na afsluiten van de pilotperiode. Bij twee gezondheidscentra zijn jeugd en gezinswerkers vanuit het CJG gedetacheerd als ondersteuners jeugd voor de huisartsen. Dit alles ten behoeve van de, in 2021, nieuw vastgestelde regiovisie op jeugdhulp, waarbij we investeren in het CJG om meer grip te krijgen op de jeugdhulp (zowel inhoudelijk als financieel).

Inkoop jeugdhulp / Wmo

In regionaal verband zijn in 2021 zowel voor Jeugdhulp als voor Wmo nieuwe inkoopafspraken gemaakt. Wij werken ook naar langere contractvormen (4-jaarlijkse cyclus). Het wordt daarmee eenvoudiger zaken structureel op te lossen voor gemeente en lokale/regionale partijen. Bij deze inkoopafspraken staat de gewenste transitie in het sociaal domein centraal. De monitoring van de afspraken en het accountmanagement op de zorgaanbieders is belegd bij Meerinzicht.

Participatiewet / nieuwe afspraken IG

In 2021 was er sprake van een krapte op de arbeidsmarkt (veel vacatures, weinig (geschikte) kandidaten). Dit is een geheel andere situatie dan waar ten tijde van het begin van de coronacrisis rekening mee was gehouden. Deze krappe arbeidsmarkt biedt kansen voor onze doelgroep, die veelal een wat langere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Wel is er sprake van een mismatch tussen vraag en aanbod, er is investering nodig in kennis en vaardigheden van werkzoekenden. Werkgevers zijn vanwege de krappe arbeidsmarkt vaker bereid om te investeren

in omscholing of intern opleiden van nieuwe werknemers. Dit zien we ook terug in het aantal bijstandsuitkeringen: die heeft vanaf de tweede helft van 2021 voor het eerst sinds jaren een dalende lijn ingezet.

Uit onderzoek in het sociaal domein is wel gebleken dat de gerealiseerde uitstroom achterbleef bij de verwachtingen. Hiertoe heeft Meerinzicht voor 2022 een nieuwe overeenkomst gesloten met Inclusief Groep om nieuw outputgericht te werken. Er komt meer focus op inwoners die binnen één jaar toegeleid kunnen worden naar werk. De opdracht en de structurele kosten passen binnen de inhoudelijke en financiële kaders van de begroting.

In 2021 is gewerkt aan een nieuw aanwijzingsbesluit en dienstverleningsovereenkomst met de Inclusief Groep voor de doelgroep WSW. Deze stukken zijn per 1 januari 2022 ingegaan en zijn gezamenlijk met de regiogemeenten opgesteld en zijn vastgesteld door de colleges, zo ook door het college van Harderwijk en Ermelo. Hiermee zetten we de inzet van de Inclusief Groep voor de doelgroep WSW binnen onze gemeenten voort.

Medio 2021 is Meerinzicht gestart met gesprekken om de bestaande samenwerking met Inclusief Groep te intensiveren en een nieuwe overeenkomst te sluiten. Deze vernieuwde aanpak voor 2022 kenmerkt zich door een resultaatgerichte aanpak waarbij uitstroom van cliënten naar werk wordt gecombineerd met maximale duurzaamheid. In 2022 ligt de focus op de doelgroep die binnen 12 maanden bemiddelbaar is naar betaald werk. De focus op uitstroom betekent dat de activiteiten voor de doelgroep van de sociale participatie op een andere wijze worden ingevuld en de Participatiehuizen worden afgebouwd.

Armoedebeleid

De beleidsnota 'Bestaanszekerheid en schulddienstverlening' is geactualiseerd en aangepast aan de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Nieuwe wettelijke taken zijn onder andere het ophalen van gegevens over klant en zijn/haar situatie bij het Inlichtingenbureau. Dit voorkomt dat de klant alles zelf moet aanleveren uit de eigen administratie.

Voor ondernemers en zzp-ers is schuldhulpverlening op maat opgezet via Over Rood (ondernemers helpen ondernemers).

De aanbesteding voor de professionele schuldhulpverlener is afgerond, zodat de komende jaren de continuïteit gewaarborgd is.

Er is beleid vastgesteld om de armoedeval te voorkomen en/of te compenseren als deze optreedt bij een uitkeringsgerechtigde die uitstroomt naar werk.

Tegelijkertijd zijn de minimaregelingen en de regeling voor mensen met een chronische ziekte en/of een beperking geactualiseerd.

De bewindvoerders die regelmatig in de regio Noord-Veluwe werken hebben een convenant afgesloten met de gemeenten om beter samen te werken. De Rechtbank Gelderland heeft het initiatief genomen om op dit gebied ook meer samen te werken met de Gelderse gemeenten.

De gedupeerden van de kinderopvangtoeslagenaffaire worden zo nodig persoonlijk begeleid door een medewerker van het Sociaal Team Ermelo. Dit geldt voor de diverse leefgebieden waar zij schade van deze affaire hebben ondervonden.

De VoorzieningenWijzer en Stichting Leergeld krijgen steeds meer bekendheid, zodat wij er in slagen om proactief mensen en kinderen hulp aan te bieden die van een minimuminkomen moeten leven. Via de meldingen over betalingsachterstanden van nutsbedrijven kan ook vroegtijdig hulp aangeboden worden aan klanten die nog niet uit zichzelf hulp hadden gevraagd. Aan het eind van het jaar zijn acties opgestart om mensen met een laag inkomen te helpen die geconfronteerd worden met de verhoging van de energierekening.

Maatschappelijke doelgroepen

We streven ernaar om kwetsbare inwoners de best passende woonzorgvoorzieningen te bieden. Dit betekent meer differentiatie in het aanbod, waardoor er op termijn minder intramurale plekken nodig zijn. Dit past bij de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis (Commissie Dannenberg 2015).

In 2021 zijn we druk bezig geweest met de aanpak van dak- en thuisloosheid. Zo is het concept Tijdelijk Wonen verder ondersteund en is de nachtopvang veranderd naar een 24/7 (tijdelijke) verblijfsvoorziening.

Daarnaast is in 2021 hard gewerkt aan proeftuin Julianalaan: een bijzondere woonvorm met vijftien zelfstandige woonunits, waar kwetsbare jongeren (18 tot 27 jaar) als tussenstap naar zelfstandig wonen maximaal twee jaar kunnen wonen. Het gaat om een BW- en een Wmo-voorziening. In 2022 zullen de eerste inwoners hier hun intrede kunnen doen.

Vanaf 2023 is iedere gemeente verantwoordelijk voor de nieuwe instroom in Beschermd Wonen (BW). Centrumgemeente Harderwijk blijft de middelen voor voorzieningen voor de huidige cliënten ontvangen volgens de huidige historische verdeling. De middelen voor voorzieningen voor nieuwe cliënten worden met ingang van 2023 gefaseerd verstrekt; dit gebeurt aan de hand van een nieuw, objectief verdeelmodel. De gemeenten in de Noord-Veluwe hebben de intentie uitgesproken om samen te blijven werken op het gebied van BW/MO. In december 2021 is door alle regiogemeenten de Norm voor Opdrachtgeverschap BW/MO Noord-Veluwe vastgesteld, waarin de samenwerking op gebied van BW/MO wordt bekrachtigd.

Mantelzorg

De druk op mantelzorgers kan dusdanig oplopen dat overbelasting of depressiviteit op de loer ligt. In 2021 is gestart met een tweetal preventieve projecten waar gemeente Ermelo in participeert. Het betreft een project rondom depressiepreventie voor mantelzorgers, met als doel om aan de hand van hiaten in de klantroute en ervaringen van mantelzorgers de integrale ketenaanpak te verbeteren. Het tweede project is het vergroten van het aanbod aan respijtoorzieningen en de drempel wegnemen hier gebruik van te maken.

In 2021 is onder aanvoering van Welzijn Ermelo, in samenwerking met een 5-tal zorginstellingen het Mantelzorg Magazine Ermelo ontwikkeld. In het kader van de dag van de Mantelzorg zijn 1500 Mantelzorgmagazines gedrukt. Verspreiding heeft plaatsgevonden onder mantelzorgers van zorginstellingen en 690 mantelzorgers hebben het magazine thuisbezorgd gekregen. Ook is een

themapagina gemaakt met publieksinformatie over de activiteiten van het Steunpunt Mantelzorg in Ermelo. In 2021 hebben een viertal gespreksgroepen plaatsgevonden waarin mantelzorgers elkaar treffen en over thema's, zoals Niet aangeboren Hersenletsel en rouw en verdriet uitwisselen. Voor 2021 is voor het eerst met succes een Jonge Mantelzorg Kalender uitgebracht. Voor hen is maandelijks een inloophmoment en ontmoeting met leeftijdsgenoten.

Vrijwilligersbeleid

Van december 2020 t/m december 2021 werd het tienjaarlijkse Nationaal Jaar van de Vrijwilliger gehouden. Gedurende het hele jaar werd aandacht gevraagd voor de kracht van vrijwilligerswerk. In Ermelo zijn bloembollen geplant, is een expositie gehouden, zijn podcasts en filmpjes over werven en behouden van vrijwilligers ontwikkeld. Verder is een 30-tal vrijwilligers in beeld en verhaal uitgelicht onder het motto 'Mensen maken Ermelo...'. Aan het eind van 2021 telt de Facebookpagina Mensen Maken Ermelo al 2000 leden. Besloten is dit motto ook na het Nationaal Jaar voort te zetten. Tenslotte is in het kader van de Dag van de Vrijwilliger door 500 vrijwilligers in Ermelo een vrijwilligersbedankje aangevraagd en ontvangen. Veel vrijwilligers waren betrokken bij meerdere organisaties en de diversiteit aan activiteiten lijkt tekenend voor vrijwilligers in Ermelo.

Sport en Bewegen

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Jeugd en kansen

We gaan de deelname van de Ermelose jeugd aan het maatschappelijke leven vergroten en daarmee ook het startkapitaal van deze groep. We doen dat door:

- Het opwaarderen van het bewegingsonderwijs, de specifieke vorm wordt in overleg door de scholen bepaald. Meer schoolzwemmen is onderdeel van het keuzepakket;
- Het aanbieden van op kinderen gerichte sport, spel, educatie en cultuur. Plus steunmaatregelen gericht op het wegnemen van die belemmeringen tot meedoen (bijvoorbeeld armoede) in de weg staan verminderen;
- Het samen met jongeren organiseren van een variatie aan voorzieningen voor jongere en oudere jeugd.

Bewegingsonderwijs

We gaan allerlei vormen van bewegingsonderwijs opwaarderen, de specifieke vorm wordt in overleg met de scholen bepaald. Schoolzwemmen is een nadrukkelijk onderdeel van het keuzepakket. Dit omdat werken aan een gezonde levensstijl letterlijk en figuurlijk zorgt voor een sterkere en energiekere samenleving, een preventieve werking heeft en zorgt voor sportieve binding tussen mensen.

Raadsperiode 2018-2022

In Ermelo maken sporten en bewegen onderdeel uit van een gezonde en actieve leefstijl. De maatschappelijke meerwaarde van sporten en bewegen is groot. Sport brengt plezier, activeert, brengt mensen bij elkaar, helpt talenten te ontwikkelen, leert omgaan met tegenslagen en biedt mogelijkheden voor vrijwilligerswerk. Een opsomming waar sporten en bewegen een bijdrage aan kan leveren. De sportvisie en het tactisch plan sport hebben de titel "Heel Ermelo Beweegt".

Binnen de hoofdthema's *Gezonde Leefstijl*, *Iedereen doet mee*, *Ouderen in beweging* en *Buiten bewegen* worden verbindingen met andere beleidsterreinen gelegd om samen te werken aan het behalen van de maatschappelijke doelstellingen. Gezond opgroeien en gezond ouder worden draagt bij aan een *Gezonde Leefstijl*. We willen vanuit een integrale aanpak met de preventieve gezondheid de gezonde leefstijl verhogen, waarbij voor de jeugd de ambitie is om de sport- en beweegdeelname volgens de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) is gestegen en specifiek voor de ouderen de ambitie om middels preventie de fysieke en mentale fitheid op niveau te houden/brengen om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen.

Ermelo streeft naar een inclusieve samenleving, waarin ruimte is en kansen voor *iedereen zijn om mee te kunnen doen*. We willen een passend sport- en beweegaanbod voor kwetsbare inwoners van Ermelo voor jong en oud. De minder kapitaalkrachtige inwoners behoren ook tot deze doelgroep. Met de kracht van verbinding kunnen nieuwe, creatieve initiatieven tussen professionals, sportaanbieders en inwoners leiden naar duurzame verbindingen.

Ouderen in beweging richt zich specifiek op de doelgroep 50-plussers, omdat in Ermelo een hoge mate van vergrijzing aanwezig is. Vanuit de vraag en behoefte van de 50-plusser wordt gekeken naar een specifiek/aangepast sport- en beweegaanbod. Hierbij moet bewegen voor iedere 50-plusser ook mogelijk en bereikbaar, dus financieel en fysiek, zijn.

Bij *Buiten Bewegen* wordt natuurlijk gedacht aan het buiten spelen voor de jeugd. Bij de jeugd moet het weer de gewoonte worden om buiten in beweging te komen. In Ermelo beschikt iedere woonwijk over een aantal speelaanleidingen en -mogelijkheden voor de verschillende leeftijdscategorieën. Ermelo heeft een prachtig buitengebied met veel recreatieve mogelijkheden. De gratis buitenruimte is optimaal te benutten voor sporten, bewegen en spelen. Juist de ongeorganiseerde gebruiker van de buitenruimte moet meer betrokken worden bij de ontwikkeling en de uitvoering van het sportbeleid.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Sportbedrijf InterActie

Vanaf 2019 is sportbedrijf InterActie opgericht. InterActie is verantwoordelijk voor het beheer, onderhoud en de exploitatie van sportaccommodaties. Tevens draagt InterActie zorg voor de uitvoer van het sportbeleid van de gemeente Ermelo. De buurtsportcoaches werken bij het

sportbedrijf en leveren bijdragen aan verscheidene activiteiten die binnen het gemeentelijk sport- en gezondheidsbeleid, zoals Heel Ermelo Beweegt en Jongeren Op Gezond Gewicht, passen.

Gezonde leefstijl

De verbinding van de buurtsportcoaches van Heel Ermelo Beweegt en de JOGG-regisseurs wordt sterker door een nauwere samenwerking op beleidsniveau en in de uitvoering. Beiden werken samen binnen de ketenaanpak "kinderen met overgewicht". De Gezonde Leefstijl is terug te vinden in een aantal interventies die ieder op zijn manier bijdragen. Voor de doelgroep 0 - 12 jarigen zijn dat de Gezonde Kinderopvang, het Gezonde schoolplein, de Gezonde school, de versterking van het bewegingsonderwijs door inzet van vakleerkrachten en het uitbreiden van het bewegingsonderwijs met een toegevoegde natte gymles voor de groepen 5 en 6. De Gezonde leefstijl bij adolescenten richt zich op een bewustwording bij de middelbare scholier van de effecten van ongezonde gewoonten, eetgedrag en middelengebruik, en gezonde gewoonten, eet-, sport- en beweeggedrag. Minder kapitaalkrachtige ouders kunnen gebruik maken van het jeugdsportfonds voor de sportdeelname van hun kind(eren) bij een sportvereniging/-aanbieder. Door de invoering van een Beweegpas voor inwoners vanaf 19 jaar met een minimum inkomen wordt deelname aan sport- en beweegactiviteiten mogelijk. Leeftijdsgroep specifieke sport- en beweegactiviteiten maken de sportverenigingen senior-proof en nodigt deze doelgroep uit tot sporten en bewegen. Daarbij hoort het omvormen van sportparken naar een Vitaal Sportpark met open clubs op de Zanderij. Op een Vitaal Sportpark wordt ook aandacht besteed aan een gezonde leefstijl en wordt een vereniging aangemoedigd om gezonde alternatieven in de kantine aan te bieden. Waar in de gezonde leefstijl voor de scholier de Gezonde school een middel is om de bewustwording van de gezonde leefstijl te verhogen is dat voor het bedrijfsleven de Gezonde bedrijfskantine. De gemeente legt de verbinding bij de bedrijven.

Iedereen doet mee

De inclusieve samenleving staat hoog in het vaandel. Een beweegprogramma voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, genaamd 'Van bank naar baan' geeft hier invulling aan. Bij de ontwikkeling van ons Vitaal Sportpark, met open clubs, wordt aandacht besteed aan het aanmoedigen van maatschappelijke initiatieven voor activiteiten. Hiermee vergroten we de participatie van inwoners. We bieden een mogelijkheid voor vervoer van en naar sportaccommodaties voor inwoners van instellingen of gezinshuizen. De beweegpas verlaagt de financiële drempel voor 19-plussers om te gaan bewegen. Voor de doelgroep inwoners met een geestelijke en/of fysieke beperking wordt een passend en breed toegankelijk sport- en beweegaanbod opgezet. Vanuit het Beweegloket van Heel Ermelo Beweegt wordt het specifieke sport- en beweegaanbod centraal ontsloten en is vraaggericht vormgegeven en geïmplementeerd in de samenleving.

Ouderen in beweging

Het aantal ouderen in de samenleving groeit erg sterk. Het langer zelfstandig wonen van deze doelgroep wordt gestimuleerd. Eén van de aspecten om meer te bewegen en sporten is dat de sociale contacten worden vergroot en de vereenzaming en het sociaal isolement wordt tegen gegaan. Als kennismakingstraject wordt door het team van buurtsportcoaches een fittest aangeboden en vervolgd door een 12 weeks-beweegprogramma. Het beweegaanbod voor ouderen speelt zich meer af in het bewegen in de openbare ruimte en heeft vaker een preventieve achtergrond. Het langer zelfstandig kunnen blijven wonen is het effect net als minder gebruik maken van de gezondheidszorg.

Buiten bewegen

Binnen en buiten de bebouwde kom zijn er veel mogelijkheden om te bewegen. Vele paden voor het wandelen, hardlopen, fietsen en hippisch gebruik. Een intensivering van de samenwerking op de beleidsterreinen Sport, Groen, Verkeer en Toerisme en Recreatie zorgt voor buitenruimtes die uitnodigen om te bewegen. Een beweegvriendelijke omgeving of de sportieve buitenruimte. In de verbinding met maatschappelijke organisaties wordt het gebruik van de bestaande padenstructuur en het opzetten van nieuwe, ontbrekende paden(structuur) gestimuleerd. Bij de ontwikkeling van het Vitaal Sportpark op de Zanderij wordt aandacht besteed aan de ruimtelijke invulling van- en het stimuleren van beweging in de buitenruimte.

Vervangingsinvesteringen sportaccommodaties

Op de drie buitensportaccommodaties van DVS'33, EFC'58 en FC Horst zijn natuurgras- en kunstgrasvoetbalvelden aanwezig. De toplaag van kunstgrasvelden bij DVS'33 en EFC'58 zijn in het voorjaar van 2020 vervangen. Dit is gecoördineerd door Sportbedrijf InterActie.

Wat hebben we gedaan

Corona heeft ook in het jaar 2021 een zware invloed gehad op het wel en wee binnen het beleidsveld sport. Vele coronavragen zijn beantwoord richting verenigingen en clubs. Door continu te schakelen als gevolg van de verschillende coronaregels is samen met Interactie steeds gezocht naar optimalisatie. Interactie zat hierbij vanuit haar rol op het uitvoeringsgedeelte. Begin januari heeft Interactie haar factsheet 2021 en jaarplan 2022 ingediend bij gemeente en raad. Ondanks dat het zwembad door corona veel dicht is geweest hebben veel mensen het zwembad bezocht, velen hun diploma behaald en kregen de leerlingen van groep 8 waterymles. Daarnaast zijn nieuwe projecten en sociale sportinitiatieven opgestart waarbij een zo breed mogelijk publiek (bijv. jong-oud, mobiel-minder-mobiel) aangesproken kan worden.

Sporten is gezond, daarom wordt steeds meer ambtelijk en in samenwerking met Interactie de route naar gezond leven gezocht in combinatie met sporten/bewegen.

Sportaccommodaties

Sportaccomodaties kunnen niet zonder meerjarenonderhoudsplan. In 2021 is deze cyclus weer opgestart en zal in 2022 worden aangeboden aan de raad.

Voor FC Horst lag er al lange tijd om een oplossing te vinden voor het parkeren en het veilig oversteken. De samenwerking tussen gemeente en de club hebben geleid tot een voorstel richting raad. Dit voorstel is nu onderdeel van de raads cyclus.

Het nieuwe sportcentrum heeft gevolgen voor EFC en haar trainingsmogelijkheden. Eerste gesprekken zijn met elkaar gevoerd hoe te komen tot een duurzame oplossing. EFC heeft hierbij aangegeven dat zij graag, i.v.m. het moeten afstaan van een oefenveld voor de nieuwbouw en ledengroei, een extra kunstgrasveld willen hebben. Eerste gesprekken hiervoor zijn geweest.

Nieuw Sportcentrum Ermelo

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Nieuw Sportcentrum Ermelo

We kiezen voor een zwemvoorziening gericht op doelgroep zwemmen en de mogelijkheid tot recreatie. Het belang van zwemlessen en gezond bewegen voor zowel kinderen als ouderen staat voorop. De huidige plannen worden omgebogen: het recreatieve deel zal niet de boventoon voeren en er worden geen speelse voorzieningen aangebracht. Dit omdat de financiële onderbouwing te onzeker is en de geraamde exploitatiekosten een te groot beslag leggen op de gemeentebegroting die de komende tijd steeds meer onder druk komt te staan.

Ontwikkeling Calluna/Zanderij

De komst van een nieuw sportcentrum Calluna is een belangrijke kans voor een open sportpark met een functie voor de wijk West.

Sportpark de Zanderij

Het ontwikkelen van Sportpark de Zanderij tot een Vitaal Sportpark draagt bij aan het verbeteren van sport in de openbare ruimte en aan het versterken van wijk West en de Zanderij als sportpark.

Maatschappelijke partners als sportverenigingen, onderwijs, wijkvereniging West en welzijn Ermelo worden betrokken bij de ontwikkelingen.

Tevens kan deze ontwikkeling aanleiding zijn tot het realiseren van 'open sportclubs' door de verenigingen die op de Zanderij gevestigd zijn.

Raadsperiode 2018-2022

- Nieuw sportcentrum Ermelo is in het tweede kwartaal van 2021 gerealiseerd. Alle inspanning zijn erop gericht dat de realisatie binnen begroting blijft en de duurzaamheid ambitie is ingevuld.
- Sportbedrijf Ermelo is per 1 januari 2019 opgericht in in het jaar 2020 volledig geïmplementeerd en functioneert volgens de uitgangspunten en de begroting van het bedrijfsplan BES.
- Sportpark de Zanderij is ontwikkeld tot een Vitaal Sportpark. Dit betekent dat de Zanderij een meer open en toegankelijker karakter heeft gekregen. Spelen en individueel sporten wordt gefaciliteerd. Maatschappelijke partners geven mede inhoud aan het gebruik van de Zanderij. Deze ontwikkelingen van het gebied lopen gelijk op met het ontwikkelen van het nieuwe sportcentrum Ermelo.

Met de realisatie van het Vitaal Sportpark de Zanderij is de functie van Wijk West versterkt.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Nieuw Sportcentrum Ermelo

Na besluitvorming voor het nieuwe Sportcentrum Ermelo in oktober 2018 zijn de plannen verder uitgewerkt richting aanbesteding van de realisatie van het Nieuwe Sportcentrum. Als vorm van aanbesteding is gekozen voor het samenstellen van een ontwerp- en een bouwteam. Start van de bouw is voorzien in het 2e kwartaal van 2021, waarna opening in het 3e kwartaal 2022 is gepland. Een en ander is ook afhankelijk van de RO-procedures/onderzoeken/bestemmingsplan en de discussie rond de PAS-regeling.

Na de afronding van de bouw van het nieuwe sportcentrum, zullen Calluna en de Balverszaal worden gesloopt. De grond is dan beschikbaar voor verdere ontwikkeling.

Sportpark De Zanderij

In het kader van de ontwikkeling van sportpark de Zanderij is in 2019 een subsidieverzoek gedaan voor een bedrag van maximaal € 100.000,00 bij de provincie Gelderland voor het realiseren van een 'vitaal sportpark' op de locatie de Zanderij. De cofinanciering bestaat uit al gemaakte en al geraamde kosten voor het realiseren van het nieuwe sportcentrum op de Zanderij. De subsidie is goedgekeurd in 2019 en het project wordt momenteel uitgevoerd. Met de beoogde deelnemende maatschappelijke partners wordt een intentie-overeenkomst gesloten voor planvorming en realisatie van het vitaal sportpark.

Dit traject wordt begeleid door Bureau Sport & Ruimte, samen met een ambtelijk projectleider.

De kosten hiervoor worden gedekt uit de provinciale subsidie.

De doorontwikkeling van sportpark de Zanderij naar vitaal sportpark is nu ingezet en houdt gelijke tred met de realisatie van het nieuwe sportcentrum.

Het Sportbedrijf van Ermelo (InterActie) is opgericht per 1 januari 2019. Er is in het ontwerp van het sportbedrijf ruimte om beheer en exploitatie van de cultuuraccommodatie hierbij aan te

kunnen sluiten. In 2019 is zowel de buitensport (voorheen SSE), sportcentrum Calluna en sportzaal wethouder Balverszaal opgenomen in InterActie. De voorgenomen invlechting van Sportcentrum Triade zal in 2020 worden geëffectueerd. Korfbalvereniging Dindoa heeft eind 2019 het besluit genomen om op eigen kracht het beheer en exploitatie van de sporthal te blijven doen. In 2020 zal het beheer en exploitatie van De Dialoog worden gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan

Nieuw Sportcentrum Ermelo

De leden van het bouwteam, architect FaulknerBrowns, Haafkes, Paulus Elektro, Hollander, Hellebrekers en de projectmanager) hebben het Voorlopig Ontwerp verder uitgewerkt naar Definitief Ontwerp in april 2021. Vervolgens is het ontwerp verder uitgewerkt naar het Technisch Ontwerp en werd het moment van beoogde ondertekening van de realisatieovereenkomsten met de vier bouwteampartners bereikt. Deze fase kostte extra tijd door de exorbitante prijsontwikkelingen op de markt (arbeid, hout en staal). De grote kostenstijgingen zijn deels opgevangen door optimaliseringsmaatregelen, deels kunnen de prijsstijgingen worden opgevangen door een efficiëntere exploitatie van het Nieuwe Sportcentrum door Interactie. Het bestemmingsplan kende vertraging door de wisselende regelingen m.b.t. Stikstof/PAS door de provinciale en rijksoverheid. In september 2021 is het bestemmingsplan vastgesteld. De start van de bouw is gepland in maart/april 2022.

Sportpark De Zanderij

Het Nieuwe Sportcentrum Ermelo wordt gesitueerd op sportpark De Zanderij en de inrichting van het buitenterrein van het Nieuwe Sportcentrum wordt in samenhang gezien met andere ontwikkelingen op de Zanderij en met de Oude Telgterweg. Landschapsarchitect MTD is geselecteerd om het buitenterrein en het parkeren vorm te geven. Het project Vitaal Sportpark, wat gedeeltelijk met subsidie van de provincie kon worden gerealiseerd (zie jaarrekening 2020), is on hold gezet. Door vertraging van de bouw van het Nieuwe Sportcentrum diende de provinciale subsidie te worden teruggegeven. Het project Vitaal Sportpark zal in 2022 opnieuw worden opgestart. De inwoners en andere betrokkenen bij de Oude Telgterweg worden betrokken bij de inrichting van het buitenterrein en het parkeren van het Nieuwe Sportcentrum.

Accommodatiebeleid

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij
N.v.t.

Raadsperiode 2018-2022

Onderwijshuisvesting

Vanaf 2018 wordt op structurele basis bestuurlijk overleg gevoerd met het gehele onderwijsveld in het OOGO. Er wordt in in samenspraak met de schoolbesturen een beleidskader opgesteld. Hierin wordt de gezamenlijke visie op onderwijshuisvesting geformuleerd, alsmede de eerste aanzet voor een integraal huisvestingsplan (IHP). In een IHP worden afspraken gemaakt over huisvesting van onderwijs en kinderopvang, verduurzaming van onderwijsgebouwen en eventuele renovatie of vervanging. De gemeente is verantwoordelijk voor adequate onderwijshuisvesting. Ter uitvoering van deze wettelijke taak gelden specifiek voor onderwijshuisvesting nog de volgende doelstellingen:

- De gemeente streeft naar een goed voorzieningen niveau;
- De gemeente streeft naar een gevarieerd onderwijsaanbod in / nabij elke wijk, aansluitend bij de behoefte;
- Er wordt geanticipeerd op leerling-groei en leerling-krimp;
- Er wordt ingezet op efficiënte inzet van onderwijsgebouwen en nabijgelegen voorzieningen;
- Bij nieuwbouw is duurzaamheid van belang, er wordt uitgegaan van kwalitatief goede gebouwen, waarbij de gemeente het wettelijk verplichte deel bekostigt en het effect van marktwerking leidt tot meer- of minderkosten;
- Met de jaarlijkse lokalenverdeling is transparantie over de inzet van gebouwen en de verhuur van gebouwen.

BES Sport (Beheer en Exploitatie Sportaccommodatie Ermelo)

Door het oprichten van een Sportbedrijf worden de gemeentelijke sportaccommodaties en activiteiten verzelfstandigd en samengevoegd met drie stichtingen die ook sportvoorzieningen beheren en exploiteren in Ermelo (SSE, Triade en Dindoa).

Hiermee ontstaat een organisatie in Ermelo die zich primair richt op beheer en exploitatie van sport accommodaties en op de uitvoering van het sportbeleid.

Op deze wijze ontstaat voor de inwoners van Ermelo, Sportverenigingen en gebruikers van zwem- en sportfaciliteiten één aanspreekpunt voor sport en bewegen in Ermelo.

Tevens wordt hiermee een uitvoeringstaak van de gemeentelijke organisatie op afstand gezet, wat past in de huidige strategie van de gemeente Ermelo.

Na besluitvorming over het verzelfstandigde (sportbedrijf) BES zal in 2019 de fase van beheer en exploitatie starten.

In de begroting is voor deze opstartfase een extra budget meegenomen.

In het bedrijfsplan waarover in oktober besluitvorming plaatsvindt zal een meerjarenbegroting voor het sportbedrijf worden opgenomen, welke eind 2018 zal worden vertaald naar consequenties voor de gemeentebegroting.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Onderwijshuisvesting

- Het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) vindt op structurele basis plaats;
- Er wordt uitvoering gegeven aan het IHP dat in samenspraak met het onderwijsveld is opgesteld en waarin wordt ingegaan op krimp en groei, waarin huisvestingsplannen voor scholen integraal worden bekeken en worden afgestemd op de nabije toekomst. Ook de resultaten van het duurzaamheidsonderzoek worden daarin meegenomen;
- Er is duidelijkheid over de dislocatie van De Klokbeker en de onderwijsbehoefte aan het Pretoriusplein, in samenhang met het IHP;
- In 2020 vindt het voorbereidingstraject plaats voor de nieuwbouw van de Rietschans en Driekansen en vinden in 2020 en 2021 de werkzaamheden voor nieuwbouw van beide scholen plaats;
- Jaarlijks worden de onderwijshuisvestingsaanvragen behandeld zoals vastgelegd in de verordening;
- Jaarlijks is er een lokalenverdeling die transparant maakt hoe onderwijsmeters worden ingezet en wordt toestemming voor verhuur in onderwijsgebouwen verleend.

BES Sport

Eind 2018 is opdracht verstrekt voor beheer en exploitatie van de sportvoorzieningen (inclusief onderhoud) en sportstimulering. Met ingang van 01-01-2019 functioneert het sportbedrijf InterActie. Per 1 april 2019 is het gemeentelijke personeel overgegaan naar InterActie. Per 1 juli 2020 is de sporthal Triade als laatste overgegaan naar gemeente Ermelo en is het personeel van Triade overgegaan naar Interactie. De formele vastlegging van het beheer en exploitatie door Interactie in de benodigde overeenkomsten wordt in het 3e kwartaal van 2020 afgerond.

In 2012 heeft de raad van gemeente Ermelo de rapportage Accommodatiebeleid Ermelo, Synergie in vastgoed! vastgesteld voor het verder professionaliseren van de vastgoedorganisatie. Als gevolg van onder meer onderbezetting van de afdeling Vastgoed en Grondzaken zijn de gestelde doelen niet gehaald. Dit leidt tot (financiële) risico's en bedreigingen voor de gemeente in het beheer en de exploitatie van het vastgoed. Gemeente Ermelo vindt dit een ongewenste ontwikkeling en heeft in 2019 het document uit 2012 geactualiseerd en verder uitgewerkt als "Strategisch beleidskader gemeentelijke vastgoedportefeuille". Dit document is inmiddels aan de raad aangeboden en in november 2019 door de raad vastgesteld. Er is actief personeel geworven en aangenomen zodat voldoende capaciteit aanwezig is om waar nodig met externe ondersteuning het beleidskader structureel in de organisatie te kunnen implementeren. Na wat personeelsverloop, zwangerschapsverlof en ziekte is de afdeling Vastgoed en Grondzaken in oktober 2020 naar verwachting op de gewenste sterkte.

In de periode maart - juli 2020 is als vervolg op de kerntakendiscussie een verkennend onderzoek verricht met de volgende doelen en resultaten:

- Beheer- en onderhoudsbijdragen van vergelijkbare lokale overheden aan sportaccommodaties en -velden en maatschappelijke accommodaties met een eerste oordeel over de positie van Ermelo hierin.
 - De bijdrage van de gemeente Ermelo aan beheer en onderhoud van private accommodaties vergeleken met het onderhoud van de eigen accommodaties en vergeleken met regiogemeenten.
 - Efficiencyvoordelen bij mogelijkheden van clustering van gebruik van voorzieningen en samenwerking met buurgemeenten.
- Het resultaat betreft een onderbouwing van de bestaande keuzes en afwegingskader voor nieuwe accommodatievraagstukken. Het onderzoek wordt na de zomer aangeboden aan het college van B&W met voorstellen om enkele aanbevelingen uit het onderzoek uit te voeren.

Wat hebben we gedaan

Onderwijshuisvesting

Gedurende 2021 heeft het OOGO twee maal plaatsgevonden. De wet schrijft 1x per jaar voor en daar is dan ook aan voldaan. Vanaf 2022 is er sprake van een structurele basis omdat het OOGO vanaf dan met een ander structureel overleg wordt gecombineerd. Tevens is er uitvoering gegeven aan het IHP. In 2021 is een uitvoeringsagenda opgesteld waaraan reeds uitvoering wordt gegeven. In 2021 zijn alle plannen die in de eerste vier jaar zouden worden opgepakt inmiddels in proces. Het project nieuwbouw Driekansen is vergevorderd in de uitvoeringsfase. De Goede Herderschool bevindt zich inmiddels in de financiële afronding. Het project Rietschans heeft de aanbestedingsfase afgerond. Het project Klokbeker wordt gecombineerd met Augustinus en bevindt zich in de initiatief fase. In 2021 is er nog geen duidelijkheid gecreëerd over de dislocatie van de Klokbeker/Augustinus. Deze duidelijkheid wordt wel in 2022 verwacht. Het project Groevenbeek bevindt zich ook in de initiatief fase. En de geplande renovatie wordt gecombineerd met nieuwbouw en uitbreiding.

Jaarlijks worden de onderwijshuisvestingsaanvragen behandeld en in 2021 is een huurvergoeding toegekend aan Educare. Ook wordt jaarlijks een lokalenverdeling gemaakt met verhuursituaties.

BES Sport

Eind 2020 is de beheer- en exploitatieovereenkomst tussen gemeente Ermelo en Interactie sportbedrijf Ermelo BV getekend inzake alle sportaccommodaties en uitvoering van het gemeentelijke sportbeleid. Tevens zijn, conform het strategisch beleidskader vastgoed, voor alle sportaccommodaties huurovereenkomsten opgesteld tussen gemeente Ermelo en Interactie BV. De overeenkomsten tussen de gebruikers en de voorganger van Interactie (SSE, Stichting Sportaccommodaties Ermelo) zijn geactualiseerd en overgenomen door Interactie. De exploitatie

en beheer van de sportaccommodaties wordt nu zowel formeel als feitelijk geheel door Interactie verzorgd.

Accommodatiebeleid

Het verkennend onderzoek naar het accommodatiebeleid als vervolg op de kerntakendiscussie is in 2021 concreet uitgewerkt in een nadere uitwerking van het accommodatiebeleid. Deze uitwerking biedt de gemeente handvaten voor het classificeren van de verschillende accommodaties met daarbij een uitspraak over de gewenste eigendomssituatie en het onderhoudsniveau. Daarnaast wordt in het proces van het aanvragen van een onderhoudsbijdrage voor privaat eigendom meer verantwoordelijkheid bij de betreffende eigenaar neergelegd wat een tijdsbesparing op kan leveren voor de ambtelijke organisatie. Deze uitwerking is eind 2021 aangeboden aan de gemeenteraad.

De Dialoog

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

De Dialoog kent als kerngebruikers Welzijn Ermelo, Vuvera (Volksuniversiteit), de bibliotheek, theater De Dialoog en Cultuurkust. Wij kijken er naar vanuit een drieluik:

- als een open en toegankelijk gebouw waarin ruimtes gedeeld kunnen worden. Bij de planontwikkeling zien we kansen voor gedeeltelijke nieuwbouw en een combinatie met woningbouw. Dit als visueel aantrekkelijke rand voor het Raadhuisplein;
- als een gevarieerd programma voor ontmoeting, leren, ontspanning en ontwikkeling;
- als een samenwerkingspodium voor Ermelose organisaties en instellingen en inwoners die elkaar versterken. Dit levert schaalvoordelen op, zoals winst in beheerpersoneel en flexibiliteit in programmeren. De samenwerking met verschillende organisaties leidt tot een meerwaarde voor de individuele organisatie. Belangrijker nog: samenwerking levert een meerwaarde voor de bezoekers en de gehele gemeenschap. De vitaliteit van deze dragers van cultuur en welzijn zijn van belang voor de eigenheid van Ermelo. We streven naar balans tussen de maatschappelijke functie en het ondernemerschap dat nodig is om de exploitaties op peil te houden of te brengen. De gemeente heeft een rol als co-financier voor instellingen en programma's. De investering in het gebouw zal gericht zijn op slimme functionaliteit, mogelijk ook door intensivering van ruimtegebrek in het aangrenzende gemeentehuis zodat met minimale kostprijs een maximale maatschappelijke opbrengst wordt gegenereerd.

Raadsperiode 2018-2022

De Dialoog wordt verticaal en duurzaam uitgebreid en de panden Pinel, Plaza en Stationsstraat 118 worden op termijn gesloopt. De kern-gebruikers worden gezamenlijk gevestigd in de verbouwde Dialoog.

Op deze wijze verwachten we meer synergie tussen de kerngebruikers en het gemeentehuis te kunnen bewerkstelligen. De ruimte die vrij komt door sloop van Pinel, Plaza en Stationsstraat 118 kan op termijn ingezet worden voor andere functies, waaronder woningbouw. Daarnaast wordt onderzocht op welke wijze beheer en exploitatie van de Dialoog in de toekomst het beste kan plaatsvinden.

De verbouwde Dialoog op basis van verticaal duurzaam kan waarschijnlijk in 2022 in gebruik worden genomen.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Naar aanleiding van de in 2018 verrichte scenario studie De Dialoog heeft het college gekozen voor Scenario 4. In dit scenario worden de panden Pinel, Plaza, Stationsstraat 118 en zalen 1 tot en met 5 van De Dialoog opgeheven. De rest van het huidige gebouw blijft behouden en wordt opgeknapt en verduurzaamd. Bovenop deze bestaande bouw wordt een verdieping gerealiseerd die in directe verbinding staat met het – bij de verbouw van het gemeentehuis te realiseren – vergaderplein van het gemeentehuis. Door de directe verbinding met het gemeentehuis kunnen de vergaderruimten van het gemeentehuis ook ingezet worden voor activiteiten in De Dialoog. In de periode april-september 2019 is het functionele en ruimtelijk programma van eisen geactualiseerd en zijn de stakeholders/gebruikers intensief betrokken bij het project. Er zijn 3 varianten als uitwerking van Scenario 4 opgesteld met een volumestudie en een stichtingskostenraming. Er is in september 2019 door het college een keuze gemaakt voor de compacte en transparante variant, waarbij de raadszaal naar de 1e verdieping wordt verplaatst in aansluiting op het vergaderplein. Het projectmanagement voor de verduurzaming/renovatie wordt in april 2020 aanbesteed. Er is een keuze gemaakt voor beheer en exploitatie van De Nieuwe Dialoog door Sport- en Cultuurbedrijf InterActie. Na selectie van de architect en het voorlopig ontwerp voor de zomer van 2020, kan volgens de huidige planning na de zomer het definitief ontwerp en het bouwteam worden geformeerd. Mede afhankelijk van de ontwikkelingen rond de Corona-crisis en de effecten op de planvorming en bouw, is de planning dat aansluitend op de verbouwing/verduurzaming van het gemeentehuis in oktober-november 2020 kan worden gestart met de verduurzaming en nieuwbouw van De Nieuwe Dialoog.

De start van de bouw dient plaats te vinden direct volgend op de verbouwing/verduurzaming van het gemeentehuis. Dit is voorzien in oktober/november 2020. In de begroting is een bedrag van € 7,2 miljoen opgenomen voor De Dialoog. Naast dit bedrag is er een bedrag van € 851.000 beschikbaar voor verduurzaming van de raadszaal en trouwzaal (HvGb), welke onderdeel fysiek deel uitmaakt van de Nieuwe Dialoog.

De herontwikkeling van vrijkomende locaties Pinel, Plaza en Stationsstraat 118 wordt, zoals reeds

eerder is besloten door de Raad, ondergebracht in een separaat project.

Wat hebben we gedaan

In 2021 zijn we gestart met de noodzakelijke sloopwerkzaamheden en met de renovatie van de theaterzaal, welke inmiddels is afgerond.

Voor de bouwkundige werken moest een nieuwe aanbesteding worden gehouden. Deze aanbesteding is afgerond op 24 augustus 2021. Het "bouwteam" was daarmee compleet. In verband met bouwkundige overschrijding t.o.v. het beschikbare budget, (voornamelijk door de forse prijsstijgingen die zich in de afgelopen maanden hebben ontwikkeld) is er binnen het ontwerpteam, samen met de aannemer, gezocht naar mogelijkheden voor bezuinigingen door middel van optimalisatie van het ontwerp en materialisatie. Op basis van bovenstaande acties is de prijs bijgesteld en valt het project nu alsnog binnen het vastgestelde budget zonder tekort te doen aan kwaliteit en ontwerp.

Op dit moment is er een groot tekort aan materialen en mensen. Dit resulteert in vertragingen op meerdere vlakken. Binnen het ontwerpteam is er samen met de aannemer gekeken hoe een optimale planning te krijgen waarbij nadrukkelijk is gekeken naar materialen, kwaliteit en planning.

De bouwkundige oplevering staat ingepland voor de bouwvakantie 2022 en sleuteloverdracht op 1 september 2022.

Hoewel we te maken hebben gehad met omstandigheden waarop we geen invloed hebben, zoals Covid-19, conjunctuur- en prijsontwikkelingen, materialen- en mensentekort, loopt het project momenteel naar wens.

Educatie

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Jeugd en kansen

We gaan de deelname van de Ermelose jeugd aan het maatschappelijke leven vergroten en daarmee ook het startkapitaal van deze groep. We doen dat door:

- Het opwaarderen van het bewegingsonderwijs, de specifieke vorm wordt in overleg door de scholen bepaald. Meer schoolzwemmen is onderdeel van het keuzepakket;
- Het aanbieden van op kinderen gerichte sport, spel, educatie en cultuur. Plus steunmaatregelen gericht op het wegnemen van die belemmeringen tot meedoen (bijvoorbeeld armoede) in de weg staan verminderen;
- Het samen met jongeren organiseren van een variatie aan voorzieningen voor jongere en oudere jeugd.

Raadsperiode 2018-2022

Onderwijs

We willen een divers onderwijsaanbod van voldoende kwaliteit, zodat kinderen, jongeren en volwassenen voldoende kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven.

Het onderwijs (schoolbesturen en samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs) is primair verantwoordelijk voor het bieden van goed en kwalitatief onderwijs en om kinderen een passende onderwijsplek te bieden.

Gemeenten hebben een taak op het gebied van:

- onderwijshuisvesting (zie speerpunt accommodatiebeleid)
- onderwijskansenbeleid (voorheen onderwijsachterstanden) voor 0-12 jarigen
- toezicht op voldoende openbaar onderwijs
- leerplicht
- voorkomen thuiszitters en voortijdig schoolverlaten
- aansluiting van jeugdhulp op onderwijs, door het ontwikkelen van integrale arrangementen
- aanpak laaggeletterdheid
- bevorderen integratie van statushouders, integratie statushouders is participatiebudget. Wordt in deze begroting ondergebracht onder inclusieve samenleving.

Kunst en Cultuur

Zoals in de Cultuurnota 2016-2020 staat beschreven willen we bijdragen aan een levendig cultureel klimaat. De Cultuurnota bestaat uit drie programmalijnen die sturen op maatschappelijke effecten:

- Educatie: cultuur in het onderwijs en deelname aan kunst en cultuur door kinderen en jongeren
- Zorg: stimuleren van de ontplooiing van specifieke doelgroepen
- Economie: vergroten van de aantrekkelijkheid van Ermelo voor bewoners en bezoekers

Met de drie programmalijnen educatie, zorg en economie benoemen we de maatschappelijke effecten waar we aan bij willen dragen. We beslaan het culturele aanbod aan de hand van zes pijlers: media en letteren; cultureel erfgoed; beeldende kunst en bouwkunst; amateurkunst en kunsteducatie; podiumkunsten en film; evenementen en festivals.

Aanpak Laaggeletterdheid

In de aanpak laaggeletterdheid wordt via het Taalhuis (netwerksamenwerking van formele taalaanbieders, Welzijnsorganisaties Harderwijk, Ermelo, Putten en Nunspeet en de gemeenten Harderwijk, Ermelo, Putten en Nunspeet) een regionale bijdrage geleverd aan het

programma Tel mee met Taal. Dit programma richt zich door middel van een netwerksamenwerking met alle lokale en regionaal betrokken partners op het bestrijden van laaggeletterdheid en het voorkomen hiervan en loopt tot eind 2019. In de looptijd van het actieprogramma wordt de netwerkstructuur verstevigd, worden nieuwe taalvrijwilligers getraind die ingezet worden als taalmaatje, taalcoach of begeleider van laaggeletterden en wordt ingezet op een regionale bijdrage op de landelijke hoofddoelstelling om 45.000 nieuwe deelnemers aan een taaltraject te laten starten. De bestrijding van laaggeletterdheid is inmiddels als landelijk thema "Mensen die zich met het Nederlands niet goed kunnen redden" opgenomen in de opgave Merkbaar beter in het sociaal domein van het landelijk interbestuurlijk programma en wordt op deze basis voortgezet omdat de landelijke evaluatie zeer gunstige resultaten heeft laten zien.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Onderwijs

Het onderwijs (schoolbesturen en samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs) is primair verantwoordelijk voor het bieden van goed en kwalitatief onderwijs en om kinderen een passende onderwijsplek te bieden.

Gemeenten hebben een taak op het gebied van:

- onderwijshuisvesting (nieuwbouw)
- onderwijskansenbeleid (voorheen onderwijsachterstanden) voor 0-12 jarigen
- toezicht op voldoende openbaar onderwijs
- leerplicht
- leerlingenvervoer
- voorkomen thuiszitters en voortijdig schoolverlaten
- aansluiting van jeugdhulp op onderwijs, door het ontwikkelen van integrale arrangementen
- aanpak laaggeletterdheid
- bevorderen integratie van statushouders -> bevorderen van integratie van statushouders is ondergebracht bij inclusieve samenleving, betreft participatiebudget.

In overleg met samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs en de schoolbesturen werken we aan voorzieningen zo nabij en passend als mogelijk. Waar kinderen, vanwege een beperking of stoornis, niet zelfstandig en nabij naar school kunnen wordt leerlingenvervoer ingezet.

We zetten in op een versterking van het onderwijsaanbod en de gemeentelijke taken en willen samenwerking en integrale arrangementen bevorderen. We werken aan thuisnabij en passend onderwijs, en een onderwijskansenbeleid voor 0-12 jarigen. We werken aan een integrale aanpak voor kwetsbare jongeren.

Aanpak Laaggeletterdheid

Het regioplan Laaggeletterdheid 2020-2024 richt zich op het bestrijden van laaggeletterdheid en het voorkomen hiervan, in samenwerking met alle lokaal en regionaal betrokken partners. Op basis van dit plan zijn de formele taaltrajecten (met een diploma) aanbesteed en gegund aan Top Taal. De non formele trajecten (niet gericht op een diploma) zijn via subsidie door centrumgemeente Apeldoorn verstrekt aan de Taalhuizen. Bibliotheek Noord West Veluwe is de penvoerder van het Taalhuis in onze regio.

Kunst en cultuur

In 2021 zullen wij de uitvoering van de acties uit de Cultuurnota 2016 - 2020 evalueren. Dat doen wij met de culturele partners. Om ook in de komende jaren zichtbaar te kunnen werken aan cultuur in Ermelo willen we Cultuurnota een vervolg geven om ook vanaf 2021 zoveel mogelijk culturele activiteiten te ontplooiën en stimuleren. Dat zal in ieder geval zijn:

- Versterken van de huidige activiteiten en nieuwe initiatieven faciliteren als dit mogelijk is en past bij het bestaande aanbod.
- Samen met de negen regio gemeenten en in samenspraak met de Provincie een vervolg geven aan het Cultuur- en Erfgoedpact. Zodat we samen met de culturele partners de kansen die er zijn benutten om kunst en cultuur in Ermelo, en op de Veluwe, nog meer op de kaart zetten.
- Faciliteert van het cultuur platform waarin allerlei culturele organisaties ontwikkelingen en initiatieven bespreken. De samenwerking binnen de cultuur sector krijgt steeds meer vorm. Zoals laagdrempelige culturele activiteiten en evenementen en de verbinding daartussen.
- Beleving en de aantrekkelijk van de cultuurhistorie en het bewustzijn daarover verbeteren, hierbij onder andere aansluiting zoeken met Veluwe op 1.

Wat hebben we gedaan

Onderwijs

In 2021 hebben er drie LEA (Lokale Educatieve Agenda) bijeenkomsten plaats gevonden met directeuren en bestuurders uit het onderwijs, de kinderopvang en het CJG. In 2020 zijn er thema's/ speerpunten uitgewerkt op het gebied van doorgaande leerlijnen en de samenwerking tussen het onderwijs en de jeugdhulp. Dit is in 2021 voortgezet. De procesbegeleider vanuit Zeeluwe voor het primair onderwijs in Ermelo, heeft ook in 2021 een aanjagende rol gehad ten aanzien van de werkgroepen die met deze thema's aan de slag zijn.

Voor de kinderopvang is er een verandering in wet- en regelgeving met betrekking tot voor- en voegschoolse educatie per 1 januari 2022. In 2021 is deze wet- en regelgeving gezamenlijk voorbereid door aanbieders van voor- en voegschoolse educatie en de gemeente. Daarnaast is

er op aanvraag van het KCE (Kind Centraal Ermelo, overleg van kinderopvangorganisaties) gewerkt aan een stand van zaken overzicht met betrekking tot de kinderopvang, passend bij de speerpunten uit het LEA. Door middel van bezoeken aan de kinderopvangorganisaties, met inachtneming van de maatregelen, is input opgehaald voor deze stand van zaken. In 2022 zal dit gedeeld worden met de kinderopvangorganisaties.

2021 begon met een tweede sluiting van de scholen en kinderopvang vanwege de corona-uitbraak. Basisscholen en kinderopvangorganisaties hebben samen de noodopvang geregeld. De goede samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en het CJG, die een rol speelde bij het inschatten van kwetsbare thuissituaties van kinderen, heeft bijgedragen aan de noodopvang. We sluiten 2021 af met nogmaals een lockdown voor onderwijs en BSO, waarin ook in gezamenlijkheid de noodopvang is vormgegeven.

Om de onderwijsachterstanden, die zijn ontstaan door corona, in te halen hebben scholen en gemeente de zogenaamde NPO (Nationaal Programma Onderwijs) middelen ontvangen. Het onderwijs heeft plannen gemaakt hoe de middelen worden ingezet. De gemeente moet de plannen voor NPO in nauw overleg en afstemming met belanghebbende organisaties oppakken en vaststellen. In 2021 is er gewerkt aan dit Nationaal Programma Onderwijs en in 2022 zal dit tot uitvoering worden gebracht.

Vanuit de regio is er in 2020 een pilot ontwikkeld op de Verschoorschool, een school voor speciaal onderwijs, in het kader van onderwijs-jeugdhulp arrangementen. Doel van deze pilot is het realiseren van een integraal programma waarbinnen een goede samenwerking tussen onderwijs en zorg leidt tot een optimale, ononderbroken schoolloopbaan van de meest kwetsbare kinderen. In plaats van individuele beschikkingen af te geven, zijn binnen de Verschoorschool een aantal 'vaste' specialistische medewerkers vanuit de 'zorg' actief, die samen met hun onderwijscollega's het integrale zorgteam van de school vormen. Specialistische jeugdhulp wordt nabij en direct ingezet, zodat problemen vroegtijdig worden aangepakt en de hulp een preventieve uitwerking heeft. Deze pilot is in 2021 van start gegaan en wordt jaarlijks geëvalueerd.

In het kader van toezicht op voldoende openbaar onderwijs, hebben er jaarlijks terugkerende gesprekken plaats gevonden met de Auroragroep (PROO). De gemeenteraad is hierover geïnformeerd. In Ermelo is dit op orde.

Meerinzicht heeft haar activiteiten met betrekking tot leerplichtzaken en het voorkomen van thuiszitters en voortijdig schoolverlaters naar behoren uitgevoerd. Door de sluiting van de scholen en het onderwijs op afstand, is er minder schoolverzuim gemeld. Er is uitvoering gegeven aan de projecten rondom het voorkomen van voortijdig schoolverlaters en sluitende aanpak. Dit zal vervolg krijgen in 2022. Tevens is er een protocol thuiszitters voorgelegd in het LEA om ook binnen de kinderopvang en het basisonderwijs meer aandacht te hebben voor schooluitval.

Kunst en cultuur

2021 is voor de kunst- en cultuursector niet gemakkelijk geweest. De aanhoudende dreiging en de bijbehorende maatregelen van de corona-uitbraak hebben enorme impact gehad. Daar komt bij dat De Dialoog geheel 2021 vrijwel niet in gebruik is geweest vanwege de verbouwing. Activiteiten, bezoeken en lessen werden geannuleerd wat een weerslag heeft gehad op de cultuurorganisaties in de gemeente Ermelo. Niet alleen financieel maar ook ledenaantallen en de betrokkenheid werden minder. Door de coronamaatregelen is er maar een beperkt aantal geplande activiteiten door gegaan in 2021.

De sector is veerkrachtig en in 2021 is hard gewerkt aan de toekomst van cultuur in Ermelo. Zo is de Culturaanpak 2021 – 2024 'Cultuur van en voor ons allemaal' gezamenlijk met de cultuurorganisaties opgesteld. Het cultureel platform staat sterk en er worden ondanks alle tegenslagen veel activiteiten georganiseerd. De gemeente Ermelo heeft met middelen, ontvangen van het rijk, een ruimhartige subsidieregeling opgesteld voor culturele organisaties. Hier is voor uiteenlopende activiteiten en organisaties gebruik van gemaakt.

In 2021 is samengewerkt aan het themajaar 'Ermelo remembers', wat ook regionaal het themajaar was. Dit is gericht op de 75-jarige bevrijding van Ermelo. Zo zijn er in het centrum diverse activiteiten geweest, het museum heeft hier aandacht aan besteed en de bevrijding werd meer onder de aandacht gebracht. In 2022 vierten we samen het feit dat Ermelo 50 jaar bestaat maar wordt er ook hard gewerkt aan het regionale themajaar Koninklijke Veluwe.

Regionaal is het cultuur- en erfgoed pact afgerond en gezamenlijk met de Noord-Veluwe gemeente wordt in 2022 een nieuw pact opgezet met financiële middelen van de provincie. De regionale samenwerking blijft sterk en we werken veel samen met onze buurgemeenten.

Corona zal nog langer impact hebben op de sector maar Cultuur blijft van en voor iedereen, ongeacht leeftijd, achtergrond of opleiding. Cultuur moet op een laagdrempelige manier beschikbaar blijven voor bewoners én bezoekers van Ermelo. De gemeente zal samen met de cultuursector zorgen dat cultuur voor zoveel mogelijk mensen betekenis krijgt.

Laaggeletterdheid

Voor laaggeletterdheid in de arbeidsmarktregio fungeert Apeldoorn als centrumgemeente. Met het in 2019 vastgestelde Regioplan laaggeletterdheid 2020-2024 wordt, door middel van een netwerksamenwerking met alle lokaal en regionaal betrokken partners, ingezet op het bestrijden van laaggeletterdheid en het voorkomen hiervan. In 2021 zijn formele trajecten laaggeletterdheid aangeboden via TopTaal. Non formele trajecten zijn via een subsidie door centrumgemeente Apeldoorn verstrekt aan de Taalhuizen. Voor de gemeente Ermelo is dit verstrekt aan het

Taalhuis Noordwest Veluwe: Bibliotheek Noord West Veluwe.

Voor 2021 heeft de gemeente Ermelo vanuit centrumgemeente Apeldoorn een klein decentralisatiebudget ontvangen. Dit wordt in 2022 gezamenlijk met het decentralisatiebudget voor 2022 besteed aan de aanpak van laaggeletterdheid.

Vanwege corona hebben diverse activiteiten stilgelegen. Een aantal activiteiten konden gedurende het jaar digitaal doorgang vinden. Zodra de maatregelen het toelieten is ook een aantal activiteiten weer opgestart, met inachtneming van de geldende maatregelen. Door de nieuwe lockdown eind 2021 zijn diverse activiteiten waar mogelijk digitaal doorgezet. Een aantal activiteiten is ook weer noodgedwongen stilgelegd.

Indicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Ermelo	Nederland	Bron
Niet-sporters	%	2020	52,4	49,3	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2021	188,8	349,5	CBS - Participatiewet
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	325,7	202	CBS - Participatiewet
Clënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	2021	710	649	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
Kinderen in uitkeringsgezin	%	2020	4	6	CBS Jeugd
Werkloze jongeren	%	2020	2	2	CBS Jeugd
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2020	1,2	1,7	DUO/Ingrado
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2017	0	1,8	DUO/Ingrado
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2019	21	26	DUO/Ingrado
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	12	11,9	CBS Jeugd
Jongeren met jeugdreclassering	%	2020	0,4	0,4	CBS Jeugd
Jongeren met jeugdbescherming	%	2020	2,5	1,2	CBS Jeugd

bron: waarstaatjegemeente.nl (7 februari 2022)

Verbonden partijen

Bij de uitvoering van het programma Samen Leven in Ermelo zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- [GGD Noord- en Oost- Gelderland \(GGD NOG\)](#)
- [Meerinzicht \(MIZ\)](#)
- [Interactie](#)
- [Inclusief Groep N.V.](#)

Wat heeft het gekost

Budgetten		Programma begroting 2021	Begrotings wijzigingen 2021	Begroting 2021 (na wijzigingen)	Jaarstukken 2021	Saldo Jaarstukken t.o.v. Begroting
Programma Samen Leven in Ermelo	lasten	41.679.000	7.483.500	49.162.500	48.277.383	885.117
	baten	-5.923.000	-2.850.000	-8.773.000	-10.002.279	1.229.279
Saldo		35.756.000	4.633.500	40.389.500	38.275.104	2.114.396

Investerings		Programma begroting 2021	Begrotings wijzigingen 2021	Begroting 2021 (na wijzigingen)	Jaarstukken 2021	Restant krediet
Programma Samen Leven in Ermelo	lasten	19.475.000	2.001.000	21.476.000	4.760.287	15.646.961
	baten	-2.576.000	-193.000	-2.769.000	-195.541	-2.462.169
Saldo		16.899.000	1.808.000	18.707.000	4.564.746	13.184.792

Het gedetailleerde investeringsoverzicht (van de door te schuiven kredieten) is opgenomen in onderstaand overzicht:

[Investeringsplan Programma Samen Leven in Ermelo](#)

Programma Samen Wonen in Ermelo

Duurzaamheid

Wat willen we bereiken

[Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij](#)

Duurzaamheid

Ermelo zet de energietransitie versneld door. Ermelo is in 2030 energieneutraal en in 2035 klimaatneutraal.

We weten nu al dat dit een ingrijpende opgave is met grote consequenties voor beleid en investeringen en ook enorm zal steunen op initiatieven uit de samenleving.

De gemeente zal er alles aan doen deze initiatieven te ondersteunen en de financierbaarheid mogelijk te maken. In deze bestuursperiode wordt daarvoor de eerste aanzet gegeven.

De doelen voor de periode 2018-2022 zijn gericht op:

- energiebesparing per huishouden en bij bedrijven, organisaties en instellingen;
- CO2 reductie;
- meer eigen energieopwekking ten behoeve van Ermelo in samenwerking met de regio;
- afbouw gasaansluitingen en 100% gasloos bij alle nieuwbouw;
- klimaatadaptief ontwerpen, bouwen en beheren.

Raadsperiode 2018-2022

We blijven werken aan de duurzaamheidsdoelstellingen om in 2030 een energieneutrale en in 2035 een klimaatneutrale gemeente te zijn. Op kortere termijn is de doelstelling 10% energie te besparen en 10% meer duurzame energie op te wekken in 2020. Hiervoor werken we binnen het programma duurzaamheid aan zeven speerpunten:

- inwonersparticipatie,
- bedrijven/maatschappelijke organisaties,
- de gemeente als voorbeeld,
- communicatie staat centraal,
- meten & monitoren,
- grootschalige duurzame opwek en
- duurzame mobiliteit.

Naar aanleiding van de tussenevaluatie die begin 2018 is afgerond, is meer focus aangebracht in het programma door vier topprioriteiten te benoemen: warmtetransitie, verduurzaming bedrijven, grootschalige opwek en communicatie.

Op deze vier fronten wordt de resterende periode van het huidige programma duurzaamheid (t/m 2020) extra ingezet om flinke stappen te zetten richting de energiedoelstelling.

Klimaatadaptatie

Met het tekenen van het regionaal manifest ruimtelijke adaptatie heeft de gemeente Ermelo zich gecommitteerd om in 2020 'klimaatbewust te handelen' en in 2050 'klimaatrobuust te zijn'.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Programma Duurzaamheid

Begin 2018 zijn de "topprioriteiten" binnen het programma Duurzaamheid benoemd, naar aanleiding van de tussenevaluatie:

1. Warmtetransitie (speerpunt inwonersparticipatie en bedrijven en MO).
2. Verduurzaming bedrijfsleven (speerpunt samenwerken maatschappelijke organisaties en bedrijven).
3. Grootschalige opwek duurzame energie.
4. Communicatie (voornamelijk ten dienste van bovenstaande drie prioriteiten).

Inspanningen binnen de vier belangrijkste speerpunten zijn onder andere:

- opstellen van de Transitievisie Warmte (besluitvorming Q1 2020);
- uitvoering geven aan de eerste Wijk van de Toekomst (gasloos) volgens plan van aanpak behorend bij subsidieaanvraag provincie Gelderland;
- opstarten proces naar gasloos in andere wijk(en) zoals aangegeven in de Transitievisie Warmte;
- aanjagen van verduurzaming bij de grootste energieverbruikers in Ermelo, verduurzaming bedrijventerreinen;
- sectorale aanpak voor detailhandel, horeca, zorg en vakantieparken;
- planologische medewerking aan initiatieven op het gebied van grootschalige wind, zon en biomassa, actieve stimulering en ophalen van initiatieven;
- met de regio Noord-Veluwe opstellen van een Regionale Energie Strategie (vaststelling concept RES 1.0 in Q2 2020);
- communicatiecampagnes ter ondersteuning van de topprioriteiten, algemene communicatie om bewustwording te vergroten en inwoners/bedrijven/organisaties te stimuleren een bijdrage te leveren aan de gemeentelijke doelen.

Waterbeleid

De rioolwaterbergingsopgave wordt nader uitgewerkt qua locatie en benodigde middelen. Uit nader onderzoek is gebleken dat de oorspronkelijk gekozen locaties niet geschikt zijn. De verwachte kosten voor alternatieve locaties en borging van de in het BRP met de regio afgesproken hoeveelheid water zullen een extra investering van € 11,3 miljoen vragen. Het onderzoeken naar goede en geschikte locaties voor de rioolwaterbergingsopgave was/is nodig omdat bij de beoogde locaties van De Driehoek en Kerkdennen sprake is van beperkingen met betrekking tot plaats (rijksarcheologisch monument (Kerkdennen), omvang (De Driehoek) en voorwaarden door derden (milieuvorwaarden), kruispunt spoorbaan (De Driehoek en Kerkdennen) en gasleiding (De Driehoek).

In 2020 wordt een nieuw ZAP opgesteld. De looptijd van het huidige ZAP (6 jaar) is t/m 2020.

Klimaatadaptatie

Er wordt gewerkt aan een 'stresstest' om toekomstige knelpunten op het gebied van wateroverlast, waterveiligheid, hittestress en droogte in beeld te krijgen. Daarnaast wordt in beeld gebracht welke inspanningen binnen het bestaand beleid en projecten al bijdraagt aan een klimaatadaptieve gemeente. Deze verkenning leidt tot een voorstel om het thema

klimaatadaptatie beter in te bedden in de organisatie en waar nodig aanvullende projecten en inspanningen te benoemen om toe te werken naar een klimaatadaptieve gemeente. Hiermee voldoen we tevens aan de afspraken binnen het Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie, dat is ondertekend door de gemeenten, provincies en waterschap binnen de regio van het waterschap Vallei en Veluwe.

Afvalbeleid

1. Nader onderzoek en eventueel vervolg op de succesvolle pilot om groente- en fruitafval (= keukenafval) apart in te zamelen en te verwerken om zo geld, grondstoffen en milieu te sparen.
2. In samenwerking met de vereniging Oud papier Aktie Ermelo een betere scheiding en meer oud papier uit het restafval te halen.
3. Een regionale afvalcampagne om het scheiden van afval te bevorderen.
4. Het project Schoon Belonen voortzetten.
5. Actie om afval van vuurwerk op te ruimen.

Het afvalbeleid maakt onderdeel uit van het programma Duurzaamheid 2016-2020, dat in juni 2016 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Wat hebben we gedaan

Wijk van de Toekomst en wijkuitvoeringsplannen

Ruim de helft van de particuliere woningbezitters van de Wijk van de Toekomst ontving een energieadvies voor isolatiemaatregelen. Een groot deel van deze groep voerde het advies deels of geheel uit. Het aantal particuliere woningbezitters dat subsidie aanvraag voor installatiemaatregelen is zeer beperkt. Zowel de subsidieaanvragen als de adviesaanvragen blijven binnenkomen.

In het eerste kwartaal van 2021 deden bewoners, Veluwe Duurzaam, Liander, UWoon en de gemeente Ermelo een uitvraag voor een warmteonderzoek. Doel was het vergelijken van gasloze warmtetechnieken met de huidige situatie en een hybride oplossing. Deze vergelijking was op diverse thema's:

- CO₂-emissies;
- technische haalbaarheid;
- investeringen;
- maandlasten;
- geluid;
- geschiktheid van de woningen.

Uit het onderzoek kwam een analyse en een warmtekostenmodel, waarin op woningniveau een vergelijking gemaakt kan worden tussen verschillende technieken. In het derde kwartaal bespraken we dit met bewoners op een fysieke bewonersavond.

Uit het warmteonderzoek blijkt dat de stap naar volledig gasloos voor de meeste bewoners van de wijk van de toekomst een te grote stap is. Ook met de subsidie is het voor veel eigenaren financieel niet aantrekkelijk om volledig gasloos te worden. Een hybride warmtepomp is voor veel eigenaren een haalbare tussenstap. De provincie besluit in het eerste kwartaal van 2022 over mogelijke uitbreiding van de subsidie om hier ruimte voor te bieden. Afhankelijk van dit resultaat gaan wel zowel voor UWoon als voor particuliere eigenaren werken aan het vervolg.

In 2021 is nog geen start gemaakt met wijkuitvoeringsplannen voor andere wijken dan de Wijk van de Toekomst.

Klimaatadaptatie en waterbeleid

In november 2020 is de visie klimaatadaptatie vastgesteld. In 2021 startte met het opstellen van een uitvoeringsplan Klimaatadaptatie. We werkten onder andere aan een 'stresstest'. Hiermee krijgen we huidige en toekomstige knelpunten op het gebied van wateroverlast, waterveiligheid, hittestress en droogte in beeld. De gegevens ontsluiten we intern en gaan we onder andere voor communicatiedoeleinden gebruiken.

Daarnaast brengen we in beeld welke inspanningen binnen het bestaande beleid en projecten al bijdraagt aan een klimaatadaptieve gemeente. Deze verkenning leidt tot een voorstel om het thema klimaatadaptatie beter in te bedden in de organisatie. En waar nodig aanvullende projecten en inspanningen te benoemen.

Dit alles gaan we samenvatten in een uitvoeringsplan Klimaatadaptatie dat onderdeel zal uitmaken van een nieuw op te stellen uitvoeringsplan duurzaamheid en klimaat. Deze wordt verwacht in 2022. Hiermee voldoen we ook aan de afspraken binnen het Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie, dat is ondertekend door de gemeenten, provincies en waterschap binnen de regio van het waterschap Vallei en Veluwe.

In 2020 is een nieuw ZAP vastgesteld. In dit geval is gekozen voor een verlengingsnotitie Zuiveringskring Afvalwaterketenplan (ZAP) 2021 - 2023. Daarmee wordt het bestaand beleid uit het ZAP 2015 - 2020 voortgezet. Er is hier gekozen voor een verlengingsnotitie met een kortere looptijd om het plan daarna op te laten gaan in de Omgevingsvisie.

RES 1.0

De Rijksoverheid heeft Nederland in 30 RES-regio's gedeeld. Ermelo valt onder de regio Noord-Veluwe. Elke regio moet een RES maken. Hierin staat hoe de regio een bijdrage wil leveren aan het Klimaatakkoord.

Op 9 juli 2021 stelden de Noord-Veluwse gemeenteraden, Provinciale Staten en het waterschap de RES vast en boden deze aan bij het Nationaal Programma RES. De regio richt zich voor windenergie op de volgende drie gebieden:

- Knooppunt Hattemerbroek;
- bedrijventerrein Lorentz in Harderwijk;
- Nuldernewauwkust in Ermelo en Putten.

Voor zonne-energie zet de regio vooral in op zonnepanelen op grote daken en langs wegen. Ook wil de regio zonne-energie op particuliere daken stimuleren. In de energieprojecten houdt de regio rekening met beschermde natuurgebieden. Zo loopt er een onderzoek naar maatregelen om vogelslachtoffers door windmolens te voorkomen. Ook kijken ze naar de biodiversiteit en het landschap.

De plannen uit de RES moeten nu uitgewerkt worden naar concrete lokale energieprojecten. We gaan hierover in gesprek met energiecoöperaties, inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere direct betrokkenen. In 2021 is gestart met het schrijven van de aanpak voor de RES 2.0.

Windenergie

In 2019 en 2020 gaven twee partijen bij de gemeente Ermelo aan dat ze in de toekomst windmolens willen plaatsen langs de A28. Op basis van een verkenning door een procesregisseur besloot het college in 2021 medewerking te verlenen aan het initiatief van Prowind in samenwerking met buurtvereniging Horst en Telgt en energiecoöperatie Veluwe-Energie. Het gaat om een windpark van zeven windmolens. Zes op Ermelo's grondgebied en één op dat van de gemeente Putten.

Initiatiefnemer Prowind werkt het plan nu verder uit zodat zij een vergunning kan aanvragen. De verwachting is dat de aanvraag in 1e kwartaal 2022 wordt ingediend bij het bevoegd gezag.

Het college van B&W besloot in 2021 om voorlopig geen andere initiatieven voor grootschalige opwek door zonnenvelden en windparken in behandeling te nemen. Wel zijn initiatieven kleinschalige duurzame opwek mogelijk gemaakt.

Verduurzaming bedrijventerreinen

Samen met de ondernemersvereniging Ermelo zetten we in 2021 de eerste stap op weg naar een klimaat- en toekomstbestendig Veldzicht. Er zijn circa 75 ondernemers benaderd voor een kosteloos advies. Energiebesparende en energieopwekkende maatregelen van de bedrijven en het bedrijventerrein werden zo in kaart gebracht. Dit is gedaan met energiescans. Daarmee werd bijvoorbeeld gekeken naar:

- mogelijkheden van energiebesparing;
- CO2 vermindering;
- klimaatadaptatie;
- het vergroten van de biodiversiteit;
- het plaatsen van zonnepanelen.

Ook onderzoek we waar ondernemers gezamenlijk maatregelen kunnen treffen.

Begin december zouden we de resultaten presenteren aan de ondernemers van Veldzicht. En zouden we samen kijken naar de vervolgstappen. Door de coronamaatregelen is dit verplaatst naar het 1^e kwartaal 2022.

Communicatiecampagnes

Ook in 2021 werd er weer over verschillende thema's gecommuniceerd. Met als doelen:

- informeren;
- bewustwording;
- stimuleren van verduurzaming;
- gedragsverandering.

Veluwe Duurzaam

Sinds 2009 is Veluwe Duurzaam het duurzaamheidsloket voor de regio Noord-Veluwe. Het heeft veel draagvlak bij inwoners, bedrijven en organisaties. Inwoners konden in 2021 bij de helpdesk en op de website onder andere terecht voor:

- energieadvies;
- energiesprekuren;
- financieringsvragen;
- ondersteuning van buurtinitiatieven;
- overzicht van regionale bedrijven.

Ook organiseren we samen activiteiten voor inwoners, organisaties en bedrijven rond het thema duurzaamheid. Voorbeelden van campagnes zijn de grote bespaar weken, isolatie campagnes, warme truiendag en aandacht voor de energiecoaches.

Groene Pauw

De Groene Pauw Award is een publieksprijs die jaarlijks wordt uitgereikt aan inwoners van Ermelo om duurzame activiteiten, ideeën en projecten te stimuleren. In 2021 was nieuw dat er twee prijzen werden uitgereikt: één aan een ondernemer en één aan een vrijwilligersgroep.

Van eind augustus tot halverwege september 2021 konden inwoners van Ermelo bedrijven en vrijwilligers aandragen. Vervolgens heeft een jury hieruit vier ondernemers en vier vrijwilligersgroepen voorgedragen voor de prijs. Nu kon de publiekscampagne via de gemeentelijke communicatiekanalen beginnen!

Er was een online stemming. Op de vrijwilligers werd ruim 400 keer gestemd. En op de

ondernemers ruim 700 keer. Wethouder Van der Velden van Duurzaamheid reikte de winnaars de prijs uit.

Wijk van de Toekomst

In februari 2021 was er een digitale bewonersbijeenkomst. Thema's waren isolatie en de subsidieregeling. In september 2021 was er een fysieke bijeenkomst plaatsgevonden. Plenair zijn de uitkomsten van het warmteonderzoek gedeeld en is de voortgang in de wijk besproken. Vervolgens is in deelsessies verder ingegaan op de warmtekosten voor bewoners van verschillende technieken en op isoleren.

In september 2021 is de eerste buurtkrant wijk van de toekomst uitgekomen met interviews met bewoners, tips voor isoleren, informatie over de subsidie en leenmogelijkheden. De krant is positief ontvangen in de wijk.

In de wijk van de toekomst is een actieve bewonerswerkgroep aanwezig. Deze groep kwam in 2021 vier keer samen (fysiek en digitaal) waarbij bewoners input leveren voor de volgende stappen. De laatste twee bijeenkomsten gingen over warmtetechnieken en behoeften en randvoorwaarden van bewoners.

CO2 prestatieladder

In februari 2021 zijn de positieve resultaten van de CO2-Prestatieladder audit gecommuniceerd via de website en sociale media kanalen. De CO2-Prestatieladder is een managementsysteem waarmee een organisatie inzicht verkrijgt in zijn CO2-uitstoot en concrete maatregelen en doelen opstelt om deze te verminderen. Ten opzichte van de 1e half jaar 2018 heeft gemeente Ermelo in de eerste helft 2021 een CO2 reductie per FTE van 46% gehaald. In 2022 wil gemeente Ermelo 65% CO2 reductie halen.

Afvalbeleid

1. De GF-pilot in Wijk West had als doel de gescheiden inzameling van groente- en fruitafval te verhogen, het groente- en fruitafval hoogwaardig te verwerken en zo grondstoffen, geld en milieu te besparen. Deze GF-pilot is geëvalueerd en was een succes. Nader onderzoek naar een eventueel vervolg op de pilot loopt. Dit is lastig door regelgeving, strenge coronamaatregelen, kosten en werkdruk.
2. Door strenge coronamaatregelen hebben de vrijwilligers van Oud Papier Aktie Ermelo in 2021 een aantal keren geen oud papier ingezameld. In nauw overleg met onze afvalinzamelaar Remondis is hiervoor een oplossing gevonden zodat de inzameling van oud papier vrijwel altijd toch kon doorgaan. De overeenkomst tussen OPA Ermelo en de gemeente Ermelo was verouderd. Er is daarom een nieuwe overeenkomst met OPA Ermelo voor het inzamelen van oud papier afgesloten.
3. Door onderbezetting van het taakveld communicatie en door corona is de afvalcampagne onder druk komen te staan zodat deze campagne slechts deels is uitgevoerd. Zo is bijv. wel om afval te voorkomen en het scheiden van afval te bevorderen de digitale afvalwijzer App gewijzigd. In een handig overzicht in de app kun je nu zien hoe vaak de grijze en groene container aan de weg is gezet. De bewoners zijn hierover via een brief geïnformeerd.
4. Het project Schoon Belonen verloopt succesvol. Maatschappelijke organisaties hebben tienduizenden kleine PET-flesjes en blikjes tegen een financiële vergoeding verzamelen en ingeleverd. Van de ingeleverde kleine PET-flesjes worden weer nieuwe PET-flesjes gemaakt. 100% recycling! Ook de ingeleverde blikjes worden gerecycled. Daarnaast is per 1 juli 2021 landelijk statiegeld op kleine PET-flesjes ingevoerd. Door statiegeld komen er minder flesjes op straat en in de natuur terecht. Ook deze ingezamelde PET-flesjes worden gerecycled.
5. Op 2 januari 2020 is een actie om afval van vuurwerk op te ruimen gehouden. Door inwoners is veel afval van vuurwerk tegen een kleine vergoeding bij de gemeente ingeleverd. Uiteindelijk zijn er door de gemeente zo'n 4 vrachtwagens vol vuurwerkresten afgevoerd. Begin 2021 en begin 2022 is deze actie door corona niet doorgestaan.

Omgevingswet

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

De Omgevingswet willen we ontwikkelen als een sturingsinstrument dat de Ermelose samenleving uitnodigt tot het (mee)maken en mee bepalen van plannen. Een 'ja, mits' in plaats van 'nee, tenzij' houding past daar goed in. We willen uitnodigend en open in gesprek gaan met inwoners, ondernemers en organisaties.

Raadperiode 2018-2022

In 2019 en 2020 gaan we ons voorbereiden op de inwerking treding van de Omgevingswet op 1 januari 2021. In 2021 en 2022 geven we uitvoering aan de implementatie van de wet.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Omgevingswet

Op dit moment wordt op nationaal, regionaal en lokaal niveau hard gewerkt om de Omgevingswet in werking te kunnen laten treden. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving vereenvoudigen en samenvoegen. De Omgevingswet betekent een flinke verandering, zowel voor onze inwoners, de ambtelijke organisatie, maar ook voor college en raad. De Omgevingswet kent drie grote thema's waar de veranderingen gaan plaatsvinden: 1) het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO), 2) wet (beleid en

instrumenten: omgevingsvisie, omgevingsplan, programma's en omgevingsvergunningen) en 3) anders werken (cultuur/gedrag en processen).

Wij gaan verder met het uitvoeren van alle deelprojecten die horen bij het implementatieplan van de Omgevingswet in Ermelo:

1. **Digitaal stelsel:** samen met Harderwijk, Zeewolde en Meerinzicht maken we de digitale systemen voor iedereen klaar en toegankelijk zodat alle informatie over de fysieke leefomgeving makkelijk te vinden en te gebruiken is voor evt. nodige vergunningen;
2. **Wet:** we stellen een Omgevingsvisie op en vast waarbij de maatschappij participeert, we brengen in beeld welke bestemmingsplannen straks in het omgevingsplan komen en maken vervolgens een omgevingsplan, we kijken of er programma's nodig zijn voor de gemeente Ermelo en we zorgen voor een goed en efficiënt werkproces voor omgevingsvergunningen;
3. **Anders werken:** we richten de werkprocessen in volgens de Omgevingswet en leiden de mensen op, zodat zij voldoende kennis en vaardigheden hebben om op een andere manier te werken. De nieuwe manier van werken gaat uit van samenwerking met alle betrokken partijen.

Met de komst van de Omgevingswet zal het proces van vergunningverlening ook veranderen. De WABO wordt opgenomen in de Omgevingswet waarmee er een nieuw toetsingskader komt voor de huidige vergunningverlening. Dit element nemen we mee bij het inrichten van de nieuwe werkprocessen.

Wat hebben we gedaan

Het programma Omgevingswet in Ermelo is een meerjarig programma.

We zijn volop bezig met de uitvoering van alle verschillende deelprojecten uit het implementatieplan, zodat we alle minimale eisen klaar hebben als de wet in werking treedt op 1 juli 2022. Zo is er participatiebeleid vastgesteld wat ook voor initiatieven onder de Omgevingswet geldt. De digitale systemen worden klaar gemaakt en werkprocessen onder de Omgevingswet beschreven. Het thema anders werken pakken we in EHZ-verband op. We werken samen aan kennis opbouw en aan houding en gedrag die werken met de Omgevingswet vraagt. Van nee, tenzij naar ja, mits.

De Omgevingsvisie is gereed voor besluitvorming en is eind december beeldvormend in de raad besproken. Voor het opstellen van het omgevingsplan heeft de raad in november de uitgangspunten vastgesteld.

Wonen

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Wonen

Ermelo verhoogt de omvang en bouwtempo voor woningen. Variatie in vorm, prijs en het bedienen van verschillende groepen inwoners is daarbij belangrijker dan een hoge bouwproductie voor gemiddelde kopers/huurders. Wij kiezen voor het "ongemiddelde" en hebben als doel om vooral jongeren aan Ermelo te binden: voor starters en jongeren willen we minimaal 240 woningen realiseren die financieel passend zijn. Ook seniorenappartementen en woonvoorzieningen voor inwoners met een zorgvraag, mensen met een urgentie en tijdelijke woningzoekenden. Dit "maatwerkwonen" wordt ondersteund met een starterslening en blijverslening.

We kiezen voor een aanpak gericht op doorstroming van de vastzittende c.q. "scheefwonende" Ermelose woonmarkt, door voor potentiële doorstromers meer uitnodigend en passend te bouwen. We gaan voor ongewone oplossingen. Zoals herbestemmen van bedrijfspanden, winkelpanden of recreatiewoningen, opsplitsen van woningen of bouwen van tiny houses. Met woningcorporaties maken we termijngebonden prestatieafspraken voor jongerenhuisvesting. De woonontwikkelingen op de recreatieterreinen voegen wij in als onderdeel van ons woonbeleid. Wij zien vastgoed in gemeentehanden als publiek goed. Daarbij willen we de regie van woningbouwontwikkelingen in handen van de gemeente, kiezen we voor actieve grondaankoop voor woningbouw en stimuleren wij maatschappelijke initiatieven (bijvoorbeeld CPO, zelfbouwprojecten, woonwerkzorginitiatieven, meergeneratiewoningen) om zelf woningen te (ver)bouwen en te beheren.

Raadsperiode 2018-2022

Met ons woonbeleid willen we bereiken dat er voor alle groepen bewoners een passend woonaanbod is in de gemeente Ermelo. Dit betekent dat de woningvoorraad de komende jaren moet worden uitgebreid of dat bestaand vastgoed moet worden aangepast. Wij richten ons daarbij specifiek op woonproducten waarin op dit moment geen of te weinig aanbod is. Daarbij kijken we naar permanente, maar ook naar tijdelijke oplossingen.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Woonbeleid & monitoring

Om houvast te hebben bij het maken van toekomstbestendige keuzes, heeft de gemeente Ermelo behoefte aan een samenhangend, integraal, gedragen, maar ook een flexibel woonbeleid. Begin 2021 wordt hiervoor een nieuwe woonvisie opgesteld met daarbij ook een uitvoeringsagenda.

Deze uitvoeringsagenda staat in 2021 centraal in de werkzaamheden rondom het thema wonen. De nieuwe visie staat niet op zichzelf, maar zoekt verbinding met beleidsterreinen die een link hebben met het thema wonen.

Een hulpmiddel bij het monitoren van ons woonbeleid is de Planmonitor Wonen. Via dit (provinciale) instrument wordt twee maal per jaar in kaart gebracht hoe de gemeente er voor staat wat betreft woningbouwinitiatieven. Zijn er voldoende nieuwbouwplannen voor de behoefte aan woningen? En richten deze plannen zich op de juiste woonsegmenten? In de halfjaarlijks rapportage over de Ermelose nieuwbouwplannen wordt dit inzichtelijk gemaakt. Ook wordt in de rapportage gemonitord wat de effecten zijn van de verordening sociale woningbouw en het beleid afweging woningbouwplannen, die beide in 2019 zijn vastgesteld.

Naast monitoring op lokaal niveau wordt ook op regionaal niveau de woningbouwproductie gemonitord. Aansluitend aan het regionale woningbehoefteonderzoek dat in 2019 heeft plaats gevonden is er gekozen om niet langer regionaal afspraken te maken over regionale en gemeentelijke nieuwbouwaantallen. Voortaan wordt de regionale nieuwbouwbehoefte bepaald door de nieuwbouw-behoefte van de lokale woonvisies als uitgangspunt te nemen en op te tellen tot een regionaal totaal. Monitoring wordt gebruikt om regionaal vast te stellen in welke mate bouwplannen daadwerkelijk gerealiseerd worden en hoe de nieuwbouw in één gemeente zich verhoudt tot de ontwikkelingen in andere gemeenten. Als wordt geconstateerd dat een gemeente of de regio als geheel te veel uit de pas lopen, dan zal, in afstemming met de provincie, worden bepaald of bijstelling van de nieuwbouwambities noodzakelijk is.

Afweging woningbouw

In 2020 is er voor het eerst gewerkt met het beleid afweging woningbouw. Elk jaar hebben initiatiefnemers op een vast moment (voor 1 maart) de mogelijkheid om plannen aan te melden voor een afwegingsronde. Tijdens deze afwegingsronde wordt vastgesteld aan welke woningbouwplannen de gemeente het komende jaar medewerking verleent en aan welke niet. Met het beleid afweging woningbouw wil de gemeente meer grip krijgen op de woningbouwplannen wat betreft omvang, invulling en de termijn waarop de plannen worden gerealiseerd. In 2021 wordt de nieuwe werkwijze geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Woningcorporaties

Om onze ambities voor de sociale huursector waar te kunnen maken zijn wij veelvuldig in gesprek met woningcorporatie UWoon. Eind 2016 is de raamovereenkomst Prestatieafspraken 2017-2021 opgesteld. Op basis hiervan worden jaarlijks nieuwe jaarafspraken gemaakt met UWoon en huurdersorganisatie De Groene Draad.

In 2021 wordt er op basis van de nieuwe Woonvisie een nieuwe raamovereenkomst opgesteld voor een periode van vier à vijf jaar. Deze raamovereenkomst wordt vervolgens doorvertaald in jaarafspraken voor 2021 met UWoon en de Groene Draad. Naast de nieuwe raamovereenkomst, geeft ook de evaluatie van de jaarafspraken van het voorgaande jaar input voor de nieuwe afspraken.

Tijdelijke huisvesting jongeren

Op 4 april 2019 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarbij het college wordt opgedragen om zo spoedig mogelijk te komen met voorstellen voor het op korte termijn realiseren van tijdelijke huisvesting specifiek gericht op jongeren, met een huurprijs tot de maximale grens voor huurtoeslag voor jongeren tot 23 jaar (2019: € 424,44). Sindsdien zijn er verschillende initiatieven ontplooid. Het gaat o.a. om:

- Het verkennen van de mogelijkheden voor het plaatsen van tijdelijke wooneenheden op enkele specifieke locaties, waar nodig vooraf gegaan door de aankoop van grond.
- Het ondersteunen van initiatieven van derden voor het realiseren van tijdelijke huisvesting in bestaand vastgoed of het plaatsen van tijdelijke wooneenheden.

Beide activiteiten krijgen in 2021 een vervolg.

In 2019 heeft de gemeente Ermelo het perceel Beemdweg 17 aangekocht met de intentie om hier tijdelijke woningen te plaatsen. In 2020 worden hier in samenspraak met UWoon (de partij die de woningen zal plaatsen en verhuren) en omwonenden plannen voor ontwikkeld. De verwachting is dat de woningen in 2021 worden opgeleverd.

Leningen

De energietransitie in gebouwde omgeving levert een substantiële bijdrage aan de klimaatdoelen van gemeente Ermelo. Een belangrijke voorwaarde voor maatschappelijk draagvlak is betaalbaarheid. Wij willen een aantrekkelijke lening aanbieden aan particuliere woningeigenaren die hun woning willen verduurzamen en toekomstbestendig maken. Het gaat om een integrale regeling gericht op het verduurzamen en toekomstbestendig maken van woningen vanuit de provincie Gelderland. Een integraal voorstel wordt medio 2020 aan de gemeenteraad voorgelegd. Eind 2020/begin 2021 zal hier bij een positief besluit uitvoering aan worden gegeven. Daarnaast zal er begin 2020 worden bekeken of het wenselijk is om de starterslening separaat voort te zetten. Ook wordt er gekeken naar de behoefte aan een Blijverslening. Hierbij is het de vraag of er overlappingen zijn met de nieuwe leningen.

CPO in Vogelvlucht / Haspel 123a

In 2018 heeft zich CPO in Vogelvlucht gemeld bij de Commissie Ruimte met een initiatief voor woningbouw aan het Rodeschuurderwegje (locatie Wagtendonk). Uw raad heeft bij motie het college opgedragen "aan te vangen met de procedures die leiden tot een spoedige realisatie van dit project, zonder andere bouwplannen geweld aan te doen" en "eventuele procedurele hindernissen en beperkingen van reikwijdte van beleidskaders, waardoor tijdens de realisatie van dit project strijdigheid optreedt met staand beleid, zo spoedig mogelijk op te lossen en voor te leggen aan de raad, waardoor deze kan komen tot kaderstelling inzake CPO in Vogelvlucht in het bijzonder en (inductief) voor CPO-projecten in het algemeen."

Het college heeft per raadsbrief (e190008917) laten weten het project CPO in Vogelvlucht in

samenhang met het project Haspel 123a (zorginitiatief op een voormalig agrarisch) op te willen pakken. Waarbij de locatie Haspel 123a in lijn (niet passend) met het functieveranderingsbeleid sloopmeters levert voor de locatie Rodeschuurderwegje. In februari is de raad wederom geïnformeerd over de stand van zaken. Inmiddels heeft het ontwerpbestemmingsplan Rodeschuurderwegje ter inzage gelegen en is de omgevingsvergunning voor Haspel 123a aangevraagd. Hierop zijn zienswijzen/bezwaren gekomen. De verwachting is dat het bestemmingsplan Rodeschuurderwegje eind 2020 ter vaststelling kan worden aangeboden aan de raad, en dat de vergunning voor de Haspel 123a dit jaar kan worden verleend.

Wat hebben we gedaan

Woonbeleid en monitoring

Begin 2021 is de Woonvisie 2030 met als titel Exclusief wonen voor iedereen opgesteld. In de woonvisie zijn drie strategische thema's verwoord:

- A. Samen investeren in toekomstbestendige buurt(schapp)en;
- B. Woningbouwprogramma in balans;
- C. Passend en betaalbaar wonen voor iedereen.

De drie thema's zijn doorvertaald in een uitvoeringsprogramma voor de periode 2021 en 2024 en vervolgens in werkafspraken voor 2021. De woonvisie geeft een integrale beschrijving van het woonbeleid voor de komende jaren. Daarom zijn eerdere beleidsstukken, zoals het beleid afweging woningbouw en de verordening sociale woningbouw in de woonvisie geïntegreerd.

Een belangrijk actiepunt uit het uitvoeringsprogramma is de organisatie van de Ermelose Woondag. Op 14 oktober 2021 hebben wij deze voor de eerste keer georganiseerd. Met de toenmalige Corona maatregelen was het mogelijk om een fysieke bijeenkomst te organiseren met ruim 50 mensen van woningcorporaties, marktpartijen en raadsleden. Naast het delen van een aantal inhoudelijke thema's stond de middag vooral in het teken van ontmoeting.

Traditiegetrouw wordt in het voorjaar en in het najaar een analyse gemaakt van alle woningbouwplannen in de gemeente (op basis van de planmonitor wonen). Op basis de nieuwe woonvisie is gestart met een verkenning of deze data opgenomen kunnen worden in een mogelijk te ontwikkelen woningmarktdashboard. Het was de bedoeling dat een eerste versie van het dashboard in het najaar van 2021 gereed zou zijn. Om diverse redenen (waaronder capaciteitsproblemen, mogelijke ontwikkeling van een regionaal dashboard) is dit niet gelukt. Daarom is in het laatste kwartaal van 2021 een rapportage over verschillende woningmarkt cijfers opgesteld en naar de raad verstuurd. Inmiddels wordt verder gewerkt aan het woningmarktdashboard.

Er wordt niet alleen op lokaal niveau gewerkt aan het woonbeleid, maar ook op regionaal beleid. Een belangrijke ontwikkeling hierbij is de voorbereiding van een regionaal (Noord-Veluwe) woningmarktonderzoek, dat in 2022 van start zal gaan. Ook is Wonen opgenomen in de Regionale Gebiedsagenda als één van de thema's die vanaf 2022 samen met Harderwijk en Zeewolde wordt opgepakt.

Afweging woningbouw

In 2020 is het beleid Afweging woningbouwplannen in werking getreden. Voor de ronde 2021 (start 1 maart 2021) zijn 15 woningbouwplannen ingediend. Twee plannen hebben een prioritaire status gekregen. Voor deze plannen is gestart met het opstellen van een anterieure overeenkomst en het ruimtelijk plan. In totaal gaat het om de bouw van 124 woningen. Daarnaast hebben twee initiatiefnemers de mogelijkheid gekregen om hun plan voor 1 november aan te passen (waarvan zij geen gebruik hebben gemaakt) en zijn drie plannen met 1 of 2 woningen uitgezonderd van het beleid. De raad is door middel van een informatiememo geïnformeerd over de uitkomsten van de prioriteringsronde 2021. Ook is er in 2021 verder gewerkt aan de plannen die in 2020 prioriteit hebben gekregen, o.a. aan het opstellen van het bestemmingsplan.

In het najaar van 2020 is gestart met een evaluatie van het beleid afweging woningbouwplannen. Hiervoor heeft o.a. een marktconsultatie plaatsgevonden. De evaluatie is in januari 2021 aangeboden aan de raad, waarna besloten is om het beleid op een beperkt aantal punten aan te passen. In september 2021 is het aangepaste beleid door de raad vastgesteld. Conform dit beleid wordt de prioriteringsronde van 2022 ingevuld. Ook is er gewerkt aan de verbetering van het aantal interne werkprocessen om de werkzaamheden van de prioriteringsronden verder te stroomlijnen.

Woningcorporaties

In 2021 is uitvoering gegeven aan de jaarafspraken die in 2020 door de gemeente, UWoon en huurdersorganisatie de Groene Draad zijn ondertekend. Na de zomer zijn de betrokken partijen gestart met het maken van de jaarafspraken voor 2022 en 2023. Voor het eerst is gekozen voor een periode van twee jaar voor de te maken afspraken. Hiervoor is gekozen omdat er dan meer richting kan worden gegeven (dus voorbij de al bekende investeringen), waarbij de periode toch goed te overzien blijft. Omdat de raamovereenkomst uit 2016 verlopen was, is er tevens een nieuwe raamovereenkomst opgesteld voor de periode 2022 t/m 2025. De vastgestelde woonvisie vormde daarbij een belangrijke bouwsteen.

Tijdelijke huisvesting jongeren

Vanaf september 2019 wordt er vanuit de gemeente gewerkt aan een project tijdelijke huisvesting voor met name jongeren. Het perceel Beemdweg 17 is hiervoor aangekocht. In 2020

zijn de plannen samen met woningcorporatie UWOON en omwonenden (huurders, kopers en de Beatrixschool) uitgewerkt. Dit proces heeft geleid tot een onherroepelijk bestemmingsplan, waardoor vanaf de zomer 2021 kon worden begonnen met de uitvoering van de plannen. Helaas kampte het project met leveringsproblemen van materiaal, met name voor onderdelen van de tijdelijke woningen, waardoor de oplevering moest worden uitgesteld. Half januari 2022 worden de eerste kant en klare woningen geplaatst, waarna het terrein woonrijp kan worden gemaakt. Verwacht wordt dat de eerste bewoners in het voorjaar hun intrek kunnen nemen.

Naast het plan dat door de gemeente zelf wordt gerealiseerd is er vanuit de gemeente meegedacht over initiatieven van derden voor de exploitatie van tijdelijke woningen.

Proeftuin

In 2021 is een onherroepelijke vergunning verleend voor de realisatie van 15 tijdelijke woonunits voor kwetsbare jongeren tussen de 18 en 27 jaar aan de Julianalaan. Dit project is een samenwerking tussen acht partners, waaronder de gemeente Ermelo. De kwetsbare jongeren worden op deze locatie begeleid en getraind om zelfstandig te kunnen wonen. Na maximaal 2 jaar stromen deze jongeren door naar de reguliere woningmarkt.

Leningen

Starterslening

Vanuit de provincie is in 2021 een regeling in het leven geroepen waarbij de provincie gemeenten financieel ondersteunt bij de starterslening. Concreet wordt helft van de lening aan inwoners door de provincie betaald, waardoor gemeenten twee maal zoveel startersleningen kunnen uitgeven. Om van de provinciale regeling gebruik te kunnen maken, moest de verordening van de gemeente Ermelo worden aangepast. Gelijktijdig zijn ook een aantal andere onderdelen, waaronder het maximum bedrag, aangepast. De nieuwe verordening is in het najaar van 2021 vastgesteld.

Toekomstbestendig Wonen lening

In 2021 heeft de raad zich gebogen over het voorstel om de Toekomstbestendig Wonen Lening in te zetten voor gemeente Ermelo. Met de 'Toekomstbestendig Wonen Lening' kunnen woningeigenaren tegen een aantrekkelijke voorwaarden geld lenen om hun woning te verbeteren. Bijvoorbeeld voor isoleren, zonnepanelen aanbrengen, de badkamer op de begane grond plaatsen of asbest verwijderen. Met deze lening wordt een bijdrage geleverd aan de ambities voor een blijverslening en de duurzaamheidslening. In februari 2021 is de verordening vastgesteld.

CPO in Vogelvlucht / Haspel 123a

Het bestemmingsplan CPO in Vogelvlucht en de omgevingsvergunning voor de Haspel 123a zijn onherroepelijk. De bouw van de woningen is gestart. De oplevering van de woningen wordt in de zomer van 2022 verwacht.

Ruimtelijke Ordening

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij
N.v.t.

Raadsperiode 2018-2022

Bij de diverse projecten (Nieuwe sportcentrum, Strand Horst, Veldwijk, Haspel etc.) moet er een planologische wijziging plaatsvinden om het project te kunnen realiseren. Vanuit ruimtelijke ordening wordt hier uitvoering aan gegeven, inclusief eventuele beroepsprocedures.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Wet ruimtelijke ordening

Sinds de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening op 1 juli 2008 zijn gemeenten verplicht om bestemmingsplannen en beheersverordeningen binnen een periode van tien jaar na vaststelling opnieuw vast te stellen. Inmiddels is de wet Afschaffing actualiseringsplicht bestemmingsplannen en beheersverordeningen in werking getreden. Met deze wet is - vooruitlopend op de Omgevingswet - de actualiseringsplicht uit de Wro voor bestemmingsplannen en beheersverordeningen, die elektronisch raadpleegbaar zijn, afgeschaft. Dit vanuit de gedachte dat gemeenten in aanloop naar de Omgevingswet hun energie en capaciteit kunnen inzetten op de voorbereiding van de Omgevingswet c.q. omgevingsplan, en hiermee de eerste ervaringen opdoen.

Dit kan bijvoorbeeld met het opstellen van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte/pilot-omgevingsplan. Deze mogelijkheid is met de in juni 2019 in werking getreden Transitiewet (actualisering Crisis- en herstelwet) versoepeld. Nu kan bij ministeriële regeling het grondgebied van een gemeente worden aangemerkt voor de toepassing van het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte. De gemeente Ermelo heeft een dergelijk verzoek bij het ministerie ingediend. Eenzelfde versoepeling is er ook voor zogenaamde experimenten op grond van de Crisis- en herstelwet. Zo bestaat het voornemen om deze mogelijkheid in te zetten om tijdelijke huisvesting voor een periode van maximaal 15 jaar op locaties in Ermelo mogelijk te maken.

De hiervoor genoemde wijziging van de Wet ruimtelijke ordening heeft alleen betrekking op de ambtshalve actualisering van bestemmingsplannen. Het brengt geen verandering in de

mogelijkheid voor belanghebbenden die wijziging van een (deel van) een bestemmingsplan wensen om daartoe een aanvraag in te dienen.

Gebiedsuitwerking Horst en Telgt

Eind 2019 is samen met de buurtvereniging Horst & Telgt aan bureau Rho opdracht verstrekt om een functioneel ruimtelijke visie voor de harten van Horst & Telgt op te stellen zodat er meer grip komt en sturing kan worden gegeven aan de recente ontwikkelingen in het westelijk buitengebied. Deze visie zal ook een ontwikkelperspectief en een -strategie in zich hebben, om deze sturing handen en voeten te geven. De planning gaat uit van een afgerond bestuurlijk traject voor december 2020.

Herijking Functieveranderingsbeleid

Het huidige functieveranderingsbeleid is geëvalueerd in samenwerking met partners vanuit het gebied. In het tweede halfjaar 2020 wordt de herijking van het functieveranderingsbeleid aan de raad aangeboden. Voordat dit gebeurt wordt de concept beleidbijstelling nog informeel voorgelegd aan partijen die eerder in het herijkingsproces zijn betrokken.

Erfgoed

Eind 2018 is de erfgoedverordening door de raad vastgesteld. Daarbij is ook een online erfgoedregister gepubliceerd met informatie over alle gemeentelijke monumenten. In 2020 zal dit erfgoedregister verder uitgebreid tot uitgebreide database waaraan ook andere partijen bijdragen kunnen leveren over de monumentale panden, landschappen, archeologische vindplaatsen en grafheuvels. Het betreft de digitale ontsluiting van de rijksmonumenten en de aangewezen beschermde landschappen en dorpsgezichten. In 2020 wordt aan het college en gemeenteraad een beleidsnotitie waarbij een actievere rol van de gemeente wordt voorgesteld om de eigenaren van monumenten te wijzen op hun verplichting tot goed onderhoud en beheer van het monument en de mogelijkheden voor het toekennen van een onderhouds- en/of restauratiesubsidie.

Grondzaken

De nota Grondbeleid wordt herzien na invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2022. Zowel de vastgoedportefeuille als de vastgoedadministratie worden op orde gebracht. De vereiste gegevens voor de vastgoedportefeuille zijn inmiddels allemaal verzameld en rond de zomer zal gestart worden met de implementatie van een vastgoed informatiesysteem. Tevens zijn alle anterieure overeenkomsten in beeld gebracht en wordt gewerkt aan de daaruit voortvloeiende actiepunten.

Gemeentelijke vastgoedportefeuille

In de gemeentelijke vastgoedportefeuille is het vastgoed aanwezig voor

1. het ondersteunen en faciliteren van huisvesting voor haar medewerkers en de werkprocessen van de gemeentelijke organisatie
2. het waar nodig ondersteunen en faciliteren van het maatschappelijk, ruimtelijk en sociaal beleid van de gemeente.

De actuele status van de vastgoedobjecten is in beeld. Momenteel worden de eerste aflopende contracten herzien tegen de actuele marktwaarde.

Een risico wordt voorzien vanwege de corona-crisis. Alle huren en overigen gebruiksvergoedingen voor het gemeentelijk vastgoed zijn opgeschort tot 1 september 2020. Per geval zal beoordeeld worden hoe om te gaan met aflossing van de betaalachterstand, er is een risico dat sommige achterstanden niet meer ingelopen kunnen worden omdat men in financiële problemen is gekomen.

In 2012 heeft de raad van gemeente Ermelo de rapportage Accommodatiebeleid Ermelo, Synergie in vastgoed! vastgesteld voor het verder professionaliseren van de vastgoedorganisatie. Als gevolg van onder meer onderbezetting van de afdeling Vastgoed en Grondzaken zijn de gestelde doelen niet gehaald. Dit leidt tot (financiële) risico's en bedreigingen voor de gemeente in het beheer en de exploitatie van het vastgoed. Gemeente Ermelo vindt dit een ongewenste ontwikkeling en heeft in 2019:

- opdracht gegeven het document uit 2012 te actualiseren en verder uit te werken ("Strategisch beleidskader gemeentelijke vastgoedportefeuille" inmiddels vastgesteld door de gemeenteraad op 20-11-2019).
- actief personeel geworven en aangenomen zodat voldoende capaciteit aanwezig is om waar nodig met externe ondersteuning het beleidskader structureel in de organisatie te kunnen implementeren.

De ambitie en doelstelling voor 2020 is een inhaalslag te maken in het professionaliseren van de vastgoedorganisatie. Concreet zijn de volgende projecten benoemd:

- het vastgoed op orde en geborgd in een vastgoedinformatiesysteem voor vastgoedbeheer – exploitatie en voor vastgoedcontracten.
- de vastgoedadministratie op orde zodat bij maatschappelijke verhuur wordt voldaan aan de wet Markt en Overheid.
- standaardisatie en actualisatie contractdocumenten voor verkoop, huur, pacht en gebruiksovereenkomsten.
- verder ontwikkelen van een beleid en programma voor het verduurzamen van de vastgoedportefeuille.

Wat hebben we gedaan

Wet ruimtelijke ordening

Bestemmingsplan Strand Horst

Een belangrijke mijlpaal die nog onder de Wet ruimtelijke ordening is bereikt, betreft het in beroep volledig in stand blijven van het hernieuwd vastgestelde bestemmingsplan Strand Horst (verbeterde versie). Het toont aan dat de serieuze aanpak van de kritiek op de eerdere versie van dit bestemmingsplan zich heeft terugbetaald. En met het bestemmingsplan Strand Horst en de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden die het biedt, is een belangrijke stap gezet voor de versterking van de toeristische sector in Ermelo.

Bestemmingsplan Nieuw Sportcentrum en overig

Een tweede belangrijke mijlpaal is dat het bestemmingsplan Nieuw Sportcentrum Ermelo dat na de gevoerde constructieve dialoog met de omgeving op 22 september 2021 door de raad is vastgesteld en ook onherroepelijk is geworden. Voor meer informatie wordt verwezen naar het gestelde in het programma Samen Leven in Ermelo.

Los van de hiervoor genoemde bestemmingsplannen voor majeure ruimtelijke ontwikkelingen in Ermelo zijn er in 2021 ook kleinere zogenoemde postzegelbestemmingsplannen vastgesteld. In de regel betreft het dan functieverandering in het landelijk gebied zoals het bestemmingsplan

Gebiedsuitwerking Horst en Telgt

In het voorjaar van 2021 is het beleidsstuk ontwikkelingsperspectief Horst en Telgt vastgesteld door de raad. Het ontwikkelingsperspectief Horst en Telgt geeft richtlijnen aan voor woningbouw projecten van 1 tot 5 woningen gelegen in het 'afwegingsgebied voor nieuwe ontwikkelingen' in het gebied Horst en Telgt. 'Hart van Horst' is niet meegenomen omdat het hier grootschalige woningbouw betreft. De richtlijnen in het ontwikkelingsperspectief zijn ontoereikend om tot een gewogen stedenbouwkundige inpassing te komen. In de zomer van 2021 is er gestart met de stedenbouwkundige uitwerking waarbij bewonersparticipatie een onderdeel is. De uitwerking en het participatieproces voor de stedenbouwkundige uitwerking loopt door tot de 1ste helft 2022. Vaststelling van de stedenbouwkundige uitwerking wordt eind 2022 verwacht. De stedenbouwkundige uitwerking wordt een aanvullend beleidsstuk op het ontwikkelingsperspectief Horst en Telgt.

Herijking Functieveranderingsbeleid

Eind 2021 heeft de gemeenteraad de herziene structuurvisie functieverandering vastgesteld. Een evaluatie in 2016 leidde tot adviezen om de regels te verbeteren en makkelijker te maken. Na gesprekken met buurtverenigingen, agrariërs, LTO (Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland) en externe adviseurs is de structuurvisie nu aangepast.

Erfgoed

Het college heeft eind 2021 ingestemd met de Beleidsnotitie Monumentenzorg 2022, waarmee wordt ingezet op het in stand houden en 'beleefbaar' maken van monumenten. Dit zal begin 2022 worden besproken in de gemeenteraad. Met de Beleidsnotitie Monumentenzorg 2022, en bijbehorend uitvoeringsprogramma, is prioriteit gegeven aan het digitaliseren van erfgoed, het proactief communiceren naar eigenaren van monumenten over subsidiemogelijkheden, het voorbereiden op het omgevingsplan en het samenwerken met lokale en regionale partners. Er wordt hiermee onder andere ingezet op het uitbouwen van het erfgoedregister tot uitgebreide database waaraan ook andere partijen bijdragen kunnen leveren over de monumentale panden, landschappen, archeologische vindplaatsen en grafheuvels. Dit project heeft in 2021 grotendeels stilgelegen door een niet vervulde vacature, maar wordt in 2022 uitgewerkt.

Grondzaken

Vanaf 1 januari 2021 is de afdeling Vastgoed en Grondzaken op de gewenste sterkte. Daarmee is inmiddels ook uitvoering gegeven aan het strategisch beleidskader vastgoed. Eind 2020 is het vastgoedregistratiesysteem CBM aangeschaft en gedurende 2021 zijn alle vastgoedobjecten, vastgoedcontracten en anterieure overeenkomsten ingevoerd en waar nodig geactualiseerd. Tevens zijn alle modelovereenkomsten geactualiseerd en opgenomen in CBM. Eind 2021 is de geactualiseerde nota Grondbeleid aangeboden aan de gemeenteraad waarmee deze ook ingezet kan worden na de invoering van de Omgevingswet op 1 juli 2022.

Gemeentelijke vastgoedportefeuille

In 2021 zijn diverse gebruikers van gemeentelijk vastgoed wederom geraakt door de coronamaatregelen. Voor de periode dat deze gebruikers geen activiteiten hebben kunnen ontplooiën, zijn de vergoedingen kwijtgescholden.

Na het uitwerken van de motie groenvisie is een aanvang gemaakt met het actualiseren van de gebruiksovereenkomsten voor snippergroen, het behandelen van nieuwe aanvragen en het beoordelen van oneigenlijk gebruik van gemeentegrond.

Voor het gemeentelijk vastgoed wat op lange termijn in eigendom blijft bij de gemeente Ermelo en waar geen andere ontwikkelingen spelen zoals mogelijke verkoop of renovatie, zijn duurzame meerjarenonderhoudsplannen (DMJOP) opgesteld waarmee die betreffende panden op koers liggen voor de gewenste maximale CO2-reductie én voldoen aan het activiteitenbesluit milieubeheer.

Actualisering bestemmingsplan De Driehoek

Het verkennend bodemonderzoek voor de Boskamer is in samenwerking met de grondeigenaren en de gemeente uitgevoerd. Er is op diverse locaties asbest aangetroffen. Het nader onderzoek zal 1 ste helft 2022 worden uitgevoerd. Uitgevoerd op basis van de onderzoeksresultaten wordt een college en/of raadsvoorstel voor asbestsanering voorbereidt. Minimale doel is om de gemeentelijke opstallen te slopen en indien noodzakelijk de bodem te saneren. Om het bestemmingsplan te actualiseren is een ontwikkelopdracht of een initiatief van derden noodzakelijk. Afhankelijk van de capaciteit zal een ontwikkelopdracht voor het actualiseren van het bestemmingsplan worden ingediend of indien een initiatief van derden wordt ingediend in behandelingsfase worden genomen.

Ontwikkeling grote zorgterreinen

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Veldwijk

We zien de herontwikkeling als beloftevol en tegelijkertijd ingrijpend door de verschuiving van zorg naar wonen en bedrijvigheid. We willen ruimte geven voor initiatieven op het gebied van wonen, leren en werken en vooral voor de ontwikkeling van een kennis- en innovatiecentrum voor zorg. De landschappelijke waarde van de omgeving moet behouden blijven en geïntegreerd worden in de plannen.

De Woonvisie Ermelo en de bijbehorende uitkomsten van de evaluatie gelden ook voor Veldwijk.

Raadsperiode 2018-2022

Herontwikkeling Veldwijk

Begin 2018 is de structuurvisie Landgoed Veldwijk en de Hooge Riet vastgesteld door de raad. Binnen de kaders van deze structuurvisie wordt de komende jaren het plangebied gefaseerd uitgewerkt in bestemmingsplannen.

Herontwikkeling Oranjepark

December 2017 heeft de gemeenteraad het Masterplan Oranjepark vastgesteld als basis voor de herontwikkeling van het (voormalige) Rehoboth/Dillenburgterrein. Het Masterplan wordt in 2018 uitgewerkt tot een bestemmingsplan dat de basis biedt voor de bouw van 95 woningen op het terrein.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Herontwikkeling Veldwijk

Het eerste deelgebied "De Hooge Riet" is door de VOF Heijmans/Meyerbergman in ontwikkeling genomen. De verwachting is dat vanaf 2021 hier woningen kunnen worden gebouwd. Onderdeel van dit plan is de restauratie van de daar aanwezige rijksmonumenten.

Op basis van het eind 2019 vastgestelde Masterplan Veldwijk zal GGZ de gronden en gebouwen in 4 gebieden in ontwikkeling nemen: 3 ontwikkelingsgebieden en 1 zorgcluster. De 3 ontwikkelingsgebieden worden gefaseerd afgestoten. De ontwikkelende partijen kunnen daarna plannen indienen. Op basis hiervan kan de planologisch-juridische verankering in bestemmingsplannen plaatsvinden.

In 2021 zal gestart worden met de bouw van het zorgcluster, het Cluster A zal hierop volgen in 2022.

Herontwikkeling Oranjepark

Het bestemmingsplan Oranjepark is inmiddels onherroepelijk geworden. In 2020 worden de eerste bouwplannen voor de sociale huurappartementen op dit terrein voorbereid, in 2021 zal gestart met de start bouw van de eerste van de in totaal 95 woningen. De bouwvoorbereiding is enigszins vertraagd door de Corona-crisis.

Wat hebben we gedaan

Herontwikkeling Veldwijk

Hooge Riet

De Hooge Riet bevindt zich in de uitvoeringsfase. Er is een kapvergunning verleend, er zijn bomen verplaatst, het monument wordt momenteel verbouwd, de woningen zijn verkocht en er is gestart met opwaarderen van het park. In 2022 wordt de verbouw van het monument afgerond.

Veldwijk

Door vaststelling van het Masterplan Veldwijk (2019) zijn er vier deelgebieden ontstaan en per deelgebied wordt het terrein ontwikkeld. Het zorgdeel (deelgebied B) dat Ggz zelf ontwikkelt, is een stedenbouwkundig plan vastgesteld en op basis van dat plan is gestart met het opstellen van een juridisch kader; het bestemmingsplan. Dat plan is in overleg met de gemeente opgesteld en wordt in 2022 ter visie gelegd.

Daarnaast zijn afspraken tussen Ggz-Centraal en de gemeente vastgelegd in een anterieure overeenkomst die in 2021 is gesloten. Deze overeenkomst geldt ook voor de overige deelgebieden die niet door Ggz maar door marktpartijen worden ontwikkeld. In 2022 wordt met deelgebied A gestart en zal een stedenbouwkundig plan aan de gemeente worden voorgelegd.

Herontwikkeling Oranjepark

Voor het Oranjepark zijn de voorbereidingen voor sloop van De Dillenburg (het oudste gedeelte) en een gedeelte van de woningen Oranjepark op het terrein gestart. Uwoon is bezig met de voorbereidingen voor het realiseren van het appartementencomplex en de start van de bouw van deze woningen zal medio 2022 zijn.

Markt 2.0

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

N.v.t.

Raadsperiode 2018-2022

De markt moet onderdeel zijn van een aantrekkelijk en goed functionerend centrum. Doel van Markt 2.0 is dat deze heringericht is en klaar voor de toekomst.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Het bestemmingsplan voor Markt 2.0 is, samen met de eerste omgevingsvergunning voor de vernieuwbouw van de ALDI en omgeving, onherroepelijk. Verwacht wordt dat in 2020 het definitief ontwerp voor de herinrichting van de markt gestalte heeft gekregen. In 2021 zal gestart worden met de uitvoering hiervan.

Wat hebben we gedaan

In 2021 is het plan voor Markt 2.0 aangepast. Een parkeergarage was in beeld als oplossing maar in plaats hiervan is het zoekgebied uitgebreid met de noordwesthoek van het gemeentehuis. Dankzij deze uitbreiding van het zoekgebied is de mogelijkheid geboden om aan de vereiste 360 parkeerplekken, waarvan 250 in de blauwe zone, te kunnen voldoen op maaiveld. Bij het opstellen van een nieuw indelingsplan heeft intensief afstemming plaatsgevonden met direct betrokkenen (Borghese (en Expert), PLUS Vastgoed (Montagne), huisartsen en apotheek, UWON bewoners en raadsleden.

Dit heeft geleid tot een nieuw indelingsplan, dat in december is vastgesteld door de raad, als basis voor verdere uitwerking tot definitief ontwerp. Tevens is er door de raad een werkbudget beschikbaar gesteld van € 100.000,00 om het indelingsplan uit te werken tot een ontwerp met een degelijk onderbouwde fasering en kostenbegroting.

Ten behoeve van de grondlevering aan Plus Vastgoed, voor de realisatie van de uitbreiding van de Plus en de aanbouw van de Action, is de te leveren grond bouwrijp gemaakt (inclusief onderzoek en tijdelijke voorzieningen) en in december geleverd aan Plus Vastgoed.

In januari 2022 start de uitvoering van de Plus en Action, deze zal in Q3 2022 gereed zijn. Het project van Borghese zal naar verwachting eind 2022 starten.

Mobiliteit

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Verkeersdruk wegen

- We respecteren de aankomende uitspraak van de rechter ten aanzien van de openstelling van de Prins Hendriklaan. Bij rechterlijke keuze tot afsluiting wordt dat uitgevoerd. Bij een uitspraak die openstelling mogelijk maakt, zal in overleg met de buurt (Noord en Trefpunt) en direct betrokkenen gewerkt worden aan een oplossing voor de gehele verkeersdruk in dit gebied. De beslissing vindt plaats binnen de context van het toekomstig GVVP.
- Snelheidsmaatregelen voor diverse wegen worden ingepast in het GVVP.
- Maatregelen voor de Oude Telgterweg moeten afgewogen worden in combinatie met de plannen voor het zwembad/sporthal.
- We leggen veel nadruk op het snel actualiseren van het GVVP. Dit om een integrale gebiedsafweging te kunnen maken want verkeersmaatregelen gaan gepaard met herverdelen van druk. Het GVVP moet als een co-creatieproces en vooruitlopend op de toekomstige modellen van de Omgevingsvisie (verplichte invoering 2021) tot stand komen in samenspraak met inwoners.

Woonomgeving

In Ermelo is de dagelijkse woon- en leefomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers veilig, volwaardig, goed en prettig. We zien dat de komende jaren terug door:

- vernieuwing en onderhoud voet- en fietspaden;
- invoeren van meer 30 km zones binnen de bebouwde kom.

Raadsperiode 2018-2022

Uitvoering geven aan de mobiliteitsvisie en het wegenbeheersplan.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

In 2021 zal een start gemaakt worden om het huidige GVVP te actualiseren naar een gemeentelijke mobiliteitsvisie. De uitwerking zal aansluiten op het maatschappelijk raadsprogramma verkeer dat door de Corona-crisis is stopgezet vlak voordat deze officieel zou worden gestart. Vanuit het maatschappelijk raadsprogramma zullen kaders voor de mobiliteitsvisie worden meegegeven. Vervolgens zal op basis van de mobiliteitsvisie een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld worden. Projecten die in het huidige uitvoeringsprogramma van het GVVP staan en al zijn opgestart worden verder uitgewerkt. Nog niet opgestarte projecten kunnen onderdeel worden van de nieuwe vormen mobiliteitsvisie. Concreet betekent dit dat de volgende projecten doorlopen:

- Uitvoering geven aan vastgestelde plan fietsvoorziening Speuld;
- Uitwerken/uitvoeren fietsvoorziening Zeeweg - Schaapsdijk;
- Van aanpak om Oude Telgterweg te verbeteren;
- Verkeersplan rondom De Verbinding en 't Weitje;
- Uitvoering geven aan snelheidsremmende maatregelen Prins Hendriklaan zodra de Raad van State uitspraak heeft gedaan.

Verder zal uitvoering gegeven worden aan:

- Opknappen diverse fietspaden.

Bij herstructurering en/of nieuwe inrichtingsplannen wordt uitvoering gegeven aan Duurzaam veilig. Door de keuze voor "sober en doelmatig" zullen in beginsel de minimale inrichtingskenmerken gevolgd worden.

Duurzaamheid zal vaker toegepast worden zoals het integreren van laadpalen en (her)gebruik van materialen. Afhankelijk van de opdracht zal gewogen worden wat zwaarder weegt bij materiaalkeuze.

Ten aanzien van parkeren zal de nota parkeernormen de basis blijven en zullen projecten hun parkeeroplossing moeten zoeken binnen "hun" eigen project. Daarnaast zal nagedacht worden over alternatieve oplossingen. Deze oplossingen kunnen een plek krijgen in de mobiliteitsvisie. Samen met de regio gemeenten participeren we actief bij de ontwikkeling van de A28 en een snelle fietsverbinding tussen Zwolle en Amersfoort.

Met Prorail geven we vervolg aan de gedachten om te kijken hoe de overlast die we hebben door het dicht zijn van de spoorbomen tot een minimum kunnen beperken.

Wat hebben we gedaan

- **Prins Hendriklaan:** na een lang en intensief traject is een plan voor de hele wijk uitgewerkt naar een bestek. Begin december 2021 is het werk gegund en zal in de week van 10 januari 2022 het werk starten.
- **Fietsvoorziening Zeeweg/ Schaapsdijk:** Onderzoek gedaan naar de optie van fietsstraat, besloten is om vrij liggend te handhaven. Dit jaar hebben we het tracé bepaald voor de gehele Zeeweg en de Schaapsdijk. Dit tracé is afgestemd met de ecoloog. Nu kunnen we naar buiten om te vragen of het ontwerp conform de afspraken is. We zijn in gesprek gekomen met een bewoner waarbij gezamenlijk het laatste stukje tracé bepaald moet worden voor de Zeeweg.
- **Speuld:** In 2021 is de herinrichting grotendeels gerealiseerd. De deklaag van de Garderenseweg (van rotonde N302 – bebouwde komgrens thv Speulderveld) is verwijderd. Er is een nieuwe deklaag aangebracht, waarbij de rijbaan voorzien werd van fietsstroken. Binnen de bebouwde kom is de rij looper voorzien van een klinker motief (Street print). Tevens zijn er een aantal plateaus en drempels gerealiseerd. Er is nieuwe openbare verlichting aangebracht. In 2022, zullen nog een aantal kleine werkzaamheden plaatsvinden, waarna het project zal worden opgeleverd.
- **Kruising t weitje:** Er is een variantenstudie opgestart en afgerond om de kruising inclusief de Julianalaan te reconstrueren. Resultaat hiervan is dat er een rapportage is met een drietal varianten. Verdere uitwerking van een variant (VO), inclusief een kostenraming is het vervolg geweest.
- **Verkeers-en recreatieve fietsvoorziening Tonsel:** Deze uitwerkingen zijn op hold gezet vanuit prioritering van werk.
- **De Oude Telgterweg:** n.a.v. de motie van 22 september 2021 zijn we in gesprek gegaan over het programma van eisen met omwonenden en ondernemers. Het streven is een jaar na opening de weg gereed te hebben.
- **Mobiliteitsvisie:** We hebben de visie opgesteld met de uitgangspunten Groen, Veilig, Vitaal en Bereikbaar In 2022 zal de oude raad de visie behandelen. De nieuwe raad zal het uitvoeringsprogramma behandelen.
- **Spoorwegovergangen:** We zijn in gesprek met de pro rail over de scope voor een verkenning van de aanpak van overwegen in Ermelo. Medio 2022 maakt ProRail een projectplan voor (de eerste fase van) de verkenning met bijbehorende raming van de kosten voor die verkenning.
- **NVB:** We participeren actief in het programma Noord Veluwe Bereikbaar (NVB). De NVB heeft hiervoor subsidie gekregen van de provincie Gelderland. Ermelo is de ambtelijk kartrekker van de projecten digitalisering en werkgeversaanpak.
- **Voortgang aanleg fietspaden.** De vernieuwing van een vijftal fietspaden stond gepland voor Q1 en Q2 2021. De overige fietspaden voor Q1 2022. De uitvoering loopt vertraging op, waarbij nog geen nieuwe uitvoeringsdata gepland kan worden. Voor de vernieuwing van de fietspaden dient door de provincie een vergunning in kader van de wet natuurbescherming afgegeven te worden. Voorafgaand aan de aanvraag is in nauwe samenwerking met de provincie gewerkt aan de vorm van de aanvraag. Ondanks deze inspanning blijkt het verkrijgen van de vergunning op weerstand te stuiten. Afgelopen periode is vele malen getracht contact te leggen met de vergunningverleners, Helaas is elke vorm van contact of overleg afgehouden.

Landschap en Omgevingsgroen

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

We beschermen het landschap, de bijbehorende plattelandscultuur en ecologische waarden die Ermelo kenmerken. We willen het landschappelijke karakter accentueren zonder nieuwe planontwikkelingen stil te leggen. We bouwen groeninclusief en natuurinclusief; uitbreiding van

recreatieparken in kwetsbare natuur past daar niet in. Landschapsbeheer wordt zoveel mogelijk met lokale partners en eigenaren uitgevoerd. We willen de verscheidenheid van levensvormen van planten en dieren binnen en rond Ermelo tenminste in stand houden c.q. verbeteren.

Raadsperiode 2018-2022

Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR)

In 2020 beschikken we over een HIOR op basis waarvan de inrichting en kwaliteit van de leef- en werkomgeving wordt bepaald.

Groenvisie

De groenvisie bepaalt het beleid van de gemeente Ermelo voor de komende 10 jaar. Het is een belangrijk document, dat met met inzet van inwoners, groene verenigingen, groene organisaties en talloze experts is ontwikkeld.

Niet al het groen in Ermelo is groen van de gemeente. De bossen en heidevelden zijn deels van natuurorganisaties; de grote parkachtige tuinen van zorginstellingen; de tuinen en bloembakken van bewoners.

Het groen in Ermelo verzorgen en vitaal houden, vraagt inzet van iedereen. De gemeente ziet dan ook iedereen als potentiële partner onder de noemer "Groen doen we samen".

De gemeente ziet haar rol als verbinder, inspirator en regisseur. Daarnaast heeft ze natuurlijk de plicht om het gemeentelijk groen verstandig te beheren en met beleid te onderhouden.

In alle ruimtelijke plannen waar groen onderdeel vanuit maakt, wordt het bestaande en nieuwe groen dan ook beoordeeld op basis van de zes belangrijke waarden, te weten:

- identiteit,
- gezondheid,
- biodiversiteit,
- klimaat & duurzaamheid,
- participatie & leefbaarheid en
- economie.

In de groenvisie is te lezen hoe de gemeente dat de komende 10 jaar gaat realiseren.

Groen vervult meerdere functies: van speelplek tot wegbegeleiding en van hondenuitlaatplek tot beweeggrondje. Vastleggen van CO2 is ook een belangrijke functie. Vooral de Ermelose bossen leveren een grote bijdrage aan het verminderen van de hoeveelheid CO2. Dit geldt ook voor de vele bomen in Ermelo. Die zijn zo belangrijk voor Ermelo dat ze in de Groenvisie een apart onderdeel vormen en ook uitgewerkt zijn in een apart beheerplan bomen.

In 2019 zijn beheerplannen vastgesteld voor het stedelijk groen, de bomen, het landschap, de bossen, natuurgebied de Leemputten en Flora & fauna.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Landschap

Realiseren van het uitvoeringsprogramma zoals opgenomen in het Landschaps Ontwikkelings Plan 2011 (LOP). In 2021 verloopt het LOP, in 2020 zal daarom nagedacht moeten worden over een nieuw Landschapsplan. In de basis gaat het om het behoud van de kwaliteit van het landschap en waar nodig versterken ervan.

Voor de bossen en heide- en natuurterreinen wordt gewerkt op basis van het bosbeheerplan, beheerplan heide terreinen, beheerplan Leemputten en beheerplan Flora & Fauna.

Omgevingsgroen

Bij de komende ruimtelijke projecten of plannen zullen de groenplannen afgestemd moeten zijn met de Groenvisie (groenscan) en de afgeleide beheerplannen. (o.a. beheerplan stedelijk groen en beheerplan bomen).

Aan de inwoners wordt gelegenheid geboden om mee te denken over het leefomgevingsgroen en hen vervolgens gevraagd mee te helpen hun ideeën en initiatieven te realiseren.

Wat hebben we gedaan

Landschap

De werkzaamheden in het landschap hebben zich in 2021 beperkt tot ondersteuning van enkele particuliere initiatieven en het plaatsen van bankjes langs de klompenpaden. Het uitvoeringsprogramma van het LOP is dit jaar afgesloten en daarmee ook de provinciale subsidiëring. Er komt geen nieuw landschapsplan. De integrale uitwerking van de Omgevingsvisie en het Regionale Energiestrategie (RES) moeten de basis worden voor nieuwe plannen voor de instandhouding van het landschap inclusief financiering.

Omgevingsgroen

Opnieuw is in 2021 op kleine schaal en diverse locaties in de openbare buitenruimte het omgevingsgroen gerenoveerd. Dit jaar is dat gebeurt in de wijken West, Zuid en Oost en in het Centrum.

Meerdere eigenaren van monumentale en waardevolle bomen hebben ondersteuning ontvangen bij het in stand houden van deze, voor Ermelo, beeldbepalende bomen.

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Woonomgeving

In Ermelo is de dagelijkse woon- en leefomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers veilig, volwaardig, goed en prettig. We zien dat de komende jaren terug door:

- onderhoud woonomgeving op "Ermelo's niveau" (B-norm), samen met de buurt in te vullen;
- meer picknickplekken, speelplekken en bankjes, samen met de buurt in te vullen.

Pretoriusplein

We vinden het Pretoriusplein een ongewenste plek voor woningbouw, het gebied is te druk. We creëren graag ruimte voor groenkwaliteit en spelen. We ontwikkelen deze plannen als gemeente samen met de bewoners. Doel is om de bestaande parkeerdruk te verlichten, meer speelruimte mogelijk te maken voor kinderen en het weinige groen niet alleen te behouden maar aanmerkelijk te versterken.

Raadsperiode 2018-2022

- invullen vervangingsplan speeltoestellen 2019 en volgende jaren
- vaststellen HIOR (Handboek inrichting openbare ruimte)
- vaststelling en invulling geven aan beheersplannen te beginnen in de wijken zuid en west

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Openbare ruimte

1. Vanaf 2019 is het onderhoudsniveau B/C verhoogd naar A/B met een differentiatie op gebiedstype waarbij "heel en veilig" voorwaarden zijn.
2. In 2020 wordt verdere uitvoering gegeven aan het MeerjarenUitvoeringsProgramma 2018-2020.
3. Gebiedsgericht uitvoering geven aan de actieplannen die voortkomen uit de visies en de beheersplannen. Aan de inwoners wordt gelegenheid geboden om mee te denken over het leefomgevingsgroen en hen vervolgens mee te helpen hun ideeën en initiatieven te realiseren.
4. De raad is akkoord gegaan met de Programmabegroting 2019-2022 waarin gefaseerd extra structurele budgetten opgenomen zijn voor uitvoering van diverse beheersplannen openbare ruimte (wegen, groen, verlichting etc.).

Pretoriusplein

De inrichting van het Pretoriusplein wordt integraal opgepakt in nauwe afstemming met de omwonenden en in samenhang met het integraal huisvestingsplan onderwijs.

Speelvoorzieningen

Aanleg nieuwe speelvoorzieningen en vervangen van bestaande toestellen op basis van vervangingsplan 2020 en volgende jaren. Tegelijk wordt de aanleg en/of vervanging van de picknickplekken en zitbanken in de openbare ruimte meegenomen.

Wat hebben we gedaan

Pretoriusplein 2.0

Na de afronding en opening van 1e fase van Pretoriusplein/-park is, na het slopen van het restant van het oude schoolgebouw, gestart met de invulling van dit deel. Ook dit krijgt een groene invulling. Opnieuw neemt een werkgroep uit de buurt het voortouw om van deze plek een mooie ontmoetingsplek te maken voor de gehele buurt.

Onderhoud speellocaties

Voor 2021 was, evenals in voorgaande jaren, een vervangingslijst opgesteld die om organisatorische redenen voor een deel kon worden gerealiseerd. De rest wordt in het voorjaar van 2022 vervangen. In 2021 is gestart met een nieuwe aanbestedingsronde, samen met meerdere gemeenten van de Noord Veluwe. De aanbesteding is begin 2022. In het bosje van De Driesprong is gestart met de aanleg van een natuurlijke speellocatie. Speelelementen en hekwerken zijn vervaardigd van het stamhout dat vrijkwam bij het wegwerken van achterstallig onderhoud.

Groenstructuur

Op meerdere plekken binnen de groenstructuur is gewerkt aan de verbetering en wijzigingen op basis van de groenvisie. Zo is gewerkt aan het uitvoering gereed maken van de plannen voor Groenzone-Zuid, te beginnen met het gedeelte ten oosten van de Steynlaan. Langs de Dirk Staal weg is de hoofdgroenstructuur voorzien van een groen accent door het planten van voorjaarsbollen in combinatie met een vaste plantenborder. Voor de Lijsterlaan, ook onderdeel van de groenstructuur, zijn plannen uitgewerkt om de biodiversiteit van de groenstrook te vergroten door onder anderen het maaibeheer aan te passen. De uitvoering ervan vindt plaats in 2022.

Indicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Ermelo	Nederland	Bron
Aantal inwoners	Aantallen	2021	27.016	17.475.415	CBS - Bevolkingsstatistiek

Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2020	17,3	8,9	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2019	160	161	CBS statistiek Huishoudelijk afval
Hernieuwbare elektriciteit	%	2019	8,4	20	berekening
Demografische druk	%	2021	82,4	70,1	CBS - Bevolkingsstatistiek

bron: waarstaatjegemeente.nl (7 februari 2022)

Verbonden partijen

Bij de uitvoering van het programma Samen Wonen in Ermelo zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- [Afvalsturing Friesland N.V.](#)

Wat heeft het gekost

Budgetten		Programma begroting 2021	Begrotings wijzigingen 2021	Begroting 2021 (na wijzigingen)	Jaarstukken 2021	Saldo Jaarstukken t.o.v. Begroting
Programma Samen Wonen in Ermelo	lasten	16.754.000	5.704.000	22.458.000	19.449.290	3.008.710
	baten	-8.195.000	-4.548.000	-12.743.000	-12.135.575	-607.425
Saldo		8.559.000	1.156.000	9.715.000	7.313.715	2.401.285

Investerings		Programma begroting 2021	Begrotings wijzigingen 2021	Begroting 2021 (na wijzigingen)	Jaarstukken 2021	Restant krediet
Programma Samen Wonen in Ermelo	lasten	9.177.000	8.804.000	17.981.000	5.904.944	11.927.463
	baten	-1.204.000	-1.737.000	-2.941.000	-428.296	-2.512.704
Saldo		7.973.000	7.067.000	15.040.000	5.476.648	9.414.759

Het gedetailleerde investeringsoverzicht (van de door te schuiven kredieten) is opgenomen in onderstaand overzicht:

[Investeringsplan Samen Wonen in Ermelo](#)

Programma Samen Ondernemen in Ermelo

Economie

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Economie

We willen het centrum een aantrekkelijke winkelgebied maken door met de ondernemers te werken aan een gevarieerder winkelaanbod en dit te concentreren rond het centrumwinkelgebied. Onze invloed op grote economische processen is beperkt, toch zullen we met de mogelijkheden die we als gemeente hebben, ons richten op het behouden en faciliteren van bestaande bedrijven. We willen meedenken met nieuwe bedrijven die zich willen vestigen en zo de werkgelegenheid op peil houden. De al jarenlange aanwezigheid van diverse zorginstellingen biedt kansen voor nieuwe bedrijvigheid rond kennisontwikkeling en innovatie in de zorg. We willen dit aanmoedigen en hier een voortrekkersrol in spelen. Defensie is ook van groot belang voor Ermelo en het voorzieningenniveau. Veldzicht is vrijwel vol. De vraag hoe we bedrijven in Ermelo gaan vestigen moet beantwoord worden. Er zal geen vrijstelling gegeven worden om een koopzondag voor winkels en bedrijven in te voeren. Dit uit respect voor de grote groep inwoners in de gemeente voor wie de zondag een rustdag is.

Raadsperiode 2018-2022

De uitvoering van het Economisch programma loopt in 2018 door.

In de tweede helft van 2018 wordt de ontwikkeling van een nieuw Economisch Programma voorbereid. In 2019 zal deze, met een bijbehorende strategische uitvoeringsagenda, politiek-bestuurlijk het licht zien.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Economie

Stimuleren van het verstevigen van de economische structuur.

De uitgiftecriteria voor Veldzicht Fase IV zijn vastgesteld en de percelen worden fasegewijs in de tweede helft van 2020 in de markt gezet (de eerste opbrengsten mogen in de loop van 2021 verwacht worden). Ermelo kent daarmee vrijwel optimaal bezette bedrijventerreinen. De bedrijventerreinen zijn in 2019 door de provincie formeel vastgesteld in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). In de tweede helft van 2020 zal Ermelo in regionaal verband aan een bij het RPW behorende 'Investeringsagenda' bijdragen. Het zwaartepunt ligt daarin op toekomstbestendigheid en verduurzaming. De provincie verwacht in 2024 een nieuwe Noordveluws RPW.

De economie zal vanaf 2020 een steeds regionaler karakter krijgen. We zullen, naast het behoud van onze bestaande relaties, ook kijken naar nieuwe samenwerkingsverbanden in algemene zin, voor wat betreft Triple Helix-verbanden (samenwerking ondernemers- en onderwijsvelden), en in het bijzonder middels de verkenning van de economische samenwerkingsperspectieven in EHZ-verband, dit als onderdeel van de te ontwikkelen EHZ-Gebiedsagenda.

Parallel aan deze ontwikkelingen zal een nieuw lokaal Economisch Programma worden ontwikkeld, dat in het eerste semester van 2021 het licht zal zien. Opgemerkt moet worden dat het effect van de Corona-crisis op de economische ontwikkelingen in Ermelo en omgeving enerzijds aanzienlijk is en anderzijds in vorm en inhoud nog ongewis is. Als gevolg van de crisis zal de gemeente in 2020 alles (blijven) doen wat in haar vermogen ligt om het lokaal ondernemerschap te ondersteunen in moeilijke tijden. Het nieuwe Economisch Programma zal waar mogelijk op de middellange- en lange termijn-effecten van de Corona-crisis trachten in te spelen.

Betreffende het centrum hebben gemeente, centrumondernemers (incl. het CME), en vastgoedeigenaren de handen ineengeslagen en zijn ze gezamenlijk het ontwikkeltraject 'De Nieuwe Winkel Straat' ingegaan met als doel de revitalisatie van het centrum. De start en voortgang van het traject heeft na de 'kick off' wat averij opgelopen door de Corona-crisis, maar het traject wordt vastbesloten na de zomer van 2020 voortgezet. Daarbij zal ook worden nagegaan of kan worden aangesloten bij provinciale initiatieven rond de vitaliteit van dorpskernen ('na Corona').

De ontwikkeling van een 'Zorgcampus' of een anderszins zorg-gerelateerd initiatief laat zich niet gemakkelijk aanvaarden; externe initiatiefnemers en stakeholders hebben moeite het idee in een vruchtbaar en realiseerbaar plan om te zetten. De definitieve vaststelling van status en perspectief zal eind 2020 c.q. begin 2021 plaatsvinden.

De gemeente zag ten slotte toekomst in de business case van Ermelo Centraal en wenste de onderneming een kans van slagen te geven. Deze heeft echter met ingang van 2020 afgezien van continuering van haar activiteiten. Een andere partij is in het gat gesprongen dat werd achtergelaten. De gemeente verleent met ingang van 2020 geen economische subsidie meer.

Wat hebben we gedaan

De uitgifte van de percelen op Veldzicht IV is aangevangen en vindt gefaseerd plaats. Daarmee gaat Ermelo naar een situatie toe waarin de bezetting van haar bedrijventerreinen vrijwel optimaal en volledig is. De bedrijventerreinen zijn in 2019 door de provincie formeel vastgesteld in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Sinds 2020 is de bij het RPW behorende 'Investeringsagenda' in regionaal verband verder uitgewerkt. De uitvoering ervan, waarbij het zwaartepunt ligt op toekomstbestendigheid en verduurzaming, is inmiddels in 2021 voortvarend en i.s.m. ondernemers ter hand genomen.

De provincie verwacht eind 2023 een nieuw Noordveluws RPW (vaststelling GS 2024).

De EHZ-Gebiedsagenda nam in 2021 meer tijd, maar een voldragen document is inmiddels in colleges en raden aan de orde geweest. Een (oorspronkelijk voor 2021 voorzien) lokaal Economisch Programma is achterwege gebleven (en nu gepland voor 2022). Dit maakt afstemming met de uitrol van de EHZ-Gebiedsagenda mogelijk, iets wat voorheen onmogelijk zou zijn geweest. De effecten van de Coronacrisis in het centrum bij detailhandel en horeca blijven aanzienlijk; met een pakket aan maatregelen in de sfeer van lastenverlichting, opschorting of kwijtschelding is getracht de situatie draaglijk te maken. Bij het MKB op de bedrijventerreinen is minder van de schrijnende kant van de Coronacrisis merkbaar. Het nieuwe Economisch Programma zal waar mogelijk op de middellange- en lange termijn-effecten van de Corona-crisis trachten in te spelen.

Het traject met brancheorganisatie InRetail in het centrum heeft ook in 2021 door Corona aanzienlijke averij opgelopen. Eind 2021 is de handschoen weer opgepakt; de deelnemers willen het traject richting 2022 weer vorm en inhoud gaan geven.

De ontwikkeling van een 'Zorgcampus' of een anderszins zorg-gerelateerd initiatief heeft niet tot vruchtbare plannen geleid. Externe initiatiefnemers en stakeholders hebben het idee niet in een vruchtbaar en realiseerbaar plan om weten te zetten.

Kerkdennen

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Omvormen Kerkdennen

We willen de verkleuring van Kerkdennen doorzetten, naar een bedrijventerrein voor lichte bedrijvigheid. Een plek waar een balans is tussen een aantal grotere bedrijven en veel nieuw ondernemerschap voor duurzame initiatieven op gebied van arbeid en energie. We gaan werken aan een oplossing voor het lang parkeren van vrachtwagens.

Programmabegroting 2018-2022

We zetten in op een bedrijventerrein waarin lichte en duurzame bedrijvigheid tot bloei kan komen in een verkeersveilige omgeving. Als zich hiertoe kansen aandienen werken we daar actief aan mee. In 2022 hebben we een oplossing voor het (lang)parkeren van vrachtwagens.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Kerkdennen

- In het najaar 2017 heeft de raad de maatregelen categorie Doen uit de nota Uitvoering Verkleuring Kerkdennen vastgesteld. Deze maatregelen worden in 2020 uitgevoerd.
- Als afsluitende maatregel van de in 2020 uitgevoerde werkzaamheden uit de Categorie Doen wordt naar verwachting de fietsrondweg Groevenbeekse Heide in 2021 gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan

De laatste stappen binnen het "project" Kerkdennen is de deels hieraan gekoppelde verbreding van het fietspad. Nagenoeg alles is gereed maar is de verbreding een gevoelig punt bij de provincie waardoor aanvullende onderzoeken voor flora en fauna gedaan moeten worden.

Tonselse Veld

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij
N.v.t.

Programmabegroting 2018-2022

Een actueel bestemmingsplan voor Tonselse Veld en de Haspel.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Bestemmingsplan Tonselse Veld is vastgesteld in 2016, met uitzondering van een strook aan de Haspel. Dit bestemmingsplan is na de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State grotendeels onherroepelijk geworden. Op een aantal onderdelen moet het bestemmingsplan echter gerepareerd worden als gevolg van deze uitspraak. Voor een viertal concrete onderdelen is dit, in opdracht van de Raad van State, in 2017 gebeurd.

Reparatie van het middengebiet heeft meer tijd nodig gezien de complexiteit van dit gebied. In 2019 is als oplossing naar voren gekomen dat deze locatie kan worden gerepareerd als nieuw provinciaal werklocatiebeleid wordt vastgesteld. In het kader hiervan is de provincie Gelderland akkoord met de huidige bedrijvigheid maar niet met de eerder geplande uitbreiding (geen volumegroei). Vanwege dit laatste is als voorwaarde de blijvende verkeersontsluiting van de bedrijven aan de Harderwijkerweg gesteld.

In het eind 2019 vastgestelde Regionaal Programma Werklocaties (RPW) zijn de bestaande bedrijven in het middengebiet dan ook opgenomen. En dit maakt regeling van deze bedrijvigheid in een nieuw bestemmingsplan mogelijk. Inmiddels is hiervoor een gerenommeerd adviesbureau ingeschakeld. Bij de voorbereiding van deze bestemmingsplanherziening in de eerste helft van 2020/Q3 zullen de ondernemers in het gebied direct worden betrokken.

Daarnaast moet voor de Haspel een actueel bestemmingsplan worden opgesteld. Hiervoor wordt eerst een ontwikkelingsstrategie opgesteld. Deze is nog in ontwikkeling vanwege het nadere onderzoek naar de verplaatsing van de bestaande bedrijvigheid in de Haspelstrook. De gesprekken met de ondernemers hierover zijn nog gaande. Op moment dat definitief duidelijk is of de verplaatsing succesvol kan zijn, wordt ook verdere visievorming voor de herontwikkeling van het Haspelgebied mogelijk. Dit zal zijn beslag krijgen in de ontwikkelingsstrategie en de verdere uitwerking hiervan zal in het nieuwe bestemmingsplan worden neergelegd.

Wat hebben we gedaan

In 2021 is het haalbaarheidsonderzoek naar de verplaatsing van de bedrijven aan de Haspelstrook definitief afgerond. Vervolgens hebben diverse gesprekken plaatsgevonden met de grondeigenaren in de Haspelstrook, de belanghebbenden en de provincie over het vervolg. De grondeigenaren hebben een gezamenlijk initiatief ingediend. Het college heeft besloten een nieuw bestemmingsplan voor de Haspelstrook te laten opstellen. In 2022 zal hier verder aan worden gewerkt.

Ook zijn in 2021 werkzaamheden verricht ten behoeve van een nieuw bestemmingsplan voor het middengebiet van het Tonselse Veld. In 2022 wordt hiermee verder gegaan.

Toerisme en Recreatie

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Met de stimuleringsagenda toerisme en recreatie zetten wij ons in voor Ermelo als recreatiegemeente. We zetten ons in voor het versterken van de economische betekenis van de recreatiesector en het in stand houden en versterken van een omgeving die aantrekkelijk is voor recreanten (waaronder ook inwoners) en toeristen. Dit doen we aan de hand van vijf pijlers:

- verblijfsrecreatie;
- promotie en marketing;
- recreatievriendelijke gemeente;
- dagrecreatie;
- toeristische infrastructuur.

Programmabegroting 2018-2022

Veluwe op 1

Samen met de Veluwe gemeenten, grondeigenaren en ondernemers werken wij mee aan de het doel: beleef de beste Veluwe in 2025. Het doel is om als Veluwe in 2025 de meest gastvrije bestemming van Nederland te zijn, waarin een hoge biodiversiteit voor flora en fauna in balans is met een unieke beleving van landschap, erfgoed, dorpen en steden. Dit samen met een goede vrijetijdseconomie en aanbod wat gericht is op de vraag van de recreant en toerist. We werken aan de hand van zes programmalijnen:

- Robuuste natuurnetwerken
- Vitaal Landschap
- Beleefbaar erfgoed
- Beste bereikbaarheid
- Topactiviteiten
- Excellent verblijven

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Stimuleringsagenda toerisme en recreatie

We willen uitvoering geven aan de nieuwe agenda toerisme en recreatie. Daar staan de speerpunten in voor de komende jaren op het gebied van toerisme en recreatie. Het is belangrijk dat het een duidelijke link heeft met Veluwe op 1. We blijven werken aan profilering van Ermelo als toeristische bestemming. Dit doen we door de VVV te faciliteren bij de uitvoering van de promotietaak in het platform Ermelo Buitenleven. Regionale promotie van de Veluwe verzorgt Visit Veluwe. Daarnaast zetten we ons in voor het ontwikkelen en versterken van de toeristische routes en versterken van het aanbod waar dat mogelijk is.

Veluwe op 1

Wij zijn aangesloten bij de samenwerking Veluwe op 1. De samenwerking bestaat uit totaal 21 Veluwe gemeenten, belangenorganisatie (zoals ANWB en Koninklijke Horeca Nederland), terreinbeherende organisaties en de Provincie Gelderland. Voor de regio Noord-Veluwe zijn wij gastheergemeente voor de taak toerisme en recreatie. Samen met zeven Noord-Veluwse gemeenten geven we uitvoering aan de Veluwe-agenda.

Gastvrije Randmeren

We nemen deel aan de coöperatie Gastvrije Randmeren. Bij de ontwikkeling van het Groene Kruispunt, onderdeel van het project Strand Horst, werken wij samen met Gastvrije Randmeren.

Wat hebben we gedaan

Toerisme en Recreatie

Gezien Corona en de impact op de sector is het vernieuwen van de agenda toerisme en recreatie doorgeschoven richting het einde van 2021. In het eerste gedeelte van 2022 zal deze opgeleverd worden. In 2021 is er veel inzet geweest op ontwikkeling en versterken van toeristische routes. Zo is het Men- en Ruiternetwerkpuntennetwerk opgeleverd, is er gestart met het wandelkeuzeknooppuntennetwerk en is het routebureau Veluwe een zelfstandige entiteit geworden. Het routebureau Veluwe is gehuisvest in Ermelo. Het allereerste nieuwe welkomstbord is geplaatst in Ermelo en alle 11 borden worden begin 2022 vervangen. Gedurende het jaar is er inzet geweest op samenwerking met de VERON en RECRON. Waar de samenwerking en afstemming lastig is geweest in de afgelopen jaren gaat dit nu beter.

In 2021 heeft Ermelo Buitenleven geïnvesteerd in promotie en is Ermelo ook meer zichtbaar geweest via de kanalen van VisitVeluwe. Ermelo is dan ook enorm goed bezocht. Toerisme neemt toe. Zakelijk bezoek en evenementen staan zeer onder druk. Horeca en dag attracties zijn voor een langere periode gesloten geweest. Na sluiting mochten deze alleen open met bepaalde maatregelen. De gemeente heeft zo goed als mogelijk meegedacht en meegewerkt.

De recreatiedruk in de natuur is toe genomen, mede door corona. Hierdoor moet er meer ingezet worden op bezoekersmanagement waarbij bezoekers beter begeleid worden maar ook ingezet wordt op spreiding in tijd en ruimte. Gedurende 2021 zijn de plannen van de recreatiezonering meer concreet geworden. Het idee is dat de plannen begin 2022 worden vastgesteld door provincie.

Strand Horst biedt enorm veel kansen. Dit gebied kan doorontwikkeld worden nu in 2021 het vernieuwde bestemmingsplan onherroepelijk is vastgesteld. In 2022 zal er gezamenlijk met de diverse partijen hierop ingezet worden. Zo sluiten we deze ontwikkelingen aan bij het Veluwse beleevingsgebied Stranden en Randmeren.

Meer inzet op de Veluwe.

We zijn met de Veluwe een van de mooiste natuurgebieden van Nederland en de populairste binnenlandse bestemming! Een sterk streekmerk – enfin, we hebben veel om trots op te zijn! Die nummer-1 positie in Nederland willen we verstevigen. In 2022 focussen we ons bovendien op Duitsland en België, waar mooie kansen voor duurzame groei liggen. Kortom: Beleef de beste Veluwe in Ermelo.

Vitale vakantieparken

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

We willen vitale, attractieve en hoogwaardige vakantieparken, passend bij de gebiedsopgave "De Veluwe op één!". Matige of niet functionerende vakantieparken willen we ofwel verbeteren of omvormen tot passende woongebieden. Het project Vitale Vakantieparken maakt dat mogelijk.

Doel en inhoud van project Vitale Vakantieparken

Het bevorderen van een kwalitatief hoogwaardig en gevarieerd aanbod van verblijfsrecreatie op vakantieparken, dat aansluit op de marktvraag en toekomstbestendig is. Rekening houdend met het huidige gebruik, de versnipperde eigendomssituatie en de markt, zal het aanbod kwantitatief moeten afnemen en kwalitatief moeten groeien. Momenteel zijn er ca. 100 vakantieparken in Ermelo. De revitalisering van de sector geven we vorm langs twee sporen:

1. Recreatieondernemers waar mogelijk ruimte geven voor groei en innovatie.
2. Bedrijven en parken waar geen recreatie meer plaatsvindt transformeren naar andere functie.

De keuze voor verder ontwikkelen of transformatie rust op drie pijlers: de economische potentie, de ruimtelijke kwaliteit en aspecten betreffende openbare orde en veiligheid. De aanpak richt zich op de clusters van parken in Kern Horst, Strokel & Tonsel en langs de Drieërweg en op vakantieparken in het buitengebied (ca. 40). De aanpak varieert per cluster.

Raadsperiode 2018-2022

Waar mogelijk geven we ondernemers ruimte voor innovatie en vernieuwing om hun park te vitaliseren en aantrekkelijk te houden. We zoeken waar nodig naar transformatieruimte om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen een kans te geven en we werken in Veluweverband mee aan het behoud van aantrekkelijke verblijfsrecreatie.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Uitvoeringsprogramma vitale vakantieparken in Ermelo 2019-2022

De basis voor het project vitale vakantieparken in Ermelo is belegd in de toekomstvisie vitale vakantieparken die in januari 2016 is vastgesteld door de raad. In het uitvoeringsprogramma 2019-2022 staat beschreven waar we de komende vier jaren op blijven inzetten en welke deelprojecten we gaan oppakken. De ambities en acties zullen net zoals eerdere jaren per recreatiecluster worden uitgevoerd: Drieërweg, Horst, Strokel en Tonsel en Buitengebied.

Kern Horst

De Omgevingsvisie om dit cluster te kunnen transformeren naar andere functies is op 8 juli 2020 vastgesteld. Deze visie is in samenwerking met parkeigenaren, recreatiehuisjeseigenaren en omwonenden ontwikkeld. De Omgevingsvisie is het toetsingskader voor de parkplannen en bestemmingsplannen die de eigenaren opstellen voor de transformatie van hun park. We blijven de komende jaren met de eigenaren in gesprek over welke toekomstscenario's er mogelijk zijn, hoe zij dit in de parkplannen kunnen opnemen en wat er voor nodig is om deze transformatie te realiseren.

Strokel en Tonsel, Drieërweg en buitengebied

De parken in deze recreatiegebieden variëren in grootte, eigendom, ligging en exploitatie. Maatwerk per park is nodig om te komen tot een haalbaar toekomstperspectief. De gemeente Ermelo blijft in gesprek met de parkeigenaren/recreatieondernemers over hun plannen voor uitbreiding, vernieuwing of transformatie van parken. Hier heeft de gemeente vooral een toetsende en faciliterende rol bij plannen die ondernemers of parken aan de gemeente voorleggen. De gebiedsvisies uit de toekomstvisie zijn hier de basis voor.

Veluwe samenwerking

Vanwege het economische belang van de recreatiesector wordt regionaal samengewerkt met andere gemeenten op de Veluwe in het programma vitale vakantieparken Veluwe. Het doel van deze samenwerking is ervoor te zorgen dat de Veluwe één van de belangrijkste vakantiebestemmingen in Nederland blijft. De onderwerpen in dit programma zijn: ontwikkeling & innovatie, veiligheid & handhaving, duurzaamheid en ruimtelijke herstructureren via de Ontwikkelmaatschappij (OMVV).

Nieuw bestemmingsplan voor de recreatieterreinen

Ondernemers geven aan dat het huidige bestemmingsplan te beperkend is om te kunnen meegroeien met de veranderende vraag van toeristen. Daarom gaan we een nieuw bestemmingsplan opstellen dat meer ruimte en flexibiliteit geeft aan ondernemers en tegelijkertijd andere waarden zoals natuur ook gerespecteerd blijven. We gaan een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte onder de Crisis- en Herstelwet opstellen. Hiervoor hebben we ons aangemeld bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Er wordt één bestemmingsplan opgesteld met niet alleen regels over goede ruimtelijke ordening, maar waar de hele fysieke leefomgeving centraal staat. In het plan worden dus ook regels opgenomen over veiligheid, gezondheid, milieu, welstand, natuur en duurzaamheid. Dit sluit goed aan bij de uitgangspunten van de Omgevingswet die in 2022 in werking treedt. We zullen dit plan maken in nauwe samenwerking met de stakeholders en de gemeenteraad.

Wat hebben we gedaan

In 2021 is het bestemmingsplan voor de parken Bos & Weide en De Boskant vastgesteld. Dit zijn de eerste parken die in het kader van Vitale Vakantieparken zijn getransformeerd naar wonen.

In 2021 heeft het college in het kader van de transformatie van de parken in recreatiecluster Horst verschillende principebesluiten genomen over ingediende parkplannen. Ook zijn er twee ontwerpbestemmingsplannen ter inzage gelegd. Verder wordt er aan drie ontwerpbestemmingsplannen gewerkt, waarbij er met één bestemmingsplan samengewerkt wordt door zeven partijen. Daarnaast vinden diverse gesprekken plaats over nog in te dienen parkplannen.

De gemeenteraad heeft besloten door middel van een groot traject een nieuw bestemmingsplan voor de recreatieterreinen voor te bereiden. De kaders voor dit nieuwe plan zijn in december meegegeven aan het college. Het huidige bestemmingsplan wordt als te beperkend ervaren door de ondernemers en VvE's. Om meer ruimte en flexibiliteit te bieden wordt gewerkt aan een nieuw plan. Bij het traject zijn zowel raadsleden als ondernemers en inwoners betrokken geweest. Bij de bijeenkomsten die zijn georganiseerd is input verzameld. In een informatiememo zijn de uitgangspunten voor het opstellen van het nieuwe plan vastgelegd.

Op 12 mei 2021 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarbij het college is opgedragen beleidsmogelijkheden te onderzoeken voor een transformatie naar wonen van de kleinschalige solitaire parken met weinig toekomstwaarde voor recreatie in het buitengebied. Naar aanleiding van deze motie is een inventarisatie gemaakt van de parken in het buitengebied en is een memo opgesteld waarin wordt ingegaan op de mogelijkheden voor nieuw beleid en het vervolgproces. In 2022 zal dit verder worden uitgewerkt.

Op verschillende parken hebben handhavingsacties plaatsgevonden. Hierbij is ook gebruik gemaakt van het project Ariadne van de provincie.

Met diverse parken hebben gesprekken plaatsgevonden over hun toekomstperspectief en mogelijke transformaties of uitbreidingen. Door enkele parken wordt op dit moment gewerkt aan een plan.

Strand Horst

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Strand Horst

Strand Horst moet zich kunnen door ontwikkelen tot een recreatieve trekker voor de regio. De gemeente is hierin een steunende partner, zorgt voor tempo in het proces en werkt aan snelle behandeling van vergunningen. Strand Horst is een openbaar strand, zodat het ook een strand blijft voor alle inwoners van Ermelo. Het gebied en de routes ernaartoe moeten sociaal veilig zijn. We streven naar een recreatief fiets-wandelpad wat zoveel mogelijk langs het strand loopt.

Raadsperiode 2018-2022

In 2019 moet er een vastgesteld bestemmingsplan zijn waardoor de ondernemers in het gebied zich verder kunnen ontwikkelen zodat Strand Horst zich door ontwikkeld tot een recreatieve trekker voor de regio.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

Strand Horst

Op 4 juli 2019 is het bestemmingsplan Strand Horst, inclusief MER-rapportage, unaniem vastgesteld door de gemeenteraad. Het plan is gepubliceerd en heeft vanaf medio juli gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende de termijn van terinzagelegging is door diverse partijen beroep tegen het bestemmingsplan ingesteld bij de Afdeling van de Raad van State. De verwachting is dat het bestemmingsplan in het najaar van 2020 wordt behandeld bij de Raad van State.

Groene Kruispunt

In het bestemmingsplan is planologisch de mogelijkheid opgenomen om een natuurgebied te ontwikkelen dat het Groene Kruispunt heet. Het Groene Kruispunt is één van de laatste natuurontwikkelingsprojecten uit het Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren (IIVR, 2001) van de Coöperatie Gastvrije Randmeren. Het gaat om het gebied dat is gelegen tussen de rijksweg A28 en het Veluwerandmeer en aan de noord- en zuidzijde wordt begrensd door Strand Horst en Strand Nulde. De Coöperatie Gastvrije Randmeren (hierna Coöperatie) is trekker van dit project. We blijven nauw samenwerken met de Coöperatie en andere stakeholders om te realiseren dat dit natuurgebied daadwerkelijk ontwikkeld wordt en hoe het beheerd zal worden. Dit project kent verschillende belanghebbenden: de Coöperatie, Rijkswaterstaat, gemeenten Putten en Ermelo, LeisurELands en natuur- en milieuorganisaties.

Wat hebben we gedaan

Strand Horst

Op 4 oktober 2021 zijn de beroepen tegen het bestemmingsplan behandeld door de Raad van State. Op 24 november 2021 heeft zij alle beroepen ongegrond verklaard, waardoor het bestemmingsplan per die datum onherroepelijk is geworden. Naar aanleiding daarvan zijn er diverse gesprekken gaande met grondeigenaar LeisurELands en de ondernemers over hun plannen.

Groene Kruispunt

Op 30 juni 2021 is met een tweetal natuurbeschermingsverenigingen, die beroep hadden ingesteld tegen het bestemmingsplan, een overeenkomst gesloten, waarbij de manier waarop de financiën, beheer en onderhoud van het Groene Kruispunt geregeld zijn, zijn vastgelegd. Ook is in de overeenkomst afgesproken dat de natuurbeschermingsverenigingen hun beroep tegen het bestemmingsplan in zouden trekken. Dit hebben zij dan ook gedaan. Eind 2021 is een gezamenlijke omgevingsvergunning (gezamenlijk met gemeente Putten) verleend voor de inrichting van het gebied en de bouw van een vogelkijkhut (conform bestemmingsplan). Er moet nog wel worden gewacht op de afhandeling van de aanvraag om ontheffing van de Wet natuurbescherming door de provincie. Deze heeft het gebied al wel opgenomen in het Gelders Natuur Netwerk (op ons verzoek). Op dit moment wordt gewerkt aan het bestek.

Centrum en De Enk

Wat willen we bereiken

Coalitieakkoord 2018-2022 Dichterbij

Centrum

Het centrum van Ermelo moet voor inwoners en toeristen een aantrekkelijke plek zijn om te komen en te verblijven. Dat vraagt bij de verdere planontwikkeling om kwaliteit op het gebied van vergroening van pleinen, omgevingskunst, bloemen en perken en ontmoetingsvoorzieningen. We willen deze levendigheid en aantrekkelijkheid ook terugzien op de lijn tussen De Verbinding en het kernwinkelgebied. De recreatieve functies die Ermelo heeft mogen merkbaarder terug te vinden zijn in het centrum. We willen de verblijfsaantrekkelijkheid verhogen door het fiets- en voetgangersvriendelijker te maken.

Economie

We willen het centrum een aantrekkelijke winkelgebied maken door met de ondernemers te werken aan een gevarieerder winkelaanbod en dit te concentreren rond het centrumwinkelgebied.

Raadsperiode 2018-2022

Door het faillissement van de aannemer is vertraging in de uitvoering van het centrumplan ontstaan. Deze zomer is het faillissement traject afgerond en wordt het openstaande werk uitgevoerd.

Wat gaan we daarvoor doen

Programmabegroting 2021-2024

De laatste werkzaamheden uit het centrumplan worden uitgevoerd en zijn in 2019 klaar. Daarnaast staat de gemeente open voor externe initiatieven om het centrumgebied aantrekkelijker te maken. Door het Centrum Management Ermelo (CME), waarmee de gemeente een subsidierelatie heeft, wordt verder gebouwd aan de verbetering van de beeldkwaliteit. Betreffende het centrum hebben gemeente, centrumondernemers (en het CME) en vastgoedeigenaren recent de handen ineengeslagen en zijn ze gezamenlijk het ontwikkeltraject 'De Nieuwe Winkel Straat' ingegaan met als doel de revitalisatie van het centrum. De voortgang van de opstart heeft na de 'kick off' wat averij opgelopen door de Corona-crisis maar het traject wordt vastbesloten voortgezet en we hopen in 2020 stappen te maken. Daarnaast is er een relatie met Markt 2.0. Het project De Enk komt vanuit een extern initiatief. De gemeente zal het proces beperkt ondersteunen, met name op terreinen van ruimtelijke ordening, woningbouw en duurzaamheid. In 2020 zullen ontwikkelingen rond mer name het 'binnenplein' op gang komen. In de uitvoering van de Enk zullen we proberen aan het verzoek vanuit de politiek te voldoen en ook een toegang (voetpad) vanaf de parkeerplaats bij het Kerkelijk Centrum (Groeneweg) naar de Enk te realiseren.

Wat hebben we gedaan

Het traject met InRetail heeft ook in 2021 door Corona opgelopen. Eind 2021 is de handschoen is de handschoen weer opgepakt en wil men het traject richting 2022 weer vorm en inhoud geven. Het project De Enk komt vanuit een extern initiatief. De gemeente is daarbij een faciliterend partner op terreinen van o.a. ruimtelijke ordening, woningbouw en duurzaamheid. De initiatiefnemer is tevens de projectontwikkelaar en - leider. Werkzaamheden rond het 'binnenplein' zijn in 2020 aangevangen en in een gevorderd stadium. De voorbereidingen voor de genoemde 2e fase zijn in gang. Hierbij zijn vele, vaak ook complexere vraagstukken rond inpassing in- en aanpassing van de openbare ruimte aan de orde, evenals de mogelijke wijziging van het bestemmingsplan en de juridische borging van zaken die daarbij tussen projectontwikkelaar en gemeente een rol spelen. Tevens hebben we oog voor de mogelijke samenhang van het project met ontwikkelingen rond het HEMA-pand.

Indicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Ermelo	Nederland	Bron
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	870,4	795,9	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
Netto arbeidsparticipatie	%	2020	70	68,4	CBS - Arbeidsdeelname

Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	2020	154,4	158,4	LISA
Functiemenging	%	2020	56,4	53,2	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research

bron: waarstaatjegemeente.nl (7 februari 2022)

Verbonden partijen

Bij de uitvoering van het programma Samen Ondernemen in Ermelo zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- [Leisurelands](#)
- [Ontwikkelmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.](#)
- [Coöperatie Gastvrije Randmeren](#)

Wat heeft het gekost

Budgetten		Programma begroting 2021	Begrotings wijzigingen 2021	Begroting 2021 (na wijzigingen)	Jaarstukken 2021	Saldo Jaarstukken t.o.v. Begroting
Programma Samen Ondernemen in Ermelo	lasten	850.000	260.000	1.110.000	826.803	283.197
	baten	-146.000	0	-146.000	-135.866	-10.134
Saldo		704.000	260.000	964.000	690.937	273.063

Investerings		Programma begroting 2021	Begrotings wijzigingen 2021	Begroting 2021 (na wijzigingen)	Jaarstukken 2021	Restant krediet
Programma Samen Ondernemen in Ermelo	lasten	0	170.000	170.000	77.753	89.895
	baten	0	-68.000	-68.000	-28.769	-39.232
Saldo		0	102.000	102.000	48.984	50.663

Het gedetailleerde investeringsoverzicht (van de door te schuiven kredieten) is opgenomen in onderstaand overzicht:

[Investeringsplan Programma Samen Ondernemen in Ermelo](#)

Jaarverslag: Paragrafenverantwoording

Paragraaf Lokale heffingen

Algemene informatie

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de ontwikkeling van de belastingtarieven en rechten 2021. De gemeentelijke belastingen en rechten zijn een belangrijke inkomstenbron voor onze gemeente. De OZB, Toeristenbelasting, Forensenbelasting, Reclamebelasting en Precariobelasting worden als algemene belastingen gezien.

De gerealiseerde inkomsten

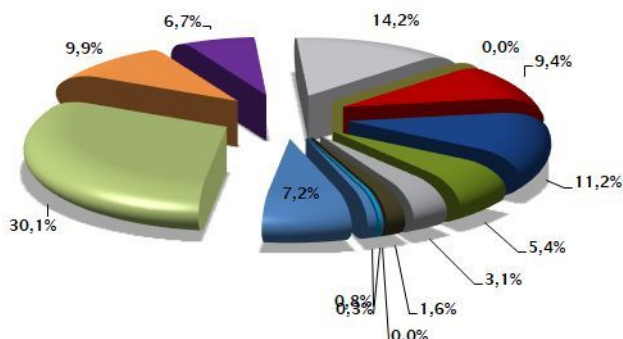
Een vergelijking tussen de Jaarstukken 2021 en de Jaarstukken 2020 geeft het navolgende beeld van de opbrengsten uit belastingen en heffingen:

Het totaal van de belastingontvangsten en heffingen 2021 vs 2020 stijgt met 19.639- 17.899 = 1.740 **(+9,72%)**

Naam heffing of leges	Jaarstukken 2021 x € 1.000,00	in %	Jaarstukken 2020 x € 1.000,00	in %
OZB eigenaar (woning)	5.918	30,14%	4.673	26,11%
OZB eigenaar (niet woning)	1.935	9,85%	1.932	10,80%
OZB gebruiker (niet woning)	1.313	6,68%	1.283	7,17%
Hondenbelasting	0	0,00%	171	0,96%
Toeristenbelasting	548	2,79%	437	2,44%
Forensenbelasting	1.306	6,65%	1.222	6,82%
Precariobelasting	1.406	7,16%	1.382	7,72%
Baten reclamebelasting	51	0,26%	53	0,30%
<i>subtotaal</i>	12.477	63,53%	11.154	62,32%
Verbrede rioolheffing	2.797	14,24%	2.950	16,48%
Afvalstoffenheffing	2.209	11,25%	2.222	12,41%
Begraafrechten	612	3,11%	555	3,10%
Leges vergunningen en kabels	100	0,51%	99	0,55%
Leges omgevingsvergunningen/welstand	1.065	5,42%	670	3,75%
Leges burgerzaken	315	1,60%	213	1,29%
Marktgelden	7	0,03%	7	0,04%
Leges woonruimteverdeling	0	0,00%	1	0,01%
Leges openbare orde en veiligheid	58	0,29%	9	0,05%

	subtotaal	7.162	36,47%	6.798	37,68%
Totaal		19.639	100,00%	17.899	100,00%

Gerealiseerde opbrengsten leges en heffingen 2021

OZB-eigenaar won	30,14%
OZB-eigenaar nw	9,85%
OZB-gebruiker nw	6,68%
Verbrede rioolheffing	14,24%
Hondenbelasting	0,00%
Toeristen/forensenbelasting	9,44%
Afvalstoffenheffing	11,25%
Leges omgevingsverg./welst./bestemm.p	5,42%
Begraafrechten	3,11%
Leges burgerzaken	1,60%
Marktgeden	0,03%
Openb. orde en (brand)veiligheid	0,29%
Overige leges en heffingen	0,77%
Precariobelasting	7,16%

Beleid inzake lokale belastingen en heffingen

Landelijk Beleid

Maatstaf ozb: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven

In de meicirculaire 2020 is de jaarlijkse aanpassing van de gewichten van de verdeelmaatstaf ozb voor het jaar 2021 doorgevoerd. De uitkomst van de verdeelmaatstaf ozb wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenaamde rekentarieef. Er worden drie WOZ-waarden onderscheiden: voor eigenaren woningen, eigenaren niet-woningen en gebruikers niet-woningen. Er zijn daarom ook drie rekentarieven. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. Het is staand beleid van het Rijk om voor dat effect te corrigeren, door middel van een aanpassing van de rekentarieven. De correctie is dus op nationaal niveau. Regionale en lokale marktontwikkelingen die afwijken van de landelijke ontwikkelingen werken wel door in de uitkomst van de maatstaf.

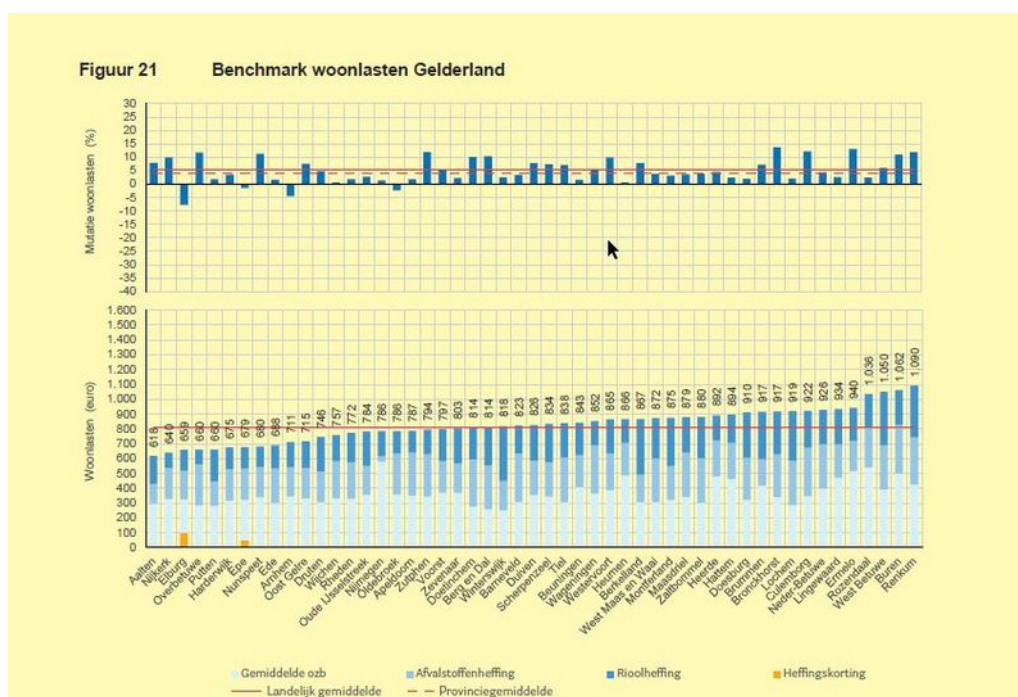
Op 1 januari 2021 is een nieuw WOZ-tijdvak begonnen met waardepeildatum 1 januari 2020. Bij de aanpassing van de rekentarieven is door het Rijk de vaste werkwijze toegepast. Het rekentarieef wordt naar beneden (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de ozb-maatstaf als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken. De maatstaf groeit wel met de inflatie mee (prijs Nationale Bestedingen, pNB).

De marktontwikkeling tussen 1 januari 2019 en 1 januari 2020 bij woningen werd, op basis van informatie van de Waarderingskamer, geschat op 7%. Voor niet-woningen werd de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op 1%. De inflatie (pNB) in die periode bedroeg volgens de ramingen van het CPB 1,9%. Het rekentarieef voor eigenaren woningen komt na aanpassing op - 0,0894%, voor eigenaren niet-woningen op - 0,1590% en voor gebruikers niet-woningen op - 0,1281%. Met deze nieuwe rekentarieven is rekening gehouden bij de berekening van de uitkomsten van de meicirculaire 2020. U bent daarover reeds via een Raadsbrief, als onderdeel van de Kadernota 2021, geïnformeerd.

Introductie benchmark woonlasten

Overleg tussen het Rijk en de VNG heeft geleid tot de publicatie van de tweede benchmarkwoonlasten in de Atlas van de lokale lasten 2021 van het COELO. De benchmark is ingevoerd om jaarlijks de ontwikkeling van de lokale lasten inzichtelijker te maken. Hiermee is afgestapt van de afspraak dat de ontwikkeling van de lokale lasten jaarlijks wordt gemonitord met de macronorm onroerendezaakbelasting. De benchmark betreft een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten (ozb, riool- en afvalstoffenheffing) en de gemeentelijke tariefontwikkeling binnen een provincie. Ook de landelijke en provinciale gemiddelden worden vergeleken. Het overzicht vergelijkt binnen de provincie de tariefswijzigingen per gemeente en het cumulatief bedrag van de drie heffingen per gemeente. De benchmark geeft gemeenten

Hieronder vindt u de grafische weergave van de benchmark voor de provincie Gelderland. In het bovenste deel van de figuur is de mutatie van de woonlasten van 2020 op 2021 weergegeven. In de onderste figuur de hoogte van de woonlasten. Hierbij is ieder balkje opgesplitst in het bedrag dat gemiddeld wordt betaald voor onroerendezaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De doorgetrokken rode lijn geeft in beide onderdelen het landelijke gemiddelde weer, de gestippelde rode lijn het provinciale gemiddelde.

Redelijk peil

Ter informatie vermelden wij de randvoorwaarden waar een artikel 12 gemeente voor haar inkomsten aan moet voldoen. De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald 'redelijk peil' moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:

1. de onroerende-zaakbelastingen (OZB);
2. de rioolheffingen;
3. de afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten.

Op basis daarvan is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2021 (redelijk peil OZB) vastgesteld op 0,1809% (2020: 0,1853%). Dit is een gewogen berekening van de tarieven voor eigenaar woningen, gebruiker niet-woningen en eigenaar niet-woningen. Voor de WOZ-waarden worden de gegevens gebruikt van het CBS die ook voor het gemeentefonds gehanteerd worden.

Voor de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging moet sprake zijn van tarieven die resulteren in 100% kostendekkendheid. Dit uitgangspunt volstaat bij de beoordeling van de hoogte van deze heffingen of zij voldoen aan het redelijke peil. Van een minimumtarief per aansluiting is in dit verband dan ook geen sprake meer. Een eventuele onderdekking op de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging moet gecompenseerd worden door extra baten uit de OZB boven de 120%.

Inhoud beleid in Ermelo

Wij vinden het belangrijk dat de lokale lastendruk in verhouding staat tot omvang en kwaliteit van de openbare voorzieningen.

Kadernota 2021

Basis voor de stijgingen van de belastingen 2021 is de besluitvorming van de raad inzake de Programmabegroting 2019-2022 met betrekking tot de belastingstijgingen 2019 tot en met 2022. In de door de raad vastgestelde Kadernota 2021 is bepaald dat voor het begrotingsjaar 2021 de volgende percentages worden aangehouden:

- *Onroerende Zaak Belasting woningen:*

De OZB wordt in 2021 verhoogd met een inflatiecorrectie van 2%. De compensatie stijging/daling WOZ-waarde in de tarieven voor de woningen is afgeschaft. Er wordt een compensatie in de tarieven van 1% opgenomen voor de WOZ-korting op de Algemene uitkering. Inclusief de vastgestelde verhogingen van nieuw beleid en compensatie van het wegvallen van de Precariobelasting is de totale verhoging 18,5%. In onderstaande tabel is uiteengezet hoe de tariefstijging van de OZB woningen in de Begroting 2020-2023 is verwerkt.

Compensatie wegvallen precariobelasting	6,1%
Compensatie wegvallen hondenbelasting	3,7%
Voorzieningenniveau / nieuw beleid	5,0%
Inflatiecompensatie	2,7%
Compensatie WOZ-korting Algemene uitkering	1,0%
Totaal	18,5%

- *Onroerende Zaak Belasting niet-woningen:*
Het thans geldende besluit, inhoudende dat het OZB niet woningen tot en met 2021 niet extra wordt verhoogd, anders dan met inflatiecorrectie, wordt gehandhaafd. Dit betekent dat uitsluitend de inflatiecorrectie van 2,7% is toegepast.
- *Hondenbelasting:*
De hondenbelasting is volgens eerder genomen raadsbesluit per 2021 afgeschaft.
- *Afvalstoffenheffing:*
De kosten van afvalinzameling zijn in 2021 volledig kostendekkend, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de btw en met de stand van de voorziening Afvalstoffen. De tarieven Afvalstoffenheffing 2021 worden verhoogd met een inflatiecorrectie van 2,5%, gebaseerd op de NEA-index.
- *Rioolheffing:*
De rioolheffing 2021 is gebaseerd op het Zuiveringskring Afvalwaterketen Plan (ZAP.) Bij de Kadernota 2021 is het volgende besloten:
 1. De tarieven 2021 Rioolheffing worden verhoogd met € 50.000,00 voor de kosten van waterschouwingen, dat is 1,7%.
 2. De inflatiecorrectie 2021 van 2,7% niet compenseren binnen de Rioolheffing en daar tegenover ook de uitgavenkant Riolerings niet compenseren voor inflatie.
 3. De kwijtschelding Rioolheffing te bekijken bij de verdere uitwerking van de Herijking van het Sociaal Domein.
 4. De tarieven worden vanaf 2021 naar boven afgerond naar hele euro's.
 5. De Rioolheffing wordt met ingang van 2021 gebaseerd op gewijzigde tariefschijven, waarbij er extra lagere klassen bijkomen en waarbij het tarief voor de laagste schijf wordt verlaagd en voor de hogere schijven sterk toeneemt.
 6. De Riolerings is 100% kostendekkend. Voor- en nadelen verlopen budgettair neutraal door middel van de voorziening Egalisatie riolerings.

Op 15 juli 2020 heeft de raad de Kadernota 2021 Ermelo vastgesteld. Daarbij is aangenomen de Motie Rioolheffing. In deze motie draagt de raad het college van b&w op: "Voor de behandeling van de Programmabegroting in het najaar van 2020 met een voorstel te komen tot verlaging van de rioolheffing voor alle huishoudens van Ermelo, met de verwijzing naar optie 1 in de schriftelijke beantwoording." In onderstaande tabel is deze motie verwerkt en de tarieven bepaald.

Klasse-indeling	tarief 2021 in €
0 - 100 m3	195,00
100 - 250 m3	220,00
250 - 500 m3	245,00
500 - 1.000 m3	495,00
1.000 - 2.000 m3	745,00
2.000 - 5.000 m3	1.495,00
5.000 - 10.000 m3	2.245,00
10.000 - 25.000 m3	4.495,00
25.000 - 50.000 m3	8.995,00
50.000 m3 en meer	17.995,00

- *Toeristenbelasting:*
Op basis van de notitie toeristen- en forensenbelasting wordt een differentiatie van de tarieven toegepast.
- *Forensenbelasting:*
Met ingang van 2019 is de heffing van de forensenbelasting gewijzigd van een vast bedrag per object naar een heffing op basis van de WOZ-waarde van het recreatieobject. In de Kadernota 2021 zijn de tarieven 2021 verhoogd met een inflatiecorrectie van 2,7%, een compensatie wegvallen Precariobelasting 6,1%. De totale verhoging is daarmee 8,8%.

Klasse-indeling	tarief 2021 in €
0 - € 50.000	330,00
€ 50.000 - € 100.000	500,00
€ 100.000 - € 150.000	670,00
€ 150.000 - € 200.000	840,00
€ 200.000 en hoger	1.005,00

- *Precariobelasting op kabels en leidingen:*
Met ingang van 2022 mag er geen Precariobelasting op kabels en leidingen meer geheven worden. Ook zijn de tarieven tot die tijd bevroren door het Rijk. Het tarief voor Precariobelasting 2021 is gelijk aan het tarief van 2020, omdat het Rijk de tarieven heeft bevroren bij het besluit tot afschaffing van deze belasting op 1 juli 2017.
- *Begraafrechten:*
De tarieven begraafplaats 2021 worden verhoogd met een inflatiecorrectie van 2,7%. Gelijktijdig wordt de uitgavenkant van de begraafplaats met eenzelfde bedrag

verhoogd. Met betrekking tot de begraafplaats is de navolgende besluitvorming relevant:

1. "Analyse begraafplaatsexploitatie Begraafplaats Varenlaan Ermelo" vastgesteld in de raadsvergadering van 6 november 2014
2. In afwijking daarop heeft de raad op 6 juli 2017 bij de behandeling van de Kadernota 2018 een motie aangenomen inhoudende dat de (fictieve) bespaarde rente voor de begraafplaats ter grootte van € 21.000,00 weer ten gunste van de exploitatie begraafplaats komt met ingang van 2018.
3. Daarnaast heeft de raad op 9 november 2017 bij de behandeling van de Belastingmaatregelen 2018 een amendement aangenomen inhoudende dat de tarieven 2017 Begraafplaats ook voor 2018 blijven gelden. Daarmee zijn de tarieven Begraafplaats niet meer voor 100% kostendekkend.
4. De raad heeft naar aanleiding van het raadsvoorstel Exploitatie Begraafplaats Koningsvaren op 10 april 2018 besloten de tarievenstructuur als volgt vast te stellen:
 - a. Tarieven begraven:
 - * bespaarde rente over de voorzieningen komt ten gunste van deze tarieven;
 - * tarieven 100% kostendekkend.
 - b. Tarieven specifieke dienstverlening: 100% kostendekkend.
 - c. Tarieven schoonmaken gedenktekens: 100% kostendekkend.
 - d. Tarieven instandhouding begraafplaats:
 - * maximum aan tarieven toe te rekenen kosten voor instandhouding bepalen op € 200.000,00;
 - * overige kosten toe te rekenen als openbaar groen;
 - * tarieven 100% kostendekkend o.b.v. € 200.000,00;
 - * de tarieven jaarlijks indexerend voor inflatie.Tevens wordt een bedrag van € 91.000 aangemerkt als kosten openbaar groen
- *Overige legestarieven:*
De algemene lijn is volledige kostendekkend, tenzij nadrukkelijk anders is besloten

Vastgesteld beleid inzake lokale belastingen en heffingen

Enkele nota's staan reeds vermeld in de programma's, voor een volledig overzicht van het vastgesteld beleid met betrekking tot de lokale belastingen en heffingen achten wij het evenwel verstandig om deze hier nogmaals te noemen.

- Rapport Gemeentelijke Tarieven "Van kostprijs naar tarieven" (2002)
- Nota Recreatieve Heffingen Toeristen en Forensenbelasting (2003)
- Tariefdifferentiatie Afvalstoffenheffing
- Belastingverordeningen (jaarlijks)
- Notitie Lokale Lastenverlichting (2008)
- Raadsbrief Tariefontwikkeling OZB-niet woningen (28 juni 2012)
- Basis RioleringsPlan (2012)
- Analyse Begraafplaatsexploitatie (2014)
- Notitie Opties Kosten en Baten (2014)
- Zuiveringskring Afvalwaterketen Plan (ZAP (2015) incl verlengingsnotitie ZAP (november 2020)
- Notitie rentebeleid kostendekkende tarieven (2017)

Kostendekkendheid tarieven

Als onderdeel van de BBV 2017 is het voor de paragraaf Lokale heffingen verplicht een overzicht op hoofdlijnen op te nemen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk gemaakt wordt:

- Hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden.
- Wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen.
- Hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd.

Voor de cijfermatige berekening van de kostendekkendheid van de heffingen wordt aangesloten bij de in de "notitie overhead" van de commissie BBV opgenomen tabel. Deze berekening moet vervolgens worden aangevuld met een inhoudelijke toelichting over de totstandkoming van de tarieven en de beleidskeuzes die daaraan ten grondslag liggen. Een beleidskeuze die ten grondslag ligt aan de tarieven is dat in principe een kostendekkendheid van 100% wordt nagestreefd. Voor de leges burgerzaken zijn de diverse tarieven gemaximeerd vanuit het Rijk, wat impact heeft op de kostendekkendheid. De kostendekkendheid van de marktgelden wordt nog nader onderzocht. Tegelijkertijd wordt de marktverordening herzien.

Door wijzigingen in de BBV heeft gemeente Ermelo de notitie rentebeleid kostendekkende tarieven opgesteld en vastgesteld bij de Kadernota 2018. Aanleiding hiervoor is de gewijzigde verslagtechnische toerekening van rente aan taakvelden en producten. De notitie rentebeleid kostendekkende tarieven wordt betrokken bij de berekening van de tarieven met ingang van 2018. Bij de eerstvolgende actualisatie van de notitie Rentebeleid zal opnieuw naar de systematiek gekeken worden.

De kostendekkendheid van de tarieven wordt berekend door het totaal van de netto-kosten per taakveld (exclusief omslagrente) en de toegerekende overhead, inclusief omslagrente en de toegerekende rente op basis van de visie rentetoerekening af te zetten tegen de opbrengst van de heffingen per taakveld. Bij de eerstvolgende actualisatie van de notitie Rentebeleid zal opnieuw naar de systematiek gekeken worden.

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid in beeld gebracht voor afvalstoffen, riolering, begraafplaats, bouwen, marktgelden, burgeraangelegenheden alsmede openbare orde en veiligheid:

Berekening van kostendeckendheid van een heffing: (bedragen x € 1.000,00)	Afvalstoffen	Riolering	Begraafplaats	Omgevingsvergunningen	Marktgeden	Burgeraangelegenheden	Openbare orde en veiligheid
Kosten taakveld(en), excl. (omslag)rente	2.504	1.929	514	746	35	405	14
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-755	-16	-48	-35	0	0	0
fictieve inkomsten bespaarde rente voorzieningen	-	-	-21	-	-	-	-
Netto kosten taakveld	1.749	1.913	445	711		405	14
Toe te rekenen kosten:							
Overhead incl. (omslag)rente	102	234	146	97	3	219	11
Toe te rekenen rente	6	248	7	-	-	-	-
BTW	426	498	-	-	-	-	-
Totale kosten	2.283	2.893	598	808	38	624	25
Opbrengst heffingen	-2.283	-2.893	-612	-1.065	-6	-313	-58
Dekkingspercentage	100,0%	100,0%	102,4%	131,8%	17,0%	50,2%	231,6%

Uitgangspunten:

- Voor afvalstoffenheffing betreft dit de heffing inzake het vastrecht en verzamelcontainers, alsmede de afvalstoffenheffing variabel (Diftar). Voor de brede rioolheffing betreft dit de heffing bij woningen alsmede de niet-woningen. Voor de begraafplaats betreft dit de leges lijkbezorging, reiniging graven en instandhouding graven.
- Conform het raadsbesluit wordt bij het onderdeel inkomsten taakvelden begraafplaats rekening gehouden met de fictieve bespaarde rente op de voorzieningen (€ 21.000,00).

Conclusies:

Over 2021 bedraagt de kostendeckendheid voor zowel afvalstoffen als riool 100%. Dat zijn de enige percentages uit deze tabel die we met zekerheid kunnen zeggen. Voor de andere percentages geldt dat de huidige berekeningen van de legestarieven welke ten grondslag ligt aan de legesverordening aan een herziening toe is. Middels extra comptabele berekeningen wordt dit, zo goed als mogelijk is, ondervangen waarmee toch de richting van de kostendeckendheid bepaald kan worden, de percentages zelf zijn niet hard.

Een extra complicatie betreft de coronacrisis. Hierdoor hebben ook in 2021 vertekeningen plaatsgevonden in de relatie tussen kosten versus opbrengsten. Dit geldt bijvoorbeeld voor burgerzaken. Hoewel er in 2021 al weer meer kon worden gereisd naar het buitenland, had dit zijn weerslag op de te ontvangen gemeente en rijksleges voor de persoonsgebonden documenten.

In 2021 zijn meer mensen het huis gaan verbouwen, dit werd versterkt door de woningcrisis. Dit heeft geleid tot stijgende opbrengsten bij de omgevingsvergunningen.

Ook het hogere dekkingspercentage bij openbare orde en veiligheid heeft te maken met het uitvoeren van incidenteel extra werkzaamheden (inhaalslag) waar wel extra leges tegenover staan, maar in de kostenverdeling geen kosten worden toegerekend.

De kostendeckendheid van de markt wordt thans nader onderzocht. Dit is geen onderdeel geweest van het onderzoek in het kader van de legesverordening. In de berekening is extra comptabel rekening gehouden met de kosten van marktmeester, schoonhouden, plaatsen en weghalen van hekken etc.

Lokale lastendruk

Jaarlijks wordt de COELO Atlas van de lokale lasten opgesteld. Dit betreft een jaarlijkse monitor van de ontwikkeling van de lokale lasten op macro- en microniveau. Voor onderstaande gegevens is gebruik gemaakt van de COELO Atlas van de lokale lasten 2021. De gegevens hebben betrekking op 2021

Landelijk beeld

In 2021 wordt voor de onroerendezaakbelastingen (OZB) de woz-waarde in peiljaar 2020 als grondslag gebruikt. Vorig jaar was dit de waarde in 2019. De waarde van een gemiddelde woning steeg in deze periode 6,9 procent. Dit betekent echter niet dat huishoudens ook 6,9 procent meer kwijt zijn aan de OZB. Gemeenten verlagen namelijk hun tarief. Dit jaar verlaagden zij het tarief voor woningen met gemiddeld 2,5 procent.

Gecorrigeerd voor de waardeontwikkeling ligt het gemiddelde ozb-tarief voor woningen 4,7 procent hoger dan vorig jaar.

De gemiddelde afvalstoffenheffing voor huishoudens stijgt dit jaar met 8,0 procent ofwel 22,71 euro. Deze stijging heeft uiteenlopende oorzaken. Sommige gemeenten hebben een nieuw contract afgesloten met een afvalverwerker en zijn daardoor duurder uit. Andere gemeenten hebben geïnvesteerd in voorzieningen die afvalscheiding eenvoudiger maken. Dit kan op den duur kosten besparen. Ten slotte geeft een aantal gemeenten aan dat de reserves voor de

afvalinzameling en -verwerking uitgeput raken en niet meer kunnen worden ingezet. Daarnaast ontvangen gemeenten minder voor het plastic dat zij hebben ingezameld. De gemiddelde rioolheffing voor huishoudens stijgt dit jaar met 2,57 euro (1,3 procent). 86 procent van alle gemeenten heft toeristenbelasting. Het tarief van de toeristenbelasting gaat dit jaar (gemiddeld in alle gemeenten) met 5,1 procent omhoog. Aan hondenbelasting, die in 52 procent van de gemeenten voorkomt, wordt gemiddeld 0,7 procent minder betaald (tarief voor één hond). Als we alleen kijken naar de gemeenten die zowel dit jaar als vorig jaar hondenbelasting heffen is sprake van een stijging van 2,4 procent. Zoals bekend is in Ermelo de hondenbelasting per 2021 afgeschaft.

Woonlasten per gemeente

Woonlasten zijn betalingen die huishoudens doen in verband met wonen. De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de onroerendezaakbelasting (OZB), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Een eventuele heffingskorting wordt hiervan afgetrokken. De gemeentelijke woonlasten bestaan voor huishoudens met een huurwoning uit de afvalstoffenheffing en soms rioolheffing. Eigenaar-bewoners betalen daarnaast ook OZB. In enkele gemeenten wordt van deze bedragen een heffingskorting afgehaald.

In Ermelo bedragen voor 2021 de woonlasten voor een éénpersoonshuishouden (eigenaar-bewoner) € 859,00 en voor meerpersoonshuishouden (eigenaar-bewoner) € 940,00. Ter vergelijking in Gelderland bedraagt dit gemiddeld € 724,00 resp. € 808,00. Landelijk bedragen voor 2021 de woonlasten gemiddeld € 811,00 voor een meerpersoonshuishouden, waarbij het de hoogste lasten € 1.517,00 (Bloemendaal) bedragen en de laagste € 598,00 (Tilburg).

Bijlage 3 Woonlasten per gemeente

(Ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing; woning met gemiddelde waarde; na aftrek van eventuele heffingskorting; euro per jaar per huishouden)

bruto woonlasten 2020	eigenaar-bewoner			huurder		
	Woonlasten eenpersoons- huishouden	Woonlasten meerpersoons- huishouden	Rangnummer meerpersoons- huishouden	Woonlasten eenpersoons- huishouden	Woonlasten meerpersoons- huishouden	Rangnummer meerpersoons- huishouden
Landelijk gemiddeld	737	811		326	411	
Gelderland gemiddeld	724	808		279	370	
Ermelo	859	940	320	344	425	201
Harderwijk	618	675	25	300	357	122
Zeewolde	785	854	220	369	438	226
hoogste tarief	1.390	1.517		645	666	
laagste tarief	474	598		19	38	

Bron: COELO Atlas van de lokale lasten 2021

Rangnummer loopt van 1 tm 370.

Het is niet altijd zo dat gemeenten met hoge woonlasten ook veel geld overhouden aan de belastingen die zij van huishoudens innen. Dat komt doordat gemeenten met relatief waardevol onroerend goed binnen hun grenzen een lagere algemene uitkering van het Rijk ontvangen dan andere gemeenten. Gemeenten die binnen hun grenzen veel hooggewaardeerd onroerend goed hebben, ontvangen een relatief lage uitkering. Zij hebben dus hogere woonlasten, of minder bestedingsruimte.

De netto woonlasten geven een indicatie van het bedrag dat een gemeente per huishouden van de woonlasten overhoudt. Deze netto woonlasten zijn gedefinieerd als de woonlasten die er zouden zijn als de belastingcapaciteit niet zou worden verevend. De extra ozb-opbrengst die gemeenten met dure woningen nu nodig hebben om de lagere algemene uitkering te compenseren is van de woonlasten afgetrokken. Bij gemeenten met lage woningwaarden is het profijt van de verevening bij de woonlasten opgeteld. Ameland heeft de laagste netto woonlasten (€ 545,00), de hoogste netto woonlasten heeft Bloemendaal c.a. (€ 1.171,00). Het gemiddelde in Nederland bedraagt € 839,00.

Kwijtschelding

Particulieren die aan bepaalde voorwaarden voldoen kunnen, afhankelijk van de persoonlijke financiële omstandigheden, in aanmerking komen voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Geen kwijtschelding wordt echter verleend voor de hondenbelasting en de leges.

Bij de invoering van Diftar is besloten om personen, die medisch afval hebben (bijvoorbeeld: incontinentie-, stoma of dialysemateriaal), tegemoet te komen in de afvalstoffenheffing. Hiervoor dient een schriftelijk verzoek te worden ingediend, voorzien van een medische verklaring van bijvoorbeeld de huisarts, of een rekening waaruit blijkt dat medisch materiaal gebruikt wordt.

In de jaarrekening wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over het aantal verleende kwijtscheldingen.

Om de armoedeval voor alleenstaande ouders met een relatief laag inkomen te verminderen, is per 1 januari 2012 voor gemeenten en waterschappen de mogelijkheid gecreëerd om bij de kwijtschelding van lokale belastingen rekening te houden met de kosten van formele kinderopvang. Dit vermindert de armoedeval en maakt werken lonender. Om gemeenten en waterschappen te ondersteunen bij het uitvoeren van deze maatregel is per 2013 structureel € 8 miljoen binnen het gemeentefonds beschikbaar gesteld.

De raad heeft hiervoor besloten, raadsbesluit corsanr. 12080968, om met ingang van 1 januari 2013 over te gaan tot het toepassen van de mogelijkheid om de noodzakelijke kosten voor kinderopvang in aansluiting op de Wet kinderopvang aan te merken als uitgave bij de beoordeling van verzoeken om kwijtschelding.

In de jaarstukken wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over het aantal verleende kwijtscheldingen. De kwijtschelding wordt verleend op afvalstoffen en rioolheffing.

Kwijtschelding	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Categoriaal (=medisch afval)	30	34	14	17	14	14
Geautomatiseerde kwijtschelding	343	352	382	374	389	382
Overige verzoeken	76	68	124	134	124	123
Totaal	449	454	520	525	527	519

In deze tabel zit ook de tegemoetkoming medisch afval verwerkt. Onderstaand staan de verleende bedragen aan kwijtschelding, onderverdeeld naar soort.

Kwijtschelding (uitgaven x € 1,00)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rioolheffing	89.778	90.196	100.927	105.790	107.771	95.948
Afvalstoffenheffing vastrecht+verzamelcontainer	45.597	47.042	50.695	53.330	53.541	55.252
Afvalstoffenheffing variabel Diftar	22.572	22.063	23.018	24.522	32.387	18.341
Totaal	157.947	159.301	174.640	183.642	193.699	169.541

Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Algemene informatie

Kader

De gemeente Ermelo onderkent het belang van risicomanagement. Wij achten het daarom wenselijk om risico's (vroegtijdig) te identificeren en waar mogelijk beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de gemeente in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige uitgaven in verhouding staan tot de vermogenspositie van de gemeente. Hiertoe heeft de raad op 6 maart 2008 de notitie Weerstandsvermogen en Risicomanagement vastgesteld. De toegepaste systematiek van weerstandsvermogen en risicobeheersing is ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de Universiteit Twente.

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement bevat relevante informatie ten aanzien van risico's met een mogelijk grote impact op de financiële positie van de gemeente. Van dergelijke risico's wordt ingeschat hoe groot de kans is dat de gebeurtenis zich daadwerkelijk voordoet en het financiële gevolg dat dit met zich meebrengt. Waar mogelijk en voor zover dit ligt binnen de invloedssfeer van de gemeente wordt er naast het benoemen van de betreffende risico's vervolgens aandacht besteed aan een verlaging van de benoemde risico's door middel van het treffen van beheersingsmaatregelen om ofwel de kans van optreden ofwel de uiteindelijke impact van het risico te beperken. Deze paragraaf rapporteert over de zogenoemde financiële risico's.

Op basis van de geïnventariseerde risico's met een financiële impact is de benodigde weerstandscapaciteit berekend. In deze paragraaf worden de tien risico's gepresenteerd die de grootste invloed uitoefenen op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit. Indien een risico daadwerkelijk leidt tot budgettaire gevolgen, dan zijn daarvoor in de huidige begroting in beginsel geen directe dekkingsmiddelen beschikbaar. Dit betekent dat bij het zich voordoen van een risico in eerste instantie dekking gevonden moet worden binnen andere posten van de lopende begroting. Mocht dit laatste niet mogelijk zijn, dan vormt de Algemene Risicoreserve de eerste buffer om de financiële gevolgen op te vangen. Het optreden van een risico kan ook structurele financiële gevolgen met zich meebrengen. Afhankelijk van de omvang van de financiële consequenties van een zich voordoend risico kan ter dekking van een structureel nadeel nodig zijn om beleid te herzien dan wel te heroverwegen.

Een belangrijke indicator van de algehele risicopositie en de mate waarin deze door de beschikbare weerstandscapaciteit is afgedekt komt tot uitdrukking in de weerstandsratio. Indien de berekende ratio onder de door uw raad (bij de Kadernota 2018 gewijzigde) vastgestelde norm (1,0) komt te liggen, wordt een kritieke grens gepasseerd. Deze paragraaf sluit daarom af met een beoordeling van de weerstandsratio en een advies om het weerstandsvermogen op voldoende niveau te brengen indien de weerstandsratio te laag blijkt.

Vastgesteld beleid inzake Weerstandsvermogen

- Notitie Weerstandsvermogen en Risicomanagement (corsanr 07026562; 2008);
- Raadsbrief Ratio weerstandsvermogen Programmabegroting 2012-2015 (corsanr 11113198; raad maart 2012);
- Nota reserves en voorzieningen gemeente Ermelo 2013 (corsanr 12079047; raad 28 februari 2013);
- Strategisch financieel beleid, onderdeel Kadernota 2018 (corsanr e170011021; raad 6 juli 2017).

Landelijke ontwikkelingen en trends

Jeugdzorg

De Commissie van Wijzen heeft op 18 mei 2021 een heldere uitspraak gedaan:

- Het rijk dient feitelijke tekorten van gemeenten op jeugd te compenseren.
- Gemeenten en rijk dienen gezamenlijk een agenda uit te werken voor betere jeugdhulpverlening en een beheersbaar stelsel.

De Startnota van het Rijk voorziet echter in een extra besparing van € 100 miljoen in 2024 en vanaf 2025 structureel van € 500 miljoen zonder dat de genoemde bijbehorende maatregelen zijn onderbouwd en rekenschap is gegeven van de consequenties voor de hulp aan kinderen en de positie van gemeenten. Daarmee legt het rijk de eerdere afspraken naast zich neer. Het is thans onbekend wat dit betekent voor de in de meerjarenbegroting 2022-2025 opgenomen ramingen. Op het VNG congres is een resolutie aangenomen waarin gesteld wordt dat de vormgeving van en besluitvorming over de Hervormingsagenda per heden opgeschort wordt totdat er een principeafspraken is gemaakt met het nieuwe kabinet waarin zij erkent dat:

- de uitspraak van de Commissie van Wijzen ten volle zal worden gerespecteerd;
- de genoemde extra besparingen in het coalitieakkoord op geen enkele wijze ten koste zullen gaan van het voor kwetsbare jeugd beschikbaar gestelde budget;
- alle te treffen maatregelen vooraf financieel dienen te zijn gevalideerd en getoetst op hun uitvoeringsconsequenties en dienen bij te dragen aan betere jeugdhulp en een beter beheersbaar stelsel;
- de verantwoordelijkheid voor de 'extra' maatregelen uit het Coalitieakkoord ad 500 mln bij het kabinet blijft, waarbij tevens wordt gegarandeerd dat die extra besparing geen negatief effect heeft op de hervormingsagenda jeugd.

Omgevingswet

Naar verwachting treedt de Omgevingswet in 2023 in werking, waarmee 26 bestaande wetten worden gebundeld en gemoderniseerd. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De invoering van de Omgevingswet heeft gevolgen voor alle gemeenten en is de grootste wetgevingsoperatie sinds decennia. In de Programmabegroting 2020-2022 is op grond van het door de VNG opgezette "financieel dialoogmodel" bij de pijlpuntonderwerpen aangegeven welke kosten de implementatie en het werken met de Omgevingswet naar verwachting met zich meebrengt. De bedragen zijn vervolgens verwerkt in de Meerjarenbegroting, en zijn voor de komende jaren voor zover we nu kunnen overzien toereikend

Algemene uitkering Gemeentefonds

Door de normeringssystematiek groeit het Gemeentefonds mee met de rijksuitgaven. De methode staat in de volksmond beter bekend als 'samen de trap op, samen de trap af'. Per 2018 is de systematiek gewijzigd en gekoppeld aan de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (Accres Relevante Uitgaven). De nieuwe koppeling Accres Relevante Uitgaven (ARU) is gebaseerd op de brede Rijksbegroting en draagt bij aan een stabielere ontwikkeling van het gemeentefonds. In VNG verband hebben de gemeenten al langer aangegeven af te willen van deze instabiliteit. Het is uiteindelijk een politiek-bestuurlijke keuze hoe in deze kabinetsperiode het belang van een stabiele accresontwikkeling wordt afgewogen tegenover een actuele aansluiting van het accres op de rijksuitgaven.

Een andere ontwikkeling met risico's voor de meerjarige ontwikkeling van de algemene uitkering betreft de "Herijking verdeelstelsel Gemeentefonds". De gemeente Ermelo is nadeelgemeente. Vanuit de gemeente wordt en is er bestuurlijk en ambtelijk alles aangedaan om dit nadeel te beperken. De gemeente is aangesloten bij de groep Gennep, welke actief de nodige initiatieven ontplooid om de huidige voorstellen van tafel te krijgen. Zoals bekend heeft de VNG op de ALV in januari 2022 een aantal resoluties hieromtrent aangenomen. Daartoe heeft de gemeente actief deelgenomen aan het ontwikkelen van een resolutie (welke met grote meerderheid is aangenomen) en ook diverse initiatieven van anderen gemeenten ondersteund. De burgemeester heeft op dit congres nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de positie van Ermelo als zorggemeente. Inmiddels is een brief verzonden naar de Tweede Kamer en andere belanghebbenden waarin nadrukkelijk nog eens gewezen wordt op de positie van de instellingsgemeenten. Uit de recentelijk verschenen maartbrief 2022 blijkt dat het ministerie van Binnenlandse Zaken, zij het met enkele aanpassingen, nog steeds inzet op een onverkorte doorgang per 1 januari 2023. De consequenties van deze aanpassingen zijn nog niet geheel bekend. De gemeente zal hier tezamen met andere gemeenten vanuit de Groep Gennep aandacht aanbesteden op het juni-congres van de VNG.

Woonplaatsbeginsel Voogdij 18+

Het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet regelt welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de jeugdhulp. Uitgangspunt in de nieuwe definitie van het woonplaatsbeginsel wordt: de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres heeft volgens de Basisregistratie Personen (de BRP) is verantwoordelijk voor de kosten. Bij jeugdhulp met verblijf is het uitgangspunt dat als woonplaats geldt de gemeente waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaande aan zijn verblijf zijn woonadres in de zin van de Wet basisregistratie personen had. Met de wijziging van het woonplaatsbeginsel per 1 januari 2022 verdwijnt de clustering van de kosten voor voogdijkinderen en 18-plussers bij specifieke gemeenten. Hierdoor kan het budget voor voogdij/18-plus via het objectief verdeelmodel van de algemene uitkering verdeeld gaan worden. Dit leidt voor Ermelo vanaf 2023 een lagere algemene uitkering welke volgens de laatste cijfers voorlopig is vastgesteld op ruim € 4 miljoen. Dit cijfer kan als gevolg van een actualisatie nog veranderen. Inmiddels zetten wij wel vraagtekens bij de hoogte van dit cijfer, wij zijn nog bezig om hier duidelijkheid over te krijgen. Opgemerkt wordt dat de fondsbeheerders, in overleg met de VNG en het ministerie van VWS, hebben besloten om voor voogdij/18-plus in 2022 nog eenmaal een historische verdeling te hanteren, maar dan volgens het nieuwe woonplaatsbeginsel.

Tegenover deze lagere algemene uitkering staan ook voor de gemeente lagere kosten. Het is op dit moment nog niet aan te geven met welk bedrag de kosten omlaag gaan. Het risico voor de gemeente is dat de uitname hoger is dan de besparing in de kosten.

Btw en exploitatie sportaccommodaties

Met ingang van 2019 is de btw op de investeringen en exploitatiekosten van de sportaccommodaties niet langer terug te vorderen en is geen btw over de inkomsten verschuldigd. Dit is voor de gemeente financieel nadelig. Om dit nadeel te compenseren is met ingang van 2019 een specifieke uitkering in het leven geroepen. De uitkering is echter voor alle gemeenten gezamenlijk gemaximeerd. Over 2020 is het voorlopige uitkeringspercentage vastgesteld op 79,79%. Begin 2022 is gebleken dat het beschikbare bedrag voldoende was om tot 100% uit te keren waardoor het btw-nadeel geheel ongedaan werd gemaakt. Over het jaar 2021 is het voorlopige uitkeringspercentage vastgesteld op 76,94%. Niet is uitgesloten dat het definitieve percentage hoger wordt vastgesteld en een aanvullende uitkering wordt ontvangen. Het definitieve percentage over 2021 wordt vermoedelijk eind 2022 vastgesteld.

COVID-19 (Corona) virus

Het coronavirus duurt langer dan verwacht. Dit heeft naar verwachting ook financiële gevolgen gehad voor de jaarrekening 2021. Voor een overzicht van de financiële consequenties wordt verwezen naar de afzonderlijke paragraaf Corona.

De berichtgeving is hoopvol. Mogelijk dat we in de loop van 2022 weer terugkeren naar het nieuwe normaal.

Risicoprofiel en benodigde weerstandscapaciteit

In deze Jaarrekening 2021 is het risicoprofiel geactualiseerd de huidige stand van zaken, waarbij risico's zijn vervallen, verlaagd alsmede de kans dat een risico zich voordoet opnieuw is ingeschat. Voorts zijn enkele nieuwe risico's toegevoegd.

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's

Risico nummer	Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R222	Mogelijke saneringskosten de Zanderij op basis van minimale variant	Geld - Er ontstaat een nadeel in de begroting	90%	max.€ 800.000	74,88%
R139	Een instelling kan haar betalingsverplichting tot rente en aflossing voor een door de gemeente Ermelo volledig gewaarborgde geldlening niet nakomen.	Geld - Een beroep van geldverstrekkers op de gemeente Ermelo om de betalingsverplichting van een instelling over te nemen ter grootte van het bedrag waar de gemeente garant voor staat.	10%	max.€ 588.000	6,28%
R19	Voortijdige functiebeëindiging van een wethouder (of wachtgelder).	Geld - Het uitbetalen van wachtgeld, een arbeidsongeschiktheidsuitkering of een levenslang nabestaandenpensioen aan de achterblijvende partner.	10%	max. € 600.000	5.16%
R230	Als gevolg van gewijzigde btw wetgeving wordt voor sport onvoldoende compensatie ontvangen	Geld - Er treedt een nadeel op in de begroting	10%	max. € 400.000	4,62%
R213	Het handelen van de Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken wordt als staatssteun aangemerkt.	Geld - Derden kunnen een claim neerleggen.	10%	max. € 300.000	3.13%
R191	Bij een van de verbonden partijen treedt een of meerdere van de door de verbonden partij gesignaleerde risico's op welke niet door de verbonden partij zelf binnen haar begroting kan worden gedekt.	Geld - Met als gevolg dat er zich een nadeel voordoet in de begroting.	10%	max. € 200.000	1.76%
R194	De gemeente wordt aangesproken als schadegemeente om een renteloze lening aan het WEW te verstrekken.	Geld - Derving rentekosten	10%	max. € 200.000	1.36%
R223	Er ontstaat een financieel tekort bij de ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken	Geld - Als aandeelhouder moet de gemeente een bijdrage leveren wat leidt tot een ongedekt nadeel voor de begroting	10%	max. € 100.000	1.13%
R231	Bij een door de gemeente gesubsidieerde partij treedt een calamiteit op welke niet door haar binnen de eigen begroting kan worden opgevangen	Geld - met als gevolg dat de gemeente een aanvullende subsidie moet verstrekken wat leidt tot een nadeel in de gemeentebegroting	10%	max. € 100.000	1.03%

R142	De financier van een in Ermelo actieve woningcorporatie (UWOON of Vestia) spreekt het WSW aan waarbij het garantievermogen van WSW ontoereikend is om deze aanspraken te dekken, waardoor de gemeente vervolgens wordt aangesproken als schadegemeente om een renteloze lening aan het WSW te verstrekken.	Geld - Derving rentekosten	10%	max. € 61.000	0.64%
totaal				€ 3.349.000	

Er heeft zich gedurende 2021 geen van de hierboven vermelde risico's voorgedaan. Een aantal risico's zijn ten opzichte van de Begroting 2021 vervallen, dit betreft:

- R183 Participatiewet: De terugloop van de populatie van het aantal WSW'ers met oude rechten houdt geen gelijke tred met de korting op het rijksbudget
- R192 De komende herverdeling 2023 van de algemene uitkering pakt negatief uit voor de gemeente. Reden is dat de eerste 4 jaar van een mogelijk negatieve uitkomst van de herverdeling afgedekt zijn in de Meerjarenbegroting 2022-2025
- R203 De anterieure overeenkomsten tot realisatie van een bedrijventerrein in het gebied tussen Eendenparkweg en Harderwijkerweg wordt ontbonden
- R209 Niet voldoen aan de bepalingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming
- R226 De verkoop van het voormalige RNV pand leidt tot een ander bedrag dan de oorspronkelijke overnameprijs
- R228 De extra bijdrage Jeugdzorgimpuls wordt door het volgende kabinet niet gecontinueerd vanaf 2022
- R229 De door het rijk binnen het accres beschikbaar gestelde gelden voor loon prijsontwikkelingen en volumeontwikkelingen binnen het sociaal domein blijken onvoldoende te zijn vanaf het jaar 2021
- R233 Als gevolg van tegenvallende winstontwikkelingen gaat de BNG over tot lagere dividenduitkeringen. Reden is dat thans in de (meerjaren)ramingen aangesloten is bij de recente dividenduitkeringen.

Eén risico is gewijzigd:

- R 222 Mogelijke saneringskosten de Zanderij op basis van minimale variant. Het risicobedrag is verlaagd van € 1.000.000,00 naar € 800.000,00 (zie Raad 10-11-2021).

Deze tabel is als volgt te lezen: het totaal van de risico's bedraagt € 3.349.000,00, waarvan de tien grootste risico's bedragen € 3.349.000,00. In de tabel staan deze risico's vermeld met daarbij de kans dat dit optreedt en de maximale financiële omvang dat het risico kan hebben. Op basis van de benoemde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. Deze risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag van de risico's ad € 3.349.000,00 onnodig en ongewenst is. De risico's zullen immers naar verwachting niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

In de laatste kolom van de tabel staat het op basis van deze simulatie de geschatte impact per risico weergegeven.

Voor deze simulatie wordt gebruik gemaakt van een zgn. Monte Carlo simulatie. Dit is een computergestuurde techniek waarbij een gebeurtenis niet één keer, maar vele malen wordt gesimuleerd. Deze simulatietechniek komt tot stand met berekeningen via het softwarepakket NARIS. De verkregen uitkomsten worden steeds weer opnieuw berekend, met telkens een andere reeks willekeurige waarden. Dat leidt uiteindelijk tot mogelijk duizenden herberekeningen en mogelijke uitkomstwaarden. Omdat de Monte Carlo simulatie dit tot wel duizenden keren uitvoert, leidt dit tot een waarschijnlijkheidsverdeling van de mogelijke uitkomsten. Zo ontstaat een zo volledig mogelijk beeld van de mogelijke risico's. De Monte Carlo simulatie eindigt met een enorm output aan geordende resultaten van de simulaties, die worden gepresenteerd in de vorm van kansverdelingen.

Tabel 2 toont de resultaten van deze risicosimulatie nog eens overzichtelijk. Hieruit blijkt dat, met een zekerheidspercentage van 90%, de risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 2.181.551,00 (= benodigde weerstandscapaciteit).

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages

Zekerheidspercentage	Benodigde weerstandscapaciteit
70%	€ 653.000,00
75%	€ 698.000,00
80%	€ 743.000,00
85%	€ 789.000,00
90%	€ 862.000,00
95%	€ 998.000,00

Uit de tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van **€ 862.000,00** (benodigde weerstandscapaciteit).

Tot slot

Er is een aantal risico's bekend waaraan geen prijskaartje kan worden gehangen. Dit komt terug in de komende Meerjarenbegroting 2023-2026 en betreft de volgende risico's:

- de invoering van het woonplaatsbeginsel voor Voogdij /18+ leidt enerzijds tot een daling van de algemene uitkering, anderzijds tot een daling van de kosten. Het is nog onbekend of dit budgettair neutraal voor de gemeente verloopt.
- diverse ontwikkelingen in het gemeentefonds waarover het nieuwe kabinet nog een besluit moet nemen
- de verdere gevolgen van corona
- de verdere gevolgen van de oorlog in Oekraïne
- de wooncrisis
- de transitie inzake het klimaat
- de sterk stijgende inflatie

Risico's versus weerstandsvermogen

Beschikbare Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het geheel aan middelen dat de gemeente Ermelo beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit

Onderverdeling weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000,00)		Ultimo 2021
Weerstandscapaciteit exploitatie		
Onbenutte belastingcapaciteit OZB		0
Rioolheffing *		0
Afvalstoffenheffing *		0
Onbenutte deel leges en andere heffingen		0
Onvoorzien (incl. volume-ontwikkelingen, prijsontwikkelingen exploitatie en Sociaal domein)		382
Begrotingsruimte		0
Kostenreductie mogelijkheden		0
Nadere ombuigingsmogelijkheden		0
totaal Weerstandscapaciteit exploitatie		382
Weerstandscapaciteit vermogen		
Algemene reserve vrij besteedbaar		1.656
Algemene reserve weerstandscapaciteit		2.820
Vrij aanwendbare deel bestemmingsreserves		2.106
Weerstandscapaciteit grondexploitatie		2.290
totaal Weerstandscapaciteit vermogen		8.872
Totaal Weerstandscapaciteit		9.254
Benodigde weerstandscapaciteit		862
Ratio weerstandsvermogen		10,73

* De rioolheffing en de afvalstoffenheffing maken formeel onderdeel uit van het theoretische kader waarbinnen het weerstandsvermogen berekend wordt. Aangezien zowel de rioolheffing als de afvalstoffenheffing van de gemeente Ermelo 100% kostendekkend zijn, dienen deze onderdelen bij de berekening van de weerstandscapaciteit buiten beschouwing te blijven.

Bij de bepaling van de weerstandscapaciteit vermogen zijn met ingang van de begroting 2018 de bekleemde bestemmingsreserves buiten beschouwing gelaten. Wij hebben deze lijn eveneens gevolgd in de Jaarstukken 2018. Deze bekleemde bestemmingsreserves zijn ingezet ter dekking van toekomstige kapitaallasten van investeringen. De mogelijkheid om (een deel van) deze middelen alsnog aan te wenden als weerstandscapaciteit hangt af van het feit of investeringen nog gerealiseerd moeten te worden en heroverweging nog mogelijk is.

Ratio weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen = $\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$

Onderstaande normtabel (tabel 4) is ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van de berekende ratio weerstandsvermogen.

Tabel 4: Waarderingsklassen

Waarderingsklasse	Ratio	Betekenis
A	> 2.0	Uitstekend

B	1.4 - 2.0	Ruim voldoende
C	1.0 - 1.4	Voldoende
D	0.8 - 1.0	Matig
E	0.6 - 0.8	Onvoldoende
F	< 0.6	Ruim onvoldoende

Tabel 5: Verloop ratio weerstandsvermogen

Moment van berekening	Ratio weerstandsvermogen
Programmabegroting 2018-2021	31,16
Jaarstukken 2017	27,97
Programmabegroting 2019-2022	5,29
Jaarstukken 2018	12,00
Programmabegroting 2020-2023	3,32
Jaarstukken 2019	4,74
Programmabegroting 2021-2024	1,92
Jaarstukken 2020	3,92
Meerjarenbegroting 2022-2025	3,13
Jaarstukken 2021	10,73

Bovenstaande tabel geeft het verloop van de weerstandsratio van de gemeente Ermelo. Schommelingen van de ratio worden zowel veroorzaakt door mutaties in de aanwezige weerstandscapaciteit als ook door veranderingen in het risicoprofiel. De stijging van de ratio in 2021 wordt veroorzaakt enerzijds door het wegvallen van enkele risico's, anderzijds door een toename van de beschikbare weerstandscapaciteit. Wel tekenen we aan dat het proces van risicomanagement aan een revisie toe is, om dit bij de organisatie weer goed op het netvlies te krijgen.

Omvang Algemene reserve weerstandscapaciteit

Bij de vaststelling van de Kadernota 2018 is bepaald dat voor de specifieke aangehouden Algemene Risicoreserve geldt dat de omvang hiervan gelijk is aan factor 1 van het bedrag dat benodigd is om de risico's af te dekken met een zekerheid van 90%. Hierdoor hoeven afzonderlijke bestemmingsreserves niet langer indirect beschikbaar te blijven voor het op peil houden van het weerstandsvermogen. Overigens geldt dat bij het optreden van een of meer risico's in beginsel dekking dient te worden gevonden binnen de lopende begroting. Pas indien dit niet mogelijk blijkt kan voor incidentele dekking van het optredende nadeel aanspraak worden gedaan op de Algemene Risicoreserve.

Op grond van de in deze paragraaf berekende weerstandscapaciteit is het momenteel in de risicoreserve aanwezige bedrag meer dan toereikend.

Algemene financiële kengetallen

Algemene informatie

Onder invloed van de recente wijzigingen in het BBV is wettelijk geregeld dat gemeenten voorgeschreven algemene financiële kengetallen opnemen in de begroting en jaarstukken. Met deze algemene financiële kengetallen wordt beoogd gemakkelijker inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een provincie of gemeente. De kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de provincie of gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of op te kunnen vangen. Zij geven zodoende inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid. Van belang daarbij is ook het verloop van de uitkomsten en de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie. De algemene financiële kengetallen vormen daarom onderdeel van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat deze paragraaf weergeeft hoe solide de begroting is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

In de Regeling tot vaststelling van de wijze waarop de kengetallen moeten worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en rekening van de provincies en gemeenten is bepaald welke kengetallen moeten worden opgenomen, hoe zij berekend moeten worden en hoe zij verwoord moeten worden in de begroting en jaarstukken. Het betreft de volgende algemene financiële kengetallen:

- 1 Netto schuldquote;
- 2 Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- 3 Solvabiliteitsratio;
- 4 Grondexploitatie;
- 5 Structurele exploitatieruimte;
- 6 Belastingcapaciteit.

Financiële kengetallen

De algemene financiële kengetallen voor Ermelo zien er als volgt uit:

Kengetallen	Jaarstukken 2019	Jaarstukken 2020	Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Netto schuldquote	-14,8%	1,7%	78,3%	4,5% A

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-14,8%	1,7%	78,3%	4,5%	A
Solvabiliteitsratio	48,9%	39,7%	27,6%	42,2%	B
Grondexploitatie	-0,7%	0,1%	-3,4%	0,38%	A
Structurele exploitatieruimte	-3,4%	4,2%	3,6%	8,33%	A
Belastingcapaciteit	99,1%	111,8%	98,9%	104,9%	B

Provincie Gelderland heeft in de brief 'Programmabegroting 2016-2019' van 27 januari 2016 de financiële kengetallen gecategoriseerd. De provincie geeft vervolgens een voorzichtige waarde aan deze categorieën, namelijk dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Uitkomsten

De conclusie is dat voor Ermelo een aantal Financiële kengetallen voldoende is. Een verslechtering van de kengetallen wordt wel verwacht. Korthedshalve wordt verwezen naar de prognose van de Meerjarenbegroting 2022-2025 alsmede de Houdbaarheidstest 2020.

Streefkengetallen

De provincie Gelderland heeft aangegeven dat de gemeenteraad in overleg met het college van b&w per kengetal een norm kan bepalen. In Ermelo heeft dat nog niet plaatsgevonden. De door de provincie gebruikte normeringen zijn overgenomen. Ermelo is thans bezig om hiervoor een nadere streefwaarde op te stellen.

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

Algemene informatie

Wegen, openbare verlichting, riolering, groen, speelvoorzieningen, water, sportvoorzieningen, gemeentegebouwen en onderwijsgebouwen worden tezamen als kapitaalgoederen aangeduid. Zij vormen het gezicht van de gemeente. Het onderhouden van kapitaalgoederen is van belang voor het zo goed mogelijk functioneren van de gemeente op het terrein van veiligheid, vervoer, recreatie, onderwijs en overige gemeentelijke diensten. Ook de gemeente Ermelo heeft veel in kapitaalgoederen geïnvesteerd. Kapitaalgoederen dienen zo lang mogelijk een bijdrage te leveren aan het doel waarvoor zij zijn aangeschaft of vervaardigd. Om het kapitaalgoed te kunnen blijven gebruiken waarvoor het bedoeld is, dient het derhalve te worden onderhouden. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goede beoordeling van de financiële positie op de korte en de langere termijn. Teneinde de raad van voldoende inzicht te voorzien, wordt het onderhoud van kapitaalgoederen – een onderwerp dat versnipperd in de begroting staat – in deze paragraaf gebundeld in een kort overzicht. Deze paragraaf geeft daarmee een dwarsdoorsnede van de begroting voor het onderdeel onderhoud kapitaalgoederen. Beleidsmatige uitgangspunten, voorgenomen acties voor beheer en onderhoud en de daarmee samenhangende uitgaven komen immers in diverse programma's voor.

Nadere definitie van het begrip "onderhoud"

Voor een juist begrip van onder meer de financiële gegevens in deze paragraaf is het van belang te weten wat in deze paragraaf onder het begrip "onderhoud" wordt verstaan. Overeenkomstig de toelichting op het BBV wordt uitgegaan van regulier onderhoud (normaal en zogenaamd groot onderhoud). Dat is het plegen van preventieve dan wel correctieve maatregelen. Vervangingsinvesteringen en de uit investeringen voortvloeiende kapitaallasten worden daar uitdrukkelijk niet toe gerekend. Overige zaken voor het gebruik, niet zijnde onderhoud van een kapitaalgoed (zoals bijvoorbeeld het betrekken van energie) vallen daarmee ook buiten het aandachtsgebied van deze paragraaf.

Aandachtsgebieden

Het onderhoud van kapitaalgoederen wordt onderscheiden naar de aandachtsgebieden wegen, riolering en waterhuishouding, groen en gebouwen kort samengevat. Per aandachtsgebied wordt aangegeven wat het beleidskader is, hoe het beheer wordt uitgevoerd en hoeveel financiële middelen daarmee zijn gemoeid. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten.

Het onderhoud van kapitaalgoederen staat verspreid over de volgende programma's/paragrafen

- Programma Samen Werken voor Ermelo;
- Programma Samen Leven in Ermelo;
- Programma Samen Wonen in Ermelo;
- Programma Samen Ondernemen in Ermelo;
- Paragraaf Bedrijfsvoering (kostenplaatsen Bedrijfsvoering en Team Wijkservice).

Aandachtsgebied: Wegen

Algemene doelstelling onderhoud wegen

De gemeente Ermelo beheert de verkeersinfrastructuur waarbij evenwicht is tussen bereikbaarheid, verkeersveiligheid, leefomgeving en kosten.

Onder de categorie "wegen" wordt gerekend

- Wegen (inclusief wegmeubilair en civieltechnische kunstwerken);
- Fietspaden;
- Voetpaden;
- Onverharde paden;
- Openbare verlichting.

Beleid en beheersmatige uitgangspunten zijn vastgelegd in:

Omschrijving	Vastgesteld in	Actueel
Wegenbeheersplan Ermelo 2018-2022	2018	ja
Gemeentelijk Verkeer- en VervoersPlan Ermelo (GVVP) 2015-2018 (Op 9 februari 2022 is de nieuwe mobiliteitsvisie vastgesteld door de Raad)	2013 / 2015	nee
Beleidsplan Bewust verlichten 2021-2025	2021	ja
Parkeerbeleidsplan	2016	ja
Beleidsnota onverharde wegen	2016	ja
Kwaliteit fietsvoorzieningen Ermelo	2013	ja
Notitie Gladheidsbestrijding	2018	ja
MOP Civiele Kunstwerken (2018-2027) (In Q1 2022 is de nieuwe MOP Civiele kunstwerken vastgesteld door het college)	2018	ja

Samenvatting van de wijze waarop het wordt uitgevoerd

Bij de vaststelling van het Wegenbeheersplan 2018-2022 is besloten de Ermelose wegen te onderhouden op kwaliteitsniveau B. Voor het centrumgebied wordt kwaliteitsniveau A gehanteerd. In het Wegenbeheersplan staan beleidskaders en speerpunten met betrekking tot duurzaamheid, innovatie en klimaatbestendigheid.

In het kader van de uitwerking van de amendementen van het Heroverwegingstraject 2020 is door de raad besloten (02330000079310) om € 190.000,00 te bezuinigen op het beheer van de openbare ruimte. Deze bezuiniging moet nog worden uitgewerkt. Voorshands staat deze op de stelpost bezuiniging beheer openbare ruimte geraamd. Deze bezuiniging zal ook het beheer van de wegen raken.

De gemeente Ermelo ambieert een kwalitatief goede en veilige woon- en leefomgeving als vitale, groene en zorgzame gemeente. Een goed functionerende openbare verlichting maakt daar onderdeel van uit. In het beleidsplan Bewust Verlichten 2021-2025 wordt beschreven op welke wijze de gemeente de komende jaren uitvoering wil geven aan het duurzaam, bewust en gericht verlichten van de openbare ruimte.

De beleidsuitgangspunten zijn vervolgens vertaald naar een beheerplan. In dit beheerplan staan de huidige technische staat van het areaal, de beheersuitgangspunten en de benodigde onderhoudsmaatregelen ten behoeve van een goede instandhouding van het huidige areaal in de planperiode 2021-2025 (en een blik op de verdere toekomst) vermeld. Uitgangspunt voor het beheerplan is het handhaven van het huidige onderhoudsniveau.

Wat heeft het gekost:

Omschrijving	Jaarstukken 2020	Primitieve begroting 2021	Begrotingswijzigingen 2021	Begroting 2021 na wijziging	Jaarstukken 2021	Saldo 2021
Verkeer	124	124	17	141	79	-62
Groot Onderhoud	606	892	0	892	892	0
Regulier Onderhoud	265	269	0	269	173	-96
Schoon- en bereidbaar houden	168	252	2	254	240	-14
Wegmeubilair	98	32	2	34	26	-8
Openbare Verlichting	83	78	-5	73	24	-49
Waterlossingen	16	17	0	17	12	-5
Totaal onderhoudslasten aandachtsgebied Wegen	1.360	1.664	16	1.680	1.446	-234

Aandachtsgebied: Riolering en waterhuishouding**Algemene doelstelling onderhoud riolering en waterhuishouding**

De gemeente Ermelo zorgt voor het in stand houden van een kwalitatief goede voorziening voor doelmatige inzameling en transport van afvalwater, welke bijdraagt aan een goede en duurzame bescherming van bodem en (oppervlakte)water ten behoeve van een leefbaar Ermelo.

Onder de categorie "riolering en waterhuishouding" wordt gerekend

- Voorziening voor het afvalwatertransport en de verwerking/zuivering van afvalwater;
- Overige waterhuishouding.

Beleids- en beheersmatige uitgangspunten zijn vastgelegd in:

Omschrijving	Vastgesteld in	Actueel
Zuiveringskring Afvalwaterketen Plan (ZAP)	2015	nee
Verlengingsnotitie Zuiveringskring Afvalwaterketen Plan	2020	ja
BasisRioleringsPlan (BRP) (In 2022 wordt een nieuw BRP opgesteld onder de naam SSW (Systeemoverzicht Stedelijk Water))	2012	ja

Samenvatting van de wijze waarop het wordt uitgevoerd

Als gemeente hebben we de wettelijke zorgplicht voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Het waterschap heeft plichten voor het zuiveren van het afvalwater. Samen met de gemeenten Harderwijk, Putten en het waterschap zijn de rioleringsplannen gebundeld in het Zuiveringskring Afvalwaterketen Plan (ZAP).

Voor het stedelijk afvalwater is overeengekomen om de wettelijke verplichtingen als uitgangspunt te nemen. Duurzaamheid is daarbij een aandachtspunt. Voor de belangrijke relatie tussen de waterketen en het watersysteem wordt de draagkracht van het oppervlakte water centraal gesteld, waarop gezuiverd rioolwater en ongezuiverde riool-overstortingen wordt geloosd. Bij extreme regenval is het voorkomen van wateroverlast belangrijker dan de draagkracht.

Voor het hemelwater is het de belangrijkste opgave om de gevolgen van de klimaatverandering op te vangen. Dit doen we door aanpassingen van onze systemen en meer gebruik te maken van de openbare ruimte voor opvang, berging en afvoer van hemelwater.

Voor de periode van 2020 t/m 2023 is een verlengingsnotitie van het huidige Zap opgesteld. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2023) zal de verplichting voor het opstellen van een ZAP (voorheen GRP) komen te vervallen en worden geïncorporeerd in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan.

Samen met de gemeente Harderwijk is in 2012 een Basisrioleringsplan (BRP) opgesteld. De looptijd van dit plan is 10 jaar. Als opvolger van het BRP zal in 2022 een nieuw BRP worden opgesteld echter dan onder de naam SSW (Systeemoverzicht Stedelijk Water).

Wat heeft het gekost:

Omschrijving	Jaarstukken 2020	Primitieve begroting 2021	Begrotingswijzigingen 2021	Begroting 2021 na wijziging	Jaarstukken 2021	Saldo 2021
Specifieke GRP/ZAP-Maatregelen	61	47	60	107	81	-26
Onderhoud afval-, hemel- en grondwater	526	414	265	679	432	-247
Totaal onderhoudslasten aandachtsgedebied Riolering en Waterhuishouding	587	461	325	786	513	-273

Aandachtsgebied: Groen**Algemene doelstelling onderhoud groen**

De gemeente Ermelo beheert de groene voorzieningen in de openbare ruimte. Deze leveren een positieve bijdrage aan een groen Ermelo, zowel binnen als buiten de bebouwde kom.

Onder de categorie "groen" wordt gerekend

- Stedelijk groen (inclusief speelvoorzieningen);
- Landschap;
- Begraafplaatsen;
- Bossen;
- Heide;
- Natuurterreinen (inclusief De Leemputten);
- Cultuurhistorische/archeologische elementen (onder andere grafheuvels en Romeins Marskamp).

Beleids- en beheersmatige uitgangspunten zijn vastgelegd in:

Omschrijving	Vastgesteld in	Actueel
Natuurterreinen:		

Omschrijving	Vastgesteld in	Actueel
Lange termijnvisie bossen Ermelo (maakt onderdeel uit van de Groenvisie)	2017	ja
Faunabeleidsnota (maakt onderdeel uit van de in 2017 opgesteld Groenvisie)	2017	ja
Heidevisie gemeente Ermelo (In 2021 is gestart met het opstellen van een nieuwe heidevisie en heidebeheerplan, de verwachting is dat deze eind 2022 zal worden vastgesteld.)	2011	nee
Speelruimte:		
Speelruimte in Ermelo deel 1 (In 2022 wordt een nieuw speelruimteplan opgesteld)	2012	ja
Begraafplaatsen:		
Visie Begraafplaats	2012	ja
Notitie Opties kosten en baten	2014	ja
Analyse Begraafplaatsexploitatie	2014	ja
Evaluatie exploitatie Algemene begraafplaats Koningsvaren	2018	ja
Landschap:		
LandschapsOntwikkelingsPlan Ermelo Putten (LOP)	2011	ja
Beheersplan landschapselementen 2018-2028 (betreft kleine bosjes, hourwallen e.d.)	2019	ja
Stedelijk Groen:		
Groenvisie gemeente Ermelo 2017-2027	2017	ja
Flora & Fauna:		
Dierenwelzijnsbeleid 2018-2028	2019	ja
Groene Beheerplannen:		
0-Uitgangspunten groenbeheerplannen	2019	ja
1-Beheerplan groen	2019	ja
2-Beheerplan bomen	2019	ja
3-Beheerplan landschap	2019	ja
4-Beheerplan bossen	2019	ja
5-Beheerplan leemputten bij Staverden	2019	ja
6-Beheerplan flora en fauna	2019	ja
7-Beheerplan begraafplaats	2020	ja
Beheerplan heideterreinen (2011-2021) (In 2022 wordt een nieuwe heidevisie en heidebeheerplan vastgesteld/opgesteld)	2011	nee

Samenvatting van de wijze waarop het wordt uitgevoerd

Stedelijk Groen

In 2017 is een nieuwe groenvisie ontwikkeld en vastgesteld (december 2017), als vervanging van de groenstructuurvisie 2004. In 2019 zijn de Groenbeheerplannen vastgesteld en is hiervoor budget in de begroting opgenomen, ook voor het vervangen van (versleten) groen.

Het beheer en onderhoud van het groen in de openbare buitenruimte wordt zowel in eigen beheer als door derden uitgevoerd.

De uit te voeren reguliere werkzaamheden zijn voor een groot deel beschreven in het bestek omgevingsbeheer onderhoud openbare ruimte (2017-2020). Eind 2022 moet een nieuw bestek klaar liggen op basis waarvan het onderhoudswerk wordt uitbesteed.

Het snoei- en onderhoud aan alle bomen wordt op basis van een raambestek uitgevoerd.

De gemeente beschikt over een volledig nieuw geïntegreerd beheersysteem voor groen-, wegen- en rioolbeheer (Gisib). Dit beheersysteem is geheel gekoppeld aan de nieuwe BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) van Ermelo. De uitbouw van data (schouwgegevens en beheergegevens) binnen Gisib blijft de komende tijd aandacht vragen. De groenstructuur is inmiddels ook in Gisib vastgelegd.

De nieuwe groenvisie gaat in op de 6 waarden van het groen: identiteit, gezondheid, biodiversiteit, klimaat & duurzaamheid, participatie & leefbaarheid en economie. De groenvisie geldt voor de volgende deelgebieden: stedelijk gebied (groen in de bebouwde kom), bomen, flora & fauna, buitengebied (landschap), natuurterreinen, waaronder de Leemputten bij Staverden, en de bossen.

Het beheer en onderhoud van dit groen is belangrijk en is met name gericht op instandhouding. Vanaf 2019 wordt het stedelijk groen in het centrum op "A"-niveau onderhouden en de rest op "B"-niveau. Voor 2022 wordt een heroverweging verwacht van de uit te voeren onderhoudsmaatregelen. In het kader van de uitwerking van de amendementen van het Heroverwegingstraject 2020 is namelijk door de raad besloten (02330000079310) om € 190.000,00 te bezuinigen op het beheer van de openbare ruimte. Deze bezuiniging moet nog worden uitgewerkt. Voorshands staat deze op de stelpost bezuiniging beheer openbare ruimte geraamd.

Begraafplaatsen

In 2020 is een nieuw beheerplan opgesteld op basis waarvan het beheer en onderhoud ingevuld gaat worden. Voor de begraafplaats geldt in 2021 kwaliteitsniveau "A".

Speelvoorzieningen

Het onderhoud van speelplaatsen en -toestellen is gebaseerd op het speelruimteplan "Speelruimte in Ermelo deel 1". Het gaat hierbij om cyclisch onderhoud en structurele vervanging, herinrichten van bestaande speelvoorzieningen en aanleggen van nieuwe speelvoorzieningen in nieuwe woongebieden. Hierbij wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de aspecten schoon, heel en veilig. In 2022 zal een nieuw beleidsplan of visie worden opgesteld.

Landschap

Het beheer van de buitengebieden is vastgelegd in het Landschap Ontwikkelings Plan (LOP). De doelstelling van het LOP is om met behulp van een consequente uitvoering van beleid de kwaliteit van het landschap te verbeteren. In 2019 is een beheerplan Landschap opgesteld. De visie op het landschap is voor een belangrijk deel opgenomen in de nieuwe omgevingsvisie die in 2021 is opgesteld en begin 2022 door de raad wordt vastgesteld

Bossen

In de gemeentebossen wordt in het beheer gebruik gemaakt van natuurlijke processen, bijvoorbeeld natuurlijke verjonging (naast plantwerk op beperkte schaal). Door een extensievere wijze van beheer en onderhoud, waarbij bijvoorbeeld tak- en top hout en dode bomen in het bos achterblijven, is het uiterlijk van de bossen langzaam veranderd. Op langere termijn wordt daardoor de structuur van het bos gevarieerder en aantrekkelijker voor de natuur en de recreant. In 2018 is gestart met het opstellen van een nieuw beheerplan voor onze grotere boscomplexentotaal circa 650 ha), deze is in 2019 vastgesteld. De basis voor dat plan wordt gevormd door Europees en rijksbeleid, alsmede provinciaal en eigen gemeentelijk beleid (onder andere de lange termijnvisie voor de bossen zoals geformuleerd in de inmiddels vastgestelde Groenvisie). Ook de beginselen van het Forest Stewardship Council (FSC) zijn er in meegenomen. Het beheerplan schetst de kaders waarbinnen het beheer moet worden gevoerd (onder andere ten aanzien van houtoogst en natuur en verjonging vanwege de continuïteit).

Heide

Voor het beheer van de heidevelden (in totaal ± 1.000 ha) ligt de nadruk op een relatief intensief cyclisch patroonbeheer (maaien, kleinschalig plaggen), gecombineerd met procesbeheer (extensieve begrazing). Het uitgangspunt is dat de heide daadwerkelijk heide blijft en qua structuur en soortenrijkdom verder ontwikkeld wordt. Mede als gevolg van een doelstelling in het kader van een ontvangen SNL-subsidie om bepaalde dier- en plantensoorten te behouden, zijn hiertoe specifieke beheermaatregelen getroffen (in de vorm van maaien, kleinschalig plaggen, begrazing met schapen of koeien en het verwijderen van boompjes). Door calamiteiten in de laatste jaren (streng late vorst, droogte en plagen van heidehaantje) alsmede door overmaat aan stikstof in de van nature schrale heidebodems (met als gevolg verzuring en vrijkomen van o.a. zware metalen) moet het heidebeheer op met name de Groevenbeekse heide tegen het licht worden gehouden. Wellicht zijn onorthodoxe maatregelen vereist, zoals bekalking met steenmeel en branden. Ondertussen wordt voor het heidebeheer steeds meer samenwerking met de gemeenschap gezocht in de vorm van de inzet van vrijwilligers. Hiervoor wordt o.a. samengewerkt in een pilot met een app. In 2021 is gestart met het opstellen van een nieuw beheerplan voor de heideterreinen. De maatregelen die hierin opgenomen worden en op geld worden gezet zijn o.a. een vertaling van de Natura-2000 doelstellingen. De uitvoering hiervan zal starten in 2022. De heidevisie wordt geactualiseerd.

Natuurterreinen

Voor het staatsnatuurmonument De Leemputten (totaal ca. 30 ha) is het afzonderlijk Beheerplan De Leemputten 2018-2028 opgesteld (vastgesteld in 2019). Het is een gebied met een bijzondere wettelijke status waarvoor een specifiek beheerregime geldt.

Het beheren van bossen, heidevelden, overige natuurterreinen en fauna is geen exacte wetenschap. Het heeft alles te maken met leven, met organische processen. Alles wat we plannen of bedenken valt of staat met o.a. klimatologische omstandigheden. De jaren 2018, 2019 en 2020 waren extreem droog en warm. Door deze extremen is de houtoogst aanzienlijk lager dan gebruikelijk en staat het bos er matig bij. Er sterven steeds meer bomen, ook boomsoorten die eerder nooit problemen opleverden. Op de heide zijn kale plekken te bespeuren en er verdwijnen planten- en diersoorten. De stikstofproblematiek maakt het er niet beter op.

Wat heeft het gekost:

Omschrijving	Jaarstukken 2020	Primitieve begroting 2021	Begrotings- wijzigingen 2021	Begroting 2021 na wijziging	Jaarstukken 2021	Saldo 2021
Begraafplaats	102	129	22	151	115	-36
Openbaar Groen	829	956	-138	818	760	-58
Speelvoorzieningen	28	29	0	29	29	0
Bossen, heide en natuurterreinen	172	178	46	224	239	15
Totaal onderhoudslasten aandachtsgebied Groen	1.131	1.292	-70	1.222	1.143	-79

Aandachtsgebied: Gebouwen

Algemene doelstelling onderhoud gebouwen

De gemeente Ermelo wil een doelmatig, duurzaam en adequaat beheer van de gemeentelijke

gebouwen alsmede enkele private en semi-publieke gebouwen en accommodaties teneinde de toegankelijkheid en veiligheid van die gebouwen en accommodaties te garanderen. De gemeente streeft daarbij naar toegankelijkheid van alle gebouwen ook en juist voor burgers met een beperking, conform de visie "Ermelo, Onbelemmerd en Zorgzaam" en de daarmee samenhangende BTB-gedachte.

Onder de categorie "gebouwen" wordt gerekend

- Gebouwen (inclusief daarbij behorende terreinen);
- Installaties;
- Monumentenzorg;
- Buitensportaccommodaties.

Beleid en beheersmatige uitgangspunten zijn vastgelegd in:

Omschrijving	Vastgesteld in	Actueel
Meerjarenonderhoudsplan gebouwen 2016-2025	2016	nee
Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijk vastgoed 2021-2030	2020	ja
Een nieuw meerjarenonderhoudsplan voor de sportaccommodaties en private gebouwen wordt in 2022 vastgesteld		
Strategisch Beleidskader Gemeentelijke Vastgoedportefeuille	2019	ja
Uitwerking Accommodatiebeleid	2022	ja

Door de Commissie BBV is in januari 2020 de notitie Materiële Vaste Activa uitgebracht. De notitie gaat over het activeren, waarderen, onderhouden en afschrijven van investeringen/kapitaalgoederen.

Ten aanzien van het vormen van voorzieningen voor het onderhoud van kapitaalgoederen is het volgende in de notitie opgenomen:

Lasten van groot onderhoud kunnen alleen dan ten laste van een gevormde voorziening worden gebracht indien er een **recent** beheerplan van het kapitaalgoed aanwezig is. Onder **recent** wordt een beheerplan verstaan van **maximaal vijf jaar oud** ten opzichte van het verslagleggingsjaar. Deze vijf jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn waar **gemotiveerd** van kan worden afgeweken. Een **gemotiveerde** afwijking houdt in dat deze **motivatie is geautoriseerd door de raad** en verantwoord is in de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen' van de begroting en de jaarstukken.

In de motivatie moet tevens worden aangegeven welke maatregelen er worden genomen om achterstallig onderhoud te voorkomen.

Zoals in bovenstaande tabel is te lezen, is zowel het Meerjarenonderhoudsplan gebouwen 2016-2025 als het meerjarenonderhoudsplan voor de sportaccommodaties en private gebouwen niet actueel.

Op 20 oktober 2020 is het college akkoord gegaan met het advies actualisatie MJOP's voor gemeentelijk vastgoed, corsanr e200040600.

In dit advies is het volgende opgenomen:

"De objecten Gemeentehuis, Gemeentewerf, Dialoog, Stationsstraat 118, Pinel en Plaza zijn niet meegenomen vanwege actuele ontwikkelingen en/of een renovatie. Voor deze objecten gelden voorlopig de budgetten uit de oude MJOP's. Voor de strategische aankoop Dr Holtropstraat 169 is in overleg met Meerinzicht een forfaitair bedrag opgenomen gezien de verwachte beperkte tijd in exploitatie. Voor de Parasol geldt dat deze op termijn gesloopt zal worden dus ook daar is een forfaitair bedrag opgenomen."

In de 1e Bestuursrapportage 2021 is dit voorstel budgettair verwerkt. Tevens is hierin een link opgenomen naar het advies.

Ten aanzien van de meerjaren onderhoudsvoorzieningen zullen er naar aanleiding van het collegebesluit (21e0002995) de onderhoudsvoorzieningen voor Wethouder Balvers en Calluna worden opgeheven. Onderhoud voor beide objecten zal niet meer door de gemeente worden uitgevoerd, maar gaat mee in de bijdrage aan Interactie. Op Basis van de financiële verordening 2020 Ermelo kan enkel de raad hiertoe besluiten, vanwege het autorisatieniveau m.b.t. reserves en voorzieningen. Het doel van deze voorzieningen is/zal komen te vervallen.

Tevens zullen de onderhoudsvoorzieningen voor gemeentehuis, gemeentewerf, brandweergarage, dienstgebouw begraafplaats, pakhuis, Pinel/Plaza, private accommodaties en de Dialoog in 2022 doorgelicht worden. Er zal worden gekeken in hoeverre het nog noodzakelijk is om per object een aparte onderhoudsvoorziening te hanteren. Indien nodig zullen onderhoudsvoorzieningen samengevoegd of opgeheven gaan worden. (e210050724) (Bij de 2e Bestuursrapportage 2022 is deze samenvoeging verwerkt)

Samenvatting van de wijze waarop het wordt uitgevoerd

Voor nagenoeg alle gemeentelijke en tevens een aantal private en semi-publieke gebouwen wordt één keer in de drie á 4 jaar een meerjarenonderhoudsplan (MOP) opgesteld. Het opstellen

van een meerjarenonderhoudsplan voor het voortgezet, bijzonder en openbaar onderwijs vindt in eigen beheer plaats door het schoolbestuur. De verantwoordelijkheid voor de daadwerkelijke uitvoering van het onderhoud ligt bij de scholen zelf. Ieder jaar wordt namens de gemeente een inspectie verricht of geplande werkzaamheden zijn uitgevoerd. Uitgangspunt is dat de (gemeentelijke) gebouwen op een adequate wijze worden onderhouden. De jaarlijkse kosten van onderhoud en groot onderhoud zijn op basis van het meerjarenonderhoudsplan in de programmabegroting verwerkt.

Wat heeft het gekost:

Omschrijving	Jaarstukken 2020	Primitieve begroting 2021	Begrotings- wijzigingen 2021	Begroting 2021 na wijziging	Jaarstukken 2021	Saldo 2021
Gemeentewerf	23	31	0	31	31	0
Gemeentehuis	102	84	0	84	92	8
Gebouwen Begraafplaats	4	12	6	18	14	-4
Muziektent	27	1	31	32	7	-25
Toren Oude Kerk	3	5	25	30	16	-14
Gebouwen onderwijs	7	10	0	10	2	-8
Gebouwen sport	0	111	0	111	0	-111
Private accommodaties	12	103	-35	68	68	0
Gebouw Dialoog	9	30	0	30	0	-30
Brandweerkazerne	16	37	2	39	39	0
Gebouwen algemeen	23	26	33	59	22	-37
Het Pakhuis	11	13	7	20	20	0
Pinel Plaza Stationsstraat 118	1	0	35	35	35	0
Totaal onderhoudslasten aandachtsgebied Gebouwen	238	463	104	567	346	-221

Paragraaf Financiering

Algemene informatie

Opname van deze paragraaf in de begroting vloeit voort uit artikel 9, lid 2 en 13 van het "Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)", dat per 1 januari 2004 van kracht is geworden. Deze paragraaf geeft inzicht in het (verwachte) risicoprofiel van onze gemeente op het terrein van financieringsaspecten.

Bestaande notities / regelgeving

De basis van het huidige financieringsbeleid ligt in de volgende stukken vast:

- Het Financieringsstatuut van oktober 2011;
- De nota "Rentebeleid 2012" van december 2011;
- De nota "Reserves en voorzieningen gemeente Ermelo 2013" van januari 2013;
- De Financiële verordening, artikel 212 van 27 november 2019

De gemeente heeft de regels ter beperking van het renterisico, het koersrisico, het intern liquiditeitsrisico en het kredietrisico beschreven in het financieringsstatuut. De nota "Rentebeleid 2012" en de nota "Reserves en voorzieningen gemeente Ermelo 2013" geven richting aan de inzet van reserves en voorzieningen bij de financiering, de administratieve verwerking van investeringen en de invloed hiervan op de rentelasten en de wijze waarop het renterisico kan worden beperkt.

Renterisico

De doelstellingen van het renterisicobeheer zijn:

- Het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat in de toekomst de rentelasten van het vreemd vermogen hoger of dat de renteopbrengsten van activa lager zullen zijn dan een bestuurlijk wenselijk geacht niveau, c.q. het in de begroting geraamde niveau;
- Het minimaliseren van de rentekosten en het optimaliseren van de rentebaten binnen de in het financieringsbeleid vastgestelde richtlijnen en limieten.

Richtlijnen en limieten renterisicobeheer:

- De kasgeldlimiet wordt conform de Wet fido niet overschreden;
- De renterisiconorm wordt conform de Wet fido niet overschreden;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo

- veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand in relatie tot de rentevisie;
- De rentevisie van de gemeente wordt jaarlijks bij het vaststellen van de kadernota/begroting vastgesteld;
- De gemeente streeft, waar wenselijk, naar spreiding in de rentetypische looptijden van uitzettingen (door schatkistbankieren minder relevant geworden).

Rentevisie

Deze rentevisie is opgesteld in maart 2022. Voor de meeste westerse landen is de verwachting dat de economie in 2022 zal aantrekken, nadat de overheden de beperkende maatregelen in verband met de Omikron-variant hebben losgelaten. Echter als gevolg van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne is de onzekerheid over het verwachte economisch herstel toegenomen. De prijzen voor energie en grondstoffen zijn verder opgelopen en de handel met Rusland, Oekraïne en Belarus is grotendeels stil komen te liggen. De inflatie blijft hoog als gevolg van de opgelopen energieprijzen en de aanhoudende verstoringen in de aanvoer van intermediaire producten en grondstoffen. Ook de gevolgen van de aan Rusland opgelegde sancties zullen gevolgen hebben voor de wereldeconomie.

In de eurozone groeit de economie dit jaar naar verwachting met 3,2 procent. In 2021 nam het bbp nog met 5,3 procent toe. De afname van de groei wordt evenals in de Verenigde Staten mede veroorzaakt door een afname van de stimulerende effecten van het overheidsbeleid. Het monetaire beleid van de ECB blijft wel ruim in vergelijking met dat van de Amerikaanse centrale bank. De inflatie loopt op van 2,6 procent in 2021 naar 4,0 procent dit jaar. De groei van de Nederlandse economie loopt terug van 5,0 procent in 2021 naar 3,1 procent in dit jaar, wat meer dan eerder was voorzien. Dat had te maken met het feit dat de overheid de beperkende maatregelen eerder kon loslaten dan was aangenomen. Het herstel van de bestedingen zal echter door de hoge inflatie minder krachtig zijn dan was gehoopt. De geldontwaarding komt dit jaar vooral door sterk oplopende energieprijzen uit op ca. 6,0 procent. In 2021 bedroeg de geldontwaarding nog 2,8 procent.

De BNG spreekt de volgende renteverwachtingen uit in haar wekelijks bericht "Financieel Beleid" van maart 2022:

"Afgaande op recente uitspraken van centrale bankiers lijkt het waarschijnlijk dat de ECB de effectenaankopen medio dit jaar zal beëindigen. Hiermee wordt de weg vrijgemaakt voor een eerste verhoging van de officiële tarieven voor het einde van 2022. Ook andere centrale banken zullen het monetaire beleid naar verwachting verkrappen".

	Actueel	Over een jaar prognose
euribor 3 mnd.	-0,48	0,0 - 0,2
euroswap 5 jaar	0,95	0,5 - 0,7
euroswap 10 jaar	1,19	0,7 - 0,9
euroswap 30 jaar	1,02	1,0 - 1,2

Onderstaand de renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt meerjarig gezien (bron: Thésor maart 2022):

Portefeuille langlopende geldleningen

De portefeuille van langlopende geldleningen bevat eind 2021 een vijftal leningen. Er zijn in 2021 geen nieuwe geldleningen aangetrokken. Per 31 december 2021 bedraagt de totale restschuld van de aangetrokken langlopende leningen € 33.650.000,00.

	Instelling	Rentepercentage	Bedrag per 31 december 2021 (x € 1,00)	Datum laatste aflossing
1a	BNG	4,415	500.000	1 juli 2023
1b	BNG	4,415	500.000	1 juli 2023
2	BNG	4,325	900.000	1 april 2024
3	BNG	3,820	750.000	15 december 2024
4	BNG	0,278	12.000.000	4 april 2029
5	WB	0,015	19.000.000	2 november 2040
	Totaal		33.650.000	

Renterisiconorm

Met de berekening van de renterisiconorm wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel de gemeente in elk jaar risico loopt ten aanzien van de rente van dat jaar. Simpel gezegd worden de aflossingen en de renteherzieningen gerelateerd aan het begrotingstotaal (na wijzigingen). In 2009 is de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) ingesteld. Met ingang van het begrotingsjaar 2009 is de renterisiconorm gekoppeld aan het begrotingstotaal in plaats van aan het saldo van de langlopende leningen, zodat het renterisico direct is gerelateerd aan het budgettaire risico. Het doel van de renterisiconorm is hiermee niet gewijzigd. Hoe meer de aflossing van de schuld in tijd gespreid wordt, hoe minder gevoelig de begroting is voor renteschokken bij herfinanciering. Het toezicht op de renterisiconorm vindt plaats door de provincie. Het renterisico mag de renterisiconorm in beginsel niet overschrijden. De toetsing vindt plaats via de paragraaf Financiering in de begroting (vooraf) en de jaarstukken (achteraf).

Uit de onderstaande tabel blijkt dat wij in 2021 ruimschoots onder de renterisiconorm gebleven zijn.

Renterisiconorm (bedragen x € 1,00)		2021
1	Renteherzieningen	-
2	Aflossingen	3.550.000,00
3	Renterisico (1+2)	3.550.000,00
4	Renterisiconorm	20.281.000,00
5a (4 > 3)	Ruimte onder risiconorm	16.731.000,00
5b (3 > 4)	Overschrijding renterisiconorm	
	Berekening renterisiconorm	
4a	Begrotingstotaal (<i>na alle wijzigingen</i>) jaar 2021	101.406.000,00
4b	Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%
4 = 4a x 4b	Renterisiconorm	20.281.000,00

Rentetoerekening

Rentetoerekening aan taakvelden (producten)

Op het punt van de verantwoording van rente in de begroting en jaarstukken is het BBV gewijzigd door de behoefte aan inzicht in de kosten op de taakvelden en de behoefte om de wijze van verantwoorden van rente te harmoniseren. In het BBV 2017 is de verplichting opgenomen, dat de rentekosten toegerekend moeten worden aan de taakvelden op basis van een rente-omslag. Het renteomslagpercentage wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa, die gefinancierd zijn op basis van totaal financiering. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde renteomslagpercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. Als bij de jaarstukken de werkelijke door te belasten rentelasten meer dan 25% afwijken van de op basis van de voor gecalculeerde renteomslag toegerekende rentelasten moet er verplicht een correctie van de toegerekende rente plaatsvinden.

Werkwijze bij kostendekkende tarieven

Tot op heden wordt er enkel rente toegerekend aan die producten waar een tarief tegenover staat, zoals riolering, afvalstoffen en begraaftplaats tegen historische rentepercentages. In overstemming met het BBV 2017 wordt vanaf 2018 ook aan deze producten rente toegerekend op basis van het bij de begroting vastgestelde rente-omslag percentage. Voor de berekening van kostendekkende tarieven op de producten riolering, afvalstoffen en begraaftplaats wordt eveneens vanaf 2018 uitgegaan van de extracomptabele rentetoerekening op basis van huidige historische rentepercentages voor de lopende objecten en voor nieuwe objecten van het op het moment van investeren geldende rentepercentage voor de rentevisie voor de lange termijn.

Renteschema

De Commissie BBV adviseert het onderstaand renteschema in de paragraaf Financiering van de begroting en jaarstukken op te nemen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Renteschema o.b.v. Jaarstukken 2021				
-------------------------------------	--	--	--	--

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering				127.048,33
b.	De externe rentebaten			-/-	-187.017,84
	Saldo rentelasten en rentebaten				-59.969,51
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-			-217,50
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-			-
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+			-
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				-60.187,01
d1.	Rente over eigen vermogen			+/+	-
d2.	Rente over voorzieningen			+/+	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				-60.187,01
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			-/-	-240.757,02
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury				-300.944,03

Over 2021 is sprake van een positief renteresultaat op het taakveld Treasury ten bedrage van € 300.944,03. Daarmee is het positieve renteresultaat verder toegenomen. Een oorzaak hiervan is dat met name de doorbelasting aan het product riolering en waterzuivering gebaseerd is op de reeds aangetrokken hoger renterende geldleningen. Met deze hoger renterende leningen zijn destijds de investeringen gefinancierd. Inmiddels liggen de rentelasten veel lager wat het positieve renteresultaat verklaard.

Koersrisico

De doelstelling van het koersrisicobeheer is:

Het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.

Richtlijnen en limieten koersrisicobeheer:

- Uitzettingen vinden plaats in producten waarbij de hoofdsom tenminste aan het einde van de looptijd intact is of in producten met vastrentende waarden;
- Tevens beperkt de gemeente de koersrisico's door de looptijd van de uitzettingen af te stemmen op de liquiditeitsplanning.

Beleggingen

De verkoop van de aandelen NUON heeft in 2009 een grote kasstroom met zich meegebracht. Eind september 2009 is een bedrag van € 12.000.000,00 langdurig belegd bij de Rabobank in drie gelijke deposito's met een looptijd van respectievelijk 5, 10 en 15 jaar. Met deze belegging is destijds het primaire doel om het weggevallen dividend van de NUON te compenseren bereikt. Enkel de deposito van € 4.000.000,00 met een looptijd van 15 jaar staat thans nog uit.

Het rendement op overtollige liquide middelen is nihil. Dit wordt veroorzaakt door de invoering van schatkistbankieren eind 2013 in combinatie met de lage rentestand. In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden vanaf eind 2013 verplicht worden om deel te nemen aan schatkistbankieren. Wij ontvangen momenteel geen rente over ons saldo bij de schatkist. Beleggingen van vóór 4 juni 2012 worden gerespecteerd en kunnen normaal aflopen. Oude contracten hoeven dus niet opengebroken te worden.

Per 31 december 2021 hebben wij de volgende beleggingen uitstaan:

- Deposito € 4.000.000,00 (einde looptijd 1 oktober 2024), tegen 4,363%

Daarnaast is eind 2021 een bedrag van € 22.973.596,00 (verplicht) in de schatkist ondergebracht. Op het moment dat de bovenstaande beleggingen vrijvallen zullen ook deze bedragen in de schatkist ondergebracht worden dan wel beschikbaar zijn voor het doen van betalingen.

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente Ermelo heeft garanties afgegeven ten behoeve van enkele organisaties voor de betaling van rente en aflossing in geval deze instellingen de betalingsverplichting niet meer kunnen nakomen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen een directe garantie (100% risico voor de gemeente) en een indirecte garantie (beperkt risico voor de gemeente). Het totaalbedrag van de directe garanties bedraagt per 31 december 2021 € 591.071,59. In het kader van sociale woningbouw staat het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

garant voor leningen van Uwoon en de Vestia Groep (oud Stichting Gereformeerde Bouwcorporatie Bejaarden). Het totale gegarandeerde bedrag per 31 december 2021 voor deze twee instellingen bedraagt € 98.519.007,855. Met deze bedragen is rekening gehouden bij het bepalen van de risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen.

In het geval dat het WSW een afgegeven garantie niet kan nakomen, wordt een beroep gedaan op de aan het Waarborgfonds deelnemende gemeenten en het Rijk. Het risico daarop wordt door ons als gering ingeschat. Immers de indirecte garantie kent een getrapte zekerheid. De zekerheidsstructuur van het WSW bestaat uit drie lagen: de middelen van de corporatie, de borgingsreserve van het WSW en de achtervangpositie van het rijk en de gemeenten. De garantie krijgt in dat geval zijn beslag door verstrekking van een renteloze lening aan het WSW waarmee rente en aflossing aan de financiële instelling betaald worden. Ermelo loopt dus feitelijk enkel risico over het bedrag aan rentederving van de renteloze lening aan het WSW. Ermelo is het geld van de lening dan dus niet kwijt. Het is daarom ook niet reëel om te veronderstellen dat Ermelo aangesproken wordt op het volledige bedrag waarvoor Ermelo garant staat.

Herstructurerings Alliantie

Aan Alliantie NV is in december 2021 een reverse converteerbare hybride obligatielening verstrekt pro-rata het aandelenbelang van de gemeente Ermelo ten bedrage van € 1.566.628,00. Dit bedrag is gefinancierd uit de beschikbare liquide middelen.

De definitieve basisrente is bepaald door EY en KPMG. Dit is een gemiddelde van de op vijf werkdagen vastgestelde 10 jaars swap-rente, vermeerderd met de afgesproken vaste 1,975% opslag. Inmiddels is deze rente vastgesteld op 0,10%. Vermeerderd met de 1,975% opslag, komt de totale rente op 2,075%.

Deelnemingen

Voor onze huidige deelnemingen, niet zijnde beleggingen, verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Verstrekte geldleningen

In 2021 zijn geen nieuwe geldleningen verstrekt.

Kredietrisico

De doelstelling van het kredietrisicobeheer is:

Het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie als gevolg van het niet (tijdig) kunnen nakomen van de verplichtingen van de tegenpartij (onder meer als gevolg van insolventie).

Richtlijnen en limieten kredietrisicobeheer:

- Indien twijfel bestaat over de kredietwaardigheid van een niet publiekrechtelijk lichaam wordt, voordat een dienst geleverd wordt, een kredietwaardigheidsonderzoek uitgevoerd en worden waar nodig voldoende zekerheidsmaatregelen getroffen;
- Uitzettingen vinden enkel plaats onder de voorwaarden van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden;
- Vorderingen (fiscale en niet-fiscale) worden actief en volgens vaste termijnen ingevorderd. Vorderingen waar een succesvolle invordering uitblijft, worden overgedragen aan een deurwaarder.

Intern liquiditeitsrisico

De doelstelling van het intern liquiditeitsbeheer is:

Het beheersen van de risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitsprognose en meerjareninvesteringsplanning waardoor als gevolg daarvan de financieringskosten hoger kunnen uitvallen.

Richtlijnen en limieten intern liquiditeitsrisico:

De gemeente beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar financieringsactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitsplanning (looptijd tot één jaar), alsmede op een vierjarige liquiditeitsplanning die aansluit op het meerjaren investeringsplan.

Liquiditeitspositie

Door de inwerkingtreding van schatkistbankieren worden overtollige gelden met ingang van medio december 2013 aangehouden in de Nederlandse schatkist. De financieringsbehoefte gedurende 2021 is opgevangen met een positieve stand op de rekening courant en het saldo van schatkistbankieren. In 2020 zijn geen nieuwe geldlening aangetrokken. Gebruik van kasgeldleningen is niet noodzakelijk geweest.

Kasgeldlimiet

In de Wet Fido wordt de kasgeldlimiet voor een bepaald jaar berekend door middel van een, door de Minister van Financiën vastgesteld, percentage van het begrotingstotaal van het respectievelijke jaar. De kasgeldlimiet heeft betrekking op de korte financiering met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar. Het toezicht op de kasgeldlimiet vindt plaats door de provincie. De gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal mag de kasgeldlimiet niet overschrijden. Gemeenten dienen de informatie over de kasgeldlimiet op te nemen in de begroting en de jaarstukken (in de paragraaf Financiering). De kasgeldlimiet geeft het maximumbedrag aan dat een gemeente vlottend mag financieren. Voor onze gemeente bedraagt de kasgeldlimiet voor het jaar 2021 € 6.926.000,00 (primitieve begrotingstotaal € 81.486.000,00).

* 8,5%). Wordt de kasgeldlimiet langdurig overschreden dan dient een gemeente haar vlottende schuld om te zetten in een vaste schuld. Uit de onderstaande tabel blijkt dat wij over het jaar 2021 binnen de kasgeldlimiet zijn gebleven.

Liquiditeitspositie over het jaar 2021 Bedragen x € 1.000,00 (per eerste van de maand)		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Vlottende (korte) schuld	maand 1	0	0	0	0
	maand 2	0	0	0	0
	maand 3	0	545	0	0
2. Vlottende middelen	maand 1	26.823	30.910	27.009	17.181
	maand 2	25.493	34.666	23.840	25.461
	maand 3	30.133	21.434	11.663	12.649
3. Netto vlottende schuld (+) /	maand 1	-26.823	-30.910	-27.009	-17.181
Overschot vlottende middelen (-) (1-2)	maand 2	-25.493	-34.666	-23.840	-25.461
	maand 3	-30.133	-20.889	-11.663	-12.649
4. Gemiddelde netto vlottende schuld (+) /					
Gemiddeld overschot vlottende middelen (-)		-27.483	-28.822	-20.837	-18.430
5. Kasgeldlimiet		6.926	6.926	6.926	6.926
6a. Ruimte onder kasgeldlimiet (5-4)		34.409	35.748	27.764	25.356
6b. Overschrijding van de kasgeldlimiet (4-5)		-	-	-	-
<u>Berekening kasgeldlimiet</u>					
De kasgeldlimiet moet worden berekend bij aanvang van elk kalenderjaar en bij wijziging van het percentage als bedoeld bij post 8.					
7. Begrotingstotaal (primitief voor wijz.)	81.486				
8. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,5%				
9. Kasgeldlimiet: (7) x (8) : 100	6.926				

Schatkistbankieren en drempelbedrag

Eind 2013 is (verplicht) schatkistbankieren van kracht geworden. De gemeente Ermelo heeft direct daarop alle vrij besteedbare middelen in de schatkist ondergebracht. Ermelo houdt enkel de gelden uit bestaande beleggingscontracten (zie het onderdeel "Beleggingen") buiten de schatkist aan. Oude contracten worden gerespecteerd en hoeven niet opgebroken te worden. Op het moment dat deze beleggingen vrijvallen, worden zij ook in de schatkist ondergebracht.

Het is toegestaan een deel van de overtollige gelden op een dag buiten de schatkist aan te houden om niet acuut in liquiditeitsnood te zitten bij (spoed)betalingen. Dit bedrag staat gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000,00. Uitgaande van een primitieve begrotingstotaal 2021 van € 81.486.000,00 bedraagt het drempelbedrag voor 2021 € 611.145,00. Ermelo houdt een lager bedrag dan het drempelbedrag buiten de schatkist aangezien de ervaringen hebben geleerd dat het volledige drempelbedrag niet benut wordt en tevens dat gelden in de schatkist dezelfde dag teruggeboekt zijn. In het overzicht "Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren" wat in de toelichting op de balans is opgenomen, blijkt dat wij over het jaar 2020 ruimschoots binnen het drempelbedrag zijn gebleven.

Negatieve rente

Vanaf 1 juli 2021 is de BNG Bank negatieve creditrente gaan berekenen over het saldo wat op de rekeningen bij de BNG Bank staat. De rente wordt als volgt berekend:

van € 0 - € 500.000 = 0%
 van € 500.000 - € 2.500.000 = 1 maands EURIBOR
 boven € 2.500.000 = 1 maands EURIBOR (-/- contractuele afslag)

Bij de dagelijkse afroaming van de gelden (het overboeken naar de rekening voor Schatkistbankieren) probeert de gemeente hier zo goed mogelijk rekening mee te houden om te voorkomen dat negatieve rente betaald moet worden over het openstaande saldo.

Samenvattend

Gering risico

Wij beoordelen de risico's die met financiering samenhangen voor onze gemeente als gering door:

- Het aanwezig zijn van een aantal laagrentende geldleningen zonder mogelijkheid tot renteaanpassing;
- Het toepassen van het uitgangspunt dat enkel zaken wordt gedaan met betrouwbare financiële instellingen;
- Een adequate, beschreven administratieve organisatie van de financieringswerkzaamheden;

- De aanwezigheid van een jaarlijks geactualiseerd meerjareninvesteringsplan;
- Een periodieke analyse van onder andere openstaande vorderingen.

Gelet op de rentevisie verwachten wij niet dat op korte termijn de rente explosief zal stijgen. In deze jaarrekening is nog geen rekening gehouden met de constatering en opmerkingen vanuit de Houdbaarheidstest. Deze komen eerste aan de orde bij de Kadernota 2023 en zullen pas onderdeel uitmaken van de Jaarstukken 2022.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemene informatie

Strategische doelstellingen

De gemeente Ermelo realiseert en levert een scala van producten en diensten. Daarvoor is een goede bedrijfsvoering van belang. In deze paragraaf duiden wij de belangrijkste ontwikkelingen in 2021.

Voor een beter Ermelo!

Ook in 2021 zijn diverse activiteiten uitgevoerd in het kader van het programma organisatieontwikkeling. Wij noemen er enkele. Het plan van aanpak voor de arbeidscommunicatie is opgesteld en wordt ten uitvoering gebracht, de leergang projectmatig werken is aan onze medewerkers aangeboden en het thema rolontwikkeling is van start gegaan. In het kader van opgavengericht werken is nagedacht hoe het bestuurlijke niveau (college en raad) verder te betrekken in 2022.

Hoewel Corona ook 2021 sterk aanwezig was, is het toch gelukt om voortvarend het programmaplan verder uit te voeren.

Meerinzicht

In 2021 is het traineeprogramma voor Ermelo, Harderwijk, Zeewolde en Meerinzicht geëvalueerd. Aan de hand van de evaluatie is besloten het traineeprogramma te continueren. De voorbereidingen voor de werving worden inmiddels opgestart.

In mei 2021 heeft het bestuur van Meerinzicht formeel besloten tot een organisatieontwikkelingsproces. In de loop van 2021 zijn de domeindirecteuren en de afdelingsmanagers geworven en is de nieuwe organisatie qua management op sterkte.

In 2021 is naar aanleiding van de bespreking van het rapport van de rekenkamercommissie over de juridische kwaliteitszorg aan Meerinzicht de opdracht gegeven om te komen met een plan aan aanpak voor juridische kwaliteitszorg. De verwachting is dat dit plan voor het zomerreces van 2022 aan de raad kan worden aangeboden.

Op basis van kritische adviesrapporten vanuit Meerinzicht voor zowel het Sociaal domein als domein Bedrijfsvoering (DIV) en op basis van kritische toezichtrapporten van de archivaris van het Streekarchivariaat Noordwest Veluwe wordt geconstateerd dat Meerinzicht de dienstverlening op het gebied van archief- /informatiebeheer verder moet (door) ontwikkelen en innoveren. Door middel van het uitvoeren van de businesscase DIV kan aan de ontwikkelpunten vanuit de rapporten gewerkt worden. Hierin is een proces en prioritering opgenomen van de transformatie die nodig is om het werk voor nu en naar de toekomst beheersbaar te krijgen en te houden. De voorbereidingen zijn in 2021 ter hand genomen.

In 2021 heeft de Rekenkamercommissie Valleij en Veluwerand in opdracht van de gemeenteraden van de brongemeenten onderzocht of de uitvoering van taken door Meerinzicht op een doeltreffende en doelmatige manier is vormgegeven. Ook wordt inzicht geboden in de wijze waarop de informatievoorziening is ingericht richting de gemeenteraden. Conclusie van de Rekenkamer was dat Meerinzicht goed werk verricht, maar dat concrete doelen ontbreken (zie persbericht Rekenkamer). Daardoor is het niet objectief vast te stellen of de taken door Meerinzicht beter uitgevoerd worden dan wanneer de drie gemeenten dat ieder voor zich zouden doen. Omdat de gemeenten weinig concrete doelen aan Meerinzicht hebben meegegeven, is het niet duidelijk waar ze aan moet voldoen. Op basis van alle gesprekken komt wel het beeld naar voren dat de uitvoering goed gaat. Ook zijn de drie gemeenten positief over de samenwerking met Meerinzicht. In het onderzoek zijn ook geen signalen opgepikt dat de dienstverlening richting inwoners en gemeenten niet op orde zou zijn. De colleges gaan in gesprek met de gemeenteraden om te bekijken welke doelen en vormen van informatievoorziening het beste passen bij de behoeften van de gemeenteraden. Hierin willen de colleges dan gezamenlijk naar oplossingen kijken met inachtneming van de rollen van de gemeenteraden, colleges en het bestuur van Meerinzicht. Die gesprekken vinden na de raadsverkiezingen plaats.

Eind 2021 is het OGON in zijn huidige vorm opgeheven. Vanaf 1 januari 2022 worden de vraagstukken op het gebied van bedrijfsvoering besproken in de netwerkdirectie waarin vertegenwoordigers van de directies/MT's van gemeenten Ermelo, Harderwijk, Zeewolde en Meerinzicht plaatsnemen.

Beheer personele en organisatielasten

De loonsom in Ermelo is de resultante van de kwantitatieve en kwalitatieve formatieomvang en van de kosten van inhuur. De loonsom wordt begroot op basis van de in eigen dienst zijnde medewerkers en daarnaast wordt CAO-loonontwikkeling geraamd. Dit laatste is altijd een onzekere factor, omdat de uitkomst van de CAO-onderhandelingen bepaalt of de raming wel of niet voldoende is als dekking. Ook wordt een klein bedrag geraamd voor de opvang van kosten die gemaakt moeten worden in verband met vervanging van langdurig zieke medewerkers. De overheid is namelijk eigenrisicodragend. Om dit risico zoveel mogelijk te beperken wordt een actief

ziekteverzuimbeleid gevoerd. Daarnaast worden secundaire en tertiaire personeels- en organisatiebudgetten begroot.

Inhuurbeleid

Inhuur van medewerkers heeft verschillende redenen:

- De ontwikkeling naar netwerkgemeente betekent dat de eigen vaste formatie voor een belangrijk deel zal bestaan uit proces- en projectmedewerkers, waar omheen vaste en deels tijdelijke expert kennis gegroepeerd wordt. De tijdelijke expertkennis vormt een beperkte flexibele schil rond de vaste formatie. De kosten van deze expertkennis komt ten laste van de projecten waarvoor de kennis wordt ingezet. Hoewel de inhuurtarieven over het algemeen hoger liggen dan de kosten van vast personeel is deze werkwijze toch goedkoper, omdat de in te zetten expertise steeds anders is en wij als organisatie te klein zijn om die kennis permanent in huis te hebben. Bovendien beperkt dit de continuïteitsrisico's;
- Ermelo kent uiteraard ook een regelmatig verloop in medewerkers. Ter overbrugging van vacatures wordt ingehuurd wanneer de continuïteit van het werk daarom vraagt. De kosten daarvan worden gedeeltelijk gedekt uit de vrijvallende vacaturegelden. Deels, omdat de inhuurtarieven over het algemeen hoger liggen dan de kosten van eigen medewerkers;
- Het ambitieniveau in Ermelo is hoog. Dit leidt geregeld tot een werkvoorraad die niet door de eigen capaciteit opgevangen kan worden. Daarvoor moet dan worden ingehuurd. De kosten worden dan ten laste gebracht van het desbetreffende project;
- Inhuur wegens langdurige ziekte of anderszins vindt plaats indien de continuïteit en kwaliteit van het werk in het geding komt. Voor de dekking van de kosten is slechts een gering bedrag beschikbaar, omdat langdurig verzuim nu eenmaal moeilijk voorspelbaar is.

Personele en organisatorische lasten

In de jaarrekening worden alle begrote bedragen en werkelijk geboekte bedragen voor personele en organisatielasten in zijn totaliteit met elkaar vergeleken en wordt het saldo bepaald. Een tegenvaller op het ene onderdeel wordt daarbij gecompenseerd door een meevaller bij een ander onderdeel. Het is ons met veel inspanning gelukt om in 2021 de inhuurkosten op te vangen binnen de bestaande personeels- en bedrijfsvoeringsbudgetten en projectbudgetten.

Doelmatigheidsonderzoek Ermelo

In 2021 is een doelmatigheidsonderzoek uitgevoerd naar de systematiek van de RSBP (Resultaat Saldo Bestemmende Posten)

De rapportage en het door het college van b&w vastgestelde Verbeterplan zijn op 19 januari 2022 besproken in de auditcie en aangeboden aan de raad.

Vastgesteld beleid voor dit programma

- Informatievisie en informatiebeleid (2019)
- Regionaal inkoopbeleid Inkoop Samenwerking Noord Veluwe (2010)
- Lokaal inkoopbeleid (nog vast te stellen door de raad eind 2017)
- Programma organisatieontwikkeling (2020)
- Programma dienstverlening en participatie (2019)
- Programma omgevingswet (2019)
- Notitie Weerstandsvermogen en Risicomanagement (2008)
- Notitie Uitwerking inkoopbeleid (2011)
- Notitie Inkoopbeleid en duurzaam inkopen (2011)
- Notitie Inkoopbeleid en lokaal ondernemerschap (2011)
- Notitie Inkoopbeleid en SW-bedrijven (2011)

Wat hebben wij er voor over?

Budgetten	Programma begroting 2021	Begrotings wijzigingen 2021	Begroting 2021 (na wijzigingen)	Jaarstukken 2021	Saldo Jaarstukken t.o.v. Begroting
lasten	22.569	1.866	24.435	23.800	635
baten	-491	0	-491	316	-175
Saldo	22.078	1.866	23.944	24.116	460

Paragraaf Verbonden Partijen

Algemene informatie

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke (naamloze en besloten vennootschap, stichting, vereniging en coöperatie) of publiekrechtelijke (gemeenschappelijke regeling) organisaties waarin de gemeente een belang heeft. Dit moet een bestuurlijk én financieel belang zijn.

Vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en mogelijk dito risico's is het gewenst dat in de begroting en rekening aandacht wordt besteed aan derde rechtspersonen, waarmee de gemeente een bestuurlijke én financiële band heeft. Het is dus niet de bedoeling van de wet om over alle partijen, waarmee de gemeente op enigerlei wijze verbonden is, in deze paragraaf te informeren. Het wettelijk criterium is gelegd bij die partijen waar de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang in heeft. Een "bestuurlijk belang" betekent dat de gemeente op enigerlei wijze zeggenschap heeft, hetzij omdat de gemeente een zetel in het bestuur heeft, hetzij omdat de gemeente mee kan stemmen. Met "financieel belang" wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden

op de gemeente. Onder "financiële informatie" staat soms in de kolommen Jaarstukken 2020 bij de regels Eigen vermogen, Vreemd vermogen en Resultaat n.n.b. Deze gegevens zijn dan ook nog niet bekend. Voorts staat in de kolommen Begroting 2020 soms de vermelding n.v.t. In de meeste begrotingen van de verbonden partijen worden deze gegevens nog niet opgenomen of is er sprake van dat het positieve of negatieve resultaat ten gunste of laste komt van de deelnemende gemeenten.

Het belang van deze paragraaf schuilt in het bijzonder in het feit dat een aantal van de verbonden partijen beleid uitvoert dat in principe ook door de gemeente zelf uitgevoerd kan worden. De gemeenteraad heeft daarbij een kaderstellende en controlerende taak op de kernvraag, namelijk of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds overeenkomen met de doelstellingen van de gemeente of dat de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden. Het ligt voor de hand dat lokale overheden profijt hebben bij het uitbesteden van bepaalde taken. Zo beschikken verbonden partijen over de juiste kennis, deskundigheid en specialisatie om dergelijke taken effectief en efficiënt uit te voeren. Dit bevordert de kwaliteit van de uitbesteede taken, waardoor kosten vaak kunnen worden verminderd. Uiteraard dient de lokale overheid die een deel van haar taken uitbesteedt erop te kunnen vertrouwen dat de betreffende verbonden partij deze activiteiten goed en zorgvuldig beheerst. Immers, de betreffende lokale overheid blijft verantwoordelijk voor de taak die een verbonden partij uitoefent.

Samenwerking met een verbonden partij kan de volgende voordelen opleveren:

- Risicospreiding: (financiële) risico's worden met andere partijen gedeeld.
- Efficiëntievoordeel: door samenwerking met bijvoorbeeld andere lokale overheden.
- Kennisvoordeel: de lokale overheid kan gebruik maken van kennis waarover zij zelf niet beschikt.
- Continuïteit: door meer schaalgrootte te creëren, is de organisatie niet afhankelijk van de kennis van individuen.
- Katalysatorfunctie: activiteiten kunnen versneld op gang worden gebracht door samenwerking met publieke of private organisaties.
- Bestuurlijke kracht en effectiviteit: door samenwerking ontstaat een sterkere bestuurlijke kracht en grotere effectiviteit.

Inzicht is daarbij nodig in het budgettaire beslag en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen. Deze vraag kan of bij het desbetreffende raadsprogramma worden gesteld of in het kader van de paragraaf Verbonden partijen. Gekozen is om dit te doen in deze paragraaf.

In deze paragraaf zijn ook de beleidsregels vermeld waaraan voldaan moet worden indien de raad of het college deel wenst te gaan nemen in of overweegt een verbonden partij op te richten. Het Rekenkameronderzoeksrapport Verbonden Partijen is begin 2017 verschenen. Op basis daarvan is de Notitie Verbonden Partijen geactualiseerd en op 29 november 2018 vastgesteld door de raad.

Verder wordt in deze paragraaf ieder jaar een beeld gegeven van onder andere (te verwachten) dividenden en andere belangrijke ontwikkelingen ten aanzien van de genoemde verbonden partijen.

Daarnaast bieden wij u per kwartaal een raadsbrief met de actualiteiten over de verbonden partijen aan. Deze informatiememo is enerzijds een 'stok achter de deur' voor het college en de ambtelijke organisatie om u als raad regelmatig te informeren over ontwikkelingen bij onze verbonden partijen. Ontwikkelingen die soms te futiel zijn om u separaat over te informeren kunnen hier goed landen.

De beleidsregels

Onderstaand worden de beleidsregels opgesomd die in acht genomen moeten worden alvorens een verbinding wordt aangegaan met een derde rechtspersoon, waarin de gemeente een bestuurlijk én financieel belang krijgt of neemt.

1. Een besluit tot deelname in of oprichting van een derde rechtspersoon waarin de gemeente een bestuurlijk én financieel belang krijgt of neemt, vermeldt expliciet de redenen en de motieven waarom de uitvoering van het gemeentelijk beleid daarmee beter is gediend.
2. Een besluit bevat een motivering waarom in dat geval de gekozen vorm de meest geëigende vorm is (soort privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtsvorm), waarbij wordt gemotiveerd waarom een publiekrechtelijke rechtsvorm niet kan (een publiekrechtelijke rechtsvorm geniet dus in principe de voorkeur).
3. Een besluit bevat een beschrijving waaruit het publieke belang bestaat.
4. Een besluit bevat een beschrijving waaruit het financiële belang bestaat.
5. Een besluit bevat een beschrijving van de risico's die aan de betreffende verbonden partij zijn verbonden en welke beheersmaatregelen daarvoor genomen worden.
6. Een besluit bevat een beschrijving van de te leveren prestaties in meetbare kwantiteit en kwaliteit.
7. Een besluit bevat een beschrijving op welke wijze de verbonden partij verantwoording aflegt.
8. Het college geeft de raad door middel van de paragraaf Verbonden partijen jaarlijks inzicht in het aantal verbonden partijen en welke ontwikkelingen zich daarin voltrekken en welke risico's worden onderkend.

Naam verbonden partij	Gevestigd
Gemeenschappelijke regeling	
GGD Noord- en Oost- Gelderland (GGD NOG)	Apeldoorn

Meerinzicht (MIZ)	Ermelo
OmgevingsDienst Noord-Veluwe (ODNV)	Harderwijk
Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe	Elburg
Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)	Apeldoorn
Vennootschappen (% belang)	
Interactie	Ermelo
Alliander N.V.	Arnhem
Afvalsturing Friesland N.V.	Leeuwarden
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (N.V. BNG)	Den Haag
Leisurelands	Arnhem
Ontwikkelmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.	Arnhem
Vitens N.V.	Arnhem
Inclusief Groep N.V.	Nunspeet
Coöperatie	
Coöperatie Gastvrije Randmeren	Harderwijk

GGD Noord- en Oost- Gelderland (GGD NOG)

Verbonden partij:	GGD Noord- en Oost- Gelderland (GGD NOG)
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Apeldoorn, Rijksstraatweg 65, 7231 AC Warnsveld (kantoorlocatie)
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	De heer dr. J.A. de Haan, wethouder
Contactambtenaar:	Mevrouw P.A. Beelen-Mostert
Openbaar belang:	De GGD faciliteert gemeenten op basis van de Wet publieke gezondheid, Wet Kinderopvang, Wet Veiligheidsregio's en op basis van autonome gemeentelijke taken, maar verzorgt ook taken in opdracht van derden zoals Rijk, politie en burgers. De GGD NOG werkt op basis van een Gemeenschappelijke regeling voor 22 gemeenten (Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hatter, Heerde, Lochem, Montferland, Nunspeet, Oldebroek, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Putten, Voorst, Winterswijk en Zutphen) in de provincie Gelderland. De GGD NOG heeft als doel de gemeenschappelijke belangen van de gemeenten te behartigen op het terrein van de publieke gezondheidszorg, toezicht kinderopvang en veiligheidsregio's. Het dagelijks en algemeen bestuur is samengesteld uit een afvaardiging van de 22 gemeenten. De dagelijkse leiding is in handen van directeur mevrouw J. Baardman. Wettelijke GGD taken die voor de gemeenten worden uitgevoerd (A-taken) - Kerntaken Wet publieke gezondheid - Infectieziektebestrijding - Medische milieukunde - Technische hygiënezorg - Psychosociale hulp bij rampen - Beleidsadvisering Jeugdgezondheidszorg - Onderzoek gezondheidssituatie bevolking - Beleidsadvisering - Preventieprogramma's en gezondheidsbevordering - Preventieve ouderengezondheidszorg - Toezicht kinderopvang op basis van de Wet kinderopvang - GGD taak in de Wet veiligheidsregio's Wettelijke gemeentelijke taken vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling (B1) of op basis van subsidiëring en/of dienstverleningsovereenkomsten (B2). - Jeugdgezondheidszorg 4-19 jaar (B1 taak) - Kwaliteitstoezicht, toegang beschermd wonen en maatschappelijke zorg op basis van de Wmo 2015 (B2 taak) - Preventieve activiteiten op basis van de Jeugdwet (B2 taak) - Lijkschouw op basis van de Wet op de Lijkbezorging (B2 taak) - Rijksvaccinatieprogramma 4-19 jaar (B1-taak) Autonome gemeentelijke taken (C-taken) - (Extra) onderzoek door Academische Werkplaats AGORA. (samenwerking GGD NOG en Wageningen University & Research Centre - (Extra) Onderzoek en advies door Evaluatiebureau Publieke Gezondheid GGD NOG De GGD voert ook externe taken uit in opdracht van derden zoals Rijk, politie of burgers (D-taken) - Arrestantenzorg - Reizigersvaccinatie - Vergunningen tattooshops - Publieke gezondheidszorg asielzoekers - Aanvullende seksuele gezondheidszorg
Aard:	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam op grond van Wet Gemeenschappelijke Regelingen (A en B1 taken). Subsidiering en/of dienstverleningsovereenkomst (B2, C en D taken).
Beleidsinformatie	
Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samen Leven in Ermelo: Spierpunt Inclusieve samenleving

Ontwikkelingen:	De takendiscussie is 18 november 2021 afgerond. De GGD NOG gaat participeren in Het Service Centrum voor een aantal ondersteunende (bedrijfsvoering) processen. Verdere samenwerkingsmogelijkheden met de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland op het gebied van preparatie crisisbeheer en publiekscommunicatie wordt nader onderzocht in 2022. De GGD is een proces gestart om de COVID organisatie regulier in te bedden. Afhankelijk van het Ministerie van VWS zal dit vorm krijgen, mogelijk in lijn met het advies Verwey-Jonker (Versterking van de publieke gezondheid, juni 2021)		
Risico:	De koersbepalingen hebben mogelijk gevolgen voor de bedrijfsvoering van de GGD NOG. Het is nog onduidelijk of en zo ja welke koerswijzigingen zullen voortvloeien uit de strategische visie en de ontwikkelingen rond de coronapandemie. Het Algemeen Bestuur heeft in 2010 besloten dat met een weerstandsvermogen van 5% van de omzet van de basisproducten en 20% van de omzet van plusproducten in redelijke mate in de structurele risico's wordt voorzien. De reserve basisproducten wordt geacht voor de helft bij de deelnemende gemeenten te zijn gereserveerd, de reserve plusproducten wordt volledig bij de GGD aangehouden.		
<u>Financiële informatie</u>			
Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primitieve begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen incl resultaat	€2.970.000,00	€2.206.000,00	€3.079.000,00
Vreemd vermogen	€7.036.000,00	€2.572.000,00	€10.025.000,00
Resultaat	€69.000,00	€0,00	€ 5.000,00 *)
Begrote bijdrage Ermelo	€403.000,00	€440.050,00	€ 443.885,00 **)
Realisatie bijdrage Ermelo	€423.339,00	-	n.n.b.

*) verwacht financieel resultaat 2021. Voortstel uit te keren aan deelnemende gemeenten

**) incl uitbetaling resultaat 2020

Meerinzicht (MIZ)

Verbonden partij:	Meerinzicht (MIZ)
<u>Algemene informatie</u>	
Vestigingsplaats en adres:	Ermelo, Postbus 300 3850 AH
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	De heer W. Vogelsang, wethouder
Contactambtenaar:	Mevrouw mr. A.H. van der Maat-Bosma
Openbaar belang:	Meerinzicht is een samenwerkingsverband op het gebied van uitvoeringstaken op het gebied van de bedrijfsvoering en het Sociaal Domein voor de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde. Het betreft de volgende uitvoeringstaken t.a.v. de bedrijfsvoering: - Informatisering en automatisering - Personeel en organisatie (hrm) - Facilitaire zaken/documentaire informatievoorziening/gebouwbeheer/inkoop - Belastingen, daaronder begrepen de heffing en invordering - Financiën & administratie - Juridische zaken - Communicatie - Geo-informatie Het betreft de volgende uitvoeringstaken t.a.v. het Sociaal Domein: - Participatiewet - Wmo - Jeugdwet - Leerlingwezen - Sociale recherche - Inkomensondersteuning
Aard:	Gemeenschappelijke regeling, bedrijfsvoeringsorganisatie op grond van Wet Gemeenschappelijke Regelingen.
<u>Beleidsinformatie</u>	Meerinzicht, domein Bedrijfsvoering, faciliteert de bronorganisaties Ermelo, Harderwijk en Zeewolde, maar ook het domein Sociaal, door advisering, uitvoering, beheer en administratie ten aanzien van genoemde bedrijfsvoeringstaken. Daarnaast voert Meerinzicht, domein Sociaal het door het gemeentebestuur vastgestelde beleid uit op de genoemde taakvelden behorend tot het Sociaal Domein. De beleidsbepaling en -vaststelling is en blijft op beide domeinen voorbehouden aan het gemeentebestuur.
Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samen Werken voor Ermelo: Speerpunt Netwerkgemeente Programma Samen Leven in Ermelo: Speerpunt Inclusieve samenleving
Ontwikkelingen:	Het jaar 2021 stond ook voor Meerinzicht wederom in het teken van de COVID-19 crisis. Samen met de organisatie van Ermelo zijn inspanningen verleend bij het implementeren van de Coronamaatregelen. In 2021 is ook de verdere doorontwikkeling van de organisatie van Meerinzicht opgestart en ingericht. Tot slot is in 2021 de evaluatie van de beleidsmatige samenwerking in het sociaal domein opgepakt, waarvan de uitkomsten in 2022 worden verwacht. Over voorgaande ontwikkelingen is de raad in de raadsbrieven over verbonden partijen in 2021 geïnformeerd.
Risico:	
<u>Financiële informatie</u>	De programmagelden voor het Sociaal Domein maken geen onderdeel uit van de begroting Meerinzicht, maar zijn opgenomen in de begroting van de gemeente Ermelo zelf. Dit borgt het budgetrecht van de gemeenteraad.

Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primitieve Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen (excl. resultaat)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	€32.660.000,00	€6.600.000,00	€43.564.000,00
Resultaat	€0,00	€0,00	€433.000,00
Begrote bijdrage Ermelo	€10.824.000,00	€11.815.000,00	
Realisatie bijdrage Ermelo	€11.181.000,00	-	€11.543.000,00

OmgevingsDienst Noord-Veluwe (ODNV)

Verbonden partij:	OmgevingsDienst Noord-Veluwe (ODNV)
<u>Algemene informatie</u>	
Vestigingsplaats en adres:	Harderwijk, Oosteinde 17 3842 DR
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	De heer L.A. van der Velden, wethouder
Contactambtenaar:	Mevrouw M. Aalbers-Looijenga
Openbaar belang:	De ODNV voert in samenwerking met de andere uitvoeringsdiensten in opdracht van de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek en Putten en de provincie Gelderland een deel van de taken vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering uit op het gebied van de fysieke leefomgeving in het kader van het omgevingsrecht.
Aard:	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam op grond van Wet Gemeenschappelijke Regelingen.
<u>Beleidsinformatie</u>	
Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samen Werken voor Ermelo: Spierpunt Netwerkgemeente
Ontwikkelingen:	ODNV is een belangrijke netwerkpartner voor de gemeente Ermelo, zij voert voor de gemeente, in het kader van pakket 3 (dit is het afgesproken pakket wat de gemeente Ermelo jaarlijks bij de ODNV afneemt), adviestaken uit. Al sinds 2014 overschrijdt de gemeente Ermelo jaarlijks het aantal ingeschatte adviesuren. Dat geldt niet alleen voor Ermelo, maar voor de meeste andere deelnemende gemeenten. De invoering van de Omgevingswet is opnieuw uitgesteld, volgens de laatste landelijke berichten naar oktober 2022 of 1 januari 2023. Dat geeft meer voorbereidingstijd, onder meer voor de overdracht van bodemtaken onder de Omgevingswet vanuit de provincie naar de gemeente. De huidige Wet bodembescherming (Wbb) gaat straks op in de Omgevingswet, en komt daarmee bij de gemeente terecht. De verwachting is dat dit niet budgetneutraal zal worden overgedragen ten nadele van de gemeente. In januari 2022 bent u als raad akkoord gegaan met het beleggen van de Ondersteuning Energietransitie als extra taak bij ODNV. Deze ondersteunende taak in het kader van verduurzaming wordt deels bekostigd vanuit extra gelden die de gemeenten beschikbaar stellen, en deels met een subsidie vanuit de provincie. Er spelen nog een drietal belangrijke ontwikkelingen. Allereerst is bij ODNV het afgelopen jaar mede door corona (toegenomen ziekteverzuim) en de krappe arbeidsmarkt een hoge werkdruk ontstaan, waarbij niet altijd tijdig geleverd kon worden en zaken zijn blijven liggen. Door de nieuwe interim directeur (najaar 2021) wordt hard gewerkt aan een tijdelijke oplossing om de basis op orde te krijgen. Daarnaast vindt op dit moment landelijk een discussie plaats. Het algemeen heersende beeld, gevoed door de conclusies van de Adviescommissie VTH (stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving) door commissie-Van Aartsen (uitgebracht in maart 2021), is dat de positie van omgevingsdiensten niet stevig genoeg is voor de rol van de omgevingsdiensten. Het laatste punt is dat er het afgelopen jaar op bestuurlijk niveau gesprekken gevoerd zijn over intensievere samenwerking, wellicht uiteindelijk resulterend in een fusie van ODNV met de Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ). Deze gesprekken worden gecontinueerd en uiteraard worden de raden hier ook in betrokken. De vraag naar de toekomstbestendigheid en robuustheid van ODNV komt met al deze ontwikkelingen (weer) bovenaan de agenda te staan in 2022.
Risico:	- Hogere CAO uitkomsten dan geraamd. - Ook vervanging als gevolg van langdurig ziekteverzuim vormt een risico.
<u>Financiële informatie</u>	

Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primitieve Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen incl resultaat	€487.093,00	-	€784.530,00
Vreemd vermogen	€461.487,00	-	€397.190,00
Resultaat	€462.093,00	€0,00	€574.530,00
Begrote bijdrage	€857.000,00	€883.225,00	€883.000,00
Realisatie bijdrage	€921.016,00	-	€887.792,04

Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe

Verbonden partij:	Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe
<u>Algemene informatie</u>	
Vestigingsplaats en adres:	Elburg, Postbus 70 8080 AB
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	De heer dr. J.A. de Haan, wethouder
Contactambtenaar:	De heer ing. E.G.H. Grotenhuis

Openbaar belang:	De streekarchivaris beheert de naar de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten Elburg (centrumgemeente), Ermelo, Harderwijk, Nunspeet en Oldebroek overgebrachte archiefbescheiden en houdt toezicht op het beheer van de niet overgebrachte archiefbescheiden.		
Aard:	Gemeenschappelijke regeling, centrumgemeente op grond van Wet Gemeenschappelijke Regelingen.		
Beleidsinformatie			
Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samen Werken voor Ermelo: Speerpunt Netwerkgemeente		
Ontwikkelingen:	Geen		
Risico:	Verbonden partij kan kampen met tekorten waardoor de gemeentelijke bijdrage zal moeten worden verhoogd.		
Financiële informatie	De mee en tegenvallers worden met de bijdragen van de gemeenten verrekend, waardoor het resultaat altijd op nul uitkomt.		
Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primitieve Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen (excl. resultaat)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Begrote bijdrage	€165.000,00	€180.808,00	€173.000,00
Realisatie bijdrage	€165.551,00	-	n.n.b.

Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)

Verbonden partij:	Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)		
<u>Algemene informatie</u>			
Vestigingsplaats en adres:	Apeldoorn, Europaweg 79 7336 AK		
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	dra. Th.A.J. Burmanje, burgemeester		
Contactambtenaar:	De heer H.C. Kleijer		
Openbaar belang:	Ermelo valt onder de Veiligheidsregio Noord-en Oost Gelderland voor de onderdelen brandweer, geneeskundige hulp in de Regio (GHOR) en crisisbeheersing. De VNOG is verantwoordelijk voor de organisatie van de brandweezorg in Ermelo. Tevens wordt binnen de VNOG door de afdeling crisisbeheersing ondersteunend opgetreden ten aanzien van de gemeentelijke processen (bevolkingszorg) die op regionaal niveau uniform worden vorm gegeven.		
Aard:	Gemeenschappelijke regeling, openbaar lichaam op grond van Wet Gemeenschappelijke Regelingen.		
<u>Beleidsinformatie</u>			
Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samen Werken voor Ermelo: Speerpunt Netwerkgemeente en Openbare orde en veiligheid		
Ontwikkelingen:	De gemeenschappelijke regeling geldt vanaf 1 januari 2017. Er is door alle partijen actief gewerkt aan een gedragen gemeenschappelijke regeling die voldoet aan de verhoudingen van de VNOG en de huidige geldende wetgeving. In 2021 is er een gewijzigde Gemeenschappelijke regeling aangeboden aan het college en de raad. In 2020 heeft het algemeen bestuur van de VNOG een Toekomstvisie vastgesteld, inclusief Opdrachten die in de periode 2020-2026 moeten worden uitgevoerd om de Toekomstvisie te realiseren. De Toekomstvisie beschrijft wat voor soort veiligheidsregio de VNOG op termijn dient te zijn en wat er nodig is om de organisatie toekomstbestendig te maken. Er is daarbij gekeken naar demografische en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op hedendaagse en toekomstige veiligheidsrisico's van de regio. Het bestuur wil een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers, opdat er een solide veiligheidsregio is voor de lange termijn. De opdrachten uit de Toekomstvisie zijn opgenomen in het Regionaal Beleidsplan 2021-2024 en het Regionaal Risicoprofiel 2021-2024. De activiteiten voor de implementatie van de Toekomstvisie voor het jaar 2022 zijn (op hoofdlijnen) opgenomen bij de betreffende programma's in de begroting. Door inzet van de VNOG in het kader van de coronacrisis hebben een aantal onderwerpen in 2020 en 2021 vertraging opgelopen. In 2022 zullen deze onderwerpen alsnog worden opgepakt.		
Risico:	Wereldwijde prijsstijgingen van grondstoffen hebben invloed op de begroting van de VNOG. Dit heeft bijvoorbeeld invloed op nieuw aan te schaffen materieel en andere materialen. De werkelijke stijging van de prijzen kan de komende jaren dan het gehanteerde prijsindexcijfer uitvallen. Daarnaast zal de VNOG een nieuw hoofdkantoor betrekken. Wanneer de nieuwbouw niet tijdig gereed is moet er een tussenoplossing worden gezocht, de kosten hiervoor zijn niet bekend.		
<u>Financiële informatie</u>			
Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primitieve Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen (ex resultaat)	€14.545.854,00	€7.625.000,00	n.n.b.
Vreemd vermogen	€42.339.826,00	€48.770.000,00	n.n.b.
Resultaat	€4.929.382,00	€0,00	n.n.b.
Begrote bijdrage Ermelo	€1.570.000,00	€1.593.000,00	€1.593.000,00
Realisatie bijdrage Ermelo	€1.571.689,80	-	n.n.b.

Verbonden partij:	Alliander N.V.		
<u>Algemene informatie</u>			
Vestigingsplaats en adres:	Arnhem, Groningensingel 1 6835 EA		
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	dra. Th.A.J. Burmanje, burgemeester		
Contactambtenaar:	De heer R.H. de Boer		
Openbaar belang:	Alliander is de elektriciteitsnetwerkbeheerder. De grootste aandeelhouders zijn de provincies Gelderland, Friesland en Noord-Holland en de gemeente Amsterdam. Deze aandeelhouders bezitten gezamenlijk ongeveer 76% van de aandelen. De overige aandeelhouders, die elk minder dan 3% van de aandelen bezitten, zijn 53 kleinere gemeenten en de provincie Flevoland. Het elektriciteitsnetwerk dient in overheidshanden te blijven om zeker te stellen dat het elektra geleverd wordt.		
Aard:	Aandelenbezit: 357.178 stuks (0,26% belang).		
<u>Beleidsinformatie</u>	Alliander is in 2009 ontstaan na de juridische splitsing van NV NUON in een netwerkbedrijf en een productie- en leveringsbedrijf. Wettelijk is vastgesteld dat de aandelen van het netwerkbedrijf in publieke handen dienen te blijven. Ermelo kan als kleine aandeelhouder feitelijk geen zelfstandige invloed uitoefenen op het functioneren van Alliander. Daarom wordt beleidsmatig en organisatorisch samengewerkt met de andere kleine(re) aandeelhouders via het NUVAL-platform (NUON, Vitens, Alliander). Het financiële belang voor Ermelo bestaat uit de dividenduitkering.		
Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samenwerken voor Ermelo: Spierpunt Netwerkgemeente		
Ontwikkelingen:	Alliander zit midden in de energietransitie. Voor Alliander en haar aandeelhouders is 2021 een bijzonder jaar geweest. Door de energietransitie, economische groei en woningbouwplannen is er steeds meer vraag naar elektriciteit. In 2021 heeft dat ook tot (transport)schaarste en congestie geleid. Alliander moeten daarom flink investeren in het elektriciteitsnet en heeft haar publieke aandeelhouders gevraagd om hiervoor haar kapitaalstructuur te versterken. Afgelopen december hebben vrijwel alle publieke aandeelhouders ingestemd met het kapitaalverzoek van Alliander middels het verstrekken van een hybride converteerbare lening. Daarnaast zijn gesprekken opgestart tussen Rijk en de netbeheerders - waaronder Alliander - over een bijdrage aan de versterking van de kapitaalstructuur. De raad heeft op 14 september 2021 besloten om aan Alliander NV een reverse converteerbare hybride obligatielening te verstrekken pro-rata het aandelenbelang van de gemeente Ermelo ten bedrage van € 1.566.628,00. De verstrekking daarvan heeft begin december 2021 plaatsgevonden.		
Risico:	Dividenduitkering kan tegenvallen.		
<u>Financiële informatie</u>			
Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primitieve Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen (excl. resultaat)	€4.328.000.000,00	-	n.n.b.
Vreemd vermogen	€5.094.000.000,00	-	n.n.b.
Resultaat (na belastingen)	€224.000.000,00	-	n.n.b.
Begrote bijdrage (dividend)	€300.000,00	€300.000,00	€246.000,00
Realisatie bijdrage (dividend)	€296.615,64		€244.916,15

De dividenduitkering vindt telkens het jaar daarop plaats. Dus in 2021 wordt het dividend over 2020 uitgekeerd en verantwoord in de raming en rekening van de gemeente.

Afvalsturing Friesland N.V.

Verbonden partij:	Afvalsturing Friesland N.V.		
<u>Algemene informatie</u>	De aandelen van de Afvalsturing Friesland worden gehouden door de Friese gemeenten, de Groningse gemeenten Appingedam en Delfzijl, regio Noord Veluwe (Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten) en NV Irado (Capelle aan den IJssel, Schiedam en Vlaardingen).		
Vestigingsplaats en adres:	Leeuwarden, Hidaigoweg 5 8938 BA		
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	De heer L.A. van der Velden, wethouder		
Contactambtenaar:	de heer H. Prins, gastheergemeente Oldebroek		
Openbaar belang:	Afval op een professionele, innovatieve en duurzame manier in te zamelen en te verwerken. Als aandeelhouder heeft de gemeente Ermelo zeggenschap in de algemene vergadering van aandeelhouders. Een collegelid van de gemeente Oldebroek vertegenwoordigd de SNV gemeenten hierin.		
Aard:	Aandelenbezit: de gemeente Ermelo bezit 45 aandelen van € 450 nominaal. De boekwaarde per 31 december 2018 per aandeel was € 12.575,00.		
<u>Beleidsinformatie</u>			
Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samen Wonen in Ermelo: Spierpunt Duurzaamheid onderdeel Afvalbeleid		
Ontwikkelingen:	AF Omrin heeft meer gemeenten als aandeelhouder erbij gekregen. Er staan nog diverse belangstellenden zoals Aalsmeer en regio rondom Amsterdam in de wacht. Dit is ook nodig om meer gemeenten te binden omdat het restafval van huishoudens doorn Vang-maatregelen de komende jaren zal dalen. Dit steeg overigens in 2020/2021 vanwege Corona/thuiswerken.		

Risico:	De belangrijkste risico's voor de vennootschap liggen in de technische beschikbaarheid van de kapitaalintensieve installaties, de beschikbaarheid van afval en de ontwikkelingen op de energiemarkt. Langdurige stilstand, onvoldoende beschikbaarheid van afval of dalende energieprijzen kunnen een belangrijke impact hebben op het resultaat van de afvalsturing Friesland.		
Financiële informatie	Het financiële belang is de dividenduitkering. Het dividend zal over 2021 ongeveer gelijk zijn aan het boekjaar 2020. Er is rond de € 5 mln. winst gemaakt. Dit jaar (2022) begint goed met hoge energie-opbrengsten en veel afval voor verwerking. Daarmee staat Omrin AF er goed voor.		
Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primitieve Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen	€61.055.000,00	-	n.n.b.
Vreemd vermogen	€132.770.000,00	-	n.n.b.
Resultaat	€5.176.000,00	-	n.n.b.
Begrote bijdrage (dividend)	€0,00	€0,00	€0,00
Realisatie bijdrage (dividend)	€0,00	-	€30.992,27

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (N.V. BNG)

Verbonden partij:	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (N.V. BNG)		
Algemene informatie			
Vestigingsplaats en adres;	Den Haag, Koninginnegracht 2 2514 AA		
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	De heer W. Vogelsang, wethouder		
Contactambtenaar:	De heer R.H. de Boer		
Openbaar belang:	Alle aandeelhouders zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publieke belang, is de gemeente Ermelo gedeeltelijk in het bezit van de aandelen.		
Aard:	Aandelenbezit: 75.075 stuks (0,13% belang).		
Beleidsinformatie			
Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samenwerken voor Ermelo: Spierpunt Financiën		
Ontwikkelingen:	De BNG kijkt tevreden terug op de eerste halfjaarcijfers 2021. De nettowinst is gestegen, dit is vooral het gevolg van verbeterde economische vooruitzichten met daardoor onder meer lagere kredietvoorzieningen en hoger resultaat financiële transacties. Eind juli 2021 heeft de ECB aangekondigd de dividendrestricties te laten vervallen vanaf 1 oktober 2021. BNG Bank ligt op schema om de jaardoelstelling van € 10,5 miljard aan nieuwe langlopende solvabiliteitsvrije leningen te verstrekken. Het renteresultaat van BNG Bank zal in 2021 naar verwachting binnen een bandbreedte uitkomen van € 440 miljoen tot € 470 miljoen. Toekomstige marktwaardeveranderingen en de ontwikkeling van bijzondere waardeverminderingen zijn per definitie onzeker.		
Risico:	Dividenduitkering kan tegenvallen.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primitieve Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen (excl. resultaat)	€5.097.000.000,00	-	n.n.b.
Vreemd vermogen	€155.262.000.000,00	-	n.n.b.
Resultaat	€221.000.000,00	-	n.n.b.
Begrote bijdrage (dividend)	€214.000,00	€214.000,00	€136.000,00
Realisatie bijdrage (dividend)	€95.345,00	-	€135.886,00

Het dividend over 2020 komt ten gunste van 2021

Leisurelands

Verbonden partij:	Leisurelands		
Algemene informatie			
Vestigingsplaats en adres:	Arnhem, Kermisland 110 6825 JC		
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	De heer dr. J.A. de Haan, wethouder		
Contactambtenaar:	De heer R. van Vliet en de heer S. Janssen		
Openbaar belang:	Leisurelands richt zich op het ontwikkelen, aanleggen, faciliteren, exploiteren en beheren van recreatieve producten. Het thema Duurzaam Recreëren is hierbij het fundament. Leisurelands voorziet in een breed scala aan recreatieve mogelijkheden, zowel op publiek terrein (bijvoorbeeld dagrecreatieterreinen) als ook op privaat terrein (bijvoorbeeld projectontwikkeling/beheer). Bij dit alles is aandacht voor de samenhang met de natuur en het "lokale erfgoed".		
Aard:	Aandelenbezit		
Beleidsinformatie			
Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samen Ondernemen in Ermelo: Spierpunt Toerisme en Recreatie		

Ontwikkelingen:	De gemeente Ermelo is aandeelhouder van Leisurelands. De overige aandeelhouders zijn gemeenten op de Veluwe, het Rijk van Nijmegen, Achterhoek en Liemers. De aandelen zijn "om niet" ontvangen en op de balans geactiveerd voor € 4.250,00. Leisurelands en de gemeente Ermelo een intentieovereenkomst gesloten over de kaders en randvoorwaarden voor de toekomstige ontwikkelingen in het recreatiegebied Strand Horst. Een belangrijke vervolgstap in de samenwerking om een kwaliteitsimpuls te realiseren op Strand Horst. Door de matige zomer trokken de recreatiegebieden van Leisurelands vorig jaar minder bezoekers dan in 2020. Daarnaast zijn er door de aanhoudende corona beperkingen diverse evenementen en activiteiten afgelast. Wel zijn er meer ondernemers actief op de recreatiegebieden van Leisurelands en zijn er meer jaarabonnementen verkocht. In Ermelo is Leisurelands eigenaar van strand Horst. Hier zal voor de komende periode veel ontwikkeld worden.		
Risico:	Als maatschappelijke onderneming opereert Leisurelands op het snijvlak van het publieke en private domein. Binnen het vennootschapsrecht kan de gemeente Ermelo als aandeelhouder beperkt tot geen invloed uitoefenen op het door de directie gevoerde beleid.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primitieve Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen	€73.105.000,00	-	n.n.b.
Vreemd vermogen	€15.288.000,00	-	n.n.b.
Resultaat	€4.212.000,00		n.n.b.
Begrote bijdrage	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Realisatie bijdrage	n.v.t.	-	n.v.t.

*) Er is nog geen jaarverslag 2021 beschikbaar.

Ontwikkelmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.

Verbonden partij:	Ontwikkelingsmaatschappij Vitale vakantieparken B.V.
<u>Algemene informatie</u>	
Vestigingsplaats en adres:	Arnhem
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	De heer dr. J.A. de Haan, wethouder
Contactambtenaar:	mevrouw D. van Voorst
Openbaar belang:	De Ontwikkelingsmaatschappij Vitale vakantieparken is een besloten vennootschap, waarvan de aandelen worden gehouden door 10 gemeenten (Apeldoorn, Ede, Barneveld, Putten, Epe, Harderwijk, Elburg, Oldebroek, Heerde en Ermelo) en de provincie Gelderland (de zogenaamde publieke aandeelhouders). Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publieke belang voor de versterking en ontwikkeling van de verblijfsrecreatie is de gemeente Ermelo gedeeltelijk in het bezit van de aandelen.
Aard:	Aandelenbezit: 3.115 stuks (6,23% belang).
<u>Beleidsinformatie</u>	
Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samen Ondernemen in Ermelo: Spierpunt Vitale vakantieparken
Ontwikkelingen:	In 2014 is het programma Vitale Vakantieparken Veluwe gestart. In het programma werken 11 gemeenten en de provincie Gelderland samen aan de versterking en verdere ontwikkeling van de verblijfsrecreatie. Er wordt intensief samengewerkt met de recreatieondernemers zelf, de veiligheidspartners, belangenorganisaties e.a. De eerste jaren stonden in het teken van inzicht krijgen en begrijpen van de heersende problematiek en het ontwikkelen van een gezamenlijke aanpak. De gemeentes zijn zelf aan zet voor hun lokale beleid en aanpak. Ermelo draait hiervoor het lokale programma vitale vakantieparken sinds 2015. De komende jaren staan meer in het teken van de uitvoering. De afgelopen jaren is gebleken dat vanuit de commerciële markt onvoldoende wordt geïnvesteerd in het opknappen van de verouderde vakantieparken. Om het gezamenlijk doel van het programma Vitale Vakantieparken toch te bewerkstelligen, is besloten tot de oprichting van de Besloten Vennootschap 'Ontwikkelmaatschappij Vitale Vakantieparken' (de OMVV) waarbij de Provincie en de gemeenten gezamenlijk aandeelhouders zijn. Hiervoor is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld. De OMVV is begin 2019 formeel in werking getreden en bestaat uit een fonds en een ontwikkelbedrijf. Het ontwikkelbedrijf kan projecten uitvoeren als verwerving, investeren in vastgoed, beheer en verkoop in relatie tot vakantieparken. Het fonds stelt geld (garanties, leningen, bijdragen) beschikbaar voor projecten om parken te revitaliseren of omvormen. De provincie bezit de helft van de aandelen en de gemeenten de andere helft van de aandelen. Basis voor de verdeling van aandelen over de gemeenten is de verdeelsleutel die ook is gehanteerd in het bestuursakkoord Vitale Vakantieparken van april 2017 (Voor Ermelo is dit percentage 6,23%). De Gedeputeerde Staten en de Provinciale Staten van de Provincie Gelderland hebben ingestemd met het voorstel om het benodigde startkapitaal (€ 4 miljoen) voor de OMVV beschikbaar te stellen. Vooralsnog zullen de deelnemende gemeenten geen geld inleggen. De provincie heeft besloten nogmaals € 4 miljoen beschikbaar te stellen. Daarnaast wordt gezocht naar andere mogelijkheden om de OMVV de komende jaren te financieren.

Risico:	Het bedrag van € 3.115,00 ten behoeve van het aandelenkapitaal wordt gedekt uit het budget van het lokale programma Vitale Vakantieparken in Ermelo. Het financiële risico is geschat op € 62.300,00 voor de gemeente Ermelo. Als aandeelhouder van de ontwikkelingsmaatschappij loopt de gemeente het risico om een bijdrage te moeten leveren aan een financieel tekort van de ontwikkelingsmaatschappij. Een reële schatting hierbij is dat er uitgegaan wordt van een tekort van 25% van de 4 miljoen. Deze 1 miljoen euro dient door alle aandeelhouders betaald te worden. Ermelo is voor 6,23% aandeelhouder. Dit betekent dat Ermelo in het ergste geval € 62.300,00 dient te betalen. Dit bedrag wordt opgenomen in het financiële risicoprofiel van de gemeente om zodoende bij de bepaling van het weerstandsvermogen ook rekening te houden met deze gebeurtenis. Op projectbasis kan er vanuit de gemeente nog apart een bijdrage worden verlangd ten behoeve van de inzet van de OMVV. De inzet van de OMVV bij een project wordt zoveel mogelijk betaald vanuit de projecten zelf. De betrokken ondernemer(s), gemeente en eventueel andere partijen betalen de kosten van de inzet van OMVV. Hiermee wordt het financieel risico en de plankosten voor de OMVV beperkt. In hoeverre de gemeente en/of ondernemer een bijdrage moeten leveren is afhankelijk van het project. Indien de gemeente een bijdrage dient te leveren wordt hiervoor separaat budget aangevraagd.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primieue Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen (excl. resultaat)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat (na belastingen)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Begrote bijdrage	€35.133,00	€35.133,00	€35.133,00
Realisatie bijdrage	€35.133,00	-	€35.133,00

Vitens N.V.

Verbonden partij:	Vitens N.V.		
Algemene informatie			
Vestigingsplaats en adres:	Arnhem, Meander 1101 6825 MJ		
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	dra. Th.A.J. Burmanje, burgemeester		
Contactambtenaar:	De heer R.H. de Boer		
Openbaar belang:	Vitens is een naamloze vennootschap, waarvan de aandelen worden gehouden door gemeenten (44 gemeenten in de provincie Gelderland) en provincies (de zogenaamde publieke aandeelhouders) in haar verzorgingsgebied. Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publieke belang voor de openbare drinkwatervoorziening is de gemeente Ermelo gedeeltelijk in het bezit van de aandelen.		
Aard:	Aandelenbezit: 24.035 stuks (0,41% belang).		
Beleidsinformatie			
Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samen Werken voor Ermelo: Spierpunt Netwerkgemeente		
Ontwikkelingen:	Vanuit aandeelhoudersperspectief is er bij Vitens niet veel veranderd ten opzichte van voorgaande jaren. De leveringszekerheid, kwaliteit en betaalbaarheid van drinkwater komen steeds meer onder druk te staan. Dit kent verschillende oorzaken. Variërend van droogte door klimaatverandering, het toegenomen watergebruik en de benodigde investeringen in het netwerk. Voor de aandeelhouder betekent dit al een aantal jaar geen dividend, iets waar komende jaren geen verandering in zal komen.		
Risico:	Dividenduitkering kan tegenvallen.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primitieve Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen (excl. resultaat)	€557.100.000,00	-	n.n.b.
Vreemd vermogen	€1.340.100.000,00	-	n.n.b.
Resultaat (na belastingen)	€23.900.000,00	-	n.n.b.
Begrote bijdrage (dividend)	€0,00	€3.000,00	€3.000,00
Realisatie bijdrage (dividend)	€0,00	-	€2.904,57

Inclusief Groep N.V.

Verbonden partij:	Inclusief Groep N.V.
Algemene informatie	
Vestigingsplaats en adres:	Nunspeet, Industrieweg 47 8071 CS
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	De heer dr. J.A. de Haan, wethouder
Contactambtenaar:	Mevrouw V.E. Schouten

Openbaar belang:	De Inclusief Groep was voorheen de werkgever van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), maar is sinds het dichtzetten van de WSW (2015) ook arbeidsmarkttoeleider voor alle inwoners met een Participatiewet-uitkering. De Inclusief Groep is een hybride organisatie met een meervoudige opdracht vanuit de zeven gemeenten: 1. het uitvoeren van een maatschappelijke opdracht; 2. het betekenisvol ondernemen als werkgever en als arbeidsmarkttoeleider en; 3. het genereren van sociaal, maatschappelijk en economisch rendement. Inclusief Groep geeft invoering aan de Participatiewet/Wet sociale werkvoorziening en de Participatiewet en draagt actief bij aan een inclusieve arbeidsmarkt. De governance bestaat uit zeven aandeelhouders, dit zijn wethouders van de gemeenten Nijkerk, Putten, Harderwijk, Nunspeet, Elburg en Oldebroek. De deelnemende gemeenten hebben eerder besloten de bestuurlijk-juridische structuur en de governancestructuur van Inclusief Groep te wijzigen. Dat betekent onder meer dat de gemeenten sinds begin 2018 rechtstreeks aandeelhouder en opdrachtgever van Inclusief Groep zijn en dat de Raad van Commissarissen zal worden vervangen door een Raad van Advies. Daartoe is het aandelenpakket van de RNV overgedragen naar de deelnemende gemeenten.		
Aard:	Naamloze Venootschap: de gemeente Ermelo is voor 16,2% aandeelhouder van de Inclusief Groep N.V.		
<u>Beleidsinformatie</u>			
Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samen Leven voor Ermelo: Speerpunt Inclusieve Samenleving		
Ontwikkelingen:	De Inclusief Groep opereert op het snijvlak van overheid, markt en samenleving en ervaart een aantal lokale en regionale ontwikkelingen: • De arbeidsmarkt verandert de laatste jaren, van het hebben van een baan naar het doen van taken voor verschillende werkgevers. Dat is voor deze kandidaten een lastige ontwikkeling. 'Vaste dienstverbanden' zijn een concurrerend instrument geworden. Baangarantie is niet meer vanzelfsprekend. • Werkgevers hebben te maken met een tekort aan personeel. Dit biedt een kans voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Tegelijkertijd zien we dat werkgevers door het tekort aan personeel ook erg weinig tijd hebben om de juiste begeleiding te bieden die deze doelgroep nodig heeft. In 2021 zijn de voorbereidingen getroffen voor een nieuwe overeenkomst op het gebied van re-integratie tussen Meerinzicht en de Inclusief Groep. Deze overeenkomst is eind 2021 afgesloten en geldt voor het jaar 2022. Dit jaar ligt de focus op uitstroom en ontwikkeling van mensen met een wat kortere afstand tot de arbeidsmarkt (<1 jaar). Hiervoor hebben Meerinzicht en de Inclusief Groep in de overeenkomst resultaatafspraken gemaakt en wordt er intensief samengewerkt om onze inwoners naar betaald werk te begeleiden.		
Risico:	Politiek: De Inclusief Groep is afhankelijk van overheidssubsidie. Financieel: Het geprognosticeerde resultaat zal niet langer positief zijn, maar in de rode cijfers duiken. De oorzaak hiervan zijn de afnemende WSW-subsidiestromen vanuit de overheid. De trekingsrechten zijn door onttrekkingen na 2020 uitgeput en ontvangen de gemeenten niet meer. Economie: Inclusief Groep wordt door sommige bedrijven gezien als oneerlijke concurrent met een bevoordeelde positie bij het verkrijgen van opdrachten, ontvangen van subsidies/overheidsmiddelen en/of goedkopere bedrijfsvoeringskosten vanwege de mogelijkheid tot inbesteden. Expertise: Inclusief Groep heeft als voormalig SW-bedrijf een professionele organisatie met veel know-how in huis. Daarmee heeft IG een voorsprong bij het inspelen op landelijke ontwikkelingen.		
<u>Financiële informatie</u>			
Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primitieve Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen	€10.225.000,00	-	n.n.b.
Vreemd vermogen	€9.728.000,00	-	n.n.b.
Resultaat	€307.000,00	-	n.n.b.
Begrote bijdrage	€3.328.000,00	€2.938.000,00	€2.938.000,00
Realisatie bijdrage	€3.567.745,32	-	n.n.b.

Interactie

Verbonden partij:	Interactie
<u>Algemene informatie</u>	
Vestigingsplaats en adres:	Ermelo, Herderlaan 51 3851 BC
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	dra. Th.A.J. Burmanje, burgemeester
Contactambtenaar:	De heer W. van der Schaaf
Openbaar belang:	De gemeente Ermelo is 100% aandeelhouder van Interactie. De gemeente is verantwoordelijk voor het sportbeleid binnen Ermelo. Een AvA (Algemene Vergadering van Aandeelhouders) en de RvC (Raad van Commissarissen) houdt toezicht op de directie en het management van Interactie. De RvC krijgt in deze governancestructuur ook een belangrijke rol waarbij naast toezicht ook de werkgeversrol, advies- en ambassadeursfunctie een rol speelt. Gemeente Ermelo en de RvC geven de opdracht tot uitvoer van het sportbeleid en Interactie verzorgt het beheer van accommodaties en maakt sport & bewegen voor alle inwoners van Ermelo mogelijk.
Aard:	Aandelenbezit; gemeentelijk sportbedrijf
<u>Beleidsinformatie</u>	

Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samen Leven in Ermelo: Speerpunt Sport en Bewegen		
Ontwikkelingen:	Sportbedrijf InterActie beheert en exploiteert het gemeentelijk vastgoed en draagt zorg voor de uitvoering van het gemeentelijk sportbeleid. Vanaf 2020 trof de coronacrisis ook het sportbedrijf. Zwembad Calluna en andere sportaccommodaties die geëxploiteerd zijn in 2021 waren meerdere malen gesloten of beperkt geopend. Hierdoor zijn minder inkomsten uit de exploitatie gegenereerd. Momenteel wordt bij de jaarrekening voor 2021 in kaart gebracht wat de financiële schade over 2021 is vanwege de coronacrisis. De exploitatie van De Dialoog is feitelijk per 1 januari 2021 overgenomen door Interactie en de vernieuwde theaterzaal is eind 2021 opgeleverd aan Interactie. Naar verwachting worden in Q3 2022 de contracten getekend waarin de huur en de overname van de Dialoog worden geformaliseerd.		
Risico:	Het is onduidelijk wat de effecten van het Coronavirus, 1,5m economie op de bedrijfsvoering en de bezoekersaantallen zullen zijn. De begroting van InterActie houdt rekening met verwachte inkomsten vanuit de exploitatie van, bijvoorbeeld, zwembad en sporthal Calluna. Gezien de sluiting van alle (binnen)sportaccommodaties loopt InterActie inkomsten mis en zal, indien noodzakelijk, de gemeente kostendrager zijn voor de nadelige compensatie.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primitieve Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen (excl. resultaat)	n.n.b.	-	n.n.b.
Vreemd vermogen	n.n.b.	-	n.n.b.
Resultaat	n.n.b.	-	n.n.b.
Begrote bijdrage	€3.282.000,00	€2.505.390,00	€2.591.000,00
Realisatie bijdrage (dividend)	€3.323.309,00	-	€2.595.639,00

Coöperatie Gastvrije Randmeren

Verbonden partij:	Coöperatie Gastvrije Randmeren		
Algemene informatie			
Vestigingsplaats en adres:	Harderwijk, Havendam 58 3841 AA		
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	De heer L.A. van der Velden, wethouder		
Contactambtenaar:	De heer R. van Vliet en de heer S. Janssen		
Openbaar belang:	De Coöperatie Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband tussen 16 gemeenten (Almere, Blaricum, Bunschoten, Dronten, Eemnes, Elburg, Ermelo, Harderwijk, Huizen, Kampen, Gooise Meren, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Zeewolde) die als doel heeft de kwaliteit van het natuur- en recreatiegebied Randmeren te verhogen en de robuustheid van het gebied te versterken. Het werkgebied van de Coöperatie Gastvrije Randmeren strekt zich uit van de Hollandse Brug tot Ketelbrug, een langgerekte merenreeks van ruim tachtig kilometer.		
Aard:	Coöperatie		
Beleidsinformatie			
Verbonden programma/speerpunt uit de Ermelose begroting:	Programma Samen Ondernemen in Ermelo: Speerpunt Toerisme en Recreatie		
Ontwikkelingen:	De Coöperatie Gastvrije Randmeren is op 21 november 2013 opgericht. De coöperatie heeft de werkzaamheden van het Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren overgenomen. Het schap is op 19 juni 2014 opgeheven. Naast het beheren en onderhouden van recreatieve voorzieningen en het promoten van het gebied, coördineert de coöperatie ook de uitvoering van de laatste projecten uit het Integrale Inrichtingsplan Veluwerandmeren, kortweg IIVR. Het gaat hierbij om inrichtingsmaatregelen, maatregelen die de vaarmogelijkheden voor de recreatievaart vergroten en natuurprojecten. Specifiek voor de gemeente Ermelo zijn het projecten Activiteitenterrein Horst en groene kruispunt Nuldernaauw. Het eigen vermogen bestaat voor het grootste deel uit voormalig IIVR budget. Bij de coöperatie gastvrije randmeren worden de statuten aangepast waarbij de A- en B-leden naar A-leden worden samengevoegd. Private C-leden vervallen omdat hier geen gebruik van wordt gemaakt. Daarnaast is er er voor alle leden een nieuwe samenwerkingsovereenkomst opgesteld tot 2028. Helaas door vertraging konden de werkzaamheden rondom het groene kruispunt (tussen strand Horst & Nulde) in het voorjaar van 2022 niet plaatsvinden maar de realisatie zal eind 2022 plaatsvinden.		
Risico:	n.v.t.		
Financiële informatie			
Boekjaar:	Jaarstukken 2020	Primitieve Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Eigen vermogen	€13.273.658,00	-	n.n.b.
Vreemd vermogen	€731.134,00	-	n.n.b.
Resultaat	(€93.537,00)	-	n.n.b.
Begrote bijdrage	€25.000,00	€30.000,00	€55.000,00
Realisatie bijdrage	€20.124,72	-	n.n.b.

Algemene informatie

Onder de paragraaf Grondbeleid vallen de ontwikkeling en het beheer van diverse complexen binnen de grondexploitatie, grond- en opstallenbeheer en vastgoedinformatie.

Doelstellingen

Actieve/passieve grondpolitiek

Op basis van de Nota grondbeleid (2021; door uw raad nogmaals bekrachtigd op (9 februari 2022) hanteert Ermelo de volgende uitgangspunten ten aanzien van het realiseren van ontwikkellocaties en -projecten benoemd in de Structuurvisie:

Streven naar actief grondbeleid, als:

- Zich kansen voordoen om een locatie te verwerven die geschikt is voor sociale koop- of huurwoningen;
- Zich kansen voordoen om een strategische positie te verwerven in een gebied waar op de langere termijn
- Een ruimtelijke herstructurering te voorzien is;
- Een positieve impuls kan worden gegeven aan de gewenste ruimtelijke herstructurering van een gebied;
- De beoogde ruimtelijke ontwikkeling daarom vraagt,

In beginsel kiest de gemeente voor facilitair grondbeleid als:

- De grondexploitatie van een locatie als risicovol moet worden aangemerkt;
- De ontwikkeling niet door de gemeente behoeft te worden geïnitieerd en qua regie kan worden volstaan met het stellen van locatie-eisen.

Structuurvisie Ermelo 2025

Ermelo voorts uit van een voornamelijk ondersteunende rol van de gemeente. Voor veel opgaven zal de gemeente niet de initiatiefnemer of de ontwikkelende partij zijn. De gemeente voert in eerste aanleg geen actief grondbeleid en wil juist bedrijven, burgers en organisaties ruimte geven om initiatieven te ontplooiën.

Grondbeheer en vastgoedinformatie

Gronden en opstallen bestemd voor de openbare dienst en/of van niet strategisch belang voor ontwikkellocaties worden gerekend tot de algemene dienst. Dergelijke grond wordt zo mogelijk marktconform in particulier eigendom overgedragen, wanneer deze niet benodigd is voor de inrichting van een wijk of straat en ook om andere redenen niet in gemeentelijk bezit dient te blijven.

Gronden en opstallen van strategisch belang voor ontwikkellocaties worden geactiveerd als "Materiële vaste activa" en te zijner tijd bij raadsbesluit, inhoudende de vaststelling van het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatieopzet, ondergebracht in een grondexploitatiecomplex.

Relatie met het raadsprogramma Samen Wonen in Ermelo

Grondaankopen worden gedaan ten behoeve van de aanleg, reconstructie en herinrichting van wegen, aanleg van fietspaden en parkeren. Daarnaast zijn/worden er grondaankopen en -verkopen gedaan ten behoeve van de ontwikkellocaties, zoals Veldzicht Noord fase 4. Indien de gemeente zelf een grondpositie heeft, wordt een ontwikkelvisie opgesteld en de haalbaarheid van een nieuwe ontwikkeling onderzocht. Bij door derden te ontwikkelen locaties treedt de gemeente faciliterend en voorwaardenstellend op.

Prestaties

Geleverde prestaties 2021

Actualisatie exploitatieopzetten actieve grondpolitiek

Minimaal jaarlijks worden de exploitatieopzetten van de in uitvoering genomen complexen geactualiseerd. Mede door het aangescherpte toezicht door de accountant bij de controle van de jaarstukken en de provincie zal de actualisatie zoveel mogelijk aansluiten op het opstellingstraject van de jaarstukken. De exploitatieopzetten voor alle lopende complexen zijn op grond hiervan vastgesteld door de raad op 29 maart 2022. De eerstvolgende actualisatie van de exploitatieopzetten voor de complexen Het Trefpunt en Veldzicht Noord 4e fase staat gepland voor het najaar van 2022.

Wat heeft het gekost

De activiteiten binnen de grondexploitatie hebben een bedrijfsmatig karakter. De grondexploitatie dient daarom over het geheel genomen tenminste kostendekkend te zijn. Uitgangspunt is dat complexen minimaal budgettair neutraal zijn. Indien dit niet mogelijk is, wordt een verliesgevend complex gedekt door (een) winstgevend(e) complex(en). Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de reserve Grondexploitatie. Onderstaand worden enkele belangrijke financiële aspecten aangaande grondexploitatie aangegeven.

Actieve grondpolitiek

Kosten en opbrengsten worden middels exploitatieopzetten per complex in beeld gebracht. Voor de toe te rekenen kosten wordt op basis van de in 2019 door de Commissie BBV uitgebrachte

notitie grondexploitatie aangesloten op de kostensoortenlijst zoals opgenomen in artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening. Naast kosten derden zijn met de betreffende projecten ook personele en financieringskosten gemoeid. De personele lasten worden op basis van de gerealiseerde urenbestedingen * afdelingstarief toegerekend aan de betreffende complexen. Op begrotingsbasis bedroeg dit 0,74 vaste formatieplaatsen, de werkelijk toegerekende vaste formatie in 2021 betreft 0,5 fte.

Reserves Grondexploitatie

De reserve Grondexploitatie bepaald in belangrijke mate het directe weerstandsvermogen van de grondexploitatie. De reserve grondexploitatie, die voornamelijk moet dienen als werkkapitaal voor strategische en anticiperende grondverwerving.

Tevens is er in de Nota Grondbeleid regels vastgesteld voor de bestemmingsreserve. Deze regels zijn met de vaststelling van de Kadernota 2018 als volgt gewijzigd:

- Met ingang van boekjaar 2019 geldt voor de reserve grondexploitatie een plafond van € 2 miljoen;
- Wordt dat bedrag bij de jaarstukken overschreden, dan wordt het meerdere in het kader van het afroemen van reserves en voorzieningen bij de Jaarstukken ten gunste gebracht van de Algemene reserve (vrij besteedbaar). In 2022 wordt er een afroaming van € 290.394,00 verwacht.

Parameters gemeentelijke grondexploitaties:

Jaarlijks worden bij de Kadernota de parameters vastgesteld waarmee in de exploitatieopzetten wordt gerekend. In de Kadernota 2022 zijn de volgende parameters vastgesteld die - tenzij nader onderbouwd en aangegeven - zijn toegepast bij de eind 2021 geactualiseerde exploitatieopzetten:

- Rente: 0,28%;
- Discontovoet: 2,0%;
- Kostenstijging: 2,25%;
- Opbrengstenstijging woningbouw: 2,5%;
- Opbrengstenstijging bedrijfsterrein: 2,0%.

Exploitatiesaldo gemeentelijke grondexploitaties

Complex	Laatst vastgestelde exploitatieopzet	Verwacht exploitatiesaldo (op eindwaarde per 1-1-2022)	Getroffen voorziening	Bijstelling exploitatieopzet verwacht
Het Trefpunt	31 maart 2022	€14.349.000,00	n.v.t.	eind 2023
Veldzicht Noord 4e fase	31 maart 2022	€407.000,00	n.v.t.	eind 2023

Winstnemingen

Voor de complexen "Het Trefpunt" en "Veldzicht Noord 4e fase" zijn in de exploitatieopzet een winstneming geraamd.

Complex	Gerealiseerde winst t/m 2021	Nog te realiseren winst	Totaal
Het Trefpunt	€ 12.208.000,00	€ 2.141.000,00	€ 14.349.000,00
Veldzicht Noord 4e fase	€ 140.000,00	€ 267.000,00	€ 407.000,00
Totaal	€ 12.348.000,00	€ 2.408.000,00	€ 14.756.000,00

In 2021 is voor Het Trefpunt een winstneming ad € 1.062.000,00 genomen en voor Veldzicht Noord 4e fase een winstneming ad € 140.000,00

De nog te realiseren winstnemingen staan gepland voor de periode van 2022 Bij het opstellen van de jaarstukken wordt jaarlijks de winstneming bepaald. De winstnemingen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Grondexploitatie

Vennootschapsbelasting

De aangiften 2016 t/m 2019 zijn ingediend waarbij deze zijn opgesteld conform de uitgangspunten van de vaststellingsovereenkomst die de gemeente heeft afgesloten met de Belastingdienst. Tot en met 2018 is sprake van verrekende verliezen. Deze zijn verrekend met de fiscale winst over 2019 waardoor een aanslag resteerde van € 5.533,00 De hoogte van de fiscale winst en de verschuldigde belasting over 2020 wordt nog door de externe belastingadviseur berekend. De aangifte 2020 wordt in het eerste kwartaal 2022 ingediend. Voor het indienen van de aangifte 2021 is uitstel verleend. Doordat de opbrengsten en uitgaven niet altijd volgens prognose verlopen kan het fiscale resultaat jaarlijks sterk wisselen.

De overige activiteiten van de gemeente zijn niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting of hebben een gering positief resultaat dat kan worden verrekend met een eventueel verlies op de grondexploitatie.

Risicomanagement

Bij risico's moet gedacht worden aan risico's van algemene aard en specifieke projectgebonden risico's. De kwantificering van de risico's vindt ten minste één maal per jaar plaats (bij de jaarstukken) of zo nodig tussentijds (bij de bestuursrapportages).

Risico's van algemene aard

De categorie van algemene aard laat zich vertalen in economische risico's zoals de marktsituatie voor woningbouw en bedrijventerreinen en renteontwikkelingen. Vooral complexen met een lange looptijd kunnen deze risico's in zich hebben. De onzekere situatie op economisch gebied van de afgelopen jaren door de schulden crisis van Europese landen en de onrust op de financiële

markten wereldwijd ligt achter ons. De economie groeit weer en het aantal huizenverkopen stijgt weer. Wel zijn er signalen waarneembaar uit de markt dat er grenzen zijn aan de groei. Gezien de marktontwikkelingen is het denkbaar dat de percentages voor opbrengsten- en kostenstijging m.i.v. begrotingsjaar 2023 behoedzamer moeten worden ingezet, hetgeen kan leiden tot daling van de verwachte exploitatieresultaten. Bij de Kadernota 2023 volgt op basis van de actuele verwachtingen een advies welke percentages kunnen worden gehanteerd.

Specifieke projectgebonden risico's

Bij specifieke projectgebonden risico's gaat het om bodemsaneringen (bijvoorbeeld asbest), (bestemmingsplan-) procedures en dergelijke, maar ook om risico's verbonden aan inhoudelijke posities die belanghebbenden bij een project innemen. Deze risico's worden bij de opstelling/herziening van de exploitatieopzetten per project zo goed mogelijk ingeschat en financieel vertaald. Dit neemt niet weg dat altijd een bepaald risico blijft bestaan. De eventueel aan de orde zijnde risico's zijn in de notitie bijstelling grondexploitaties 2022 (e220002289) per project kwalitatief beschreven.

Weerstandsvermogen grondexploitatie

De beschikbare weerstandscapaciteit grondexploitatie bestaat uit de reserves Grondexploitatie, nog te realiseren winstnemingen van de complexen Het Trefpunt en Veldzicht Noord 4e fase.

Onderverdeling weerstandscapaciteit	Weerstandscapaciteit
Geraamde winstnemingen Het trefpunt en Veldzicht Noord 4e fase	€ 2.408.000,00
Reserves grondexploitatie (bestemmingsreserve grondexploitatie)	€ 2.290.394,00
Totale weerstandscapaciteit naar peil ultimo 2021 (eindcapaciteit)	€ 4.698.394,00

Het beschikbare weerstandsvermogen mag worden beoordeeld als "uitstekend" ten opzichte van de in de projecten waarneembare risico's.

In het Raadsbesluit dd 9-12-2020 (Nota Herooverwegingstraject) is besloten om de Risicoreserve Grondexploitatie met ingang van 2021 op te heffen. De stand van de reserve ad € 1.000.000,00 is bij de jaarstukken 2021 overgeheveld naar de Algemene reserve.

Actualiteit exploitatieopzetten

Als onderdeel van het beheersbaar houden van risico's worden de exploitatieopzetten jaarlijks herzien. Bij deze actualisatie wordt zo veel mogelijk aangesloten op het opstellingstraject van de jaarstukken. Als er aanleiding voor is, vindt daarnaast tussentijdse herziening van de exploitatieopzetten plaats.

Per 1 januari 2022 zijn de complexen Het Trefpunt en Veldzicht Noord 4e fase in exploitatie.

Covid-19

Inleiding

Algemeen

Hoewel de wetenschappelijke naam van deze pandemie "Covid-19" bedraagt, sluiten wij qua terminologie in deze paragraaf aan bij de meer gangbare term "Corona". Uiteraard wordt precies hetzelfde bedoeld.

Bij het schrijven van deze paragraaf zitten wij inmiddels al in het derde jaar sinds de uitbraak van de wereldwijde coronapandemie. De pandemie is inmiddels in een mildere fase beland. De coronacrisis heeft ook in 2021 gevolgen voor het huishoudboekje van de gemeente Ermelo gehad. Dat uitte zich niet alleen in extra uitgaven en gederfde inkomsten, maar ook in niet (of slechts deels) gerealiseerde activiteiten en uitgaven. In een aantal gevallen is de voorgenomen uitvoering van beleidsplannen en investeringen in de economische en sociale infrastructuur vertraagd of tijdelijk on hold gezet. Toch hebben wij de indruk dat de effecten minder zijn dan voorgaande jaren. Bij de mei-, september- alsmede de decembercirculaire 2021 zijn opnieuw omvangrijke steunpakketten van het Rijk beschikbaar gesteld.

Context vooraf

De effecten op de financiële huishouding van de gemeenten bestaan uit de volgende elementen:

- Extra kosten bestrijding gevolgen coronavirus met name door het inzetten van BOA's
- Extra lasten (inkomensregelingen, subsidies, vergoedingen, kwijtschelding belasting en huur)
- Extra baten (specifieke en generieke compensaties Rijk w.o. steunpakketten, Tozo regeling, SPUK-regeling IJsbaden en zwembaden)
- Niet- dan wel lagere gerealiseerde uitgaven
- Niet-gerealiseerde inkomsten door kwijtschelding van belastingen, huren, e.d.
- Provinciale bijdrage(n)
- Bijdragen vanuit gemeenschappelijke regelingen

De gemeente heeft daartoe de coronabestrijding als apart project in de gemeentelijke administratie verantwoord, met eigen kostenplaatsen.

Daarnaast geldt nog eens dat de specifieke geldstromen/compensatie van het Rijk de SISA verantwoording volgen (denk aan TOZO)

De coronapandemie is een gebeurtenis waarvan de financiële gevolgen niet aan één programma of taakveld afzonderlijk is toe te rekenen. Het heeft betrekking op de gehele gemeentelijke organisatie en heeft betrekking op veel programma's en taakvelden.

Genomen maatregelen en besluitvorming

In 2021 en begin 2022 zijn de volgende besluiten door het college genomen welke betrekking hebben op corona:

- Aanvraag budget extra communicatiemiddelen
- Beleidsnota Bestaanszekerheid en schulddienstverlening Ermelo 2021+ Beleidsregels schuldhulpverlening Ermelo 2021
- Corona ondersteuning All Times Big Band Ermelo
- Toestaan opbouwen van hogere financiële reserve Cultuurkust
- Huur en overige vergoedingen voor gemeentelijk vastgoed 2021.
- Extra rijksmiddelen voor SW-bedrijven
- Terrasuitbreidingen, -overkappingen en -huur tijdens decoronacrisis.
- Werving senior-medewerker publiekszaken
- Subsidieverzoek aanschaf dakpannenmachine voor in de Dakpannenfabriek.
- Subsidieverzoek Inrichting de fabriek Ermelo Oudheidkundige vereniging Ermeloo
- Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)
- Controle achteraf, rechtmatigheid en financiële verantwoording Tozo

Voorts zijn in de raad de navolgende zaken aan de orde gesteld:

- De diverse circulaire van het gemeentefonds met daarin aandacht voor de coronasteunpakketten
- Diverse ingekomen stukken vanuit GGD, VNOG alsmede de VNG

Verantwoording effecten op de gemeente

Algemene Uitkering

In de decembercirculaire 2020 zijn middelen beschikbaar gesteld voor 2021. Voorts is in maart 2021 een brief verschenen met informatie inzake het 4e Compensatiepakket Coronacrisis Medeoverheden, welke werd verwerkt in de meicirculaire 2021. In de septembercirculaire 2020 is als aanvulling daarop een extra steunpakket) verwerkt. Tenslotte is de gemeente medio december 2021 geïnformeerd over nog een aanvullend compensatiepakket. De gemeente heeft middels de algemene uitkering in 2021 aldus de volgende bedragen ontvangen:

Beschikbaar gestelde steunpakketten	2021
<u>Decembircirc. 2020 (3e steunpakket)</u>	
Aanvullend pakket re-integratie	56.029
Impuls re-integratie	29.919
Gemeentelijk schuldenbeleid	32.813
Bijzondere bijstand	11.330
Cultuurmiddelen	86.187
Tweede Kamerverkiezingen	38.078
<i>subtotaal</i>	254.356
<u>Meircirc. 2021 (extra steunpakket)</u>	
Extra begeleiding kwetsbare groepen	70.855
Bestrijding eenzaamheid ouderen	67.305
Afvalverwerking compensatie corona	47.987
Perspectief Jeugd en Jongeren	22.171
Jongerenwerk Jeugd	15.884
Mentale ondersteuning jeugd	13.360
Activiteiten en ontmoeting jeugd	9.215
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten TONK	69.402
Herorientatie zelfstandigen	10.880
Jeugd aan Zet	10.000
<i>subtotaal</i>	337.061
<u>Septcirc. 2021 (extra steunpakket)</u>	
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten TONK	205.408
Buurt- en dorps huizen (compensatie corona)	11.725
Lokale cultuur (compensatie corona)	68.569
<i>subtotaal</i>	285.702
<u>Decembircirc. 2021 (extra steunpakket)</u>	
Continuïteit van zorg Covid-19 (meerkosten Jeugd)	42.190
Continuïteit van zorg Covid-19 (meerkosten Wmo)	39.692
Lokaal cultuuraanbod (Covid-19)	57.507
Participatie	83.466
<i>subtotaal</i>	222.855
Totaal in 2021 beschikbaar gestelde steunpakketten	1.099.973

Nabetaling gederfde inkomsten 2020

In de septembercirculaire 2021 zijn de eerste betalingen bekend gemaakt van de nabetalingen door het rijk inzake de gederfde inkomsten 2020. De beschikking voor Ermelo kon niet meer worden meegenomen. De definitieve afrekening is op 21 december 2021, vastgesteld op € 242.000,00. Deze afrekening wordt naar verwachting opgenomen in de meicirculaire 2022, de gelden zullen beschikbaar komen ten gunste van 2022. Ook over 2021 zal nog een eindafrekening van het rijk volgen.

Specifieke uitkeringen

De gemeente heeft daarnaast vanuit de Veiligheidsregio Noordwest Veluwe (VNOG) gelden ontvangen voor de inzet van BOA's inzake anti-coronamaatregelen alsmede toegangscontrole. Hierbij geldt geen SISA-verantwoording. Per saldo is hier meer voor uitgegeven dan ontvangen.

[illegible]

Er is in 2021 een extra bijdrage van de provincie inzake corona gerelateerde activiteiten ontvangen van € 27.010,00. Hiervoor is een subsidie gegeven aan de Dialoog voor ventilatiemaatregelen.

Naam subtaakveld	Budgetnr.	Budgetnr. omschrijving	Kostensoort	Specificatie	Specificatie omschrijving	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrije ruimte
P638 Sociaal-cult. & maatsch. accommodaties								
P63809 Vuxera / Parasol	6601000	Uitvoeringskosten 6.1	63800	PCOR011	Corona-onderst Buurt-/clubhuizen	0	26.000,00	-26.000,00
			64340	PCOR011	Corona-onderst Buurt-/clubhuizen	0	-27.010,00	27.010,00
		Totaal resultaat steunpakketten Provincie					1.010,00	

Op corona kostenplaatsen verantwoord uitgaven en inkomsten
Corona heeft ook in 2021 de financiële begroting van de gemeente op een aantal manieren
geraakt. Voorzover mogelijk zijn de kosten als gevolg van uitgaven die direct samenhangen met
beheersing van de gevolgen van de corona pandemie middels een projectadministratie direct
verantwoord op de daartoe speciaal ingestelde corona begrotingsposten. Op deze kostenplaatsen
staan tevens de van het Rijk ontvangen steunpakketten. In bijgevoegde tabel zijn de
steunpakketten in samenhang met de uitgaven gepresenteerd. Enkele punten uit deze tabel
brengen wij onder de aandacht:

- De matching van drie steunpakketten aan de gerelateerde kosten leidt tot een **positief resultaat van € 777.229,20**. Dat wil dus zeggen dat de steunpakketten ruimschoots voldoende waren om alle kosten te dekken.

Budgetnr.	Budgetnr. omschrijving	Kosten- soort	Element 4	Begrotings wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrije ruimte	
P663 Burgeraangelegenheden								
6002000	Uitvoeringskosten 0.2	43800	Coronamaatregelen verkiezingen	38.000,00	38.000,00	34.328,50	3.671,50	
6002000	Uitvoeringskosten 0.2	64310	Coronamaatregelen verkiezingen	-22.000,00	-22.000,00	0	-22.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Coronamaatregelen verkiezingen	-38.000,00	-38.000,00	-38.000,00	0	
				-22.000,00	-22.000,00	-3.671,50	-18.328,50	N
P627 Huishoudelijke afvalstoffen								
60703010	Afvalbeheer	43895	Afvalverwerking compensatie corona	48.000,00	48.000,00	0	48.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Afvalverwerking compensatie corona	-48.000,00	-48.000,00	-48.000,00	0	
				0	0	-48.000,00	48.000,00	V
P635 Kunst en cultuur								
6503000	Uitvoeringskosten 5.3	44200	Corona-ondersteuning Cultuur	69.900,00	69.900,00	54.230,00	15.670,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Corona-ondersteuning Cultuur	-86.000,00	-86.000,00	-212.000,00	126.000,00	
6601000	Uitvoeringskosten 6.1	43800	Corona-onderst.Buurt-/clubhuizen	0	0	55.285,15	-55.285,15	
6601040	Buurt- en clubhuizen	43895	Corona-onderst.Buurt-/clubhuizen	12.000,00	12.000,00	0	12.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Corona-onderst.Buurt-/clubhuizen	-12.000,00	-12.000,00	-12.000,00	0	
				-16.100,00	-16.100,00	-114.484,85	98.384,85	V
P639 Jeugdbeleid								
6503030	Culturele activiteiten	43895	Perspectief Jeugd en Jongeren	24.000,00	24.000,00	0	24.000,00	
6601030	Preventie (eenzaamheidsbestr., GGZ)	43895	Perspectief Jeugd en Jongeren	22.000,00	22.000,00	0	22.000,00	
6672010	Programmagelden Jeugd 6.72	44330	Perspectief Jeugd en Jongeren	0	0	21.000,00	-21.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Perspectief Jeugd en Jongeren	-46.000,00	-46.000,00	-22.000,00	-24.000,00	
6503030	Culturele activiteiten	43895	Jeugd aan Zet	10.000,00	10.000,00	0	10.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Jeugd aan Zet	-10.000,00	-10.000,00	-10.000,00	0	
6601030	Preventie (eenzaamheidsbestr., GGZ)	43895	Jongerenwerk Jeugd	16.000,00	16.000,00	0	16.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Jongerenwerk Jeugd	-16.000,00	-16.000,00	-16.000,00	0	
6601030	Preventie (eenzaamheidsbestr., GGZ)	43895	Mentale ondersteuning jeugd	13.000,00	13.000,00	0	13.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Mentale ondersteuning jeugd	-13.000,00	-13.000,00	-13.000,00	0	
6601030	Preventie (eenzaamheidsbestr., GGZ)	43895	Activiteiten en ontmoeting	9.000,00	9.000,00	0	9.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Activiteiten en ontmoeting	-9.000,00	-9.000,00	-9.000,00	0	
				0	0	-49.000,00	49.000,00	V
P651 Decentralisatie Jeugdwet 2016								
6672000	Uitvoeringskosten 6.72	43800	Coronamaatregelen jeugdzorg	0	0	232,15	-232,15	
6682000	Uitvoeringskosten 6.82	44330	Coronagerelateerde opvang/besch 18-	0	0	8.000,00	-8.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Coronamaatregelen jeugdzorg	0	0	-42.000,00	42.000,00	
				0	0	-33.767,85	33.767,85	V
P646 Inkomensondersteuning								
6603000	Uitvoeringskosten 6.3	44320	TOZO (Corona)	0	0	0	0	
6603000	Uitvoeringskosten 6.3	44330	TOZO (Corona)	0	0	0	0	
6603000	Uitvoeringskosten 6.3	44380	Coronagerelateerde bijz bijstand	11.000,00	11.000,00	0	11.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Coronagerelateerde bijz bijstand	-11.000,00	-11.000,00	0	-11.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Coronagerelateerde bijstand	0	0	-11.000,00	11.000,00	
6603050	Bestaanszekerheid	43895	Tijd.Ondersteuning Noodz.Kosten TONK	274.000,00	274.000,00	2.144,00	271.856,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Tijd.Ondersteuning Noodz.Kosten TONK	-274.000,00	-274.000,00	-274.000,00	0	
6603050	Bestaanszekerheid	43895	Herorientatie zelfstandigen	11.000,00	11.000,00	0	11.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Herorientatie zelfstandigen	-11.000,00	-11.000,00	-11.000,00	0	
				0	0	-293.856,00	293.856,00	V
P641 Schuldenbeleid								
6601000	Uitvoeringskosten 6.1	43800	Corona ondersteuning samenkracht	33.000,00	33.000,00	24.451,00	8.549,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Corona ondersteuning samenkracht	-33.000,00	-33.000,00	0	-33.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Gem.schuldenbeleid compensat.Corona	0	0	-33.000,00	33.000,00	
				0	0	-8.549,00	8.549,00	V
P641 Gezondheidszorg								
6601020	Sociaal en cultureel werk en AMW	43895	Bestrijding eenzaamheid ouderen	67.000,00	67.000,00	0	67.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Bestrijding eenzaamheid ouderen	-67.000,00	-67.000,00	-67.000,00	0	
6601020	Sociaal en cultureel werk en AMW	43895	Extra begeleiding kwetsbare groepen	71.000,00	71.000,00	0	71.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Extra begeleiding kwetsbare groepen	-71.000,00	-71.000,00	-71.000,00	0	
				0	0	-138.000,00	138.000,00	V
P643 WMO								
6606000	Uitvoeringskosten 6.6	43410	Coronamaatregelen WMO	0	0	-200.237,37	200.237,37	
6606010	Programmagelden WMO 6.6	43410	WMO voorzieningen					
6606010	Programmagelden WMO 6.71	43410	WMO Hulp bij huishouden			200.237,37	-200.237,37	
6606010	Programmagelden WMO 6.71	43410	WMO voorzieningen					
6671040	PGS WMO	43410	WMO Begeleiding					
6007010	Algemene uitkering	64310	Coronamaatregelen WMO	0	0	-40.000,00	40.000,00	
				0	0	-40.000,00	40.000,00	V
P647 WSW								
6604000	Uitvoeringskosten 6.4	44330	Corona-effect WSW			83.000,00	-83.000,00	
6007010	Algemene uitkering	64310	Corona-effect WSW	0	0	-83.000,00	83.000,00	
				0	0	0	0	
P647 Activering en uitstroom								
6605010	Programmagelden 6.5	43800	Corona ondersteuning Re-integratie	86.000,00	86.000,00	0	86.000,00	
6605010	Programmagelden 6.5	43895	Corona ondersteuning Re-integratie	0	0	0	0	
6007010	Algemene uitkering	64310	Corona ondersteuning Re-integratie	-86.000,00	-86.000,00	-86.000,00	0	
				0	0	-86.000,00	86.000,00	V
Totaal resultaat steunpakketten Algemene Uitkering							777.229,20	V

Verantwoording TOZO uitgaven en inkomsten

Vanuit het Rijk heeft Ermelo voor de uitvoering van de Tozo over 2021 een voorschot ontvangen van € 1.447.929,00. In 2021 heeft Meerinzicht voor de gemeente Ermelo 182 besluiten levensonderhoud afgegeven en 7 besluiten voor kapitaalverstrekkingen. De totale uitkeringen op basis van deze besluiten waren € 661.251,00. De Tozo-uitkeringen worden verantwoord in de SISA bijlage bij deze jaarrekening.

De bevoorschotting vanuit het Rijk was hoger dan de totale kosten aan uitkeringen en uitvoering. Dit heeft bij de jaarrekening 2021 geleid tot een terugbetalingsverplichting over 2021 van € 786.678,00.

Verwoording overige corona kostenplaatsen

In 2021 zijn nog diverse kosten gemaakt waar geen steunpakket tegenover staat. Deze kosten moeten worden opgevangen uit de eigen middelen. Grootste kostenposten betreft de extra kosten voor leerlingenvervoer. Per saldo ontstaat hier een **nadeel van € 367.395,93**.

Budgetnr.	Budgetnr. omschrijving	Kosten-soort	Element 4	Begrotingswijziging	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrije ruimte	
P661 Ondersteuning Raad								
6001000	Uitvoeringskosten 0.1	43800	Coronamaatregelen bestuur	0	0	4.237,89	-4.237,89	
P678 Overhead								
6004000	Uitvoeringskosten 0.4	43800	Coronalasten Facilitair	0	0	5.171,04	-5.171,04	
6004000	Uitvoeringskosten 0.4	43800	Coronagerelateerde kosten Overhead	0	0	59.983,48	-59.983,48	
P633 Gemeensch. lasten/baten onderwijs								
6403060	Leerlingenvervoer	43800	Corona leerlingenvervoer	0	0	214.588,69	-214.588,69	
P637 Sport								
6502000	Uitvoeringskosten 5.2	43800	Corona-ondersteuning Binnensport	0	0	11.423,30	-11.423,30	
P639 Jeugdbeleid								
6403000	Uitvoeringskosten 4.3	44200	Corona-effect peuterspeelzalen	0	0	1.343,11	-1.343,11	
P641 Gezondheidszorg								
6701000	Uitvoeringskosten 7.1	43800	Coronapreventie volksgezondheid	0	0	60.000,00	-60.000,00	
P601 Verkeer en vervoer								
6201000	Uitvoeringskosten 2.1	43800	Coronalasten verkeer en vervoer	0	0	107,44	-107,44	
P628 Grondzaken								
6003000	Uitvoeringskosten 0.3	43800	Corona Terrassen en opstalonthefing	0	0	10.540,98	-10.540,98	
Totaal overige corona uitgaven				0	0	0	-367.395,93	N

Het financiële effect op een aantal inkomsten welke een relatie hebben met corona is niet rechtstreeks verantwoord op de daartoe ingestelde kostenplaatsen, maar extra-comptabel bepaald.

- Lagere opbrengsten leges
- Lagere opbrengsten toeristen- en forensenbelastingen

Het extra comptabel bepaalde effect op deze inkomsten laat een **nadeel zien van € 116.127,87**.

Kostenplaats	Grootboek	Resultaat	
Leges en belastingen			
6102020 Wet Bibob	83700 Leges en andere rechten	-5.000,00	
6102010 Openbare orde & veiligheid	83700 Leges en andere rechten	57.904,40	
6304040 Toeristenbelasting	82220 Belastingen op huishoudens	-32.458,50	
6304040 Forensenbelasting	82220 Belastingen op huishoudens	-82.618,00	
6680202 Baten marktgelden	83700 Leges en andere rechten	-3.512,30	
subtotaal lagere inkomsten		-65.684,40	N
P 663 Burgeraangelegenheden			
6002010 Baten persoonsgebonden documenten	83700 Leges en andere rechten	-50.443,47	
subtotaal lagere inkomsten		-50.443,47	N
Totaal extra comptabel		-116.127,87	N

Voorts valt op dat voor de omgevingsvergunningen hogere opbrengsten zijn ontvangen. Dit hangt samen met dat er juist in coronatijd meer aan verbouwingen en het eigen huis opknappen heeft plaats gevonden. Het precieze aandeel van Corona binnen deze meeropbrengsten is echter niet te bepalen.

Voorts is ook gekeken naar de onderuitputting van de budgetten. Er is sprake van een **onderuitputting van € 398.001,89** waarbij sterke aanwijzingen zijn dat dit een gevolg is van de coronacrisis.

Budgetnr.	Budgetnr. omschrijving	Kosten-soort	Element 4	Begroting na wijziging	Realisatie	Vrije ruimte
K542 KP Afdeling Realisatie en Beheer						
5004010	Ermelo Wijkservice	43829	-	2.000,00	95,57	1.904,43
5004010	Ermelo Wijkservice	43879	-	5.000,00	2.129,11	2.870,89
K550 Bestuursdienst						
5004020	Ermelo Bestuursdienst	43829	-	32.000,00	727,85	31.272,15
P660 Bestuursorganen						
6001010	College van burgemeester/wethouders	43820	-	10.000,00	4.560,00	5.440,00
P661 Ondersteuning Raad						
6001030	Ondersteuning van raad, de griffie	43879	-	2.000,00	311,76	1.688,24
P666 Openbare orde & veiligheid						
6102010	Toezicht en handh. openbare orde	43800	-	25.000,00	49.875,20	-24.875,20
6102040	Preventie van criminaliteit	43800	Politie	5.000,00	233,00	4.767,00
6102040	Preventie van criminaliteit	43800	Preventie	4.000,00	232,80	3.767,20
P678 Overhead						
5004020	Ermelo Bestuursdienst	43834	Sluitronde gemeentehuis	45.000,00	36.898,18	8.101,82
5004020	Ermelo Bestuursdienst	43820	Centraal opleidingsbudget	165.000,00	127.664,42	37.335,58
5004020	Ermelo Bestuursdienst	43829	Centraal dienstreizen	3.000,00	261,68	2.738,32
P635 Kunst en cultuur						
6503010	Cultuurbeleid	43800	-	57.000,00	22.800,03	34.199,97
6503010	Cultuurbeleid	43800	Cultuur- en erfgoed Veluwe	35.000,00	2.920,30	32.079,70
6503030	Culturele activiteiten	44200	Kleinschalige professionele podiumkunst	25.000,00	5.000,00	20.000,00
P636 Sociaal cultureel werk						
6503030	Culturele activiteiten	44200	Ontwikkelingssamenwerking	10.000,00	5.000,00	5.000,00
P637 Sport						
6501050	Combinatiefuncties	43800	Brede Scholen en Sportfuncties	9.000,00	1.891,04	7.108,96
6501050	Combinatiefuncties	44200	-	6.000,00	0	6.000,00
P667 Toerisme en recreatie						
6304010	Promotie nieuwe bedrijvigh., werkers	43800	Stim.agenda toerisme & recreatie	83.000,00	42.154,37	40.845,63
6304020	Promotie toerisme	43800	Promotie en marketing Ermelo	36.000,00	11.713,32	24.286,68
6507030	Beheer recreatievoorzieningen	43800	Aanjagen verblijfsrecreatie	131.000,00	54.158,82	76.841,18
6304010	Promotie nieuwe bedrijvigh., werkers	43800	Regionaal programma VVP	55.000,00	35.133,00	19.867,00
6304010	Promotie nieuwe bedrijvigh., werkers	43800	SNV T&R project Menroutes	5.000,00	46,80	4.953,20
6304020	Promotie toerisme	43800	-	52.000,00	190,86	51.809,14
				398.001,89		

Subsidies en overige niet nader te bepalen kosten

Het is niet mogelijk gebleken om in alle gevallen de corona gerelateerde financiële effecten te bepalen. Soms liggen meerdere oorzaken aan lagere dan wel hogere uitgaven ten grondslag, het corona effect is hier dan vaak moeilijk uit te filteren. Omdat de kosten veelal opgevangen konden worden in het bestaande budget hebben wij dit zo maar gelaten.

Voor een aantal subsidies op het gebied van Sport, Recreatie en Cultuur staat vast dat niet alle prestaties geleverd is. Het college heeft op 21 april 2020 besloten om subsidies in principe niet terug te vorderen als de activiteiten niet conform de subsidiebeschikking zijn uitgevoerd vanwege maatregelen om verspreiding van het Covid-19 virus tegen te gaan. Hiervoor is gekozen om de bestaande infrastructuur in stand te houden, en te voorkomen dat instellingen en of organisaties failliet dreigen te gaan. Deze uitgaven konden veelal worden opgevangen binnen de bestaande ramingen en zijn als zodanig dan ook daar verantwoord. Toch hebben deze organisaties wel degelijk activiteiten uitgevoerd. Welk deel hiervan dan op corona slaat is moeilijk te achterhalen. In een aantal gevallen zal straks de jaarrekeningen 2021 van deze organisaties duidelijkheid geven. Wij kunnen dan op dit moment daarover geen uitspraken doen en niet inzichtelijk maken wat de coronakosten op dit onderdeel zijn geweest.

Samenvattend

Samenvattend is het effect van corona op de financiële huishouding 2021 van de gemeente als volgt:

Betreft	Resultaat
Resultaat specifieke uitkeringen	-50.326,91 N
Resultaat bijdrage provincie	1.010,00 V
Resultaat Steunpakketten	777.229,20 V
Resultaat TOZO	0
Resultaat overige coronakosten	367.395,93 N
Extra comptabel bepaalde lagere inkomsten	116.127,87 N
Extra comptabel bepaalde lagere uitgaven	-398.001,89 V
	813.434,20 V

Dat wil zeggen de gemeente Ermelo heeft per saldo als gevolg van de coronacrisis € 813.434,20 aan de eigen middelen kan toevoegen. Wellicht ten overvloede, het hier gepresenteerde resultaat Corona is onderdeel van het rekeningsaldo 2021. Een deel van deze middelen wordt voorgesteld om over te hevelen naar 2022 (zie voor een toelichting het overzicht Rekeningsaldo bestemmende posten). Dit betreft o.a.:

Element 2	Omschrijving Element 2	Element 3	Element 4	Omschrijving Element 4	Netto bedrag (afgrond op €1
6304010	promotionele activit	43800	PALG251	SNV T&R proj.Menrout	5.000,00
6304020	promotie toerisme	43800			14.000,00
6304020	promotie toerisme	43800			37.500,00
6304010	promotionele activit	43800	PALG031	regionaal progr. vvp	20.000,00
6304020	promotie toerisme	43800	PSUB002	promotie en marketin	24.000,00
6503010	beleid	43800			32.000,00
6503030	activiteiten	44200	PSUB008	kleinschalige proffe	20.000,00
6001020	raad en raadcomm	43829	PALG093	werkbudget raad	12.000,00
6501050	combinatiefuncties	43800	PALG254	Br.Scholen&Sportfunc	7.108,00
6501050	combinatiefuncties	44200			6.000,00
6503030	activiteiten	43895	PCOR039	pers.jeugd en jonger	30.000,00
					207.608,00

Jaarrekening 2021

Budgettaire uitkomst

Afsluitproces

Deze Jaarstukken 2021 zijn conform de wettelijke eisen en eigen regelgeving opgesteld. Hiermee leggen wij verantwoording af over het door ons gevoerde beleid in het jaar 2021. Op 10 mei 2022 vond de besluitvorming van de Jaarstukken 2021 door het college plaats. Na behandeling door de auditcommissie op 25 mei 2022 kan de behandeling en vaststelling door de raad op 6 juli 2022 plaatsvinden. Wettelijk is de einddatum voor de vaststelling door de raad gesteld op 15 juli 2022.

Cijfermatige uitkomst

Indien wij alle baten en lasten 2021 tegen elkaar afzetten, komen wij op een voordelig saldo van € 7.495.656,40 (afgerond € 7.496.000 voordelig). Dit is het cijfermatig rekeningsaldo 2021. Echter dit is een fictief voordeel. In dit cijfermatig voordeel zit namelijk één post, die in 2022 alsnog tot lasten en dus nadelen gaat leiden. Dit betreft een bedrag van € 4.440.000,00 voordeel voor de rekeningsaldbestemmende posten 2021 (overhevelingsbudgetten). Dit zijn taken die niet of gedeeltelijk in 2021 zijn uitgevoerd, waarvan het in de Begroting 2021 beschikbare budget dus (deels) niet is uitgegeven. Om de uitvoering in 2022 te kunnen garanderen, wordt het budget 2021 doorgeschoven naar 2022 en alsnog besteed.

Indien het cijfermatige rekeningsaldo 2021 van € 7.496.000 voordelig wordt gecorrigeerd met de rekeningsaldbestemmende posten (afgerond € 4.440.000 voordelig) ontstaat een reëel rekeningsaldo 2021 van € 3.056.000 voordelig.

Het reële rekeningresultaat 2021 bedraagt 2,61% van de totale omzet 2021 (= € 117.000.000,00) en komt hiermee niet boven de Ermelose norm voor budgettaire afwijkingen, die 5% is, uit. Voor de omvang van een rekeningoverschot of -tekort zijn geen landelijke of wettelijke normen beschikbaar. Sinds de Rekening 2007 wordt in Ermelo het rekeningsaldo afgezet tegen de 5%-norm voor budgettaire afwijkingen, zoals bepaald in de Regeling Budget- en kredietbeheer gemeente Ermelo.

Over de jaren komen wij tot de volgende werkelijke afwijkingen:

Jaren	Percentage
2018	-/- 0,11%
2019	-/- 4,80%
2020	0,11%
2021	2,61%

Omschrijving	Bedrag
Cijfermatig rekeningsaldo 2021	€ 7.496.000,00 V
Naar 2022 overlopende taken en budgetten 2021	€ 4.440.000,00 V
Reëel rekeningsaldo 2021	€ 3.056.000,00 V
Op hoofdlijnen bestaat het reëel rekeningsaldo 2021 uit de volgende posten (> € 200.000):	
Budgettaire uitkomst 2021 Kadernota en Beraps	€ 880.000,00 N
Lagere bijdrage (uniforme) Meerinzicht	€ -435.000,00 V
Door hogere WOZ-waarde, hogere OZB opbrengsten eigenaren woningen	€ -515.000,00 V
Vrijval voorziening wachtgeld (oud) bestuurders (APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambt dragers) door hogere rente	€ -232.000,00 V
Algemene uitkering gemeentefonds en stelpost circulaires algemene uitkering, per saldo	€ -2.500.000,00 V
Diverse mutaties Reserves en Voorzieningen waaronder storting verkoop gronden Trefpunt, per saldo	€ 692.000,00 N
Voortgezet onderwijs: kosten tijdelijke huisvesting De Rietschans	€ 341.000,00 N
Leerlingenvervoer door corona meer kosten vervoer	€ 253.000,00 N

Jeugdbeleid: Door corona lagere subsidieverstreking peuterspeelzalen en lagere uitgaven preventie en perspectief jongerenwerk	€ -485.000,00 V
WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) met name minder gebruik van de WMO voorzieningen en hierdoor ook terugloop van de eigen bijdrage	€ -267.000,00 V
Inkomensondersteuning lagere uitvoeringskosten en minder verstrekkingen uitkeringen	€ -547.000,00 V
WSW (Wet Sociale Werkvoorziening, hogere bijdrage Inclusief Groep	€ 207.000,00 N
Decentralisatie Jeugdwet hogere kosten	€ 262.000,00 N
Meer opbrengsten omgevingsvergunningen en anterieure overeenkomsten	€ -599.000,00 V
Overige afwijkingen, per saldo	€ -111.000,00 V

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting

Overzicht van baten en lasten

Bedragen (x 1.000,00) - = nadeel Programma's		Programma begroting 2021	Begrotings wijzigingen 2021	Begroting 2021 (na wijziging)	Jaarrekening 2021	Saldo Jaarrekening t.o.v. Begroting
Programma Samen Werken voor Ermelo	lasten	5.284	281	5.565	5.771	-206
	baten	-589	-22	-611	-1.105	494
	saldo	4.695	259	4.954	4.666	288
Programma Samen Leven in Ermelo	lasten	41.679	7.483	49.162	48.277	885
	baten	-5.923	-2.850	-8.773	-10.002	1.229
	saldo	35.756	4.633	40.389	38.275	2.114
Programma Samen Wonen in Ermelo	lasten	16.754	5.704	22.458	19.449	3.009
	baten	-8.195	-4.548	-12.743	-12.136	-607
	saldo	8.559	1.156	9.715	7.313	2.402
Programma Samen Ondernemen in Ermelo	lasten	850	260	1.110	827	283
	baten	-146	0	-146	-136	-10
	saldo	704	260	964	691	273
Subtotaal programma's		64.567	13.728	78.295	74.324	3.971
		-14.853	-7.420	-22.273	-23.379	1.106
		49.714	6.308	56.022	50.945	5.077
<u>Algemene Dekkingsmiddelen:</u>						
- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	lasten	335	0	335	338	-3
	baten	-12.148	0	-12.148	-12.473	325
	saldo	-11.813	0	-11.813	-12.135	322
- Algemene uitkering	lasten	0	0	0	0	0
	baten	-47.718	-5.037	-52.755	-52.845	90
	saldo	-47.718	-5.037	-52.755	-52.845	90
- Dividend	lasten	1	0	1	5	-4
	baten	-514	129	-385	-384	-1
	saldo	-513	129	-384	-379	-5
- Saldo van de financieringsfunctie	lasten	274	-1	273	150	123
	baten	-523	69	-454	-450	-4
	saldo	-249	68	-181	-300	119
- Overige algemene dekkingsmiddelen	lasten	1.135	753	1.888	37	1.851
	baten	-1.002	-17	-1.019	-998	-21
	saldo	133	736	869	-961	1.830
- Overhead	lasten	11.807	1.866	13.673	12.728	945
	baten	-189	0	-189	-249	60
	saldo	11.618	1.866	13.484	12.479	1.005
- Vennootschapsbelasting	lasten	0	0	0	6	-6
	baten	0	0	0	0	0
	saldo	0	0	0	6	-6
- Onvoorzien	lasten	27	-2	25	0	25
	baten	0	0	0	0	0
	saldo	27	-2	25	0	25
(Gerealiseerde) totaal saldo van baten en lasten		78.146	16.344	94.490	87.588	6.902
		-76.947	-12.276	-89.223	-90.778	1.555
		1.199	4.068	5.267	-3.190	8.457

Toevoeging/onttrekking aan reserves:						
Programma Samen Werken voor Ermelo	lasten	3.062	2.726	5.788	5.522	266
	baten	-2.127	-5.515	-7.642	-7.484	-158
	saldo	935	-2.789	-1.854	-1.962	108
Programma Samen Leven in Ermelo	lasten	0	0	0	0	0
	baten	-7	0	-7	-7	0
	saldo	-7	0	-7	-7	0
Programma Samen Wonen in Ermelo	lasten	278	850	1.128	1.360	-232
	baten	-2.405	-2.129	-4.534	-3.697	-837
	saldo	-2.127	-1.279	-3.406	-2.337	-1.069
Programma Samen Ondernemen in Ermelo	lasten	0	0	0	0	0
	baten	0	0	0	0	0
	saldo	0	0	0	0	0
Subtotaal mutaties reserves	lasten	3.340	3.576	6.916	6.882	34
	baten	-4.539	-7.644	-12.183	-11.188	-995
	saldo	-1.199	-4.068	-5.267	-4.306	-961
Het geraamde versus gerealiseerde resultaat		0	0	0	-7.496	7.496
					V	V

		Programma begroting 2021	Begrotings wijzigingen 2021	Begroting 2021 (na wijziging)	Jaarstukken 2021	Saldo Jaarstukken t.o.v. Begroting
Incidentele lasten en baten						
Incidentele lasten en baten	lasten	5.979	13.407	19.386	16.714	2.672
	baten	-3.033	-8.729	-11.762	-12.672	910
	saldo	2.946	4.678	7.624	4.042	3.582
Stelpost Incidenteel onvoorzien	lasten	27	-2	25	0	25
	baten	0	0	0	0	0
	saldo	27	-2	25	0	25
Totaal Incidentele lasten en baten	saldo	2.973	4.676	7.649	4.042	3.607
Structurele lasten en baten	lasten	75.480	6.515	81.995	77.755	4.240
	baten	-78.453	-11.191	-89.644	-89.293	-351
Totaal Structurele lasten en baten	saldo	-2.973	-4.676	-7.649	-11.538	3.889
Jaarstukken 2021 totaal	lasten	81.486	19.920	101.406	94.469	-6.937
	baten	-81.486	-19.920	-101.406	-101.965	-559
Het geraamde versus gerealiseerde resultaat		0	0	0	-7.496	-7.496

De incidentele lasten en baten zijn opgenomen als totalen, voor gedetailleerde informatie zijn onderstaande overzichten beschikbaar:

[Detailoverzicht incidentele lasten](#)

[Detailoverzicht incidentele baten](#)

Begrotingscriterium

In de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de Commissie BBV staan regels met betrekking tot het begrotingscriterium. Het begrotingscriterium is een belangrijk toetsingscriterium bij de accountantscontrole. Concreet wordt met de controle op het begrotingscriterium getoetst of het budgetrecht van de raad is gerespecteerd. Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is voorgelegd aan de raad zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Daarbij geldt dat begrotingsoverschrijdingen binnen bestaand beleid door de accountant niet worden betrokken bij de overweging om al dan niet tot een goedkeurende verklaring te komen. Evenzeer telt ook mee of de begrotingsoverschrijding past binnen de door de raad vastgestelde beleidskaders. Volgens de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de Commissie BBV zijn er echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid zijn gebleven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen bij open-einde regelingen.

Bij het opstellen van de Jaarstukken 2021 zijn de programmalasten en investeringen getoetst op kostenoverschrijdingen. Geconcludeerd kan worden dat er geen begrotingsonrechtmatigheid heeft plaatsgevonden.

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen wordt verwezen naar de toelichting op de baten en

lasten. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Begrotingsafwijking lasten				Verklaring overschrijding
Programma	Begroot	Realisatie	Verschil	
Samen Werken voor Ermelo	5.565.000	5.771.000	-206.000	Overschrijding, past binnen het bestaande beleid
Samen Leven in Ermelo	49.162.000	48.277.000	885.000	niet van toepassing vanwege overschrijding
Samen Wonen in Ermelo	22.458.000	19.449.000	3.009.000	niet van toepassing vanwege overschrijding
Samen Ondernemen in Ermelo	1.110.000	827.000	283.000	niet van toepassing vanwege overschrijding

Financieel kengetal: Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reëel evenwicht van de begroting wordt thans al onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves te delen door de totale baten en uit te drukken in een percentage. Als gevolg van de Covid-19 pandemie is dit kengetal ook dit jaar sterk vertekend en daarmee het kengetal te hoog.

Hoe positiever (hoger) het percentage, hoe groter de structurele exploitatieruimte is.

Kengetal	Jaarstukken 2019	Jaarstukken 2020	Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Structurele exploitatieruimte	-3,4% C	4,2% A	3,6% A	8,3% A

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Hieronder is een tabel opgenomen met rekeningsaldo bestemmende posten per programma. In de toelichtingen per programma is een nadere uitsplitsing te vinden.

Programma (bedragen x € 1.000,00)	Bedrag
Samen werken voor Ermelo	-2.399 V
Samen Leven in Ermelo	-1.205 V
Samen Wonen in Ermelo	-456 V
Samen Ondernemen in Ermelo	-178 V
Bedrijfsvoering en voorzieningen	-475 V
Dekking uit voorzieningen	273 N
Totaal rekeningsaldo bestemmende posten	-4.440 V

Programma Samen Werken voor Ermelo

Budgettaire uitkomst exploitatie (bedragen x € 1.000,00)	saldo 2020	lasten 2021	baten 2021	saldo 2021
Primitieve begroting	-43.951	20.203	-67.222	-47.019
Begrotingswijzigingen	-3.296	6.473	-12.522	-6.049
Begroting na wijziging	-47.247	28.676	-79.744	-51.068
Jaarstukken	-47.613	25.916	-79.691	-53.775
Saldo jaarstukken en begroting	-366	-2.760	53	-2.707

Onderwerp	Bedrag
Bestuursorganen	
Hogere vergoedingen raad	2 N
College van burgemeester en wethouders	
Salarissen college	-14 V
Voormalig personeel college	17 N
Studiekosten college	-5 V
Overige personeelskosten	4 N
Advieskosten bestuursderspensioenen	6 N
Onttrekking pensioenvoorziening wethouders	-232 V
Kleine verschillen	1 N
Ondersteuning Raad	
RSBP: Opleiding griffier besluit werkgeverscommissie	-11 V
RSBP: Tijdelijke uitbreiding griffie 2022 besluit werkgeverscommissie	-55 V
RSBP: Realisatie maatschappelijk werkprogramma in 2022 door coronavertraging	-12 V
Salariskosten griffie	-55 V

Inhuur griffie	96	N
Lagere kosten notubiz	-12	V
Wervingskosten nieuwe griffier	20	N
RSBP: Overheveling batig saldo Rekenkamercommissie Ermelo Harderwijk	-15	V
Facturatie bijdrage Harderwijk 2020 rekenkamercommissie	-40	V
Hogere kosten accountantscontrole	14	N
Minder voorlichtingskosten corona	-50	V
Ondersteuning college & directie		
Lagere kosten verslaglegging Ondernemingsraad	-10	V
RSBP: Subsidies Ermelo 50 jaar zelfstandig	-20	V
Burgeraangelegenheden		
Meer doorbelaste kosten (met name inhuur)	47	N
Lagere legesopbrengst diverse documenten Burgerzaken	115	N
Hogere salariskosten en overige kosten	20	N
Hogere opbrengst naturalisaties	-8	V
Hogere kosten verkiezingen (coronakosten)	18	N
Hogere kosten verkiezingen niet corona	64	N
Diverse kleine verschillen	-2	V
Communicatie, intergemeentelijke samenwerking en Juridische zaken		
Meer doorbelaste kosten (met name inhuur)	3	N
Hogere kosten bijeenkomsten (TV opnames i.v.m. corona)	4	N
Hogere kosten klachtenmanagement	2	N
Hogere kosten intergemeentelijke samenwerking afval	5	N
Hogere kosten VNG	6	N
Inkomsten planschade	-22	V
RSBP: Kosten traject netwerk gemeente	-76	V
Diverse kleine afwijkingen	-1	V
Brandweer en rampenbestrijding		
Hogere kosten energie	12	N
Bijdrage VNOG 2020	-147	V
Lagere bijdrage VNOG rampenbestrijding	-7	V
Diverse verschillen	-10	V
Openbare orde en veiligheid		
Meer doorbelaste kosten (met name inhuur)	51	N
Inzet BOA's anti-coronamaatregelen	50	N
Kosten toezicht en handhaving openbare orde	-35	V
Kosten preventie	-4	V
Nutsbedrijven		
Hogere kosten Nuval	5	N
Wet WOZ		
Kosten Waarderingskamer niet geraamd	5	N
Belastingen		
Hogere opbrengst OZB eigenaar	-515	V
Hoger bedrag oninbaar	45	N
Hogere opbrengst invordering	-5	V
Lagere opbrengst OZB eigenaar en gebruik	53	N
Lagere opbrengst reclamebelasting	6	N
Hogere opbrengst Precariorechten	-22	V
Lagere opbrengst Toeristenbelasting en forensenbelasting	115	N
Kleine verschillen	-4	V
Algemene dekkingsmiddelen		
Algemene uitkering Gemeentefonds 2021	95	N
Algemene uitkering Gemeentefonds 2020	13	N
Algemene uitkering Gemeentefonds 2019	18	N
Diverse verschillen	-10	V
RSBP Nog uit te geven bedragen in 2022 uit de decembercirculaire 2021	-256	V
Stelposten		
RSBP: Kosten organisatieontwikkeling in 2023	-77	V
RSBP: Stelpost circulaire algemene uitkering	-1.017	V
Stelpost circulaire Algemene uitkering	-1.483	V
Stelpost uitkomst Bestuursrapportages	627	N
Stelpost nog te bezuinigen	253	N
Stelpost indexering GR's	-63	V
Stelpost incidenteel onvoorzien	-25	V
Overige algemene dekkingsmiddelen	-20	V
BTW compensatiefonds en omzetbelasting		
BTW GR-en	13	N
BTW component Afvalstoffen	-21	V
Rente		
Lagere rente langlopende geldleningen	-119	V
Reserves en voorzieningen		
Lagere storting in Algemene reserve vrij besteedbaar	-39	V
Diverse mutaties reserves en voorzieningen	108	N
Lagere onttrekking aan de Algemene reserve vrij besteedbaar	93	N
Lagere onttrekking aan de reserve Overig Verkeer en Vervoer	34	N
Lagere onttrekking aan de reserve GVVP	161	N
Lagere onttrekking aan de reserve Centrumontwikkeling CO	74	N
Lagere onttrekking aan de reserve MOP Gebouwen	24	N
Lagere onttrekking aan de reserve MOP Gebouwen programma 5 BBV	25	N
Lagere onttrekking aan de reserve Duurzaamheid programma 7 BBV	98	N
Hogere storting in de reserve Grondexploitatie programma 8 BBV	802	N
Geen onttrekking aan de Algemene reserve vrij besteedbaar	65	N
Lagere onttrekking aan de reserve Grondexploitatie	400	N

Lagere onttrekking aan de reserve Bouwen	10	N
RSBP: Oranjepark anterieure overeenkomst	-850	V
RSBP: Bovenwijkse voorzieningen recreatie cluster Horst	-120	V
RSBP: Reserve MOP gebouwen extra kosten vervangen houtwerk muziektent	10	N
RSBP: Algemene reserve nieuw bestemmingsplan gebied Haspelstrook	48	N
RSBP: Reserve Grondexploitatie inhuur herontwikkeling Raadhuisplein Station	16	N
RSBP: Reserve Grondexploitatie project De Wegwijzer/ Kerklaan en Postlaantje	70	N
RSBP: Reserve Grondexploitatie Sanering en Ontwikkeling Boskamer	104	N
Haalbaarheidsstudie Hart van Horst		
RSBP: Reserve Grondexploitatie grootschalige woningbouw	41	N
RSBP: Egalisatiereserve meerjarenbegroting bijdrage buurthuis accommodatie Oranjepark	-179	V
Bedrijfsvoering + FGI		
meer salariskosten		
Meer inhuur communicatie	44	N
Minder lasten overblijffaciliteiten	-35	V
Minder lasten programma dienstverlening	-171	V
Geen lasten inspectie elektrische installaties	-16	V
Hoger gasverbruik gemeentehuis	31	N
Minder lasten onderhoud gemeentehuis	-12	V
Calamiteit noodaggregaat kelder	8	N
Hogere uitgaven schoonmaak gemeentehuis	23	N
Lagere kosten verzekering gemeentehuis	-13	V
Meer portikosten	8	N
Lagere kosten Meerinzicht	-15	V
RSBP: Ontwikkeling/innovatie DIV en DS digitaal	-128	V
RSBP: Intensivering Samenwerking EHZ	-19	V
Lagere kosten afschrijvingen	-59	V
Diverse verschillen	-67	V
Centrale personeelsbudgetten		
RSBP: Centraal opleidingsbudget grote belangstelling voor trainingen uitvoering mogelijk met combinatie budget 2022	-37	V
RSBP: Strategisch HRM beleid	-18	V
Voormalig personeel	215	N
Lagere salariskosten overhead	-150	V
Hogere inhuurkosten overhead	253	N
Hogere kosten overige goederen en diensten overhead	50	N
Lagere bijdrage Meerinzicht domein bedrijfsvoering	-435	V
Coronakosten overhead	65	N
Bankkosten	10	N
Diverse verschillen	-61	V
Doorbelasting overhead		
Voordeel doorbelasting overhead	-498	V
Totaal saldo	-2.707	V

Programma Samen Leven In Ermelo

Budgettaire uitkomst exploitatie (bedragen x € 1.000,00)	saldo 2020	lasten 2021	baten 2021	saldo 2021
Primitieve begroting	34.600	41.679	-5.923	35.756
Begrotingswijzigingen	3.026	7.483	-2.850	4.633
Begroting na wijziging	37.626	49.162	-8.773	40.389
Jaarstukken	35.332	48.277	-10.002	38.275
Saldo jaarstukken en begroting	-2.294	-885	-1.229	-2.114

Onderwerp	Bedrag
Primair onderwijs	
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	-7 V
Hogere inhuurlasten	12 N
OZB aanslagen	-81 V
Sloopkosten Pretorius vallen lager uit dan de ramingen	-55 V
Overige verschillen	4 N
Voortgezet speciaal onderwijs	
Tijdelijke huisvesting Rietschans, huurkosten	108 N
Tijdelijke huisvesting Rietschans, voorbereidingskosten	233 N
Overige verschillen	6 N
Voortgezet onderwijs	
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	6 N
Huisvesting	-92 V
Gebruik sportaccommodaties	-20 V
Gemeensch. lasten/baten onderwijs	
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	2 N
OAB gelden: achterblijven van toekenningen beschikbare middelen	-17 V
Leerlingenvervoer: meer bewegingen door corona	253 N
Stimulering schooldeelname	-22 V
Overige verschillen	-3 V
Kunst en cultuur	
RSBP 2021: Cultuurfonds	-32 V
RSBP 2021: Kleinschalige podiumkunst	-20 V
RSBP 2021: Cultuur- en erfgoed, digitalisering erfgoed	-25 V
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	2 N
Cultuurbeleid	-17 V

Subsidies: lagere toekenning voor muzikeducatie en podiumkunsten door voornamelijk door corona	-25	V
Sociaal cultureel werk		
RSBP 2021: Dorpendeal	-180	V
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	4	N
RSBP 2021: Wijkgerichte aanpak: de uitvoering is vertraagd	-331	V
Overige verschillen	-6	V
Sport		
RSBP 2021: Combinatiefunctie	-7	V
RSBP 2021: Combinatiefunctie	-6	V
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	3	N
Brede scholen en sportfuncties	-13	V
Sportaccommodaties: kosten voor rekening gemeente Ermelo zoals verzekering sportaccommodaties en pacht FC Horst.	23	N
Calluna en Balvers: Lagere onttrekking uit de voorziening gebaseerd op werkelijke kosten	-111	V
Interactie	43	N
Corona gerelateerde kosten Sport	82	N
Corona gerelateerde inkomsten Sport	-71	V
Overige kleine verschillen per saldo	15	N
Sociaal-cult. & maatsch. Accommodaties		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	4	N
Exploitatiebijdrage aan Interactie m.b.t. de Dialoog: De definitieve afrekening op basis van werkelijk resultaat m.b.t. de Dialoog betreft een bedrag van € 274.872,00.	275	N
Dekking uit begroting Dialoog binnen gemeente (conform besluitvorming Dialoog)	-195	V
Dekking stelpost Dialoog m.b.t. 2021 (conform besluitvorming Dialoog)	-69	V
Corona gerelateerde kosten buurt- en clubhuizen	81	N
Corona gerelateerde inkomsten buurt- en clubhuizen	-27	V
RSBP 2021: Stelpost business case: conform besluitvorming Dialoog wordt een bedrag van € 49.000,00 overgeheveld ter dekking van de exploitatiebijdrage Dialoog 2022	-49	V
Incidentele post begroting Dialoog restant	-33	V
Overige kleine verschillen per saldo	13	N
Jeugdbeleid		
RSBP 2021: Laaggeletterdheid	-4	V
RSBP 2021: Kansrijke start, nu niet zwanger	-56	V
RSBP 2021: werkbudget sociale wijkteams	-22	V
RSBP 2021: Aanpak multiprobleemwijk huishoudens	-100	V
RSBP 2021: Inclusie agenda, tillift t.b.v. zwembad	-13	V
RSBP 2021: Aanleg trimbaan	-30	V
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	-7	V
Hogere inhuurlasten	10	N
Subsidies: lagere toekenning of zelfs uitblijven van toekenning aan peuterspeelzalen en overig jeugdbeleid, voornamelijk door corona	-208	V
Wijkteams: inzet op de inzet van wijkteams en preventie blijft achter.	-122	V
Jongerenwerk: lagere uitgaven preventie en perspectief	-269	V
Ouderenbeleid		
Overige kleine verschillen per saldo	-22	V
Gezondheidszorg		
RSBP 2021: maatwerkwoningen	-577	V
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	-6	V
Hogere inhuurlasten	-10	V
Overige kleine verschillen per saldo	49	N
Beleid voor mensen met een beperking		
Overige kleine verschillen per saldo	-12	V
WMO (oud):		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	-7	V
Hogere inhuurlasten	-12	V
Voorzieningen: in 2021 is minder gebruik gemaakt van de WMO voorzieningen, zoals woningaanpassingen en vervoersvoorzieningen.	-362	V
Eigen bijdrage, terugloop	95	N
Asielzoekers		
Overige kleine verschillen per saldo	11	N
Inkomensondersteuning		
RSBP2021: Schuldhulpverlening	-61	V
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	-3	V
Hogere inhuurlasten	4	N
Uitvoeringskosten	-328	V
Voorziening dubieuze debiteuren SoZa	-106	V
BUIG	-70	V
Uitvoering bijzondere bijstand corona	-11	V
Bijzondere bijstand programmalasten	63	N
Uitkeringen: er zijn minder sociale uitkeringen verstrekt	-158	V
Subsidies: hoger aantal beschikkingen, waaronder leergeld	127	N
Dubieuze debiteuren SoZa: er is door een lager oninbaarheidsrisico een vrijval ingeboekt van de voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken.	260	N
Leergeld bijdragen andere gemeenten	-80	V
Overige kleine verschillen per saldo	24	N
Activering en uitstroom		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	-7	V
Hogere inhuurlasten	13	N
Corona: meerkosten vanuit WSW	52	N
WSW bijdrage: hogere bijdrage 2021	207	N
Centrum Werk en Inkomen: lagere uitgaven	-84	V
Overige kleine verschillen per saldo	-53	V
Uitvoering Wet Inburgering		

Overige kleine verschillen per saldo	3	N
Decentralisatie WMO 2015		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	3	N
Uitvoering WMO: hogere kosten voor bedrijfsvoering	87	N
PGB WMO	-59	V
Sociaal en cultureel werk	-21	V
Toegankelijke voorzieningen	-19	V
Clientondersteuning	15	N
Wijkteams en Mantelzorg: lagere uitgaven	-99	V
Participatie zorg	-90	V
Uitvoeringskosten	188	N
Overige kleine verschillen per saldo	-3	V
Decentralisatie Jeugdwet 2015:		
RSBP 2021: Huisvesting CJG	-60	V
Uitvoering: hogere inzet in 2021, intensivering	161	N
Programmalaasten jeugd	101	N
PGB Jeugd	-117	V
Overige kleine verschillen per saldo	26	N
Totaal saldo	-2.114	V

Programma Samen Wonen in Ermelo

Budgettaire uitkomst exploitatie (bedragen x € 1.000,00)				
	saldo 2020	lasten 2021	baten 2021	saldo 2021
Primitieve begroting	8.631	16.754	-8.195	8.559
Begrotingswijzigingen	160	5.704	-4.548	1.156
Begroting na wijziging	8.791	22.458	-12.743	9.715
Jaarstukken	7.999	19.449	-12.135	7.314
Saldo jaarstukken en begroting	-792	-3.009	608	-2.401

Onderwerp	Bedrag	
Verkeer en Vervoer		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	-5	V
Kapitaallasten	-9	V
RSBP: 2021 Onderzoeken 't Weijtje	-50	V
<u>DVO Mobiliteit en Bereikbaarheid:</u> Bij de jaarrekening 2020 was een bedrag opgenomen voor een bijdrage in het mobiliteitsfonds. Deze storting heeft niet plaatsgevonden omdat het mobiliteitsfonds pas per 1 januari 2021 is ingesteld. De opgenomen "nog te betalen" is daarom vrijgevallen.	-27	V
<u>Hogere opbrengst leges kabels en leidingen:</u> Betreft meer inkomsten uit legeskosten door aanzienlijk meer aanvragen t.b.v. aanleg en/of vervanging van ondergrondse infrastructuur. Deze aanvragen zijn op voorhand niet in te schatten. De Netbeheerders bepalen de ontwikkeling op deze post. Voor 2021 is dit positief uitgevallen en zorgt dit voor een aanzienlijke toename van opbrengsten.	-94	V
<u>Regulier onderhoud wegen (verhard en onverhard):</u> Door een natte zomer en herfst hebben we minder kunnen doen dan gepland. Voor verharde wegen geldt dat er enkel groot onderhoud is geweest. waardoor kleine reparaties niet meer uitgevoerd zijn. Hetzelfde geldt voor de fietspaden.	-47	V
<u>Wegbelijning:</u> Deel werd direct uitgevoerd met groot onderhoud wegen, waardoor er minder kosten waren voor team wijkservice.	-32	V
<u>Groen en Berm onderhoud: De overschrijding is ingezet om de overschrijding op het budget onderhoud bomen deels te dekken</u>	-12	V
<u>Led Sign Infozuil:</u> Aangezien deze zuilen nog maar net zijn geplaatst hoefde er in 2021 geen onderhoud aan te worden gepleegd.	-10	V
<u>Vervanging lichtmasten:</u> Dit budget was aanvankelijk bedoeld als dekkingspost in verband met de grootschalige vervanging van armaturen. Daarnaast is er een nieuw beleids-/beheerplan Openbare Verlichting opgesteld. In dit plan zijn voldoende gelden opgenomen om de lichtmasten te kunnen vervangen. Derhalve kan het restantbudget van 2021 vrijvallen	-23	V
<u>Regulier en Incidenteel onderhoud:</u> Door de grootschalige vervanging van armaturen is er minder onderhoud uitgevoerd.	-42	V
<u>Diverse kleine verschillen:</u>	-53	V
Riolering & waterzuivering		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	-79	V
Kapitaallasten (toerekening rente)	-10	V
Mutatie voorziening	594	N
RSBP 2021: onderhoud riolering	-95	V
Kosten riolering: Kosten lager vanwege corona en de hierdoor ontstane capaciteitsproblemen bij zowel de gemeente alsmede de bureau's en uitvoerders. Werkzaamheden zijn hierdoor uitgesteld of doorgeschoven naar 2022.	-166	V
Lagere opbrengsten riolering	51	N
Overige kleine verschillen per saldo	-29	V
Begraafplaats		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	-7	V
Kapitaallasten (toerekening rente)	0	
RSBP 2021: Vervanging groen	-25	V
Leges lijkbezorging: Meer begrafenissen plaatsgevonden als gevolg van Corona.	-85	V
Leges instandhouding graven: Meer graven voor onbepaalde tijd uitgegeven, hierdoor zijn er meer opbrengsten gerealiseerd dan geraamd.	-46	V
Leges reiniging graven: Het voordeel wordt veroorzaakt, omdat er meer aanvragen zijn geweest in 2021. Hierdoor zijn meer opbrengsten gerealiseerd dan geraamd.	-87	V

Verhardingen en Infrastructuur: Vervanging van groen heeft vertraging opgelopen omdat dit gecombineerd uitgevoerd gaat worden samen met project verruiming van graven.	-4	V
Voorziening schoonmaken graven	41	N
Overige kleine verschillen per saldo	7	N
Openbaar Groen		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	-12	V
RSBP: 2021 Stedelijk Groen Vervanging	-21	V
RSBP: 2021 Bomen Vervanging	-31	V
Hogere kosten Bomen dagelijks groot onderhoud: Voorafgaand aan 2021 hebben we 3 droge jaren gehad. Dit zorgt dat de bomen intensiever onderhoud vragen. Wortels drogen steeds meer uit en dit doet wat met de boom in het geheel. Er ontstaat meer dood hout en bomen sterven vaker af. Het dode hout vraagt om een hogere frequentie in inspectierondes. En ook om meer kosten voor het verwijderen hiervan.	29	N
Diverse kleine verschillen:	-19	V
Speelvoorzieningen		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	0	
RSBP: 2021 Vervanging speeltoestellen	-17	V
Bossen heide en natuurterreinen		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	14	N
Hogere kosten bosbeheer: Langs de Drieërweg/Postweg/Oude Arnhemsekarweg/Ericalaan/Putterweg/J.Catslaan/Staringlaan heeft een onvoorziene veiligheidssnoei plaatsgevonden. Daarnaast is een herstel van rasters rondom verjonging uitgevoerd en is er apparatuur aangeschaft voor faunabeheer.	55	N
Lagere opbrengst houtverkoop: De lagere opbrengst wordt verklaard door de lage houtprijzen voor grove den (grenen: vezel en OSB). Dit komt door het enorme aanbod van stervend hout als gevolg van droogte en aanverwante klimatologische omstandigheden, voor een groot deel vanuit Duitsland. In 2021 was het dunningsblok (Haspelberg e.o.) aan de beurt. Dit blok bestond voor het grootste deel uit grove den = grenen.	9	N
Hogere bijdrage rijk heide: In 2021 is een extra SNL-subsidie voor begrazing van de Ermelosche heide met Veluwe heideschappen ontvangen.	-66	V
Diverse kleine verschillen:	-38	V
Ruimtelijke Ordening		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	76	N
Kapitaallasten (toerekening rente)	0	
RSBP 2021: Herontw. Raadhuisplein/Stationsstraat	-16	V
RSBP 2021: bestem.pl. Haspelstrook	-51	V
RSBP 2021: Hoogspanningskabels	-25	V
RSBP 2021: Implementatie omgevingswet	-11	V
RSBP 2021: Leemkuul maatschappelijk	-85	V
RSBP 2021: Project Uwoon Kerklaan/Postlaan	-193	V
RSBP 2021: Project Uwoon Kerklaan/Postlaan	100	N
RSBP 2021: bestem.pl. ZNWV Dillenburg-Rehoboth	1.051	N
RSBP 2021: CO-verbetering puin en gevels	-50	V
Kapitaallasten centrumontwikkeling	9	N
Bestemmingsplan Strand Horst: Voordeel wordt veroorzaakt omdat het restant van het aangevraagde budget niet overgeheveld wordt naar 2022. Beroepsprocedure Strand Horst is in 2021 afgerond.	-44	V
Bestemmingsplan Herontwikkeling Veldwijk Hooge Riet: Nadeel heeft te maken met de plankosten die in 2021 zijn gemaakt. Hiervoor was geen budget beschikbaar in 2021.	53	N
Bestemmingsplan ZNWV Dillenburg-Rehoboth: Beschikbaar budget was bedoeld voor de plankosten. Er zullen geen plankosten meer gemaakt worden. Budget komt vrij te vallen.	-14	V
Opbrengsten anterieure bijdragen bestemmingsplannen: Deel van de opbrengsten die in 2021 zijn ontvangen waren niet begroot.	-352	V
Overige kleine verschillen per saldo	-39	V
Bouwen		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	72	N
Kapitaallasten	0	
RSBP 2021: Muziektent MOP	-23	V
Omgevingsvergunningen: Als gevolg van Corona zijn meer vergunningsaanvragen binnengekomen. Burgers zijn meer gaan verbouwen aan het huis. Dit leidt tot stijgende opbrengsten.	-247	V
Overige kleine verschillen per saldo	-29	V
Volkshuisvesting		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	11	N
Kapitaallasten	0	
RSBP 2021: Afweging woningplannen	-83	V
RSBP 2021: Afweging woningplannen	126	N
RSBP 2021: Boskamer	-104	V
RSBP 2021: Onderzoek grootschalige woningbouw	-41	V
RSBP 2021: Tijdelijke Huisvesting Beemdweg	-48	V
RSBP 2021: Tijdelijke Huisvesting Beemdweg	-525	V
Startersleningen: Het voordeel wordt veroorzaakt omdat in 2021 de rentebaten zijn opgenomen van de verstrekte leningen.	-30	V

Onderzoek transformatie kleinschalig recreatieparken: De kosten voor onderzoek zijn gedekt uit het budget Vitale Vakantieparken.	-25	V
Overige kleine verschillen per saldo	-41	V
Milieu		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	15	N
RSBP 2021: uitv.progr. Duurzaamheid	-62	V
ODNV bijdrage 2021	-9	V
RSBP 2021: Transitievisie warmte	-97	V
Sanering gemeentelijke asbestwegen restant	-29	V
RSBP 2021: Wijk v/d Toekomst isolatiemaatregelen particulieren (budgetneutraal conform raadsvoorstel, dekking uit RSBP provinciale subsidie)	-1.685	V
RSBP 2021: Wijk v/d Toekomst provinciale subsidie (budgetneutraal, ter dekking uitgaven)	1.685	N
RSBP 2021: Budget geluidsanering wegverkeer (budgetneutraal, dekking uit RSBP voorbereidingssubsidie ministerie I&W)	-94	V
RSBP 2021: Voorbereidingssubsidie ministerie I&W geluidsanering wegverkeer (budgetneutraal, ter dekking uitgaven)	94	N
RSBP 2021: Klimaatadaptatie	-35	V
RSBP 2021: RREW energiebesparing (budgetneutraal, dekking uit specifieke uitkering)	-175	V
RSBP 2021: RREW energiebesparing (budgetneutraal, ter dekking uitgaven)	175	N
Overige kleine verschillen per saldo	-3	V
Huishoudelijke afvalstoffen		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	1	N
Kapitaallasten	-1	V
Mutatie voorziening	220	N
Kosten inzamelen afval: Kosten hoger vanwege meer te verwerken afval i.v.m. corona. Mensen gingen ook in 2021 vaak vanuit huis werken waardoor afvallevering is toegenomen. Tevens meer woningen bijgekomen in 2021, dus hierdoor meer aangeboden.	173	N
Opbrengsten inzamelen afval: Opbrengsten hoger vanwege meer te verwerken afval i.v.m. thuiswerken. Tevens meer woningen bijgekomen in 2021 waardoor meer afval is aangeboden en dus ook verkocht.	-394	V
BTW component: Meer BTW betaald wegens gestegen kosten.	22	N
Leges en andere rechten: Meer woningen bijgekomen, door corona ook in 2021 veel vanuit huis gewerkt, dus meer aangeboden. Daarnaast zijn de tarieven voor de afval licht gestegen waardoor inkomsten hoger zij uitgevallen dan begroot.	-81	V
Overige kleine verschillen per saldo	3	N
Grondzaken		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	106	N
Kapitaallasten	41	N
RSBP 2021: Strategisch beleidskader	-45	V
Verkoop grond: Voordeel wordt met name veroorzaakt door de bijdrage die de gemeente heeft ontvangen voor vervreemding Leemkuul.	-72	V
Overige kosten eigendomsbeheer: Nadeel wordt veroorzaakt door de belastingaanslagen van de gemeentelijke panden.	85	N
Overige kleine verschillen per saldo	-31	V
Grondexploitatie		
Complex Het Trefpunt: winstneming: Dit betreft de verplichte winstneming op grond van de gerealiseerde resultaten tot en met 2021. Dit voordeel is gestort in de reserve Grondexploitatie.	-1.062	V
Complex Veldzicht Noord 4e Fase: winstneming: Dit betreft de verplichte winstneming op grond van de gerealiseerde resultaten tot en met 2021. Dit voordeel is gestort in de reserve Grondexploitatie.	-140	V
Algemene kosten grondexploitatie	9	N
Overige kleine verschillen per saldo	4	N
Totaal saldo	-2.401	V

Programma Samen Ondernemen in Ermelo

Budgettaire uitkomst exploitatie (bedragen x € 1.000,00)	saldo 2020	lasten 2021	baten 2021	saldo 2021
Primitieve begroting	720	850	-146	704
Begrotingswijzigingen	110	260	0	260
Begroting na wijziging	830	1.110	-146	964
Jaarstukken	672	827	-136	691
Saldo jaarstukken en begroting	-158	-283	10	-273

Onderwerp	Bedrag
Toerisme & recreatie	
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	24 N
Kapitaallasten	0
RSBP 2021 Promotie en marketing Ermelo	-24 V
RSBP 2021 Aanjagen verblijfsrecreatie	-77 V
RSBP 2021 Regionaal programma VVP	-20 V
RSBP 2021 SNV Toerisme en Recreatie	-38 V
RSBP 2021 Toerisme en Recreatie	-14 V
RSBP 2021 SNV Menroutes	-5 V
Stimuleringsagenda Toerisme & Recreatie: Door de Coronacrisis en alle beperkingen hebben diverse initiatieven niet plaatsgevonden. Denk aan Veluwe samenwerkingen.	-41 V
Overige kleine verschillen per saldo	-2 V

Economische zaken		
Aandeel kostenplaatsen (kostenverdeling)	11	N
Kapitaallasten	0	
Weekmarkt: Het nadeel in 2021 wordt veroorzaakt door een overschrijding in de energiekosten.	13	N
Economische ontwikkeling: Betreft het budget voor SNV Sociaal Economisch Visie. SNV samenwerking is opgeheven. Hier zullen geen kosten meer voor komen.	-40	V
Onderhoud mark-OV kasten	-29	V
Bedrijfscontacten: Het voordeel wordt veroorzaakt omdat veel bedrijfscontacten en bedrijfslunches hebben door de Coronacrisis niet plaatsgevonden. De bedrijfscontactfunctionaris is in 2021 uitgevallen waardoor werkzaamheden niet zijn uitgevoerd.	-28	V
Overige kleine verschillen per saldo	-3	V
Totaal saldo	-273	V

RSBP bedrijfsvoering en voorzieningen	Bedrag
Meerinzicht (diverse budgetten ontwikkeling innovatie DIV en DS digitaal/Strategische HRM-beleid/Intensivering samenwerking EHZ	-165 V
Centrale opleidingsbudgetten	-37 V
Groot onderhoud Paulkrugerweg en Prins Hendriklaan	-273 V
Totaal saldo	-475 V

Wet normering topinkomens

Middels deze publicatie in het kader van de WNT draagt de gemeente Ermelo haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. Per 1 januari 2013 is de WNT ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de gemeente Ermelo van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT-maximum. Het bezoldigingsmaximum in 2021 voor Ermelo is € 209.000,00. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Bezoldiging leidinggevende topfunctionarissen

Bedragen x € 1,00	A.J. van Meerveld-Hop	A.M. Weststrate	M.E. Haveman-Schussel
Functie	Griffier	Secretaris/Algemeen directeur	Griffier
Gegevens 2021			
Duur dienstverband in 2021	1 januari - 28 februari	1 januari - 31 december	1 september - 31 december
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Individueel WNT-maximum	33.783,56	209.000	69.857,53
Bezoldiging			
Beloning plus Belastbare onkostenvergoedingen	16.557,94	124.886,40	29.921,16
Beloningen betaalbaar op termijn	2.790,74	21.895,32	5.362,36
Subtotaal	19.348,68	146.781,72	35.283,52
-/- Onverschuldigde betaling			
Totaal bezoldiging 2021	19.348,68	146.781,72	35.283,52
Motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2020			
Duur dienstverband in 2020	1 januari - 31 december	1 januari - 31 december	
Omvang dienstverband 2020 (in fte)	1,0	1,0	
Bezoldiging 2020			
Beloning	€ 89.388,94	€ 123.054,36	
Belastbare onkostenvergoedingen	nihil	nihil	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.529,20	€ 20.520,48	
Totaal bezoldiging 2020	€ 104.918,14	€ 143.574,84	
Individueel WNT-maximum 2020	€ 201.000,00	€ 201.000,00	

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Bedragen x € 1,00	A.E.M. Randsdorp
-------------------	------------------

Functiegegevens	Griffier	
Kalenderjaar	2021	2020
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	1 maart - 30 september	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	984	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 199,00	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 187.200,00	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 187.200,00	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 113.160,00	€ 0,00
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 113.160,00	€ 0,00
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Balans met toelichting

Balans

Balans per 31 december 2021			bedragen x € 1.000,00	
	Ultimo 2021	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2020
Activa			Passiva	
Vaste activa			Vaste passiva	
<i>Immateriële vaste activa</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>Eigen vermogen</i>	<i>46.858 43.668</i>
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio/disagio			- Algemene reserves	4.476 1.880
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling			- Bestemmingsreserves	
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0	- Voor egalisatie van tarieven	
			- Overige bestemmingsreserves	34.886 38.177
			- Resultaat na bestemming	7.496 3.611
<i>Materiële vaste activa</i>	<i>64.421</i>	<i>57.668</i>	<i>Voorzieningen</i>	<i>14.610 13.477</i>
- Investerings met een economisch nut			- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.668 4.540
- gronden uitgegeven in erfpacht			- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.029 604
- overige investeringen met een economisch nut	46.341	42.042*	- Voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met heffing	
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.587	5.601	- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	8.913 8.333
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	12.493	10.025		
<i>Financiële vaste activa</i>	<i>10.657</i>	<i>9.186</i>	<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer</i>	<i>33.614 37.201</i>
- Kapitaalverstrekkingen aan:			- Obligatieleningen	
- deelnemingen	795	795	- Onderhandse leningen van:	
- gemeenschappelijke regelingen			- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	
- overige verbonden partijen			- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	33.613 37.200
- Leningen aan:			- binnenlandse bedrijven	
- woningbouwcorporaties			- overige binnenlandse sectoren	
- deelnemingen			- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	
- overige verbonden partijen			- Door derden belegde gelden	
- Overige langlopende leningen u/g	5.859	4.388	- Waarborgsommen	1 1
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	4.003	4.003		
Totaal vaste activa	75.078	66.854	Totaal vaste passiva	95.082 94.346

Viottende activa			Viottende passiva		
Voorraden	345		80 Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	2.620	2.395
- Grond- en hulpstoffen:			- Kasgeldleningen		
- overige grond- en hulpstoffen			- Banksaldi		
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	345	78	- Overige schulden	2.620	2.395
- Gereed product en handelsgoederen		2			
- Vooruitbetalingen					
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	31.505	36.183	Overlopende passiva	13.310	13.276
- Vorderingen op openbare lichamen	6.084	6.547			
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen					
- Verstrekte kasgeldleningen					
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar					
- Rekening-courant met het Rijk	22.974	26.669			
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen					
- Overige vorderingen	2.447	2.967			
- Overige uitzettingen					
Liquide middelen	404	154			
- Kas- en banksaldi	404	154			
Overlopende activa	3.680	6.746			
Totaal viottende activa	35.934	43.163	Totaal viottende passiva	15.930	15.671
Totaal generaal	111.012	110.017	Totaal generaal	111.012	110.017
			Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen	99.110	96.770

Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

bedragen x € 1.000,00	2021	2020
Kosten afsluiten geldleningen/saldo agio en disagio		
Kosten onderzoek en ontwikkeling		
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0
Totaal	0	0

Materiële vaste activa

Investeringen	2021	2020
bedragen x € 1.000,00		
In erfpacht uitgegeven gronden		
Waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.587	5.601
Overige investeringen met een economisch nut	46.341	42.042
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	3.673	3.926
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut vanaf 2017 geactiveerd	8.820	6.099
Totaal investeringen	64.421	57.668

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut over 2021 weer.

Activasoort	Boekwaarde	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde
bedragen x € 1.000,00	1-1							31-12
Gronden en terreinen	1.977	-919	61	-6				1.113
Woonruimten								
Bedrijfsgebouwen	27.551	919	5.062	-27	-732	-161		32.612

Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	1.532		390		-43	-406		1.473
Vervoersmiddelen	1.115				-201			914
Machines, apparaten en installaties	8.199		788	-28	-54			8.605
Overige materiële vaste activa	1.668		71		-7	-108		1.624
Totaal	42.042	0	6.372	-68	-1.438	-567		46.341

* Betreft 2 objecten welke ten onrechte onder activasoort gronden en terreinen waren verantwoord, zijn nu geherrubriceerd naar de juiste activasoort bedrijfsgebouwen.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde over 2021 weer van de investeringen met economisch nut waarvoor ten bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Activasoort bedragen x € 1.000,00	Boekwaarde 1-1	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	5.573	226		-232			5.567
Bedrijfsgebouwen	0						
Machines, apparaten en installatie	28			-7			21
Totaal	5.601	226		-239			5.587

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut over 2021 weer:

Activasoort bedragen x € 1.000,00	Boekwaarde 1-1	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12
Gronden en terreinen							
Bedrijfsgebouwen	691			-34			657
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	8.472	2.996		-435	-51		10.982
Overige materiële vaste activa	862	42		-15	-35		854
Totaal	10.025	3.037		-484	-86		12.492

Eenmalige afschrijvingen

In 2021 is op grond van de BBV een bedrag van € 68.116,00 extra afgeschreven. De eenmalige afschrijvingen betrof € 31.013,00 OBS de Vlinderboom en € 37.102,00 de Dialoog. De raad heeft via raadsbesluiten gebruik gemaakt van de bevoegdheid om eenmalig af te schrijven.

Mogelijk af te stoten vaste activa

Niet van toepassing.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2021 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

bedragen x € 1.000,00	Boekwaarde 1-1	Investerings	Desinvesterings	Aflossingen / Afwaarderingen Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12
Kapitaalverstrekkingen aan:					
- deelnemingen	795				795
- gemeenschappelijke regelingen					
- overige verbonden partijen					
Leningen aan:					
- woningbouwcorporaties					
- deelnemingen					
- overige verbonden partijen					
Overige langlopende leningen u/g	4.388	1.597	-126		5.859
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	4.003				4.003
Bijdragen aan activa in eigendom van derden					

Totaal	9.186	1.597	-126		10.657
---------------	--------------	--------------	-------------	--	---------------

Ermelo heeft € 4.000.000,00 in langlopende deposito's uitgezet. Gezien het langlopende karakter zijn de deposito's als een financieel vast actief gepresenteerd.

De deelnemingen betreffen Inclusief Groep/voormalig RNV (€ 433.000,00), Alliander (€ 155.000,00), Bank Nederlandse Gemeenten (€ 170.000,00), Afvalsturing (€ 27.000,00), Recreatiegemeenschap Veluwe Holding (€ 7.000,00), Vitens (€ 2.000,00) en R.D.C. (€ 400,00).

Viottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

bedragen x € 1.000,00	2021	2020
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden		
- overige grond- en hulpstoffen		
Onderhanden werk, waaronder bouwgrond in exploitatie	345	78
Gereed product en handelsgoederen	0	2
Vooruitbetalingen		
Totaal	345	80

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2021 het volgende overzicht worden gegeven:

In onderstaande tabel kunnen kleine afrondingsverschillen voorkomen.

bedragen x € 1.000,00	Boekwaarde 1-1	Van grond- niet in exploitatie	Investeringsopbrengsten	Winstuitname	Aanwenden verlies-voorziening	Boekwaarde 31-12	Voorziening verlies-latend complex	Balanswaarde 31-12
Het Trefpunt *	-542		57	699	1062	-122		-122
De Verbinding	0							
Veldzicht Noord fase 4	620		602	941	140	421		421
De Driesprong	0							
Totaal	78		659	1.640	1.202	299		299
Nog te maken kosten								1.865
Nog te verwachten opbrengsten								4.586
Verwacht exploitatieresultaat (voordelig)								-2.422

* De afwijking op de boekwaarde van Het Trefpunt heeft te maken met een btw-correctie uit het verleden doordat er een naheffingsaanslag is opgelegd met betrekking tot voorgaande jaren.

De verliesvoorzieningen worden, conform het BBV, verminderd op de geactiveerde kosten.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen korter dan een jaar	Saldo 31-12-2021	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2021	Gecorrigeerd saldo 31-12-2020
bedragen x € 1.000,00				
Vorderingen op openbare lichamen	6.084		6.084	6.547
Verstekte kasgeldleningen aan openbare lichamen				
Verstekte kasgeldleningen				
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Rek. crt. met het Rijk	22.974		22.974	26.669
Rek. crt. verhoudingen met niet financiële instellingen				

Overige vorderingen	3.330	883	2.447	2.967
Overige uitzettingen				
Totaal	32.388	883	31.505	36.183

De voorziening oninbaarheid betreft de voorziening dubieuze debiteuren voor reguliere vorderingen van € 300.000,00 en vorderingen van Sociale Zaken van € 583.000,00.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

bedragen x € 1.000,00

Verslagjaar 2021					
(1)	Drempelbedrag	611	1630		
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	167	234	439	412
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	444	377	1.191	1.218
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	81.486			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	81.486			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
Tot 1 juli 2021 (1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000,00					
Vanaf 1 juli 2021 (1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.					
	Drempelbedrag	611		1.630	

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	15.0001	21.301	40.352	37.905
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	167	234	439	412

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

bedragen x € 1.000,00	2021	2020
Kassaldi		
Banksaldi	404	154
Totaal	404	154

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

bedragen x € 1.000,00	2021	2020
Vooruitbetaalde bedragen	253	388
Nog te ontvangen bedragen	3.427	6.358
Nog te ontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel		
Totaal	3.680	6.746

De vooruitbetaalde bedragen per 31 december 2021 van € 253.000,00 zijn te splitsen in:

- Tussenrekeningen € 27.000,00
- Vooruitbetaald in 2021 € 226.000,00

Uitzettingen korter dan één jaar en Overlopende activa hebben overwegend een kortlopend karakter en worden binnen één jaar na balansdatum afgewikkeld.

Vaste passiva**Eigen vermogen**

Het in de balans opgenomen Eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

bedragen x € 1.000,00	2021	2020
Algemene Reserves	4.476	1.880
Bestemmingsreserves:		
- voor egalisatie van tarieven		
- overige bestemmingsreserves	34.886	38.177
Resultaat na bestemming	7.496	3.611
Totaal	46.858	43.668

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen als volgt worden onderverdeeld:

bedragen x € 1.000,00	2021	2020
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.668	4.540
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	1.029	604
Voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met heffing		
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	8.913	8.333
Totaal	14.610	13.477

De verliesvoorziening grondexploitatie wordt, conform het BBV, verminderd op de geactiveerde kosten. De voorzieningen dubieuze debiteuren voor reguliere vorderingen en vorderingen van Sociale Zaken worden, conform het BBV, in mindering gebracht op het debiteurensaldo.

Voor een verdere toelichting op de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar Reserves en voorzieningen.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

bedragen x € 1.000,00	2021	2020
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen:		
• binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
• binnenlandse banken en overige financiële instellingen	33.613	37.200
• binnenlandse bedrijven		
• overige binnenlandse sectoren		
• buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
	33.613	37.200
Door derden belegde gelden		
Waarborgsommen	1	1
Totaal	33.614	37.201

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de vaste schulden over het jaar 2021 weergegeven.

bedragen x € 1.000,00	Saldo 31-12-2020	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2021
Obligatieleningen				
Onderhandse leningen	37.200		3.587	33.613
Door derden belegde gelden				
Waarborgsommen	1			1
Totaal	37.201		3.587	33.614

De totale rentelast voor het jaar 2021 met betrekking tot de vaste schulden bedroeg € 172.000,00.

Vlottende passiva**Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

bedragen x € 1.000,00	2021	2020
Schulden korter dan een jaar	2.620	2.395
Overlopende passiva	13.310	13.276
Totaal	15.930	15.671

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

bedragen x € 1.000,00	2021	2020
Kasgeldleningen		
Banksaldi		
Overige schulden	2.620	2.395

Totaal	2.620	2.395
---------------	--------------	--------------

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

bedragen x € 1.000,00	2021	2020
Vooruitontvangen bedragen	460	665
Vooruitontvangen bedragen anterieure overeenkomsten*	1.050	1.050
Vooruitontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel	6.893	6.646
Nog te betalen bedragen	4.907	4.915
Totaal	13.310	13.276

* In totaal zal de gemeente een bedrag ter grootte van € 1.204.000,00 ontvangen als anterieure bijdrage. Een deel van het bedrag namelijk € 345.000,00 is ook daadwerkelijk ontvangen en het restantbedrag ad € 850.000,00 staat nog als een invorderingsopdracht open. Een bedrag ter grootte van € 1.051.000,00 wat betrekking heeft op het project Oranjepark is op de balans als vooruitontvangen bedrag gepresenteerd. De daadwerkelijke kosten die al gemaakt zijn bedragen € 153.000,00. Dit zijn kosten voor het bestemmingsplan en de ambtelijke uren. Er kan geen inschatting gemaakt worden of er eventueel sprake is van een verlieslatende exploitatie vergoeding, omdat er binnen de gemeente geen urenregistratie op projectniveau beschikbaar is.

In onderstaande tabel wordt de post "Vooruitontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel" gespecificeerd:

Omschrijving	Saldo 1-1-2021	Afwikkeling 2021 uitgaven vrijval	Nieuw 2021	Saldo 31-12-2021
bedragen x € 1.000,00				
Europese overheid				
Rijk	4.650	-4.953	4.988	4.685
Overige Nederlandse overheden	1.996	-79	291	2.208
Totaal	6.646	-5.032	5.279	6.893

Waarborgen en garanties

Het, buiten de telling van de balans, vermelde bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Geldnemer	Aard / omschrijving	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
bedragen x € 1.000,00				
Eleos, Stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg	financiering Huize Regenboog	100%	135	128
Vitens, Zwolle (voorheen NV Waterleidingmij Gelderland, Velp)	drinkwatervoorziening	aantal aansluitbare percelen	0	
Inclusief Groep	werkvoorziening	1/7 deel (7 RNV gemeenten)	250	233
Sportaccommodaties: afhechting Telgtereng A	garantie afhechting sportpark Telgtereng	100%	158	148
Sportaccommodaties: afhechting Telgtereng B	garantie afhechting sportpark Telgtereng	100%	88	82
Vestia Groep	sociale woningbouw	indirect	919	919
Woningstichting UWoon (De Groene Zoom)	sociale woningbouw	indirect	95.220	97.600
Totaal			96.770	99.110

In 2021 zijn geen betalingen verricht wegens de verleende borg- en garantstellingen. Via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat de gemeente Ermelo per balansdatum garant voor € 97.600.000,00 voor leningen van UWoon en voor € 919.000,00 voor leningen van de Vestia Groep. De financiële positie van UWoon is goed. De financiële positie van de Vestia Groep staat al enkele jaren onder druk als gevolg van grote verliezen in de derivatenpositie. Ermelo verwacht echter niet dat er aanspraak gemaakt hoeft te worden op de garantstelling van het Rijk en gemeenten. Indien wel een renteloze lening aan het Waarborgfonds verstrekt had moeten worden ter grootte van het schadebedrag dan berekenen wij dit risico als volgt: $25\% * € 919.000,00 = € 229.750,00$. Het financieel risico is dan de rentederving, zijnde $3,75\% * € 229.750,00 = € 8.615,00$. Dit risico is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor de toekomstige jaren is verbonden

De gemeente Ermelo heeft op diverse gebieden contracten afgesloten. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen.

Betreft	Aard	Einddatum contract	Bedrag verplichting
Levering gas	Raamovereenkomst	31-12-2023	Varieert per jaar
Afvalbeheer	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Verzekeringen	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar

Dyslexie	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Elektriciteit	Raamovereenkomst	31-12-2023	Varieert per jaar
Inkoopadviesdiensten	Raamovereenkomst	31-12-2025	Varieert per jaar
Uitzendkrachten / tijdelijk personeel	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Accountantsdiensten	Raamovereenkomst	31-12-2024	Varieert per jaar
Aanleg en onderhoud straatmeubilair en speeltoestellen	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Opvoedhulp	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Openbare verlichting	Raamovereenkomst	31-12-2023	Varieert per jaar
Leerlingenvervoer	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
WMO- Hulp bij het huishouden en begeleiding	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
WMO- Hulpmiddelen/overig	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Pleegzorg	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Schuldhelpverlening	Raamovereenkomst	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Begeleiding LVB (licht verstandelijk beperkt)	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Basis GGZ	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Wijkgezinshuis	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Gespecialiseerde GGZ	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Jeugdhulp (diverse)	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Overig verblijf (24u)	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar

Gebeurtenissen na balansdatum

Reserves en Voorzieningen

Algemene informatie

In dit hoofdstuk vindt u informatie met betrekking tot de reservepositie van Ermelo. Onder de reservepositie wordt verstaan het totaal van alle reserves en voorzieningen.

Ermelo kent van oudsher een riant reservepositie. Wel zijn er besluiten genomen om de reserves in te zetten als dekkingsmiddel (al dan niet in het kader van de ombuigings- en bezuinigingstrajecten) en/of ter realisatie van nieuwe voorzieningen. Gevolg is dat een behoorlijk deel van de huidige reservepositie hierdoor vastligt en dat de reservepositie dus de komende jaren langzaam maar zeker zal gaan afnemen. Wel staan er dan (nieuwe) voorzieningen tegenover.

Reserves en voorzieningen vallen onder het budgetrecht van de raad. Dit betekent dat instellen, wijzigen, afnemen, opheffen, toevoegingen en beschikkingen altijd door de raad geautoriseerd moeten worden. Dit kan gebeuren bij de jaarlijkse programmabegroting en/of de tussentijdse begrotingswijzigingen (bestuursrapportages) en/of de jaarstukken.

Financieel kengetal: Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Het ratio wordt bepaald door het eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves en resultaat uit het overzicht van baten en lasten) uit te drukken in een percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Kengetal	Jaarstukken 2017		Jaarstukken 2018		Jaarstukken 2019		Jaarstukken 2020		Begroting 2021	Jaarstukken 2021
Solvabiliteitsratio	65%	A	59,4%	A	48,9%	B	39,7%	C	27,6%	42,2%

De risico's in relatie tot het weerstandsvermogen

In de [paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#) wordt expliciet ingegaan op de omvang van het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit ten opzichte van de risico's die daar tegen afgezet dienen te worden. Korthedshalve volstaan wij hier met een verwijzing naar deze paragraaf.

Overzicht verloop reserves en voorzieningen

Omschrijving Bedragen (x 1.000,00) - = voordeel	Saldo 1-1-2021	Bestemming saldo jaarrekening 2020	Saldo 1-1-2021 incl. saldo jaarrekening 2020	Ver- meerderingen	Ver- minderingen	Saldo 31-12-2021
RESERVES ALGEMENE BESTEMMING						
Algemene reserve vrij besteedbaar	-1.666		-1.666	3.881	560	1.655
Algemene risicoreserve	3.545		3.545	0	725	2.820
Totaal RESERVES ALGEMENE BESTEMMING	1.879	0	1.879	3.881	1.285	4.475
RESERVES SPECIFIEKE BESTEMMING						
Bestemmingsreserve vervangingsfonds I&A	850		850	0	403	447
Bestemmingsreserve grondexploitatie	1.688		1.688	1.202	600	2.290
Bestemmingsreserve risicoreserve grondexploitatie	1.000		1.000	0	1.000	0
Bestemmingsreserve egaliseringsreserve MJB	1.633		1.633	1.622	2.181	1.074
Bestemmingsreserve leeftijdsbewust personeelsbeleid	42		42	19	4	57
Bestemmingsreserve Duurzaamheid (BBR)	568		568	158	246	480
Bestemmingsreserve nieuwbouw sporthal Calluna (BBR)	16.917		16.917	0	0	16.917
Bestemmingsreserve GVVP (BBR)	3.998		3.998	0	53	3.945
Bestemmingsreserve Overig V&V (BBR)	5.420		5.420	0	1.650	3.770
Bestemmingsreserve CO (BBR)	3.713		3.713	0	134	3.579
Bestemmingsreserve Bouwen (BBR)	210		210	0	0	210
Bestemmingsreserve Sport (BBR)	97		97	0	7	90
bestemmingsreserve HvG	1.500		1.500	0	0	1.500
Bestemmingsreserve MOP gebouwen	542		542	0	15	527
Totaal RESERVES SPECIFIEKE BESTEMMING	38.178	0	38.178	3.001	6.293	34.886
Subtotaal Reserves	40.057	0	40.057	6.882	7.578	39.361
Rekeningsaldo bestemmende posten 2020	0	3.727	3.727	0	3.727	0
Resultaat 2021 na bestemming	0	0	0	0	0	3.448
Totaal Reserves	40.057	3.727	43.784	6.882	11.305	42.809

Omschrijving Bedragen (x 1.000,00) - = voordeel	Saldo 1-1-2021	Vermeerderingen 8.7	Verminderings 4.7	Vrijval	Saldo 31-12-2021
VOORZIENINGEN					
Voorziening egaliseratie onderhoud					
Voorziening onderhoud gemeentehuis	0	92	92		0
Voorziening onderhoud gemeentewerf	53	31	10		74
Voorziening onderhoud brandweergarage	89	39	6		122
Voorziening onderhoud private accommodaties	118	68	14		172
Voorziening groot onderhoud wegen	28	895	651		272
Voorziening groot onderhoud verlichting	167	9	0		176
Voorziening groot onderhoud Pakhuis	35	20	15		40
Voorziening civiele kunstwerken	54	32	5		81
Voorziening kunstwerken	25	13	0		38
Voorziening Pinel / Plaza / Stationsstraat 118	35	35	16		54
Van der den verkr. Middel. Spec. Besteding					
Voorziening onderhoud dienstgebouwen begraafplaats	36	14	7		43
Voorziening afvalstoffenheffing	541	24			565
Voorziening afkoop schoonmaken graven	412	50	10		452
Voorziening uitbreiding capaciteit begraafplaats	585	4			589
Voorziening toekomstig onderhoud terrein begraafplaats	481	31	38		474
Voorziening groot onderhoud Riolerings	117	17			134
Voorziening egaliseratie riolerings	5.684	616			6.300
Voorziening boscompensatie	476	0	121		355
Voorziening verplicht., verlies, risico					
Voorziening pensioenverplichting wethouders	4.110	152	85	232	3.945
Voorziening WGA-gelden	124	34	54		104
Voorziening voormalig personeel	306	443	121	9	619
Voorziening BBV artikel 63 lid 8					
Voorziening dubieuze debiteuren	397	0			397
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	639	50	106		583
Voorziening verliesvoorziening Grondexploitatie	0	0	0		0
Totaal Voorzieningen	14.512	2.669	1.351	241	15.589

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Omschrijving reserve Bedragen (x 1.000,00) - = voordeel	Saldo 1-1-2021	Vermeerderingen (lasten)		Verminderings (baten)		Saldo 31-12-2021
		incidenteel	structureel	incidenteel	structureel	
RESERVES ALGEMENE BESTEMMING						
Algemene reserve vrij besteedbaar	-1.666	3.881		380	180	1.655
Algemene risicoreserve	3.545			725		2.820
RESERVES SPECIFIEKE BESTEMMING						
Bestemmingsreserve vervangingsfonds I&A	850			374	29	447
Bestemmingsreserve grondexploitatie	1.688	1.202		504	96	2.290
Bestemmingsreserve risicoreserve grondexploitatie	1.000			1.000		0
Bestemmingsreserve egaliseringsreserve MJB	1.633	1.617	5	2.077	104	1.074
Bestemmingsreserve leeftijdsbewust personeelsbeleid	42		19		4	57

Bestemmingsreserve Duurzaamheid	568		158	183	63	480
Bestemmingsreserve nieuwbouw sporthal Calluna	16.917					16.917
Bestemmingsreserve GVVP	3.998				53	3.945
Bestemmingsreserve Overig V&V	5.420			1.490	160	3.770
Bestemmingsreserve CO	3.713				134	3.579
Bestemmingsreserve Bouwen	210					210
Bestemmingsreserve Sport	97				7	90
Bestemmingsreserve HvG	1.500					1.500
Bestemmingsreserve MOP gebouwen	542				15	527
Subtotaal	40.057	6.700	182	6.733	845	39.361
Rekeningsaldo bestemmende posten 2020	3.727			3.727	0	0
Bestemming saldo jaarrekening 2021 na bestemming	0	0	0	0	0	3.448
Totaal reserves	43.784	6.700	182	10.460	845	42.809

Analyse reserves en voorzieningen

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Geboekt	Verschil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000,00)
Reserves					
RES0001 Algemene reserve (vrij besteedbaar)	47100	-718.000	-559.615	-158.385	RSPB Strategische beleidskader + Bestem.pln. Haspelstrook + RSBP Waterval
	87100	3.968.000	3.880.544	87.456	RSBP Stelpost SNV
RES0004 Best.reserve Grondexploitatie	47100	-1.115.000	-599.892	-515.108	Kosten voor onder andere Kerklaan/Postlaan, Boskamer en de grondverwerving Stationsstraat
	87100	0	1.202.000	-1.202.000	Winstnemning Veldzicht en Trefpunt
RES0006 Best.reserve Egalisatie MJB	87100	1.801.000	1.622.000	179.000	RSBP Oranjepark
RES0008 Best.reserve Duurzaamheid	47100	-344.000	-245.635	-98.365	Klimaatadaptatie + Budgetprog. Duurzaamheid
RES0010 Best.reserve Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)	47100	-214.000	-52.842	-161.158	Beschikkingen kapitaallasten 2021
RES0011 Best.reserve Overige Verkeer & Vervoer (VenV)	47100	-1.684.000	-1.650.042	-33.958	Beschikkingen kapitaallasten 2021
	87100	970.000	0	970.000	RSBP Oranjepark € 850.000 + RSBP Recreatie cluster Horst € 120.000
RES0012 Best.reserve CO	47100	-208.000	-133.709	-74.291	Beschikkingen kapitaallasten 2021
RES0013 Best.reserve Bouwen	47100	-10.000	0	-10.000	Investering Units Partijzenhof is doorgeschoven. Daaruit voorvloeiende kapitaallasten worden uit de reserve gedekt
RES0017 Best.reserve MOP gebouwen	87100	-39.000	-15.000	-24.000	Verlichting toren Oude Kerk
Totaal reserves				-1.040.809	

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Geboekt	Verschil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000,00)
Voorzieningen					
VRZ0002 Voorziening afvalstoffenheffing	47200	-159.000	0	-159.000	Beschikkingen afval
	87200	-36.000	24.379	-60.379	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting
VRZ0003 Voorziening afkoop schoonmaken graven	87200	7.000	49.650	-42.650	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting
VRZ0005 Voorz. Toekomstig ond.terrein begr.plaats	87200	14.000	30.783	-16.783	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting
VRZ0007 Voorziening egalisatie riolering	47200	-776.000	0	-776.000	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting
	87200	741.000	616.473	124.527	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting
VRZ0009 Voorziening MOP onderhoud Dialoog	87200	22.000	274	21.726	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting
VRZ0010 Voorziening MOP overig onderhoud Dialoog	87200	8.000	0	8.000	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting
VRZ0011 Voorziening MOP onderhoud gemeentehuis	87200	84.000	92.348	-8.348	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting
VRZ0014 Voorziening MOP onderhoud Wethouder Bal	87200	21.000	0	21.000	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting
VRZ0022 Voorziening pensioenverplichting wethouder	47200	0	-232.331	232.331	Vrijval voorzieningen o.b.v. actuariële berekening
VRZ0023 Voorziening WGA-lasten	47200	-25.000	-53.730	28.730	Verloop ziekteverzuim
VRZ0025 Voorziening dubieuze debiteuren SoZa	47200	0	-106.000	106.000	Dubieuze debiteuren SoZa
VRZ0027 Voorziening MOP onderhoud Calluna	87200	90.000	0	90.000	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting
VRZ0028 Voorziening Voormalig personeel	47200	0	-129.938	129.938	Onttrekking betreft twee voormalige personeelsleden
	87200	227.000	442.919	-215.919	Storting betreft twee voormalige personeelsleden
Totaal voorzieningen				-516.827	

Wettelijke bepalingen

Met ingang van 1 januari 2004 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2004 (BBV) in werking getreden en is het Besluit ComptabiliteitsVoorschriften 1995 (CV95) vervallen. De Jaarstukken 2021 zijn opgemaakt met inachtneming van de voorschriften conform het BBV. In aanvulling hierop is ook rekening gehouden met de notities, stellige uitspraken en aanbevelingen van de commissie BBV.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarstukken bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen in het jaar waarin het dividend betaalbaar gesteld wordt (besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders). Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden. Er wordt geen rente toegerekend aan eigen financieringsmiddelen en dus ook niet als baat vermeld of aan de reserves toegevoegd. Momenteel wordt er alleen rente toegerekend aan producten waar (kostendekkende) leges tegenover staan zoals riolering, afvalstoffen en begraafplaats en tevens aan de Grondexploitatie. Rentebaten van (nog lopende) beleggingen komen ten gunste van de algemene dekkingsmiddelen.

Balans

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie. Bij lineaire afschrijving wordt over de investeringen op basis van de verwachte gebruiksduur jaarlijks een vast percentage van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs afgeschreven. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Dit is de meest voorkomende afschrijvingsvorm. In het eerste jaar worden geen kapitaallasten berekend. In de volgende jaren wordt, zolang het investeringskrediet niet is afgesloten, uitsluitend de rente berekend. Pas na het volledig afsluiten van het krediet c.q. voltooiën van de investering worden de volledige kapitaallasten (rente en afschrijving) opgenomen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden niet geactiveerd, maar worden in één keer ten laste van de exploitatie gebracht. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden niet geactiveerd. Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. Als gevolg van de BBV wijziging 2017 is deze categorie verhangen van de Financiële vaste activa naar de Immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) mag niet worden afgeschreven. Zie verder het Overzicht afschrijvingstermijnen en de afschrijvingstabel.

Bij de waardering van activa wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken en geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1 januari 2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Overeenkomstig de door de gemeenteraad vastgestelde Notitie Activering- en afschrijvingbeleid 2015 worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven in 20 jaar. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijzen, verminderd met de eventuele bijdragen (subsidies) van derden, beschikkingen over reserves en voorzieningen (voor zover toegestaan). De normale jaarlijkse afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte nuttigheidsduur.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Bij besluit van 25 juni 2013 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In het verleden was sprake van twee categorieën investeringen (met economisch nut en met maatschappelijk nut).

Daaraan is een derde categorie aan toegevoegd: Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Bij deze categorie valt te denken aan investeringen in riolering en de begraaftplaats.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De waarde van de geldleningen uitgeleend geld wordt verminderd met de jaarlijks ontvangen aflossingen. Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering tot marktwaarde plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Obligatieportefeuilles worden gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarden. Het verschil met de destijds betaalde verkrijgingsprijs wordt als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddelde) resterende looptijd tot aflossing/uitlating.

Voorraden onderhanden werk (complexen Grondexploitatie)

Dit betreft de boekwaarde per balansdatum van gronden welke in exploitatie zijn genomen. De complexen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijzen, inclusief de aan de boekwaarde toegerekende financieringskosten en verminderd met de ontvangen bedragen wegens grondverkoop. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, worden voorraden tegen lagere marktwaarde gewaardeerd. Het treffen van een voorziening gebeurt bij een geprognosticeerd verlies direct ter grootte van dit volledige verlies. Eventueel kan tussentijds winst genomen worden op basis van de percentage of completion methode die door de Commissie BBV is voorgeschreven. In specifieke gevallen kan de raad in lijn met de Nota Grondbeleid 2021 een andere winstafslag nemen op basis van projectspecifieke risico's.. Voorwaarde is, dat dit dan wel voldoende onderbouwd is. Bij tussentijds winstnemen staat het voorzichtigheidsbeginsel centraal. Na de administratieve afwikkeling van de complexen worden de resultaten in beginsel ten gunste of ten laste van de reserve Grondexploitatie gebracht. Complexen worden administratief afgewikkeld nadat alle percelen zijn verkocht c.q. nadat de feitelijke werkzaamheden nagenoeg geheel zijn uitgevoerd. Eventueel bij de afsluiting nog resterende percelen worden tegen de vermoedelijke opbrengstwaarde opgenomen, terwijl eventueel dan nog te verwachten posten wegens afwerking van het complex e.d. aan de passiefzijde van de balans worden opgenomen. Er is rekening gehouden met de aftrek voorbelasting BTW en de compensatie vanuit het BTW-compensatiefonds. Dit geschiedt aan de hand van de verdeling conform het bestemmingsplan. Indien deze nog niet voorhanden was is uitgegaan van een forfaitair percentage (60% bouwkaal, 40% gemeenschapsvoorzieningen).

Voorraden grond- en hulpstoffen

De voorraden grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Debiteuren, overige vorderingen en nog te ontvangen bedragen

De debiteuren c.a. zijn opgenomen tegen nominale waarden. Voor dubieuze debiteuren is een tweetal voorzieningen (reguliere debiteuren en debiteuren Sociale Zaken) getroffen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves

Reserves worden gevormd c.q. opgeheven conform door de raad genomen besluiten. Onttrekking uit en toevoeging aan de reserves geschiedt conform daartoe strekkende raadsbesluiten. Aan de reserves wordt geen rente toegevoegd.

Met betrekking tot de bestemmingsreserves geldt dat de toevoegingen en beschikkingen maximaal het begrote bedrag mogen bedragen (een aantal uitzonderingen daargelaten). Afwijkingen verlopen via het rekeningresultaat en moeten in de (eerstmogelijke)

bestuursrapportage alsnog verwerkt worden. Voor alle reserves worden onderbouwingsformulieren vervaardigd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders wordt gewaardeerd op het doelvermogen per pensioendatum. Zo nodig wordt de omvang van de voorzieningen via extra dotaties of onttrekkingen aangepast aan de hand van een nieuwe inschatting van de omvang van de verplichtingen en risico's. Aan de voorzieningen wordt geen rente toegevoegd. Voor alle voorzieningen worden onderbouwingsformulieren vervaardigd. De onderhoudsregulatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die terzake geformuleerd zijn. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid terzake nader uiteengezet. Aan de onderhoudsvoorzieningen liggen beheerplannen ten grondslag.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- Bestaande risico's op balansdatum terzake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenregulatie;
- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren of terugbetaald moeten worden, worden niet door middel van een voorziening verantwoord, maar als vooruitontvangen bedragen op de balans verantwoord (stelselwijziging per 1 januari 2008).

Reserves en voorzieningen

In de loop van het begrotingsjaar, maar in ieder geval bij het opstellen van de jaarstukken, wordt de omvang van de reserves en de voorzieningen bekeken. Waar noodzakelijk wordt er, binnen de door de raad gestelde kaders, afgeroomd of worden negatieve standen aangevuld.

Bespaarde rente

Als gevolg van de nota Rentebeleid 2012 is met ingang van 2011 de methode van bespaarde rente afgeschaft.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De aflossingen die binnen een jaar vervallen, worden uitsluitend in de toelichting apart vermeld evenals de daarmee gepaard gaande rentelast in het betreffende begrotingsjaar. De waardering van de verplichting uit hoofde van de financial leasing van de vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De voorschotbedragen met betrekking tot van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden als bedoeld in artikel 49, onderdeel b. worden als vooruitontvangen post opgenomen.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

(leges)Tarieven

De (leges)tarieven worden niet gecorrigeerd voor de via het BTW-compensatiefonds ontvangen BTW.

Omzet

De jaaromzet is het totaal van de programma's en het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en het overzicht Onvoorzien. Vanaf 1996 is besloten om het product "Grondexploitatie" buiten de berekening te houden.

Met betrekking tot de goedkeuringstoleranties geldt dat:

- Ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de omvangsbasis en;
- Ten aanzien van onzekerheden in de controle 3% van de omvangsbasis.

De omvangsbasis is gelijk aan de totale lasten van de gemeente. In de toelichting op de wetgeving staat dat dit betekent dat de goedkeuringstolerantie wordt berekend op basis van een percentage van de totale lasten. Dit is het totaal van de programma's en het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en het overzicht Onvoorzien. Dus inclusief de Grondexploitatie.

Saldo van de rekening van baten en lasten

In overeenstemming met de BBV wordt het rekeningsaldo afzonderlijk opgenomen op de balans. Op voorstel van het college van burgemeester en wethouders wordt door de raad een bestemming c.q. dekking aan dit saldo gegeven.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Behalve de in de balans op te nemen (voorwaardelijke) verplichtingen, kunnen er ook verplichtingen bestaan, die (nog) niet in aanmerking komen voor verwerking in de balans. In het BBV is aangegeven dat de gemeente zelf beleid moet formuleren wat "belangrijke verplichtingen" zijn. Gemeente Ermelo kiest als beleidslijn dat verplichtingen met een contractwaarde boven de Europese aanbestedingsgrens belangrijke verplichtingen zijn. Ook kan hierbij worden gedacht aan verplichtingen, die kunnen ontstaan uit verstrekte garanties jegens derden en gewaarborgde geldleningen. Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

BTW

Enkel de inkoop-BTW op facturen met een factuurdatum in 2021 kan in 2021 worden gedeclareerd. De in rekening gebrachte inkoop-BTW moet conform de Wet op de Omzetbelasting 1968 alsmede de Wet op het BTW Compensatiefonds in het tijdvak worden verantwoord dat correspondeert met de factuurdatum. Dit betekent dat de BTW van facturen gedateerd vóór 31 december 2021 verantwoord wordt in 2021 en de BTW van facturen gedateerd ná 31 december 2021 eerst verantwoord wordt in 2022.

Overzicht afschrijvingstermijnen

De Nota Activering- en afschrijvingbeleid is in de raadsvergadering van 26 maart 2015 vastgesteld. De werking is ingegaan op 1 januari 2015. In deze nota is een afschrijvingstabel als bijlage opgenomen (zie hieronder).

Afschrijvingstermijnen investeringen economisch nut:

Soort actief	Afschr. duur OUD (in jaren)	Afschr. duur NIEUW (in jaren)
Materiële vaste activa:		
Grond/ondergrond	Geen afschrijving	Geen afschrijving
Riolering: vrijvervalriolering	60	75
Riolering: gemalen bouwkundig gedeelte	50	60
Riolering: gemalen mechanisch/elektrisch	20	15
Riolering: persleidingen	60	60
Riolering: mechanische riolering, bouwkundig	45	40
Riolering: mechanische riolering, mechanisch/elektrisch	10	20
Gebouwen/woningen (permanent)	40	40
Gebouwen (niet-permanent)/noodlokalen	20	20
Gebouwenrenovaties	15	15
Renovatie toren Oude Kerk	40	40
Vaste inrichting bedrijfsgebouwen/scholen	20	20
Installaties en inrichting gebouwen (liften, cv e.d.)	20	20
No Break-systeem (continuïteit netspanning automatisering): hardware	15	15
No Break-systeem (continuïteit netspanning automatisering): accu's	5	5
Sociaal culturele accommodaties: audiovisuele middelen	5	5
Sociaal culturele accommodaties: toneel/- balletvloer	10	10
Technische infrastructuur (onder- en bovengronds): veiligheidsvoorzieningen, telefooninstallaties, e.d.	15	15
Zonnebanken	5	5
Circulatiepompen zwembad	15	15
Huishoudelijke apparatuur	10	10
Inventaris/meubilair/onderwijsleerpakketten	20	20
Bureaus	10	10
Bureaustoelen	7	7
Mobilifoons (BHV)	8	8
Automatiseringsapparatuur: netwerkbekabeling	10	10
Automatiseringsapparatuur: software	5	5
Automatiseringsapparatuur: hardware	4	4
Bedrijfswagens/tractie/schafswagens	6-10	6-10
Personenauto's (dienstwagens)	8	8
Klepelaar	6	6
Maaimachines	5	5
Werktuigen/machines/gereedschap	10	10
Immateriële vaste activa:		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0-5	0-5
Financiële vaste activa:		
Deelnemingen	Niet toegestaan	Niet toegestaan

Afschrijvingstermijnen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut:

Soort actief	Afschr. duur OUD (in jaren)	Afschr. duur NIEUW (in jaren)
Materiële vaste activa:		
Aanlegkosten/renovatie wegen/straten/pleinen/voet- en fietspaden	20	20

Aanlegkosten/renovatie sportterreinen	20	20
Toplagen kunstgrasvelden	10	10
Plantsoenreconstructies	20	20
Aanlegkosten snelheidsremmende voorzieningen	15	15
Renovatie/aanleg speelplaatsen	10	10
Verkeerslichten	15	15
Lichtmasten openbare verlichting	40	40
Armaturen openbare verlichting	20	20
Solar studs openbare verlichting	8	8
Groepsremplace openbare verlichting	4	4
SOX-lampen openbare verlichting	2	2
Immateriële vaste activa:		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0-5	0-5

[illegible]

[illegible]

Taakveld (bedragen x 1.000,00)	Begroting lasten	Begroting baten	Begroting saldo	Rekening lasten	Rekening baten	Rekening saldo	Verschil lasten	Verschil baten	Verschil saldo			
0.1 Bestuur	2.044	-50	1.994	N	2.070	-430	1.640	N	26	-354	V	
0.2 Burgerzaken	896	-515	381	N	961	-321	640	N	65	194	259	N
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	422	-280	142	N	550	-355	195	N	128	-75	53	N
0.4 Overhead	13.894	-304	13.590	N	12.806	-250	12.556	N	-1.088	54	-1.034	V
0.5 Treasury	274	-863	-589	V	154	-852	-698	V	-120	11	-109	V
0.61 OZB woningen	200	-5.438	-5.238	V	200	-5.914	-5.714	V	0	-476	-476	V
0.62 OZB niet-woningen	22	-3.301	-3.279	V	22	-3.247	-3.225	V	0	54	54	N
0.64 Belastingen overig	113	-1.440	-1.327	V	116	-1.458	-1.342	V	3	-18	-15	V
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	-52.705	-52.705	V	0	-52.845	-52.845	V	0	-140	-140	V
0.8 Overige baten en lasten	1.914	-953	961	N	38	-930	-892	V	-1.876	23	-1.853	V
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0		6	0	6	N	6	0	6	N
0.10 Mutaties reserves	6.916	-12.183	-5.267	V	6.882	-11.188	-4.306	V	-34	995	961	N
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.707	-2	1.705	N	1.700	-147	1.553	N	-7	-145	-152	V
1.2 Openbare orde en veiligheid	760	-42	718	N	970	-206	764	N	210	-164	46	N
2.1 Verkeer en vervoer	3.616	-104	3.512	N	3.315	-223	3.092	N	-301	-119	-420	V
2.5 Openbaar vervoer	7	0	7	N	6	0	6	N	-1	0	-1	V
3.1 Economische ontwikkeling	44	0	44	N	3	0	3	N	-41	0	-41	V
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2	-2	0		20	291	311	N	18	293	311	N
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	252	-14	238	N	239	-13	226	N	-13	1	-12	V
3.4 Economische promotie	641	-2.077	-1.436	V	517	-1.958	-1.441	V	-124	119	-5	V
4.1 Openbaar basisonderwijs	119	-3	116	N	102	-1	101	N	-17	2	-15	V
4.2 Onderwijshuisvesting	1.496	-46	1.450	N	2.584	-1.012	1.572	N	1.088	-966	122	N
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.201	-240	961	N	1.155	-125	1.030	N	-46	115	69	N
5.1 Sportbeleid en activiteiten	66	-40	26	N	54	-40	14	N	-12	0	-12	V
5.2 Sportaccommodaties	3.190	-629	2.561	N	3.211	-681	2.530	N	21	-52	-31	V
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	464	-1	463	N	317	0	317	N	-147	1	-146	V
5.4 Musea	441	-57	384	N	438	-66	372	N	-3	-9	-12	V
5.5 Cultureel erfgoed	91	0	91	N	49	-13	36	N	-42	-13	-55	V
5.6 Media	519	0	519	N	514	0	514	N	-5	0	-5	V

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.729	-456	2.273	N	2.609	-487	2.122	N	-120	-31	-151	V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.439	-424	4.015	N	3.580	-371	3.209	N	-859	53	-806	V
6.2 Wijkteams	376	-100	276	N	261	-100	161	N	-115	0	-115	V
6.3 Inkomensregelingen	9.630	-5.350	4.280	N	9.626	-5.982	3.644	N	-4	-632	-636	V
6.4 Begeleide participatie	3.316	-260	3.056	N	3.220	-1	3.219	N	-96	259	163	N
6.5 Arbeidsparticipatie	596	0	596	N	561	0	561	N	-35	0	-35	V
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	1.197	-4	1.193	N	946	-1	945	N	-251	3	-248	V
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	6.067	-179	5.888	N	6.074	-116	5.958	N	7	63	70	N
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	13.452	-930	12.522	N	13.414	-930	12.484	N	-38	0	-38	V
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	34	0	34	N	33	0	33	N	-1	0	-1	V
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	1.145	0	1.145	N	1.193	0	1.193	N	48	0	48	N
7.1 Volksgezondheid	1.578	-501	1.077	N	1.147	-570	577	N	-431	-69	-500	V
7.2 Riolering	3.135	-3.734	-599	V	2.580	-2.910	-330	V	-555	824	269	N
7.3 Afval	2.606	-2.721	-115	V	2.863	-3.039	-176	V	257	-318	-61	V
7.4 Milieubeheer	4.261	-2.579	1.682	N	2.123	-661	1.462	N	-2.138	1.918	-220	V
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	529	-468	61	N	535	-680	-145	V	6	-212	-206	V
8.1 Ruimtelijke ordening	2.535	-1.391	1.144	N	1.993	-571	1.422	N	-542	820	278	N
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	95	-86	9	N	708	-2.199	-1.491	V	613	-2.113	-1.500	V
8.3 Wonen en bouwen	2.439	-998	1.441	N	2.002	-1.361	641	N	-437	-363	-800	V
Totaal generaal	101.470	-101.470	0		94.467	-101.963	-7.496	V	-7.003	-493	-7.496	V

In bovenstaande tabel kunnen zich enkele afrondingsverschillen voordoen.